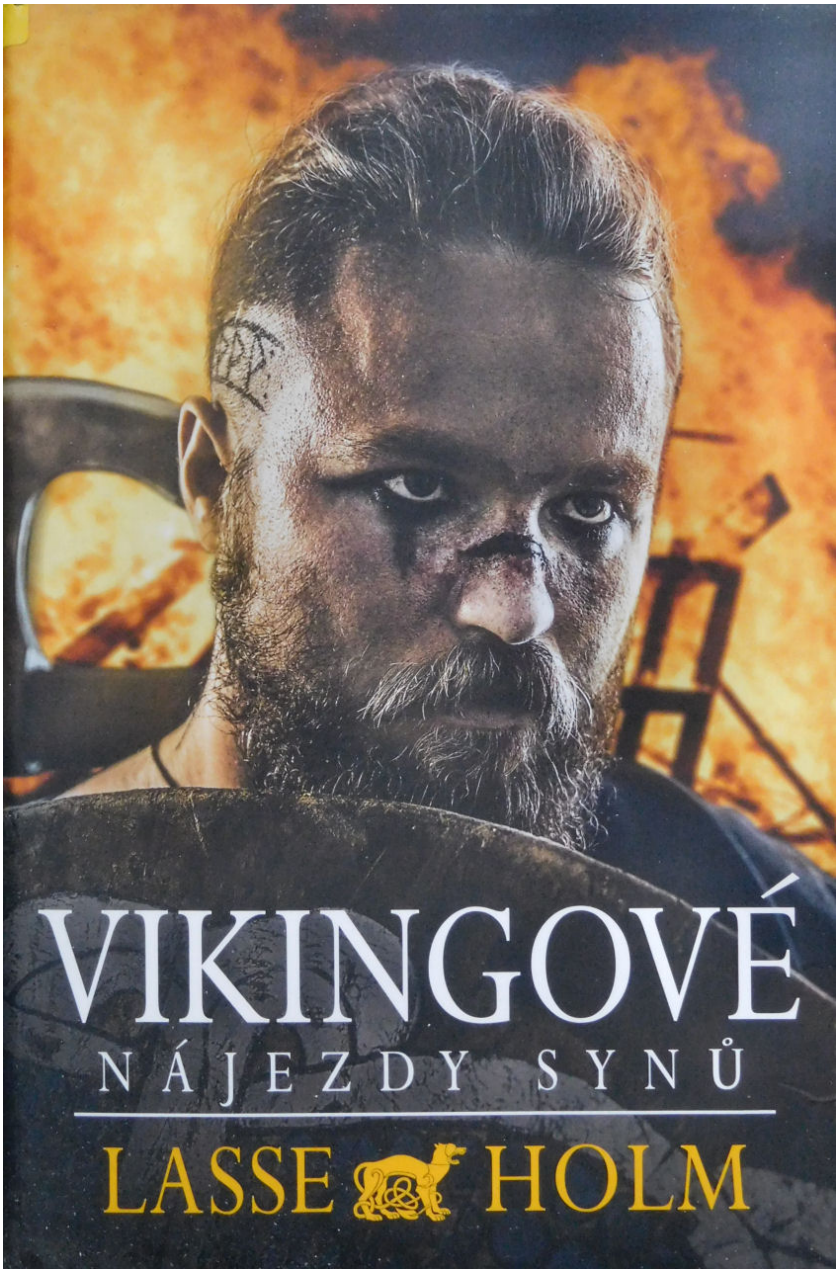
VIKINGOVÉ
NÁJEZDY SYNŮ
LASSE HOLM

VIKINGOVÉ

NÁJEZDY SYNŮ

LASSE HOLM

FOBOS

© Lasse Holm og JP/Politikens Hus A/S 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Miroslava Gajzlerová, 2019
Cover © Kreatika, s.r.o., 2019
© DOBROVSKÝ, s.r.o., 2019

ISBN 978-80-7390-913-0

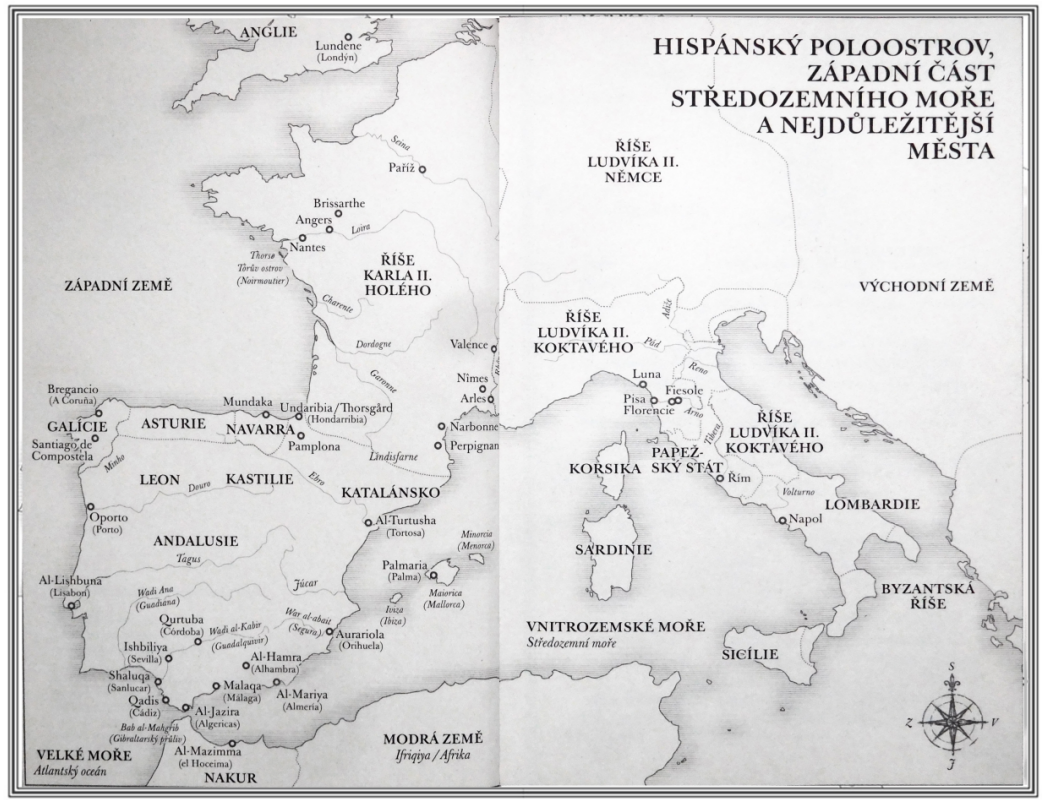
HISPÁNSKÝ POLOOSTROV, ZÁPADNÍ ČÁST STŘEDOZEMNÍHO MOŘE A NEJDŮLEŽITĚJŠÍ MĚSTA
ANGLIE
Lundene (Londýn)
Sena
Paříž
Brissarthe
Angers
Loira
Nantes
Thorsa
Törlw ostrov (Noirmoutier)
ŘÍŠE KARLA II. HOLÉHO
ZÁPADNÍ ZEMĚ
Charente
Dordogne
Garonna
Valence
Nimes
Arles
Narbonne
Perpignan
Lindisfarne
Bregancio (A Coruña)
Mundaka
Undaribia / Thorsgård (Hondarribia)
GALÍCIE
ASTURIE
NAVARRA
Pamplona
Santiago de Compostela
Minho
LEON
Douro
KASTILIE
Ebro
KATALÁNSKO
Oporto (Porto)
Al-Turtusha (Tortosa)
ANDALUSIE
Tagus
Minorca (Menorca)
Palmaria (Palma)
Maiorica (Mallorca)
Ivisa (Ibiza)
Júcar
Al-Lishbuna (Lisabon)
Wadi Ana (Guadiana)
Qurtuba (Córdoba)
Wadi al-Kabir (Guadalquivir)
War al-abait (Segura)
Auariola (Orihuela)
Ishbiliya (Sevilla)
Al-Hamra (Alhambra)
Shaluqa (Sanlucar)
Malaqa (Málaga)
Al-Mariya (Almería)
Qadis (Cádiz)
Al-Jazira (Algeciras)
Bab al-Mahrús (Gibraltarský průliv)
Al-Mazimma (el Hoceima)
NAKUR
VELKÉ MOŘE
Atlantský oceán
MODRÁ ZEMĚ
Ifriqiya / Afrika
ŘÍŠE LUDVÍKA II. NĚMCE
ŘÍŠE LUDVÍKA II. KOKTAVÉHO
Adiže
Pád
Reno
VÝCHODNÍ ZEMĚ
Luna
Pisa
Florencie
Fiesole
Arno
Tiber
ŘÍŠE LUDVÍKA II. KOKTAVÉHO
PAPEŽSKÝ STÁT
KORSIKA
Řím
Volturno
LOMBARDIE
Napol
SARDINIE
BYZANTSKÁ ŘÍŠE
VNITROZEMSKÉ MOŘE
Středozemní moře
SICÍLIE
S
Z
V
J

SEVERSKÉ ZEMĚ
A SOUSEDNÍ ŘÍŠE
LAPONSKO
HÅLOGALAND
TRØNDELAG
MØRE
OPPLANDY
ZEMĚ NORŮ
FINSKO
Roslagen
SVEARIGET
Uppsala
Birka
VIRLAND
Skirringssal
(Kaupang)
VÍKEN
GÖTALAND
GOTLAND
DÁNSKÁ ŘÍŠE
Skåne
Ripa
(Ribe)
Lethra
(Lejre)
Haithabu
(Hedeby)
ZEMĚ VENDŮ
FRÍSKO
S
Z
V
J

Osoby

Bella manželka Sigurda Hadího oka.
Bjarni Strážců vatry, starší bratr Bårda.
Železný Bjørn Ingeborginých synů a Hasteinův pěstoun.
Bård Strážců vatry, mladší bratr Bjarniho.
Dagfinn Fagre Strážců vatry, krásný mladík.
Olaf Zrcadlo Strážců vatry, zrzavý, pihovatý námořník.
Halfdan Bílý Ingeborginých synů, prchlivý a ctižádostivý válečník.
Hastein Bratranec Železného Bjørna, nejlepší přítel Rolfa Troufalce.
Hjalmar Harfagel Jarl s chromým vousem z norského **Mrholi Hjalmar Krásnovlasý**
Jarvis Kupec a bývalý fráter.
Kalind Vikinský chlapec.
Kiv Kovář a bývalý vesničan z Kivinského údolí.
Rolf Troufalec Hasteinův nejlepší přítel.
Sigurd Hadí oko Ingeborginých synů, jarl s pomalejším chápáním.
Sten Sjæl Hvarfari Kupec, upovídaný chlubílek.
Thorstad Třeska Strážců vatry, řezbář z Vikenu.
Ubba Vigglasová Bellina přítelkyně a společnice Železného Bjørna se znetvořeným obličejem.
Vojna Peres Kapitán v službách krále Alfonsa z Leonu, Asturie a Galicie.
Yiva Vikingská otrokyně a Bellina osobní strážkyně.

Podzim 870 – Den první

Zbytky vraků nám za zádí zůstaly už před notnou dobou. Plujeme uprostřed nicoty. Obloha je zatažená, moře temné a neklidné. Tyhle dvě plochy se ztrácejí v šedé mlze, kvůli níž se místo jejich setkání na obzoru dá jen nejasně tušit.

Sedíme na bednách těsně vedle sebe. Když se ze svého místa u vesla rozhlédnu, nikdo můj pohled neopětuje. Kolem nás se vznáší ostré pižmo potu a nakyslý pach vlhkých, špinavých oděvů. Opustila nás naděje, že přežijeme katastrofu, ve kterou se naše výprava změnila. Veslujeme a v našich tvářích se zřetelně zračí známky rezignace. Věčný zpěv větru a vln narušuje pouze vrzání vesel skřípajících ve vyhlazených otvorech na bocích lodi.

Právem se nabízí otázka, jestli má smysl veslovat dál, když jsme beznadějně zabloudili v neznámých vodách, ale nikdo nemá chuť tohle téma otevřít, a uhasit tak poslední chatrnou naději, která nás pohání dál. Dokud se pohybujeme, žijeme. Zastavit se znamená zemřít.

Na okraji mírně zvýšené plošiny lavice u kormidla sedí Železný Bjørn. Nohy má roztažené a paže zkřížené na břiše. Nepřítomný a nevyzpytatelný výraz z šedovousého obličeje nemizí. Světle šedé oči jsou přivřené do úzkých štěrbin.

U levoboku se Bella choulí do tmavé kápě, jež jí zakrývá dlouhé, černé vlasy. Vidět je jen bledý oválný obličej. Mlčky zírá na omšelá prkna paluby. Rukama objímá hlavu Sigurda Hadího oka. Čemovousý jarl leží na podlaze na zádi lodi. Vypadá, jako by si jen na chvíli zdříml s hlavou v klíně své ženy. Je v bezvědomí už od chvíle, kdy jsme ho vytáhli z vln.

U kormidla stojí štítonoška Ylva, vysoká a ramenatá jako ostatní muži. Černá kožená svrchnice jí těsně obepíná plochou hruď a zavrže pokaždé, když se Ylva zhoupne ve stejném rytmu jako loď. Zachytím pohled jejích blízko posazených očí. Mezi námi se vznáší nevyslovená otázka: jak se to mohlo takhle pokazit? Ještě před pár dny se moře kolem nás hemžilo pyšnými plavidly. Teď jsme tu sami.

Dívám se na Halfdana Bílý šat. Bledý a zarputilý usilovně vesluje na místě přímo u zadního sedátka a na zádech se mu značí tmavý pruh potu. Ucítí můj pohled a napůl se otočí. Na tváři – za normálních okolností vždy hladce oholené – mu vyráží strniště. Obličejem mu projíždějí křečovité záškuby, a jeho úsměv je tak spíš nepříjemnou grimasou. Hnědé oči jsou zrakem šílence.

Není divu.

Námořní bitva připomínala scénu z křesťanského pekla. Nepřátelské lodě na nás vrhaly oheň, až vzplála i sama mořská hladina. Plameny

nenasytně stravovaly všechno: trupy lodí, stěžně, ráhna, plachty, lanoví i posádku. Mnoho mužů uhořelo. Ještě víc jich zabily hordy maurských bojovníků, kteří s ohlušujícím řevem přeskakovali ze svých plavidel na naše lodě.

Vzpomínka na porážku je zlá a všichni se při té myšlence schoulí. Jenže brzy to bude mnohem horší. Zatím to ještě nevíme, ale zanedlouho naši sklíčenost a beznaděj přiživí další události. Už brzy se začne vraždit.

Jeden po druhém se naši muži stanou obětí neznámého vraha. Postupně si začneme uvědomovat, že jeho motivy úzce souvisejí se vším, co se dělo už od začátku výpravy. Úmrtí na lodi změní osudy posádky způsobem, který by nikdo nedokázal předvídat. Při objasňování událostí se u přeživších dostane na povrch to nejhorší, co v nich je. Po odhalení vrahovy totožnosti už nic nebude takové jako dřív.

Veslujeme do prázdna a o tomhle všem zatím ještě nic nevím. Myšlenky se mi místo toho toulají ve vzpomínkách na den, kdy celá tahle mizérie začala – o dva a půl roku dřív v jedné malé vesnici ve Franské říši.

První díl

Jaro a léto roku 868

1.

„Zataraste vrata!“ Hasteinův hlas zněl zrale a rozhodně. „Lukostřelci k oknům! Všichni muži k obraně! Však my s těmi zatracenými parchanty zatočíme!“

Blonďatá patka mu kdysi neustále padala do očí – teď ji měl sčesanou dozadu a s ostatními vlasy svázanou do uzlu nad hladce vyholenou šíjí.

Ze skrovného světlého chmýří kolem úzkých rtů mu na bradě narostly pořádné vousy. Hastein se už nepodobal tomu klukovi, kterého jsem potkal v Anglii. Dospěl, získal si autoritu a vážnost a při vydávání rozkazů a povelů napravo i nalevo ani na chvíli nezaváhal. Téměř osmdesát mužů, kteří nám v naší jednotce zbyli, ho poslouchalo bez sebemenší odmluvy.

„Co když Frankové hodí na střechu pochodně?“ zeptal jsem se.

„Tak to budeme v háji.“

Šeptal, aby ho ostatní neslyšeli. Přes veškerou bujnou nenucenost nedokázal skrýt, že jsme se ocitli v úzkých.

Před deseti dny jsme se ze západního pobřeží Franské říše vydali proti proudu řeky, které místní říkají Loira. Propluli jsme kolem

Nantes, jehož obyvatelé se už dávno ukryli za neproniknutelnými tlustými zdmi, a dorazili do města Angers. To bylo před rokem vyrabováno tak dokonale, že nestálo za to se jím vůbec zabývat. Pronikli jsme dál do vnitrozemí, kde řeky byly už obtížně splavné a kde bychom mohli nalézt nový cíl, jak se Hastein domníval.

Byl jsem teď plnohodnotný člen vikinské vlčí smečky a ze všech sil jsem se snažil osvědčit. Po celý rok jsem se se svými druhy plavil na lodi, cestoval na koni a raboval. Zpíjel jsem se do němoty při večerním ohni a další den v kocovině cvičil boj ve štítové hradbě. Vychloubal jsem se a křičel a hájil svou čest a před výzvou jsem nikdy neuhnul.

Totéž platilo i pro Hasteina. Proto jsme si nedělali žádné starosti, že opouštíme lodě a vydáváme se do vnitrozemí s vojskem čítajícím přibližně čtyři stovky mladých mužů. Touha po dobrodružství nás opájela tak, že jsme nedbali na nebezpečí, jež přináší boj za podmínek určených nepřítelem. Teď jsme toho litovali.

Franské vojsko vedené hrabětem Robertem z Anjou nás odřízlo od pobřeží. Během pouhých čtyř dnů nás hrabě a jeho muži rozptýlili do několika menších skupin, porazili nebo zajali muže, kteří zůstali pozadu, a hnali nás dál a dál na sever. Teď nás obklíčili poblíž místa, které se jmenovalo Brissarthe – byl to shluk baráčků s doškovými střechami soustředěný kolem kostela, kde jsme se zabarikádovali i se svými koňmi. V porovnání se skromnou rozlohou vesnice byla budova kostela nezvykle veliká – patnáct kroků po jedné straně a víc než třicet po druhé. Zdi byly vybudované z mohutných šedých kamenů, ale krov střechy pokrývaly šindele.

„Zastřelte každého, koho uvidíte s pochodní!“ zakřičel Hastein nahoru na hrstku lukostřelců, kteří po žebříku vyšplhali na plošinu pod dvěma vysokými okenními oblouky ve štítu. Lukostřelci rozbili sekerami malé, kosočtvercové skleněné okenní tabulky a sledovali okolí skrz olověné rámy. Ostatní se nachystali ke střelbě u škvír ve střeše nad kostelní lodí. Frankové shromáždění venku na návsi před kostelem však nevypadali, že by se chystali zaútočit.

„Ti zbabělci se neodvažují zkusit, co umí naše zbraně,“ volal Hastein.

„Nebo jen mají jiný plán,“ podotkl jsem. „Pokud budou chtít kostel zapálit, mohou vystřelit zápalné šípy.“

Hastein mě umlčel zlostným pohledem. Oba jsme věděli, že

mám pravdu, ale bylo důležité udržovat bojovou náladu.

Celé odpoledne jsme strávili čekáním. Současně s podvečerním soumrakem, který se začal snášet na pole a lesy, klesala i odvaha mužů v kostele. Hastein se otázal lukostřelců u štítových oken, co vidí.

„Bojovníci hraběte Roberta se hádají s místními," odpověděl jeden z pozorovatelů. „Nějaký kněz se hodně hlasitě dohaduje s hraběcím velitelem."

„Vesničané nechtějí, aby jim kostel spálili. Jejich lakota nám nahrává." Hastein se rozhlédl kolem. „Zajímalo by mě ostatně, jestli odtud nevede nějaká podzemní chodba."

Na jaře se několik jednotek pokoušelo vyrabovat jeden klášter na pobřeží. Ukázalo se, že mnichové odtud uprchli tajným tunelem, a tenhle příběh se u večerních ohňů vyprávěl mnohokrát. I když se dalo pochybovat, že by obyčejný venkovský kostel byl vybaven podobným způsobem, naši sklíčení muži se té myšlenky chytli.

„Pátrejte po volných kamenech v podlaze," volal Hastein. „Po skrytých otvorech ve stěnách. Zkuste odsunout oltář."

Nastala noc a my jsme ve svitu pochodní dopadajícího do kostela zvenčí hledali dál. Po pár hodinách to mnozí vzdali, ale někteří v hledání vytrvale pokračovali. Čas od času se ozývaly hádky a nadávky, když hledači vrazili do spáčů. Krátce před rozedněním se z kněžiště ozval hlasitý jásot. Při poklepání na velkou dlaždici za kamenným oltářem se ozval dutý zvuk.

Pustili jsme se do škrabání a hrabání podél okrajů dlaždice meči a sekerami. Horlivost a naděje nabíraly na síle. Spící bojovníci se probudili a přišli nám pomoct. Nakonec se někomu podařilo strčit do škvíry špičku kopí. S velkou námahou jsme dlaždici zvedli.

Z prohlubně sahající zhruba po kolena na nás ze základů kostela zasvítil pohár a čtyři svícny z masivního stříbra. Skříňka s rudou skleněnou perlou zasazenou do víka ukrývala hrst prstenů a mincí. Na nich ležel stříbrný kříž zdobený drahými kameny. To bylo poprvé a naposledy, kdy jsem zažil, že Seveřané při pohledu na takový poklad vydechli zklamáním.

„Tak proto hrabě zatím nenechal kostel zapálit," poznamenal jsem. „Vesničané se bojí, že by jim žár jejich stříbro roztavil."

„Takže našemu nově získanému bohatství můžeme poděkovat za to, že jsme ještě naživu."

Hastein zdvihl kříž, až na něj zasvítily první sluneční paprsky, jež sem šikmo dopadaly okny za oltářem. Odlesky se zatřpytily na

kamenných stěnách. „Copak by nás Tór nechal najít takové jmění, jestliže by naším osudem měla být smrt pod franskými meči?“

Mnozí se usmívali plni důvěry a naděje, protože takhle ošklivě by si s námi vládce hromu, jednající vždy na rovinu, nikdy nezahrával. Ostatní byli toho názoru, že jestliže nás do téhle vesnice zavedl Ódin nebo zlomyslný Loki, pak si nikdo nemůže být jistý ničím. Nebylo by to poprvé, kdy odvážní mužové získali majetek a krátce nato zemřeli v boji, takže mohli rozmnožit řady einherjů – mrtvých bojovníků, kteří se shromažďují ve Valhale, aby bránili svět bohů Ásgard proti jejich odvěkým nepřátelům jotunům.

„Jste houf užvaněných bab,“ posmíval se Hastein váhavým a nerozhodným, „Ódin má na práci důležitější věci než se míchat do lidských záležitostí a Loki je zbabělec, který se drží stranou, když se táhne do boje. Do Brissarthe nás zavedl bůh hromu. V noci jsem slyšel bušit jeho kladivo – Mjölnir.“

Teď se přidali i další s tím, že také slyšeli vzdálené hřmění, i když noc byla jasná a tichá.

„Jsem vaším velitelem a Tórovým stoupencem jsem byl odjakživa,“ zasáhl Hastein, jako by se tím všechno vyřešilo. „Však se podívejte na kladivo, které nosím na krku.“

Na malý stříbrný talisman, který vytáhl ze záňadří a nechal pohupovat na kožené šňůrce, pohlédl leckdo, ale ozvaly se i protesty. Nespokojenci prohlásili, že vůbec není jasné, jestli je Hastein velitelem výpravy, protože není ani velmož, ani jarl. Spoléhali na to, že se v místní krajině vyzná, a teď jsou v pasti.

„Nikdo z vás by výpravu lépe vést nedokázal,“ bránil se Hastein.

Pod střešními trámy kostela zazněly rozzlobené hlasy. Vzduchem prolétala vzájemná obvinění. Ti nejhorkokrevnější už sahali po zbrani. Všiml jsem si, že Hastein začíná trochu chraptět a že jeho patka je zbrocená potem, když vtom se náhle ozval křik od dvou vysokých oken nad vraty, kde stále drželi hlídku lukostřelci.

„Frankové se hýbají.“

„Co dělají?“ pospíšil si Hastein s otázkou.

„Hloubí příkopy!“

Vylezli jsme po žebříku k nim nahoru. Venku se Frankové na návsi před kostelem opravdu pustili do kopání hlubokého příkopu a z vykopané hlíny vrstvili obléhací násep, do nějž zaráželi špičaté kůly.

Hastein pohlédl dolů na koně, kteří stáli v kostele těsně jeden vedle druhého jako ve stáji, a dostal nápad.

Náves spalovalo dopolední horko. Frankové při práci se sekerami a motykami odložili svrchnice a kroužkovou zbroj. Když uslyšeli, jak z vnitřní strany kostelních vrat sundáváme závoru, narovnali se a otřeli si pot z čela. Nepočítali, že bychom se vzdali tak rychle. S úsměvem na sebe pohlédli a vítězoslavně pokývali hlavami.

Kostelní vrata se rozlétla. Naši koně vyrazili do slunečního světla. Ubohá zvířata byla vyděšená, protože jsme je vyhnali ven kopími a holemi, a šlapala po každém, kdo jim dostatečně rychle neuhnul z cesty. Ty, kdo přežili, jsme zahnali na útěk ranami do zad a kopanci, ale uniknout jsme nedokázali. Koně zmizeli mezi domy a franští pěšáci, kteří se rozložili kolem vesnice, sem rychle přispěchali a vytvořili štítovou hradbu. Následoval je tlustý muž na bílém hřebci. Horečně se snažil navléknout do pancíře. U sedla se mu pohupovala naleštěná přilba.

„A tady máme hraběte Roberta z Anjou," zvolal Hastein vesele do bojové vřavy. „Dřív či později si dá výstroj do pořádku, takže se raději připravíme na obranu."

Shlukli jsme se do štítové hradby, ramena těsně u sebe. Vzájemně se překrývající kruhové štíty byly jedinou ochranou proti nenávisti Franků. Jejich zbraně tvrdě dopadaly na štíty z malovaného lipového dřeva, velké asi jako poklop studny a tlusté ani ne jeden palec, s koženým lemem, který v zápalu boje rychle bral za své.

Vytáhl jsem svůj sax – nůž dlouhý jako předloktí dospělého muže. Jmenoval se Krvežíznivec, protože dobrá zbraň musí mít jméno a její síla roste pokaždé, když okusí krev nepřítele. V tlačenici uvnitř štítové hradby se se saxem zachází snadněji než s mečem nebo sekerou. Bodal jsem jím pod franskými štíty, abych zasáhl co nejvíc nepřátel do podbřišku nebo nohou, a způsobil jim tak co nejvíc škod. S Krvežíznivcem v ruce jsem během svého dlouhého života vybojoval spoustu bojů a už tenkrát onoho rána v Brissarthe, když jsem byl mladý zelenáč a chyběly mi zkušenosti, jsem ovládal správnou techniku díky mnoha bojovým cvičením, jimiž jsme po celou zimu trávili volné dny. Přesto jsem měl strach. Když člověk nemá možnost ze štítové hradby prchnout, dokonce i ty nejodvážnější a nejzkušenější válečníky často zachvátí děs, takže začnou zvracet nebo si nadělají do kalhot.

Jakmile Frankové vyrazili, stáhli jsme se zpátky. V odulé tváři hraběte Roberta se objevil triumfální úsměv. Udílel zvučně rozkazy z koňského hřbetu všem kolem sebe a už se nestaral o to, aby si

srovnal kroužkovou zbroj nebo nasadil přilbu. S obnaženou hlavou hnal své bojovníky pomocí rozkazů a hrozeb vpřed. Frankové nebyli zdaleka tak zdatní válečníci jako my, ale bylo jich čtyřikrát tolik a rozhodně neměli chuť nechat nás uniknout.

Krok za krokem nás tlačili zpátky a naše štítová hradba už nebyla rovná, nýbrž postupně nabývala tvaru půlkruhu, protože jsme museli bránit obě křídla. Muži bojovali, křičeli a umírali na tomto omezeném místě a po zuby ozbrojených Franků v drátěné zbroji stále neubývalo.

Uprostřed zmatku se Hastein obrátil a dal signál lukostřelcům nad kostelními vraty. Do horní části nechráněného těla hraběte Roberta se zaryly dva šípy. Překvapeně pohlédl na opeřené konce dříků šípů, jež mu trčely z hrudi a nadloktí. Při další sprše mu šíp proletěl pravým okem. Zakymácel se v sedle, zaklonil hlavu a sesunul se z koně k zemi.

„Le comte est mort!“

Ozval se výkřik, který se nesl dál od úst k ústům po celém prostoru před kostelem. Z franského útoku se vytratila síla a odhodlání. Toho jsme využili, abychom se stáhli zpátky do kostela a zavřeli za sebou vrata.

„Uvidíme, co dokáže franský vůl bez hlavy,“ zvolal Hastein a plnými doušky si vychutnával jásot svých mužů.

Před výpadem nám vysvětlil, že velkou slabostí Franků je jejich oddanost autoritám. Když si hrabě Robert, kterému se rovněž říkalo Robert Silný, vzal něco do hlavy, nepřestal, dokud svou vůli neprosadil. Byl to surovec, tyran a mistr v zastrašování vlastních lidí, kteří se neodvážili jeho rozkazy nesplnit. Byl však i velmi schopným vojevůdcem a stratégem. Jenže právě proto nebyli jeho vojáci zvyklí samostatně projevit vlastní iniciativu.

Spousta mužů Hasteinově vyprávění o Francích naslouchala s nedůvěrou, protože mezi Seveřany se jen opravdu nemnozí nechali vést někým jiným než vůlí bohů a vlastním zdravým rozumem. Po spoustě dohadování však muži přece jen s Hasteinovou lstí souhlasili. Všichni moc dobře věděli, že Hastein se už od dětství účastnil rabování v zemi Franků s Železným Bjørnem – nejstarším z pěti synů proslulého Ragnara Lodbroka – a když mu teď bylo už skoro sedmnáct, většina se domnívala, že se na něj mohou spolehnout, i když to byl pořád jen mladík bez jizev nebo vrásek.

Ukázalo se, že měl pravdu. Při západu slunce jsme mohli vyjít

na náves, aniž bychom potkali živou duši. Napůl vyhloubené příkopy a rozestavěné valy zůstaly opuštěné. I když měli Frankové drtivou přesilu, vytratili se jako pára nad hrncem.

2

Může to vypadat divně, že jsem se před rokem snažil zastavit plenění Seveřanů v Anglii, a teď se bez váhání účastním rabování v zemi Franků, zejména když jsem se rychle naučil jejich jazyk. Ale byl jsem mladý a nechal jsem se snadno ovlivnit. Radost z pocitu, že mě někdo uznává, mě přiměla přivírat oči před smrtí a bídou, jež jsme šířili Dnes jsem starý muž a hořká zkušenost mě naučila vyhýbat se každému zbytečnému riziku, ale tenkrát jsme si oba s Hasteinem připadali nezranitelní. Přestože jsme se po hlavě vrhali do jednoho nebezpečného dobrodružství za druhým, z každého jsme vyvázli. Vrcholem pro nás byla prozatím epizoda u kostela v Brissarthe. Proto jsme hýřili dobrou náladou, když jsme se blížili k ostrovu Hasteinova pěstouna Železného Bjørna nedaleko od pobřeží naproti ústí řeky Loiry.

Místní obyvatelé říkali ostrovu Noirmoutier. Byl dlouhý dobrých šestnáct mil a v nejširším místě měl necelých deset mil. Na západním břehu bičovaném větry od moře ležely rozvaliny kláštera, jenž kdysi býval dobrým a stálým zdrojem příjmů divokých mužů na loupežných výpravách, ale mnichové zmizeli dávno před tím, než si Železný Bjørn Noirmoutier zabral pro sebe a překřtil ho na Thorsø – Tórův ostrov. Dorazili jsme na místo pozdě kvečeru čtvrtého dne, právě když se u jižního konce ostrova ve vlhkých písčitých mělčinách vytvořila pevninská šíje a poletující racková nám svým křikem dávali najevo, že nás tu nevidí rádi. Když jsme se přiblížili k úzké, kamenité pláži ostrova, čekala na nás poblíž skalisek velká jednotka ozbrojených mužů. Co do počtu byly naše dvě skupiny zhruba rovnocenné, jenže oni byli odpočinutí, zatímco my jsme byli unavení po dlouhém pochodu.

„Nestává se každý den, že by člověk uviděl vikingy, co chodí pěšky," zašklebil se jejich vůdce, ramenatý válečník se světlými vlasy a úsměvem plným očekávání.

„A už vůbec se každý den nestává, že by se někdo vracel s tak bohatou kořistí, jakou máme my," odvětil Hastein.

„Mohli bychom vám od toho nákladu pomoct."

„V zájmu vašeho zdraví bude lepší, když na to zapomenete. Jsem Hastein, chráněnec Železného Bjørna, a ten už se určitě diví, kde vězím."

Muži patřili k jedné z mnoha posádek, které za časného jara přistávaly na pláži u pevnosti. Chtěli se dovědět, kde bude drancování na pevnině nejlepší, ale stejně jako všichni ostatní se dočkali zklamání. Velmoži na Tórově ostrově si už dávno údolí Loiry rozdělili na teritoria a se zlou se potázal každý, kdo dohodu porušil. Muži se vážně radili mezi sebou a neochotně se shodli na tom, že právě teď bude nejlepší nechat nás na pokoji. Pokračovali jsme směrem na sever rovinatou krajinou ostrova přes louky poseté mimózami a tetelící se odpoledním horkem.

Hastein nechal naše druhy vpředu. Čekal jsem, co od něj uslyším, protože jeho zamyšlený výraz ve tváři jsem dobře znal.

„Na Tórův ostrov přitáhla opravdu velká spousta dobrodruhů a zelenáčů," začal. „Třeba tihle Švédové."

„Oni jsou ze Švédska?"

„Samozřejmě," zašklebil se. „Copak jsi neslyšel to jejich huhňavé koktání a šišlání?"

Vyrostl jsem v Anglii, ale matka byla Dánka. I když mě jazyk Severanů naučila, pořád jsem měl potíže rozeznávat jednotlivé dialekty.

„Každopádně nevypadají na to, že by se chystali na podzim odplout domů," pokračoval Hastein.

„Těžko tomu může být jinak. Hodně chlapů díky proslulosti Železného Bjørna nabylo dojmu, že dokážou získat majetek a bohatství jen tím, že se budou držet v jeho blízkosti."

„Doufejme, že snad zmoudří. Nikdy předtím jsem chudší rok nezažil. Před deseti lety bychom se nad pokladem, který s sebou máme dneska, jen ošklíbali."

„Myslím, že to nebyla špatná výprava." Pohlédl jsem na kořist, kterou neslo několik mužů společně v koženém vaku. „A ty jsi nás vedl jako opravdový jarl."

„Měli jsme štěstí. Kdyby měl hrabě Robert na sobě přilbu a pancíř, všichni bychom teď leželi pobití v prachu. Mám se pořád co učit, než budu schopen vést muže do boje."

„Zřejmě nikdo tě toho nedokáže naučit víc než Železný Bjørn,

ne?“

Hastein pokrčil rameny a ve tváři se mu objevil mrzutý výraz. „Můj pěstoun by pořád víc a víc nejradši jen seděl na svém tlustém zadku a hromadil stříbro.“

„Však už taky není nejmladší. Určitě je unavený.“

„*Já* jsem unavený. Unavuje mě tenhle pitomý ostrov i jeho škaredí obyvatelé.“

Hastein i já jsme vyrostli ve společnosti šelem – já v saském lese s opravdovou vlčí smečkou, on naTórově ostrově s mořskými vlky vyzbrojenými přilbou a pancířem. Často mi o svém dětství na rovinatém ostrůvku vyprávěl: o dlouhém létě, kdy plavával poblíž pláže a rybařil v mělkých zálivech, o lovu kachen v mělčinovém moři a honu na králíky na skaliscích, o svém prvním rabování ve městě Nantes, které bylo tenkrát špatně chráněno, o drancování na lodích, jež se marně snažily nenápadně proplout výše proti proudu řeky, a o přepadávání kupců, kteří byli právě tak bohatí jako bezbranní. Natahoval jsem uši a v duši mi hlodala závist, protože jsem byl mladý a hloupý a toužil jsem vydobýt si čest a stříbro. Když bylo Hasteinovi čtrnáct, z bezstarostného života ho vytrhla výzva nevlastních bratrů Železného Bjørna, aby pomstili smrt Ragnara Lodbroka. Po dva roky raboval a drancoval v Anglii, a teď už se na malém ostrůvku nedokázal cítit dobře a spokojeně.

„Viděl jsi ty místní holky?“

Ukázal na skupinku mladých žen. Vkleče na všech čtyřech se brodily bahnem mělčinového moře a pátraly po mušlích. Na nízko položených mokřadech a slaniscích uprostřed Tórova ostrova získávali místní z mělkých lagun mořskou sůl. Na severním výběžku bylo několik rybářských vesnic, kde se daly koupit všechny druhy ryb a korýšů. Ostrované žili se Seveřany v míru, ale po staletí tu nikdo kromě nich nebyl a děti plodili jen sami mezi sebou, takže jejich ženy teď měly placaté nosy a nohy jako krabi.

„Tyhle žáby mi stačily, dokud jsem byl mladší. Ale teď, po zkušenostech z Anglie a Irska, už jsem si zvykl na lepší. Tady už není žádná, kterou bych měl chuť obskočit.“

Kdyby Hastein chtěl, snadno mohl najít hezčí děvčata na pevnině. Oběma nám bylo jasné, co je skutečnou příčinou jeho neklidu, ale pečlivě jsme se vyhýbali tomu, abychom to vyslovili nahlas. Přiblížili jsme se k bytelné bráně pevnosti uprostřed palisády z omšelých dřevěných trámů. Hastein přikázal mužům na hradbách, aby nám otevřeli.

„Kde je můj pěstoun?“ otázal se.

„Železný Bjørn sedí u ohně před svým sídlem,“ zněla odpověď. „Buď opatrný, protože pije už od samého poledne.“

Na Hasteinově tváři vytanul úsměv. Uhodl jsem, na co myslí.

„Nechceš s ním, doufám, diskutovat zrovna teď?“ otázal jsem se. „Víš přece, jaké je s ním těžké pořízení, když je opilý.“

„Nevrlost a podrážděnost Železného Bjørna má i své kladné stránky. A v každém případě musí dostat zprávu o naší výpravě.“

Každý, kdo měl základnu na Tórově ostrově a vyjel rabovat do říše Franků, musel Železnému Bjørnovi odevzdat část kořisti. To platilo i v případě jeho chráněnce.

„Dělej, jak myslíš,“ vzdal jsem to. „Já si jdu promluvit s bratrem Jarvisem.“

„Pozdravuj ode mě toho starého křesťanského psa.“

Opustil jsem ostatní a pokračoval dál po haťovém chodníku mezi náspem a posledními roztroušenými domky. Vdechoval jsem přitom dobře známý vzduch, který byl směsicí dehtu, slané vody, ryb a kouře. Na nevelkých pozemcích venku před chatrčemi s doškovými střechami pracovali u stolů a na lavicích řemeslníci a v září posledních slunečních paprsků vyráběli všechno od bot, varkočů, suknic a šperků až po meče, sekery a štíty. Žen tu bylo málo a děti žádné, protože Tórův ostrov byl spíš vojenskou základnou než opravdovou vesnicí. Teprve poté, co Železný Bjørn před deseti lety pevnost zabral, byly uvnitř palisádové ohrady vystavěny stálé domy pro přezimování. Zamířil jsem k jedinému domu s křížem ve štítu, sehnul jsem hlavu a nízkými dveřmi jsem sešel dolů po třech schodech. Malá místnost byla vyhrabaná v zemi a podél stěn vyztužená trámy.

„Obrátil jsi někoho na víru, zatímco jsem byl pryč?“ otázal jsem se hrbaté postavy klečící před bednou z chatrného dřeva, která sloužila jako oltář. Na víku bedny svítila jediná svíčka v cínovém svícnu.

„Jako vždy s důvěrou spoléhám na zítřek.“

Bratr Jarvis vstal, uchopil mě v podpaží a vlídně na mě pohlédl. Vrásky se mu od koutků očí rozbíhaly přes obě tváře.

„Jak se dařilo na pevnině?“ otázal se. „Měl jsem trochu obavy.“

Za jeho obvyklou mírností jsem cítil, že nesouhlasí s věcmi, kterých jsem se, jak věděl, účastnil.

„Hrabě Robert nás vyčenichal a pronásledoval se svým vojskem,“ vykládal jsem. „Museli jsme najít útočiště v jednom

kostele. Byl o něco větší než ten tvůj.“

Jeho malý vykopaný dům měl v nejdelším místě sotva čtyři kroky.

„A hrabě vás nechal uniknout?“

„Nikoliv dobrovolně. Museli jsme se probojovat na svobodu, a to se mohlo snadno zvrtnout. Tenhle výlet zaplatilo životem hodně mužů.“

Bratr Jarvis přikývl, ale nijak zvlášť se mrtvými pohany nezabýval. Zajímalo ho něco jiného.

„Přimělo tě to, abys zvážil své obrácení?“

Stále doufal, že se vrátím zpátky k Bílému Kristu, jako tomu bylo před sedmi lety. Jarvis byl tenkrát mým zpovědníkem, ale mé tehdejší obrácení v klášteře sv. Kutberta u Crecy bylo spíš otázkou nutnosti než náboženského přesvědčení.

„To ne,“ odpověděl jsem. „Roberta Silného zasáhl šíp do oka, a když jeho muži uviděli, že je mrtvý, rozprchli se. Pod podlahou kostela jsme našli poklad a zpátky jsme se vrátili bez obtíží.“

Bratru Jarvisovi se úsměv z tváře vytratil. Prohrábl si husté, bílé vlasy. Bylo mu padesát a byl to nejstarší člověk, jakého jsem znal – byl dokonce starší než sám Železný Bjørn –, ale nikdy nevypadal tak staře jako právě teď.

„Hrabě Robert z Anjou je mrtev?“ otázal se.

„No a co? Snad ten šílený válečník nebyl jedním z tvých přátel?“

„Ne, ale v těchhle končinách nejhorlivěji bojoval za víru.“

Člověku by mohlo být divné, že bratr Jarvis se v ležení plném pohanů mohl pokojně pohybovat. Jenže on byl ranhojičem, každého ošetřil tak, jak bylo potřeba, a nepožadoval za to žádnou jinou odměnu, než že bude mít možnost trochu promlouvat o Bílém Kristu, což většina posádky dokázala vydržet. Kromě toho se uměl zdatně ohánět mečem. Ale hlavně byl zpovědníkem druhého jediného pravověrného křesťana na Tórově ostrově, který právě teď klepal na dveře kostela a zároveň jeho obydlí.

„Bratře Jarvisi? Neruším?“

„Ty nerušíš nikdy, milé dítě. Pojď dál.“

Kdysi bývala Bella nejhezčí děvče v malé saské vesničce, kde jsem vyrůstal. Teď byla nejhezčí mladou ženou na Tórově ostrově.

Obličej tvořil pravidelný ovál kolem malého, pihovatého nosíku, plných rtů a velkých modrých očí. Na rovných zádech se jí leskly tmavé husté vlasy. Bella byla sotva o dva roky starší než já, ale díky sebejistému až povýšenému chování, jež z ní vyzařovalo, působila

mnohem dospěleji. Byl jsem do ní beznadějně zamilovaný od chvíle, kdy jsem ji uviděl poprvé, jak kráčí vesnicí se dvěma džbery vody, až do oné noci o půl roku později, kdy mi její otec svěřil, že je i *mým* otcem.

Bella nevěděla, že jsme nevlastní sourozenci. V podstatě mě vlastně moc neznala. Nikdy jsme spolu nemluvili, a to ani v Anglii, ani na Tórově ostrově. Byla manželkou jarla, zatímco já bezejmenným členem násilnické bandy drsných mořských vlků. Byl bych nejraději, kdyby to tak zůstalo i nadále.

„Promiň, Jarvisi," pronesla Bella a věnovala mi chladný pohled. „Nevěděla jsem, že máš hosty."

Uprostřed houfu bojovníků hovořících jednotným severským jazykem si Bella stále zachovávala svou saskou mateřštinu. Také Jarvis přešel do saštiny.

„Rolf přináší novinky z pevniny, ale nejsem si jistý, jestli si dokážu vyslechnout i další zprávy."

„Žádné další zprávy už nemám," prohlásil jsem, „a nebudu vás obtěžovat, když se žena jarla Sigurda chce vyzpovídat."

Belliným mužem byl vznešený Sigurd Hadí oko. Co do počtu lodí, jež vlastnil, a množství bojovníků, kteří tvořili jejich posádky, byl druhým nejmocnějším mužem na Tórově ostrově, a já jsem svou poznámku mínil jako výraz úcty a respektu. Bella ji pochopila zcela opačně.

„Z čeho bych se měla zpovídat?" otázala se příkře. „Co si o mě myslíš, ty mamrde? Že jsem nějaká čubka, co před každým roztáhne stehna?"

Bella měla vzhled anděla a slovní zásobu pouliční běhny. A leckdo by dodal, že navíc ještě srdce lvice.

„Nechtěl jsem tě urazit," začal jsem.

„Bratr Jarvis mě učí latinsky," přerušila mě a počastovala pohledem, jako bych byl toulavý pes s prašivou kůží. „Nejde o žádné modlitby. A o žádnou zpověď. Ale vím moc dobře, co se povídá: že se kaju, protože šoustám s mladším bratrem svého muže, s Halfdanem Bílým šatem. Je to pravda?"

Na takovou otázku existovala pouze špatná odpověď, ale pokusil jsem se vyjádřit co možná neutrálně.

„Je pravda, že někteří to tak říkají. Já jsem ale naštěstí dost chytrý na to, abych o Halfdanovi Bílém šatu roztrušoval nějaké řeči."

„Ale dost hloupý na to, abys je roztrušoval o mně?"

Vyvolat vztek dokážou i neurčité formulace. Odkašlal jsem si a nervózně jsem zakoktal něco v tom smyslu, že tomu tak není. „Mluvíš výborně saský. Kde ses to naučil?“

Byl bych si ukousl jazyk. Vzhlédl jsem a střetl jsem se s jejím klidným pohledem. Velké, nebesky modré oči čekaly na odpověď.

„Naučil jsem se sasky v Anglii, paní.“ Byla to jen poloviční lež. „Tyhle dva jazyky se příliš neliší, protože Sasové pocházejí z Anglů a Jutů, kteří do Anglie přišli před stovkami let. V podstatě jde o to, aby si člověk zvykl vyslovovat slova jinak.“

Takhle mi to svého času vysvětlovala maminka, nicméně teď nebyl sebemenší důvod, abych to po ní opakoval. Jenže tok slov způsobil, že Bella o mě ztratila zájem a pokynula mi, že mohu odejít. Pospíšil jsem si ven nízkými dveřmi. Když jsem byl venku na vlahém večerním vzduchu, měl jsem stále pocit, že cítím v zádech její ostrý pohled.

Slunce zapadalo a před kostelíkem bratra Jarvise na mě čekaly dvě ramenaté postavy.

3

První z nich byl Sigurd Hadí oko, rovný a silný jako stěžeň a vybraně oděný ve žlutých a modrých barvách, což dalo vyniknout jeho zeleným očím. Zornička se mu v levém oku roztekla a zanechala za sebou černou stopu, která na pozadí duhovky vypadala jako had. Své přízvisko získal právě kvůli tomuto znamení. Dlouhý pletenec černých vlasů spínala zlatá spona a na každém předloktí se mu blyštělo osm stříbrných náramků.

Druhou postavou byla štítonoška Ylva. Na dlouhých rukávech své kožené haleny neměla ani náramky, ani žádné jiné šperky, protože o všechny přišla v Anglii. Postříbřená byla pouze rukojeť dýky, zatímco odřená dřevěná rukojeť meče končila hrotem ze šedé oceli, jenž byl sám o sobě nadmíru nebezpečnou zbraní. Věděl jsem, že čepel je pevnější než mnohé franské meče. Nejednou mi zachránila život.

„Tak ses nám vrátil z pevniny,“ prohodila Ylva a v úsměvu

odhalila nepravidelný chrup. Mezi Seveřany byla po Hasteinovi mým nejlepším přítelem.

„S bohatou kořistí," dodal jsem, „a se zprávou o tom, jak mi Hastein pomohl porazit hraběte Roberta z Anjou."

Vyprávěl jsem o střetnutí u kostela v Brissarthe. Notně jsem zveličoval důležitou roli, jíž jsem já sám přispěl ke šťastnému konci, protože ten, kdo svůj význam podceňuje, si nikdy žádnou pověst nezíská – a slavná pověst je jediná forma nesmrtelnosti, která existuje.

„Takže Frankové přestali bojovat, když hraběte zasáhl váš lukostřelec?" otázal se se zdvořilým zájmem Sigurd Hadí oko. „I když jich bylo mnohem víc než vás?"

„Nebyli už schopni pokračovat v boji," odpověděl jsem.

„Proč ne?"

„Protože už neměli žádného velitele."

„Proč ho neměli?"

„Protože ho ten lukostřelec zastřelil."

V případě jarla Sigurda bylo nutné obrnit se trpělivostí. Když mu bylo sedm, utrpěl ránu do hlavy. Zůstala mu po ní jizva na čele, jež byla jediným prvkem narušujícím symetrii černovousého obličeje, nicméně rovněž způsobila, že chápal podstatně pomaleji než většina lidí.

„Jak mohli lukostřelci vědět, kdo je Robert Silný?" otázal se.

„Ukázal jsem jim ho," odpověděl jsem, „než jsem se odvážně vrhl do boje."

„Ty už ses s ním předtím setkal?"

„Ne, ale Hastein ano."

„A neukázal jim hraběte spíš *Hastein?"*

Chtě nechtě jsem musel přiznat, že Hastein byl možná prospěšnější, než jak jsem se vyjádřil prve.

„Nebyl to ve skutečnosti jeho plán?"

Mlčel jsem. Váhal jsem s odpovědí, protože takhle bystrý Sigurd Hadí oko nebýval.

„Jdeme právě od ohně před domem Železného Bjørna," vysvětlovala Ylva. „Hastein tam vykládá stejný příběh a hlavní roli v něm hraje on."

Bylo mým údělem, že vyprávění jiných mé příběhy vždycky zastínila. Mé činy se s kdovíjakou odezvou nesetkaly nikdy. Má pověst bude mít nepatrný význam a mým osudem se stane zapomnění.

„Nevěš hlavu,“ utěšovala mě Ylva. „Hastein o tobě mluvil. Když zamíříš k ohni, pořád ještě můžeš stihnout závěr.“

„Jen jdi s ním,“ vyzval ji Sigurd Hadí oko.

„Ale já jsem přísahala, že nasadím vlastní život, abych střežila život tvé ženy, jarle Sigurde.“

„Však si zasloužíš, abys měla na chvíli volno.“ Sigurda Hadího oka kromě nepříliš rychlého myšlení charakterizoval i velmi vyvinutý smysl pro spravedlnost. „Já si Bellu ohlídám, než se s mnichem vypovídá.“

Jarvis nebyl ani mnich, ani kněz, nýbrž fráter. Sigurd Hadí oko v tom v podstatě žádný rozdíl neviděl, ačkoliv sám byl pokřtěný a zasvěcený do křesťanské víry. Obrácení na víru mu zajistilo Bellinu ruku, ale o věrouku se nijak zvlášť nezajímal. O svátcích s námi dokonce obětoval. Bratr Jarvis to určitě věděl, ale nikdy mu to nevytknul. S Ylvou jsme ho zanechali u kostelíku a za chladného jarního večera jsme kráčeli směrem k ohni, jehož plameny jasně probleskovaly mezi doškovými střechami domků.

„Bella mě obvinila, že roznáším řeči o ní a o Halfdanovi Bílém šatu,“ prohodil jsem.

„A je to pravda?“

„O tom, co jsme my dva slyšeli v Jorviku, jsem nikdy nikomu nevykládal. Ty určitě taky ne?“

Před rokem Ylva vyslechla hádku mezi Bellou a Lodbrokovými syny, z níž jasně vyplynulo, že jarlova žena měla před svatbou románek s mladším bratrem svého muže. Mlčky jsme se dohodli, že budeme držet jazyk za zuby.

„Když už se mě na to ptáš, tak ty fámy šíří spíš sám Halfdan,“ usmála se Ylva hořce.

Nejmladší Lodbrokův syn, řečený Bílý šat, protože vždycky nosil čisté oblečení, byl prchlivý, ctižádostivý a zdatný válečník. Nikdo nestál o to, aby se s ním dostal do křížku.

„Proč by měl Halfdan Bílý šat roznášet řeči, které mohou škodit věhlasu jeho bratra?“ otázal jsem se.

„Věhlasu Sigurda Hadího oka nedokáže uškodit nic,“ usmála se Ylva, aniž by mi na otázku odpověděla. „Je odvážný a štědrý a to jsou vlastnosti, které ocení každý. Co je ti ostatně po tom, co Bella provádí?“

Pronesla to spikleneckým tónem. Ylva byla jediný člověk, který o mém příbuzenství se ženou Sigurda Hadího oka věděl. Ani o tomhle však nikomu nevykládala. Dál jsme procházeli mezi domy

Tórova ostrova mlčky, protože už nebylo moc o čem hovořit. Nakonec přece jen Ylva promluvila.

„Všichni považují Halfdana za netvora. Ve skutečnosti je to chudák.“

Chudák, pomyslel jsem si, který se baví tím, že vymýšlí nové bolestivé způsoby zabíjení a s navyklou rutinou mučí k smrti zajaté Franky, pokud jsou příliš chudí na to, aby za ně získal nějaké výkupné. Chudák, jenž stahuje oběti z kůže a pak je zaživa upaluje, takže při jejich křiku tuhne krev v žilách všem, kdo jsou na doslech. Nedokázal jsem sám sebe přesvědčit, že mi má být Halfdana Bílého šatu líto.

Náhle večer prořízl řev, který nás přiměl zůstat stát. Oba jsme poznali hluboký hlas Železného Bjørna zaznívající od prostranství s ohněm.

„Zabiju tě, Hasteine. Tentokrát tě tvá drzost bude stát život!“

4

Oběhli jsme poslední nároží a ocitli se ve svitu ohně před Bjornovým sídlem. Žár plamenů stoupal nad muži sedícími ve velkém kruhu na kládách. Obr s mohutným šedým plnovousem se pokoušel vstát, ale překáželo mu v tom velké břicho. Mimo jeho dosah poskakoval Hastein.

„Nelíbí se ti, když slyšíš pravdu, staré psisko?“ tázal se Hastein.

„Tobě se nebude líbit ještě víc, ty štěně, až tě popadnu a naseru ti do tý tvý nevymáchaný huby.“

Když byl Železný Bjørn opilý, hrozil takhle často, ale zatím nikdo neviděl, že by to kdy opravdu udělal. Ke hvězdám stoupal mužský smích.

„To je možné.“ Hastein uhnul před obrovskou prackou svého pěstouna. „Ty ale o Hispánii pořád jen mluvíš a mluvíš, a nikdy z toho nic nebude. Raději dřepíš na Tórově ostrově a hromadíš poklad – přesně jako Ivar Beznohý v Jorviku.“

Mnoho mužů v kruhu kolem ohně zabručelo a souhlasně přikývlo.

„Ty mě nebudeš srovnávat s Ivarem," zařval Železný Bjørn a vyskočil na nohy.

O Ivarovi Beznohém jsme neměli žádné zprávy už rok, co jsme ho zanechali v Anglii coby pána druhého největšího anglického města. Lidé, kteří z té končiny přišli do Francie, říkávali, že pořád vládne zemi se saským loutkovým králem na trůnu.

„Nesrovnávám vás ve všech ohledech," pronesl Hastein. „Ale oba se jako staří dědci zuby nehty držíte toho, co znáte."

„Mám moc dobrých důvodů, proč do Hispánie nejezdit, a ty to moc dobře víš."

Hastein rozpřáhl ruce.

„Tak nám je řekni."

„Cestu tam i zpátky do zimy nestihneme," začal Železný Bjørn a založil si ruce křížem na břiše.

„Neříkal jsi snad, že v Jižním moři je v zimě jako u nás v létě?"
„To je pravda. Ale jsou tam hrozné bouře…"

„Tady se nikdo z nás nějaké malé přeháňky nebojí."

„…a Maurové bojují jako jotunové, i když jsou malí a nenápadní. Můj přítel Åsgeir, který na Tórově ostrově žil přede mnou, mi o své výpravě do Hispánie vyprávěl často. A to, o čem mluvil, to nebyly žádné maličkosti."

Shromáždění velmožové dali hlasitě najevo, že by rádi slyšeli celý příběh.

„Tak dobrá. Ale jen proto, abyste ztratili odvahu."

Železný Bjørn se znovu uvelebil na kládě a začal vyprávět: „Åsgeir vyplul z Tórova ostrova se dvěma tisíci bojovníky a pětašedesáti loděmi do Zrádného zálivu. Jmenuje se tak proto, že člověk nikdy předem neví, jestli natrefí na bouři, nebo ne. Loďstvo pokračovalo podél větrného severního pobřeží Hispánie, kde křesťané vládnou říši, která se jmenuje Asturie. V malých přístavních městech nalezl Åsgeir pěknou kořist – plno zboží a hedvábí a kromě toho mnoho pěkných drobností ze stříbra. A i když je král té země nakonec zahnal zpátky na lodě, a dokonce pár plavidel potopil zápalnými šípy, Åsgeir si nemyslel, že by s tou návštěvou neměl být spokojený."

Kolem ohně se rozhostilo ticho. Jeden z posluchačů podal Železnému Bjørnovi svůj plný džbán, aby při vyprávění neztratil nit.

„Ale nádhery Asturie nebyly ničím ve srovnání s tím, co čekalo Åsgeira, jakmile obeplul nejzápadnější výspu Hispánie a pokračoval směrem na jih, kde sídlili Maurové. Vítr a počasí měl na své straně

a dvacátého dne v měsíci, kterému Frankové říkají srpen, připlul se čtyřiapadesáti plavidly k městu, jež se nazývá al-Lishbuna. Směrem do vnitrozemí bylo opevněno vysokými hradbami, ale od moře nebylo chráněno dostatečně, protože obyvatelé města nikdy dřív útok z tohoto směru nezažili. Když už byl Åsgeir hodně starý, říkával, že při téhle výpravě litoval jediné věci, a sice že město al-Lishbuna nevyplenil důkladněji, protože naprosto jasně cítil, že si odtud mohli odnést mnohem víc. Dál směrem na jih narazil na malé přístavní město na nejzazší pevninské šíji, jemuž Maurové říkali Qadis, a to vyplenil také. Odtud se pustil do vnitrozemí po široké řece a zřídil si základnu na ostrově uprostřed proudu. Tady zanechal dvě stovky mužů. Pak se plavil dál a narazil na největší město, jaké kdy v životě viděl – na město Ishbiliya. Tam drancoval a raboval bez překážek sedm dní a nocí, až se jeho lodě prohýbaly pod nákladem stříbra a pokladů. Åsgeir nevěděl, že se maurský vládce dověděl o jeho činech a zmobilizoval vojsko, které se sice pohybovalo po souši, ale přesto to byl nepřítel, s nímž člověk musel počítat. Åsgeirovy muže bohužel kvůli mnoha vítězstvím natolik zaslepila pýcha, že se samolibě pustili do boje, místo aby uposlechli jeho rady a s kořistí odpluli.“

Po tolika slovech Železnému Bjørnovi vyschlo v krku. Vyprázdnil džbánek a navzdory hlasitému povzbuzování odmítl ve vyprávění pokračovat, dokud mu nádobu znovu nenaplnili. Ta doba byla k nepřečkání, protože všichni tušili, že teď příběh dosáhl vrcholu.

„Bitva se odehrála na planině jižně od Ishbiliye. Emírovi válečníci na sobě měli pestrobarevné oděvy, široké kalhoty a zvláštní čepce, ale když sklonili kopí a přešli do útoku, už na nich nic k smíchu nebylo. Padlo na pět stovek Åsgeirových mužů, než zbývajícím bojovníkům došlo, že nejrozumnější bude použít taktiku, kterou jim doporučoval, a vrhli se zpátky k řece. Při útěku se Maurům podařilo zapálit čtyři lodě, ale ve všeobecném zmatku mnohem víc plavidel ztroskotalo. Přišli o polovinu nákladu, a zatímco prchali na moře, nikdo si ani nevzpomněl, že by s sebou měli vzít dvě stovky mužů, které zanechali na říčním ostrově. Říká se, že ti chudáci museli přijmout místní víru a dnes se živí jako pastevci koz a výrobci sýrů.“

Železný Bjørn se popisem osudu opuštěných bojovníků bezpochyby snažil posluchače zbavit touhy po cestování. Kdosi se zeptal, jak se Åsgeirovi vedlo dál, protože se určitě musel vrátit ve

zdraví domů, když mohl zanechat tuto zprávu.

„To je pravda," zabručel Železný Bjørn a zkoumal svůj džbánek, který byl opět prázdný. „Åsgeir se se svými posledními třiceti loděmi proplížil podél pobřeží směrem na sever. Přezimoval v nehostinné skalnaté krajině a domů na Tórův ostrov se dostal teprve příští rok. A i když měl velké množství stříbra, hedvábí a vína, nikdy ho nepřestalo mrzet, o co všechno přišel."

Zpráva o dlouhé výpravě se horlivě probírala. Mnozí se domnívali, že jedinou Åsgeirovou chybou bylo, že opustil lodě a střetl se s nepřítelem na pevnině.

„Přesně totéž se nám stalo před pár dny u kostela v Brissarthe," vyhrkl Hastein. „Hrabě Robert nás mohl porazit, protože jsme se neplavili, ale jeli na koních. Unikli jsme jen díky mé mazanosti. Vrátilo se sotva osmdesát ze čtyř set mužů, kteří vyrazili, a i když jsme si stříbro přivezli, byly to v porovnání s dřívějšími kořistmi jen paběrky. Říše Franků už je skoro vypleněná a nejrozumnější bude, když potáhneme na jih. Je to už čtvrt století, co tam byl Åsgeir se svými pětašedesáti loděmi. Když spočítám stěžně na naší pláži, je jich přes osmdesát, a nikdo z nás si snad nemyslí, že nám chybí Åsgeirova vůle a odvaha?"

Řev stoupající k večerní obloze nenechal nikoho na pochybách, že přítomní muži se s Åsgeirem mohou přinejmenším srovnávat. Železný Bjørn se nad jejich domýšlivostí posměšně ušklíbl a přes všeobecný hluk podotkl, že zopakovat tuhle výpravu je příliš nebezpečné.

„Jestliže se Železný Bjørn s námi jet neodvažuje," přerušil ho nějaký hlas, „může si přece zůstat na svém malém, větrném ostrůvku a dál poslouchat pohádky kupců, kteří se tu cestou zastaví."

Železný Bjørn nevěřícně zamžoural světle šedýma očima a postavil se na nejisté nohy. Všichni se obrátili k člověku, jenž promluvil. Hastein i já jsme poznali světlovlasého muže ze Švédska, který nás se svými chlapy v zádech dneska zastavil ve skaliscích.

„Zůstat na svém ostrůvku?" zopakoval Železný Bjørn.

Ten druhý se sebejistě usmál a představil se.

„Mé jméno je Uggla Ugglason a jsem jarl z Birky. Říkali mi, Železný Bjørne, že jsi příliš zestárl, než abys vydržel útrapy dlouhé výpravy. Ale kvůli tomu se o svou pověst bát nemusíš. Pořád se povídá o všem, co jsi vykonal, a možná je na čase, abys přenechal dobrodružství jiným. Pokud vím, na vybírání cla od všech na

Tórově ostrově vydělávám víc než dobře, takže stříbro ti určitě nechybí.“

Slova sama vyjadřovala úctu, ale opovržlivý tón v hlasu švédského jarla se nedal přeslechnout. Železný Bjørn naklonil hlavu ke straně a dlouho mlčel.

„Možná máš pravdu,“ zabručel nakonec.

„Tak si tu zůstaň v bezpečí,“ pokračoval Uggla Ugglason, „a já povedu výpravu do Hispánie. Bude dobré…“

Nikdo se nedověděl, co chtěl říct, protože Železný Bjørn bez varování mrštil džbánem proti Švédově obličeji. Džbán se rozbil a Švéd upadl. Šedovousý obr popadl svou oběť a začal ji mohutnými tlapami mlátit hlava nehlava. Zpočátku se Uggla Ugglason bránil. Brzy to však vzdal. Trvalo ještě celkem dlouho, než ho Železný Bjørn pustil, narovnal se, zdvihl krví pokrytou ruku a zvolal: „Pokud má ještě někdo chuť zjišťovat, jestli se odvážím na výpravu nebo ne, myslím, že by se mě měl zeptat teď, dokud jsem opilý a shovívavý. Moje zítřejší odpověď by už mohla být trochu ostřejší.“

5

Ještě dnes se chvěji blahem, když si vzpomenu na onen jarní den, kdy flotila Železného Bjørna odrazila od pláže Tórova ostrova a vydala se na jih. Štíhlá plavidla prorážela pyšně vodu pod vysokou, modrou oblohou. Provázel nás křik racků a vlny nás přes zábradlí skrápěly sprškami slané pěny. Vesla se mocně opírala o vodní masu, jak jsme se rytmicky zaklánění na lavicích, a jakmile jsme rozvinuli pestrobarevné plachty, třepetaly se ve svěžím větru.

Kam až oko dohlédlo, všude bylo moře zaplněné loďmi a přídě a zádě dlouhých trupů s klinkerovou obšívkou se zvedaly z vody v elegantních obloucích. Mnohá plavidla měla na přídi dračí hlavy, které měly zastrašit duchy a božstva v oblastech, do nichž jsme se vydávali.

Každý jarl a velmož velel jedné až pěti lodím, které na Tórův ostrov připluly z pobřežních osad a vesnic z celé dánské říše, z Norska a z ostrovů kolem Anglie. Sigurd Hadí oko měl na povel

šest lodí, ale vlastnil pouze tři z nich, zatímco zbylé tři posádky se ho držely v dobrém i zlém kvůli jeho velkému štěstí, odvaze a velkorysosti. Naprostou jedinečnost ztělesňoval se svými osmi plavidly Železný Bjørn. Pořídil si je v průběhu let obchody a dobýváním. Tyto lodě představovaly nesmírné bohatství a moc, a ačkoliv o sobě B|0m nemluvil jako o jarlovi, o jeho moci nebylo sebemenších pochyb. Železný Bjørn byl od smrti svého otce Ragnara Lodbroka nejproslulejším Seveřanem, jenž brázdil světová moře. Celkem vyplulo na palubách dvaaosmdesáti lodí téměř dva tisíce čtyři sta bojovníků.

Pevnost na Tórově ostrově zůstala opuštěná. Řemeslníci, kteří neměli odvahu změnit svůj život a plout s námi, odcestovali na sever, když si předtím poslední mince vydělali pomocí s přípravou výpravy. Po haťových chodnících mezi domky s doškovými střechami se teď prohánět už jen vítr. Vrhl jsem poslední pohled na místo, jež bylo tento rok mým domovem, ale jakmile vlny plochý ostrov zakryly, otočil jsem zrak zpět bez sebemenší stopy lítosti. Tórův ostrov byl minulostí. Konečně jsem viking – námořní dobyvatel s palubou pod nohama a válečnou sekerou za pasem.

Ani Železný Bjørn, podsaditý a statný bojovník stojící u kormidla, žádné známky lítosti nedával najevo. Oči měl přimhouřené a hleděl vpřed. V noci po svém vyprávění u ohně tak sebejistý nebyl.

„To mám opravdu opustit svůj ostrov?“ tázal se zlomeným hlasem Hasteina a mě, jako by si skutečnost začínal uvědomovat teprve tehdy, když jsme ho dveřmi postrkovali do domu.

„Chceš-li si zachovat čest, svá slova vzít zpět nemůžeš,“ prohlásil Hastein a spokojeně se usmál.

„Tys mě obelstil, ty štěně jedno.“

„Jednou mi za to poděkuješ, staré psisko.“

Nechali jsme ho klesnout na slámu a ovčí kožešiny na plošině na spaní. Jeho nejvěrnější muži se už uložili ke spánku na nejbližších lavicích.

„Nikdo mě nemá rád,“ zavzlykal. „Jsem na světě úplně sám a opuštěný. Co si počnu, když se nemůžu spolehnout ani na vlastního schovance?“

Slzy mu neustále kanuly do šedých vousů. Nudle se mu přilepila na horní ret. Mohutné břicho se otřásalo křečovitým pláčem.

„Na mě se samozřejmě spolehnout můžeš,“ prohlásil Hastein.

„Proč jsi mě tedy jednoduše nepožádal, abych tě vzal s sebou do

Hispánie? Proč jsi mě musel opít a ušít na mě tuhle boudu?“

„Opilý už jsi byl a jinak bys s tím nikdy nesouhlasil.“

Železný Bjørn ze sebe mezi pláčem vyrážel jednotlivá slova: „Popadnu tě. A naseru ti. Do tý. Tvý nevymáchaný. Huby.“

Jak říkával Hastein, když se Železný Bjørn opil tak, až začal plakat, rychle usnul. Brzy se z kožešin ozývalo dunivé chrápání šedovousého obra a já jsem se rozhlédl po domě, abych zjistil, jestli se některý z jeho mužů jen netváří, že spí.

„O to se starat nemusíš,“ prohlásil Hastein. „Ti ho slyšeli brečet už tolikrát, že to neberou vážně. Zítra bude zase v klidu a tvrdý jako skála a z toho, co prohlašoval v noci, si nikdo nic dělat nebude.“

Od onoho večera uplynulo pouze čtrnáct dní. Na tak velkou výpravu to rozhodně žádné dlouhé přípravy nebyly. Ale jakmile padlo rozhodnutí, nikdo neměl zájem na tom, aby se přípravy vlekly. V horečném shonu a spěchu jsme lodě i lanoví napouštěli dehtem, shromažďovali zásoby a balili je do sudů a pod lavice. Pokud šlo o citové výlevy Železného Bjørna, měl Hastein pravdu. Nikdo se o tom nezmínil ani slovem.

Hastein po celou dobu zamračeně pošilhával po lodi Sigurda Hadího oka, jež prořezávala vlny opodál. Na lavici stál pohledný, černovousý jarl ve své barevné svrchnici a stříbrné náramky se mu jen blyštěly. U nohou se mu choulila Bella zabalená do kožešin.

„Doufal jsem, že zůstane na Tórově ostrově,“ prohodil Hastein, když si mě všiml.

„Co je ti do toho, jestli jarl Sigurd s sebou bere manželku na výpravu?“

„Copak jsi zapomněl, že měla být moje?“

Před dvěma lety Hastein Bellu prohlásil za svou kořist. Sigurd Hadí oko však na jeho nároky nebral ohled, a zatímco jsme byli s Hasteinem na výpravě do Irska, oženil se s ní.

„Jednoho dne se stanu jarlem a budu si moct ženy vybírat,“ dodal Hastein s nadějí v hlase.

„Do té doby ale uděláš nejlíp, když si vybereš nějakou jinou!“ ozval se chraplavý šepot.

Výraz hladce oholené tváře se na okamžik změnil, když světlehnědé oči pohlédly na Hasteina. Na opačné straně lodi seděl na lavici Halfdan Bílý šat, nejmladší syn Ragnara Lodbroka, a čekal na odpověď.

„Doufat se snad smí,“ vyhnul se Hastein přímé odpovědi.

„O Belle se nesmí ani snít!“

Na lodi nebyli žádní franští zajatci, na nichž by si Halfdan Bílý šat mohl vybíjet hněv a nespokojenost, a teď zle pohlížel na Hasteina.

„Neodvažuješ se mi odpovědět? Taky bude nejrozumnější, když budeš držet hubu.“ Rozhlédl se kolem. „A to platí pro všechny. Co vy vlastně vůbec víte? Uvidíte hezkou ženskou a hned se vám postaví. Vidíte pomalejšího jarla a smějete se mu za zády. Zahlédnete kata s výbavou na mučení a zblednete hrůzou. Jenže nikde nevidíte žádné souvislostí nebo příčiny. Nejste lepší než zvěř. A zvířata mají držet hubu a pracovat. Vy máte veslovat a bojovat a umírat, a pokud neveslujete, nebojujete a neumíráte dostatečně rychle, pomůžu vám žhavým železem a ostrou sekerou.“

Zřejmě ještě nikdo neslyšel říct Halfdana Bílý šat tolik slov najednou. Muži mlčeli a veslovali dál a v drsných obličejích se jim zračilo soustředění a strach.

„Sníte o tom, že získáte velikost a slávu, ale co vy o tom víte? Skončíte tím, že vykrvácíte v bahně a budete řvát stejně a zůstanete stejně hloupí, jako když jste se narodili. Nikdo si vaše jména pamatovat nebude. Vaše rodiny si oddechnou, když se dovědí, že už to máte za sebou. Několik z vás padne se ctí a na ty možná bude vzpomínat jedno jediné pokolení. To je ta nesmrtelnost, za kterou se ženete? Doufáte, že si vás snad bohové všimnou. Je to marné a je to vlastně fuk. Jste naprosto bezvýznamní a váš život nemá žádnou cenu. A tobě,“ obrátil se zpátky k Hasteinovi a zatvářil se jako supící dravé zvíře, „tobě ani nedovolím žadonit o život, až ti budu stahovat kůži z těla. Je ti to jasné?“

„Na mojí lodi,“ přerušilo ho klidné zabručení, „si můj schovanec může dovolit mnohem víc než ty, Halfdane.“

Železný Bjørn stál se založenýma rukama a shlížel dolů na mladšího bratra u vesla.

„A vůbec – co vlastně děláš uprostřed lodi?“ pokračoval. „Copak jsem ti výslovně nenakázal, že chci, abys byl na poslední lavici, až úplně vzadu, kde na tebe vidím? Nebyla to snad podmínka, abych tě vzal v Jorviku na palubu? Takhle si to pamatuju a tak to taky zůstane. Ledaže bys chtěl vystoupit a pozdravit Njörda.“

Halfdan Bílý šat vstal a s mručením ho následoval k zadní lavici, kde se před něj Železný Bjørn vyzývavě postavil na sedátko u vesla. Stísněná nálada uprostřed lodi se pomalu uvolňovala.

„Myslím,“ zašeptal jsem, „že Železný Bjørn je jediný člověk na světě, který se Halfdana Bílého šatu nebojí.“

„Bojí se ho,“ opravil mě Hastein, „a právě proto ho chce mít co nejblíž u sebe.“

Muži kolem nás souhlasně bručeli.

„Ty taky nemůžeš popřít, že jsi měl pěkně nahnáno,“ obrátil se ke mně mladík s dlouhými, zlatavými vlasy. Později na výpravě jsem měl zjistit, že se jmenuje Dagfinn Fagre – Krásný Dagfinn. „Málem sis strachy nadělal do kalhot.“

„Podle toho, jak to tu smrdí, to *nebylo* jen *málem,“* poznamenal chlapík se širokými ústy a pěstěnými vousy. Jeho jméno bylo Sture Sjællandan – a jednoho dne mi zachrání život.

„A taky se už pochcal,“ zašklebil se třetí vtipálek, který se jmenoval Fridtjof Lange – Dlouhý Fridtjof.

Byl vysoký, zrzavý a pihovatý a na víko bedny rozlil trochu piva, které nateklo pod mou lavici. Loužička měla stejnou barvu jako moč, takže se všichni hlasitě rozesmáli.

Tenkrát jsem byl příliš nezkušený na to, abych si z takového nevinného škádlení nic nedělal, a tak jsem vyskočil s rukou na dýce připraven hájit svou čest. Hastein se už v podobných věcech vyznal, takže ode mě odvrátil pozornost ostatních a poukázal na skutečnost, která potěšila všechny.

„Teď se s Halfdanem Bílým šatem bude na zádi otravovat můj pěstoun a my jsme na cestě za mnohem větší kořistí, než si vůbec kdo z nás dokáže představit. Naše pověst předčí i slávu Ragnara Lodbroka.“

6

„To se nedělá, chtít po mužích, aby útočili za tmy,“ namítl Sigurd Hadí oko a vyklonil se dopředu pres zábradlí.

Na nehostinném skalnatém pobřeží se leskla světla. Plavili jsme se šest dní a tohle město bylo naším prvním cílem.

„Jinak to nejde,“ pronesl Železný Bjørn.

„Při přistávání můžeme najet na útesy.“

„Tady žádné útesy nejsou, bratříčku.“

„Tak tu mohou být skryté pasti. Čemu se usmíváš? To přece

nikdo nemůže vědět.“

Proslulé štěstí Sigurda Hadího oka úzce souviselo s jeho opatrností. Když se člověk nepouští někam, kde to nezná, jen málokdy se setkává s pohromami.

„Zdá se, že město je velké,“ zapojil se Hastein. „A má hradby.“

„Dva šikovní kluci, jako jste vy, je hravě překonají.“

Přihlásili jsme se s Hasteinem dobrovolně, že pronikneme do města a otevřeme našim druhům bránu. Teď jsme začali pochybovat, jestli se nám to podaří.

„Patří to město Maurům?“

Bratr Jarvis, který přišel se Sigurdem Hadím okem na palubu lodi Železného Bjørna, pokývl bělovlasou hlavou směrem ke světlům.

„Je to tak napůl. Undaribia sice leží v křesťanské Navaře, ale Maurové dobyli většinu říše a od obyvatel vybírají daně za to, že je nechají na pokoji.“

„I když jsou ti ubožáci pod nadvládou nevěřících, přece jen je to pořád křesťanské město,“ pokračoval Jarvis. „Máme jistou dohodu.“

Překvapeně jsem na něj pohlédl. Jakoupak asi dohodu mohl uzavřít pohanský velitel výpravy s křesťanským fráterem?

„Žádní ranění nebudou,“ zamručel Železný Bjørn klidně.

„To doufám. Nepomohu nikomu, kdo se zraní při útoku na křesťany.“

„Nemáš se čeho bát, samaritáne. Počkej a uvidíš.“

Diktovat si podmínky za své služby Jarvisovi umožnily jeho ranhojičské schopnosti. Nebylo jisté, proč se vůbec na tuhle výpravu vydal. Během balení na Tórově ostrově jsem s ním nemluvil, a protože se plavil se Sigurdem Hadím okem, neměl jsem tuto možnost ani na moři. A už vůbec jsem to nestihl nyní, protože na tichý pokyn Železného Bjørna se muži opřeli do vesel. Lodě se přibližovaly k temnému pobřeží.

Město se tyčilo nad pláží na skalnatém výběžku. Jak jsme se přibližovali, byl stále vyšší a vyšší. Příď plavidla Železného Bjørna se dotkla pláže jako první. Muži na přídi vyskákali z lodi a vytáhli nás z příboje. Trup plavidla pak položili na bok. Vyskočili jsme s Hasteinem na pevninu suchou nohou.

Strmý útes, zdvihající se nad pískem do výšky přibližně tuctu mužů, dokázal většinu útočníků odradit. Byl ale porostlý keři a dalšími rostlinami, po nichž dva zdatní mladíci dokázali vyšplhat nahoru. Když jsme se s Hasteinem dostali na vrchol, byli jsme celí

propocení námahou a museli jsme se vydýchat na úpatí nízkého tarasu z volných kamenů, kde nikdo nehlídal. Určitě už uplynulo hodně let od doby, kdy město naposledy někdo napadl, a nečinnost ukolébá dokonce i opatrné kupce, když se cítí v bezpečí.

Proplížili jsme se vzhůru po svahu, kde ve tmě spaly ovce a krávy. Nahoře začínalo dlážděné prostranství, jež se táhlo dál přes plochý vrchol skaliska. Na jedné straně tohoto náměstí stála řada úhledných kamenných domů. Střechy měly pokryté taškami a vzájemně se o sebe opíraly. Na druhé straně se tyčila čtyřhranná věž sloužící jako pevnost. Každá její strana měřila sotva dvacet kroků. Jedinou přístupovou cestou do nitra věže bylo schodiště končící zhruba ve výši tří mužů na šedé kamenné fasádě u letitých dveří. Všude bylo ticho a klid, a tak jsme přešli přes náměstí a pokračovali po druhé straně dolů prázdnou ulicí, kde z několika domů prosvítalo světlo škvírami v zavřených okenicích a kreslilo čáry na dláždění z mohutných kamenů. Dorazili jsme až k bráně a opatrně jsme nadzvedli těžkou závoru.

Naši muži, kteří mezitím tiše oběhli útes a vyběhli k bráně, vtrhli dovnitř a okamžitě začali hulákat a řvát jako vzteklí psi. Záplava vikingů se rozlila hlavní ulicí do malých uliček. Chlapi chtiví kořisti a plenění bez obtíží překonávali vstupní dveře a sekerami rozbili vchod do kostela. Pevnostní věž na náměstí byla dobyta, když někdo zevnitř otevřel dveře ve fasádě, aby se podíval, co se děje. Povalili ho bojovníci, kteří ve stejném okamžiku vyběhli nahoru po schodech.

Ve zmatku a pod rouškou tmy stihla přibližně polovina obyvatel uprchnout bránou na opačném konci města, jež vedla směrem ke kopcům ve vnitrozemí. I přesto jsme zajali na pět stovek místních obyvatel a za ranního rozbřesku jsme je shromáždili na náměstí.

Hleděl jsem s opovržením na tu spoustu bědujících a plačících mužů, žen a dětí. Byl jsem přesvědčen, že za pohromu, která je postihla, mohli poděkovat jen vlastní lenosti. Kdyby hlídali pořádně, mohli jsme je po určitou dobu obléhat, ale dříve či později bychom to museli vzdát a odplout.

Když jsme spočítali zajatce a zavřeli je do kostela, shromáždil Železný Bjørn za slunečního žáru velmože a jarly na náměstí, odkud bylo vidět daleko na moře.

„Co sis od toho sliboval?“ otázal se bojovník se zjizveným a potlučeným obličejem.

Byl to Uggla Ugglason, švédský jarl, který se dostal do křížku

s opilým Železným Bjørnem u ohně na Tórově ostrově. Otázku zasyčel mezi pahýly přeražených předních zubů. Nos měl zlomený na dvou místech a kvůli strupům, které mu napínaly natržené rty, mu bylo špatně rozumět.

„Pár stříbrných pohárů a malý krucifix," pokračoval posměšně. „To je všechno, co jsme tu našli. Jinak jen pár kousků kuchyňského nádobí a trochu šperků v nejbohatších domech. Na úvod velké výpravy je to dost mizerná kořist."

Železný Bjørn si založil ruce křížem na břiše. Bezvýrazným pohledem hleděl na rozbitý obličej Uggly Ugglasona, jehož protesty podpořili i další nespokojenci. Teprve když už se všichni vymluvili, ujal se Bjørn slova.

„Než jsme vypluli, všichni jste přísahali, že mě budete po první měsíc výpravy slepě poslouchat. Tenhle slib vám teď připomínám a nařizuji, abyste tu zůstali, zatímco já se skupinou vlastních mužů vyrazím do vnitrozemí."

„Co tam budete dělat?"

„Počkej a uvidíš. Pokud se před uplynutím lhůty nevrátíme, můžete si dělat, co se vám zlíbí. Ale nechám tu svého nevlastního bratra Sigurda Hadí oko, aby na vás dohlédl. A ostatně i Halfdana Bílý šat, se kterým se seznámíte mnohem blíž, jestliže své slovo porušíte."

Velmoži se znovu začali ozývat, ale jakmile zazněla tato výhrůžka, už si nestěžovali. Místo toho se shodli na tom, že nejlepší bude vyčkat, co ukáže čas. V ohybu řeky na jih od města byl přirozený přístav, kde se dokázala celá flotila skrýt v závětří a v bezpečí před náhlými bouřemi, jimiž bylo pobřeží pověstné. Zbytek dne jsme strávili přesunem lodí na toto místo. Nazítří vyrazil Železný Bjørn a jeho muži do vnitrozemí na několika herkách s tuhýma nohama, které sehnali v městských stájích.

Hastein jel s nimi. Já jsem zůstal.

7

O osm dní později se výprava vrátila na nových koních. Byli štíhlí

a bujní a pod svými jezdci neklidně poklusávali. Kromě nich si Železný Bjørn z vnitrozemí přivezl už jen snědého muže s černými vousy, střední postavy, který měl velké břicho a smutný výraz ve tváři. Byl oblečený do hedvábného oděvu zářivých barev a hladké ruce měl připoutané k sedlu.

Železný Bjørn opět všechny svolal na náměstí, ukázal jim svého zajatce a pronesl: „Několik dní cesty odtud leží město, které se jmenuje Pamplona. Vládne tam guvernér, kterému Maurové říkají wali, a toho jsem přivedl s sebou. Je to synovec vládce této země, emíra z Qurtuby. Spravuje území, která jeho strýc dobyl. Jenže je líný a neschopný a moc práce nenadělá. Jeho muži v tomhle ročním období cestují po městech celé říše a vybírají daně. Pamplonu tou dobou střeží pouze hrstka vojáků. Zaťukali jsme s Hastcinem na bránu jeho hradu a pozvali jsme ho na výlet na pobřeží. Jeho služebníkům jsme vzkázali, že jim ho vrátíme za sedmdesát tisíc stříbrných mincí.“

Při vyslovení té vysoké sumy se shromážděným srdce zatetelilo očekáváním a nadějí.

„Dokážou Maurové opravdu sehnat tak obrovské jmění?“ otázal se Uggla Ugglason nevěřícně.

„Až se výběrčí daní vrátí do Pamplony se stříbrem, které vyberou od všech emírových severních držav, vyrazí z něj v Pamploně mince. A to je právě ta částka, která je výsledkem jejich každoročního úsilí.“

Mnozí muži teď velebili lstivost Železného Bjørna a dávali hlasitě najevo, že nikdy o jeho zdravém úsudku a schopnostech nepochybovali. Ostatní včetně Uggly Ugglasona by raději uslyšeli, jak je to možné, že měl tak dokonalé informace o poměrech v zemi, kde nikdy nebyl.

„Člověk se doví ledacos, když zůstane na svém malém, větrném ostrůvku a poslouchá pohádky kupců, kteří se tam cestou zastaví,“ odvětil Železný Bjørn.

Týž večer mi Hastein o dění v Pamploně podal zevrubnější zprávy. Potulovali jsme se při západu slunce po pláži pod městem, jež Železný Bjørn na počest boha hromu překřtil na Thorsgår – Tórův dvůr.

„Pamplona leží na rozsáhlé planině obklopené horami,“ vyprávěl Hastein, „a kolem důkladně opevněného města se vine široká řeka. Od severu to vypadalo, že je město nedobytné, a musím

přiznat, že jsem poněkud zneklidněl. Železný Bjørn jen prohodil: počkej a uvidíš.“

Posadili jsme se do písku. Nebe nad námi zvolna potemnělo. Hastein pokračoval ve vyprávění a vlny narážely na pláž.

„Jižní brána byla naštěstí otevřená. Ústila na náhorní plošinu, odkud sem proudili lidé a kupci z vnitrozemí, protože Železný Bjørn to zařídil tak, abychom do města přišli v den trhu. Dostali jsme se dovnitř po malých skupinkách a zbraně jsme ukryli pod plášti. Kdysi bývala Pamplona velkým a důležitým městem, ale lepší dny už zažila a spousta domů byla v rozvalinách. Uprostřed města je tržiště a podél jeho severní strany se rozkládá palác waliho, kde stáli lidé ve frontě, aby se dostali dovnitř. Pobili jsme stráže u brány dřív, než je napadlo nás podezírat, a vtrhli jsme na nádvoří, kde wali uděloval audienci na pódiu pod baldachýnem. Dostat se k němu rozhodně nebylo tak snadné, jak naznačoval Bjørn. Waliho osobní strážci se bili nesmírně udatně a bratr Jarvis měl spoustu práce, aby dal jakž takž do pořádku naše zraněné, kteří sem jedou na voze.“

Hastein se položil na záda do písku a pohlédl na hvězdnatou oblohu klenoucí se nad námi.

„Ginnungagap,“ zamumlal.

„Cože? Jakej čáp?“

„Velká prázdnota.“ Pokynul hlavou směrem vzhůru. „Vesmír, který tady byl před námi a který tu bude ještě dlouho potom, co my už tu nebudeme. Tvá matka vědma ti nevyprávěla, jak vznikl svět?“

„Matka míchala masti a směsi z koření a z bylin,“ odpověděl jsem, „ale myslím, že žádná opravdová vědma nebyla.“

Spolu s Hasteinem jsme pili, slavili, cestovali a rabovali v Anglii a Francii a jen málokdy se stalo, že jsme nebyli spolu. Nikdy však neslyšel podrobnosti o mém původu.

„Moje babička byla čarodějka. Stalo se, že nějakým kouzlem škodila jednomu jutskému velmožovi. Tedy – alespoň takhle jsem to slyšel. Velmož ji zabil a pro jistotu pak prodal moji matku skupině kupců, kteří byli na cestě z Jutska. Když se dostali do Anglie, prodali ji mému otci. Byl kovářem v Teurintone a ve vesnici patřil k nejmajetnějším mužům. Před půl rokem mu zemřela žena a potřeboval někoho, kdo by mu zahříval postel.“

Hastein se zdvihl na lokty.

„Takže tvoje matka byla jeho souložnice?“

„Ne, to ne. Otec ji měl jako otrokyni v jedné lesní boudě. Tam

mě zplodili. Slíbil jí, že jí dá svobodu, ale když jsem byl v klášteře, prodal ji místo toho nějakému kupci z Ripy.“

„Tak proto ses tak horlivě snažil stát se jedním z nás? Chtěl ses dostat do Ripy v naší domovině a najít matku?“

Hastein byl bystřejší než většina jeho druhů. Přikývl jsem a čekal na jeho další otázku.

„Proč jsi tam tedy neodcestoval už dávno?“

„Jak bych ji mohl vykoupit, když nemám žádné stříbro?“

Hastein vzdychl a znovu ulehl na písek. Abychom dosáhli svého cíle, potřebovali jsme oba získat nutné bohatství pleněním a rabováním. Když po chvíli opět promluvil, zabýval se už něčím jiným.

„Dřív nebylo ani nebe, ani země, slunce ani moře, tráva ani stromy, existovala jen zející prázdnota neboli Ginnungagap. Tento prázdný prostor se táhl nekonečně daleko všemi směry, ale pozvolna vznikl Muspelheim, ohnivý svět na jihu, a Niflheim, polární svět na severu. Z Muspelheimu vylétaly žhnoucí jiskry a chladné dálky Niflheimu se šířily dál a dál, až se oheň a led střetly a proměnily se v syčící páru. Z mlh vznikl Ymir, prajotun, který byl první živou bytostí. Z kapek jeho potu se staly další bytosti – tak vznikl rod jotunů. Mlékem ho napájela prakráva Audhumbla. Olizovala slaný blok, který našla pod ledem, a po uplynutí prvního dne se v soli objevilo temeno hlavy s vlasy. Další den už to byla celá hlava, a když končil den třetí, vyskočil z bloku soli Buri, praotec bohů.“

„O něm mi matka nikdy nevyprávěla,“ poznamenal jsem. „Buri zplodil syna, který se jmenoval Bor,“ pokračoval Hastein, „a Bor obskočil jednu jotunku, která se jmenovala Bestia. S ní měl tři syny: jmenovali se Ódin, Vili a Vé a byli to první skuteční bohové. Protože se jim nelíbilo vznášet se v prázdnotě Ginnungagapu, obrátili se nakonec proti prajotunovi a zabili ho. Z Ymirovy mrtvoly vytvořili svět v podobě tří kruhových dílů propojených mořem: nejdál umístili Útgard, kde žijí jotunové, pak Midgard a úplně dovnitř Ásgard, který měli sami pro sebe. Skály a hory jsou Ymirovy kosti, balvany jsou jeho zuby. Rostliny a tráva jsou jeho vlasy a moře, jezera a řeky jsou jeho krví.“ Slova mi doléhala do hlavy a zastírala mi vědomí jako příjemná dřímota.

„Z Ymirovy lebky Ódin, Vili a Vé stvořili nebeskou klenbu a na její vnitřek pak umístili žhavé jiskry z Muspelheimu jako hvězdy. Nakonec vytvořili z jeho mozku mraky na obloze, a protože

prajotun býval zasmušilý a zachmuřený, jsou mraky často temné a naplněné deštěm. Z Ymirova těla vylezla spousta červů a z nich pochází rod trpaslíků. Božská trojice určila čtyřem trpaslíkům, aby každý ve svém rohu podpírali svět: Nordri na severu, Austri na východě, Sudri na jihu a Vestri na západě.“

Víčka mi začínala těžknout.

„Zanedlouho poté procházeli božští bratři po okraji pustého Midgardu a na pláži našli dva stromy vyplavené mořem. Ty vytvarovali tak, že vypadaly jako oni. Ódin se k postavám sklonil a vdechl do nich život, a tak vznikli muž a žena. Vili jim dal myšlení a city, zatímco Vé je obdařil řečí, sluchem a zrakem. Jména těchto lidí byla Ask a Embla a od nich pochází veškeré lidstvo na celém světě.“

Když jsem se vzbudil, vlny stále narážely na pláž. Mé tělo bylo chladné a oděv zavlhlý. Vedle mě chrápal Hastein.

Nevěděl jsem, ve kterém okamžiku líčení o stvoření jsem usnul a jestli jsem přišel o hodně, ale ta slova vytvořila obrazy v mých snech: viděl jsem před sebou vesmírný chaos z ohně a ledu, prakráva lačně olizovala sůl, tři božští bratři s dlouhými vousy a v kožených oděvech se procházeli po pláži a dvě lidské postavy se zvedly a ožily. Pod sebou jsem cítil Ymirovo tělo a nade mnou se klenula vnitřní část jeho lebky.

Nechal jsem do sebe prostoupit věčné pravdy o stvoření vesmíru a světa a na obzoru nad horami na východě začalo pomalu svítat. Rozbřesklo se a od moře se blížil mozek prajotuna v podobě drobných, bílých obláčků.

8

Náš pobyt trval už skoro měsíc a zpočátku si posádky všech lodí velmi stěžovaly na nudu. Hodně pomohlo, když ve sklepích pod pevnostní věží na náměstí muži objevili sklad sudů s vínem a Železný Bjørn sudy prohlásil za společnou kořist. Kyselý, tmavě červený nápoj měl mnohem horší kvalitu než franské víno, na které jsme si navykli. I tak jsme však horké dny počínajícího léta trávili

ve stínu v bezvědomí, protože nic jiného se dělat nedalo. Kvůli zahálce byli všichni podráždění a popudliví a každý mezilidský kontakt mohl snadno vyústit v hádky a potyčky.

Jarvis pečoval o naše zajatce v městském kostele. Jelikož kněz ve zmatku během drancování oné první noci stihl uprchnout, modlil se teď s nimi k Bílému Kristu často a vroucně drobný fráter. Zvuk ječivého zpěvu žalmů přiměl mnohé muže stižené kocovinou, že se kostelu raději vyhnuli. Jednoho dne, kdy vedrem rozžhavená dlažba pálila i přes podrážky bot, jsem šel kolem. Hlava mě bolela a byl jsem celý ztuhlý a duchem nepřítomný. Hastein stále vyspával noční pitku někde venku s jedním ze zajatých děvčat.

Seveřané úzkostlivě dbali na to, aby zachovávali osobní čest a status. Bezvýznamný chudák uvolnil cestu urostlému chlapíkovi a ten zase uhnul před vyzbrojeným bojovníkem. Pouze jarlové a velmoži neustupovali před nikým. Bez Hasteina po boku jsem cítil, že jsem se ocitl až na nejspodnější příčce tohoto žebříčku, takže když proti mně kráčela skupinka bojovníků, vyskočil jsem po třech schodech nahoru k rozbitým vratům kostela, jež tam nicméně stále visela na pantech. Pach potu a lidských výkalů linoucí se z kostela mě zastavil na prahu. V prostorné lodi s vysokým stropem všude leželi nebo seděli namačkaní zajatci a opírali se o zdi a sloupy. Pod stropními trámy zněl hlasitý pláč a modlitby, a když jsem se chystal odejít, všiml si mě Jarvis a narovnal se.

„Přicházíš mi pomoct?“ Při pohledu na prosebný výraz ve vráskité tváři bylo obtížné říct ne. „Jsi hodný chlapec, Rolfe, i když jsi pořád pohan. Když mě Pán nechal jet s vámi, určitě bylo jeho úmyslem, že my dva si máme navzájem pomáhat s tišením útrap těch chudáků.“

Uchopil jsem naběračku a kbelík a neochotně jsem začal roznášet vodu. Zajatci se mě ptali jejich místním jazykem, který připomínal špatně vyslovovanou franštinu, co se s nimi má stát, jaké úmysly mají naši velitelé a jestli se ještě někdy shledají se svými rodinami.

Otázky brzy nabyly zlostného, netrpělivého tónu, protože takhle reagují křesťané, když je k nim někdo nespravedlivý. Jejich dokonalý bůh nesnese žádnou kritiku, takže vinu za svou bídu přesouvají na všechno možné kolem sebe. Jejich hlasy mi pronikaly až dovnitř lebky, a když mě navíc začali tahat za svrchnici, praštil jsem jich pár naběračkou a pohrozil jim saxem, abych je přiměl být v klidu.

„Koukej s tím hned přestat!“ Jarvis se ke mně přiřítil z druhého konce kostela. „Zastrč ten nůž do pochvy. Ty těm chudákům jejich utrpení jen zhoršuješ.“

Zajatci se škodolibě usmáli a zašklebili, že jsem dostal vynadáno. Třásl jsem se zlostí a bylo mi mdlo. Už jsem si zvykl, že Seveřané mi úctu ani vážnost neprojevují, ale urážky od houfu zbabělých otrockých ubožáků snášet nebudu.

„Ti hajzlové se mají líp než spousta jiných lidí,“ křičel jsem. „Já sám jsem zažil horší hlad, a nestěžoval jsem si. Křesťané jsou jako děti, které doufají, že když budou křičet dostatečné dlouho, někdo jim pomůže.“

Od té doby jsem zažil leccos, co mě přimělo tento názor změnit. Stále se však domnívám, že největší chybou Bílého Krista je, že slíbil svým následovníkům blaženost jen za to, že ho budou uctívat. Tento slib jim brání vyrovnat se s vlastním osudem a snažit se, aby byl lepší.

„Ty necitelný spratku!“ Stařík, za normálních okolností mírný a přátelský, mi vytrhl naběračku z ruky. „Nejsi o nic lepší než ti tví kamarádi. Ve své pýše si namlouváš, že máš právo trápit bohabojné křesťany.“

„Kdo z nás dvou je pyšnější? Já, který se bráním proti útokům, nebo ty, když si užíváš svou moc nad společenstvím pěti stovek duší?“

Něco v mých slovech se ho muselo dotknout, protože za mnou vyšel na ulici, kde se tísnily malé kamenné domky se zavřenými okenicemi. Jejich noví obyvatelé neměli o španělské vedro zájem.

„Nezlob se, Rolfe.“ Jarvis mluvil sasky, aby nám stráže u kostelních vrat nerozuměly. „Ale mýlíš se. Jsem mrzutý kvůli všem těmhle zbytečným trápením. Nezeptal by ses Sigurda Hadího oka, jestli by zajatcům nezvýšil příděly jídla?“

Každá lodní posádka se starala o to, aby si sehnala jídlo sama pro sebe, ale kromě toho všichni věnovali část jídla zajatcům, kteří tvořili zdroj příjmů při prodeji nebo v podobě zaplaceného výkupného. Sigurd Hadí oko dostal za úkol rozdělovat dávky jídla rovným dílem a spravedlivě, protože to odpovídalo jeho povaze.

„Jarl Sigurd kvůli těm líným psům ani nehne prstem,“ zašeptal jsem.

„Sám je ale křesťan,“ namítl Jarvis.

„Naštěstí ne tolik, že by to něco znamenalo.“

Jarvis sepjal ruce, protože tahle skutečnost ho také trápila.

„Třeba by pomohla tvá sestra Bella?“ pokračoval s nevinným výrazem ve tváři.

Právě jsem mu chtěl ostře odpovědět, když mi došlo, jak nazval jarlovu ženu.

„Odkud víš, že Bella je moje sestra?“ otázal jsem se.

„Takže je to pravda?“ Celý se rozzářil úsměvem. „Jen klid, Rolfe. Tvoje tajemství je u mě jako v hrobě. Na oplátku třeba můžeš uplatnit svůj vliv?“

„Žádný vliv nemám. A Bella se o tom, že jsme příbuzní, nikdy nedozví.“

„V tom případě bych ti *rozhodně* radil, abys pomohl.“

Zíral jsem na něj a ve své naivitě jsem nedokázal uvěřit, že by mě můj starý přítel a mentor chtěl vydírat – a to i kvůli něčemu, o čem si myslí, že to poslouží dobré věci.

„V případě nutnosti,“ pokračoval, „můžeš říct jarlovi Sigurdovi, že jídlo chybí zraněným.“

Jarvis se nestaral jen o zajatce, ale i o muže Železného Bjørna zraněné při útoku na Pamplonu. Byli umístěni do pevnostní věže vedle kostela a měli mnohem lepší podmínky než zajatci.

„A je to pravda?“

„Není, ale když zranění dostanou víc jídla, můžu je rozdělit zajatcům.“

Aby se vykrmili a ještě víc zleniveli, pomyslel jsem si. A aby ještě víc otravovali.

Můj soucit s našimi oběťmi byl tehdy zcela nepatrný, ale Jarvis se usmíval, až mu vrásky vytvořily kolem očí vějířky.

Nikdy se mi moc nedařilo tomuto úsměvu odolat.

9

Na náměstí posedával ve stínu houf opilých bojovníků. Skřehotali nějakou písničku, kterou jsem nepoznal, ale jinak bylo prostranství za poledního horka pusté a prázdné. Uprostřed řady domů s nízkým průčelím naproti vysoké, šedivé pevnostní věži stál dům, který si pro sebe a svou ženu zabral Sigurd Hadí oko. Dřevěné trámy hrázděného zdiva byly natřené na červeno a kromě místnosti

v přízemí byla pod střechou s mírným sklonem pokrytou taškami ještě ložnice s oknem ve štítu. Jarvisova slova mě měla připravit na to, co mě čekalo, ale jasné myšlenky mi zastírala kocovina. Jinak bych určitě nikdy nevkročil do místnosti, kde na stoličce seděla Ylva ve čtverci prozářeném slunečním světlem dopadajícím otevřenými dveřmi a saxem si nabírala z vrchovatého talíře uzené slaniny.

„Chtěl bych si promluvit se Sigurdem Hadím okem," řekl jsem.

Ukousla si kus masa napíchnutého na špičce dýky a vzhlédla.

„Není tady."

Přežvykovala a nespouštěla ze mě oči, posazené velmi blízko u sebe. Tvářila se lhostejně.

„Tak já počkám," navrhl jsem.

„Když to musí být."

Usedl jsem na židli poblíž dveří. Podél stěny místností stálo pět dalších židlí. K zadní stěně byl přiražený kuchyňský stůl se džbánky a hrnci všech velikostí. Pánve a kastroly z tepaného bronzu visely před ohništěm pod jižanským nejgeniálnějším vynálezem – komínem odvádějícím kouř z místnosti vzhůru, takže se nemusel odvětrávat dveřmi. Původní majitelé domu byli teď zavřeni v kostele, kde naříkali nad svou bídou. Člověk by je málem chápal při pohledu na blahobyt, ze kterého se tam dostali.

„Jak se vede?" otázal jsem se.

„Někoho to snad zajímá?"

Během našeho dlouhého pobytu ve městě jsem se několikrát pokusil s Ylvou promluvit, ale pokaždé se zdálo, že zrovna teď musí něco nutně udělat. Domníval jsem se, že i jí šlo lenošení Thorsgårdu na nervy. Když se teď na mě podívala nedůvěřivým pohledem, cítil jsem, že tady jde o něco jiného.

„Ne," odvětil jsem, „ale kdysi jsme my dva bývali přátelé. Teď ti nestojím ani za pohled."

„Máte s tím štěnětem Hasteinem pořád napilno, abyste si užívali se zajatými holkami."

Můj zájem o děvčata z okruhu našich vězňů byl menší, než si Ylva myslela. Pláč a strach zračící se v očích těch chudinek mě děsily. Když si Hastein s některou z nich užíval v domnění, že já jsem si zatím taky nějakou vybral, vydával jsem se zpravidla na dlouhou procházku do okolí města, dokud nebyl hotový. S touhle svou slabostí jsem se ale těžko mohl Ylvě svěřit, a tak jsem jen dál mlčky a zarputile seděl na židli, dokud jsem neuslyšel z horní místnosti hlasy muže a ženy, jak spolu hovoří.

„Neříkala jsi, že jarl Sigurd je venku?“ otázal jsem se.

„To taky je.“

Nahoře se něco pohnulo.

„Není to Bella?“

„Je to Bella.“

Ylva si strčila do pusy další kus špeku.

„Není tam sama. S kým tam mluví?“

Vtom se jasně ozval chraptivý hlas a odpověď byla jasná. Vyskočil jsem ze židle a cítil jsem, že propadám panice.

„Přijdu někdy jindy,“ prohlásil jsem, ale ke dveřím jsem to nestihl. Poklop ve stropě se otevřel a po schůdcích začal sestupovat pár nohou v botách s řemínky. Pak následovalo vypracované tělo v čisté, bílé lněné svrchnici a hlava s rozcuchanými, krátce střiženými vlasy.

„Už zase žereš, Ylvo?“ prohodil Halfdan Bílý šat. „Budeš tlustá jako bečka.“

„To se tobě stát nemůže, když jsi pořád tak čilý.“

Nejmladší Lodbrokův syn odhalil zuby, ale oči se mu neusmívaly. Došlápl na kamennou podlahu a zapnul si pás s mečem kolem pasu.

„Tak zase příště.“

Halfdan Bílý šat zaměřil tvrdý pohled svých hnědých očí mým směrem.

Zatajil jsem dech a on postoupil o kousek blíž. Měl jsem strach, ale všiml jsem si, že jeho hladce vyholený obličej byl tentokrát klidný. Když mu tvář nehyzdily křeče jako obvykle, bylo vidět, že rysy jeho obličeje jsou pravidelné a pěkné. Proklouzl kolem mě lenivě jako spokojený kocour a zmizel ve městě. Díky ostrému protisvětlu dopadajícímu z otevřených dveří mě neviděl. Splynul jsem se zdí.

„To chceš, aby mě zaživa stáhl z kůže?“ zašeptal jsem vztekle.

Ylva se na mě zadívala, odhalila nepravidelné zuby ve zdráhavém úsměvu a otočila se k otevřenému poklopu ve stropě.

„Paní má hosta,“ zavolala sasky.

„Řekni bratru Jarvisovi, že…“ spustila Bella.

„To není bratr Jarvis.“

Ylva zastrčila nůž do pochvy a zvedla se s talířem v jedné ruce a stoličkou v druhé. Zabouchla za sebou dveře a ty se poněkud prohnuly, když usedla na stoličku a zvenčí se o ně opřela. Místnost teď bledě osvětlovala pouze škvíra mezi dveřmi a prahem, která

vykreslovala rozptýlené stíny na stěny a strop. Nic jsem neříkal a snažil jsem se oči přivyknout na přítmí.

Z horní místnosti bylo slyšet šustění oblékaného oděvu. Na schůdcích se objevily štíhlé, bílé nožky. Bella sešla dolů a na sobě měla jen tenkou spodničku sahající ke kotníkům. Stála bosá na kamenné podlaze a pozorovala mě. V ruce držela šaty, které přehodila přes jednu židli.

„Už dlouho jsem s tebou chtěla mluvit," pronesla. „Když jsem tě potkala v Jarvisově kostelíku na Tórově ostrově, nebyla jsem si jistá, kdo jsi. Byl jsi mi povědomý, ale nedokázala jsem tě nikam zařadit. Jarvis byl toho dne při zpovědi velmi upovídaný. Myslím, že to bylo kvůli tomu, že ty a Hastein jste zabili nějakého franského hraběte."

Nijak jsem netoužil upozornit ji na to, že tenkrát tvrdila, že se k drobnému fráterovi zpovídat nejde. Teď na tom nezáleželo. Výraz jejího oválného obličeje byl neutrální. Velké, nebesky modré oči hleděly chladným pohledem. Bella byla skoro o hlavu menší než já, ale připadala mi velká jako jotun.

„Ve vesnici spousta lidí říkala, že jsi mého otce zabil pomocí kouzel. Pověrčiví blázni tvrdili, že jsi vlkodlak a wicca – nebo čaroděj, chceš-li. Ti rozumnější si mysleli, že hrdlo otci rozsápal skutečný vlk. Asi se to tak nejspíš i odehrálo."

„Asi." Můj hlas nebyl téměř slyšet.

Přistrčila mě k židli a přiměla mě, abych si sedl.

„Tenkrát jsem byla bezmocná chudinka," pokračovala a hleděla na mě povýšeným pohledem. „Věřila jsem pověrám, ne rozumným lidem. Když jsi byl zavřený ve vesnickém vězení, neodvažovala jsem se na tebe podívat, protože jsem se bála tebe a tvých kouzel. Pak už ses snažil na sebe nijak neupozorňovat. Ale když mi došlo, kdo jsi, začala jsem tě sledovat. Nejsi ani wicca, ani vlkodlak. Jsi obyčejný kluk, který se snaží ze všech sil přežít. Běžíš s vlky, ale máš potíže držet s nimi krok."

Neodporoval jsem jí, protože oba jsme věděli, že má pravdu. Nebyl jsem divoký, odvážný, moudrý ani šílený jako Hastein, Sigurd Hadí oko, Železný Bjørn nebo Halfdan Bílý šat. Nedokázal jsem se jí podívat do očí, především ale proto, že se mi nedařilo odvrátit zrak od růžových bradavek jasné prosvítajících pod tenkým, napůl průsvitným lnem její spodničky.

„Jsi poslední člověk, který mi zbyl z mé vlasti," pokračovala. Zaznamenala směr mého pohledu a dodala: „Bratře."

Překvapeně jsem vzhlédl.

„Jak už jsem řekla, zpovídala jsem se Jarvisovi. Vyprávěl, že jsi synem lesní wiccy, která léčila vesnické ženy z jejich neduhů. Ale tvoje matka nebyla jen čarodějnice. Byla také otrokyní mého otce. Myslím, že Jarvis pravdu tušil, i když nic neřekl."

Drobný fráter mě zradil. Musel vědět, že Bella pochopila totéž co on. Přesto mě bez varování poslal do jámy lvové a doufal, že dokážu obstarat jídlo pro jeho obec křesťanských zbabělců. V duchu jsem svého starého přítele a mentora proklínal.

„Nemusíš se takhle kabonit," pokračovala Bella. „Ve skutečnosti ti chci pomoct."

Vrátila se ke schodům, natáhla na sebe světlé šaty, zapnula ramenní řemínky stříbrnými brožemi a upevnila si pás. Šaty zahalily tenkou spodničku a skryly její štíhlé, dobře tvarované tělo.

„Je to tak lepší?" otázala se.

Přikývl jsem, jazykem jsem si zvlhčil rty a odvážil jsem se zeptat: „Proč mi chceš pomoct?"

„Dočkáš se. Můj otec měl sestru. Aha, to jsi věděl? Věděl jsi taky, že pro mě byla jako matka? Truchlila jsem po své tetě, když jste vy Severané povraždili celou vesnici – ne po svém otci."

Útok na vesnici jsem si pamatoval naprosto jasně, i když už mezitím uplynula spousta let. Sedláci shromáždění na sněmovním prostoru pod dubem, vousatí Severané, kteří se s řevem řítili mezi domy, pronikavý úzkostný křik mísící se s dutými údery mečů a seker, světlovlasý chlapec Holi, který se ke mně rozběhl, abych ho ochránil, ale při běhu ho srazili k zemi, a také muž se splétaným plnovousem, jehož konce držely drobné, bílé kůstky a jenž vrazil dýku do břicha ženě středního věku. Udřený obličej se jí stáhl bolestí. Ani nehlesla, ale zasáhlo mě to hůř než výkřiky. Bellu a mě odvedli pryč a mrtvolu ženy spolu s ostatními zabitými obyvateli vesnice spálili.

„S tím jsem já nic společného neměl," hlesl jsem.

„To vím. A smrt své tety ti nevyčítám. Ale nikdy nezapomenu na toho bídáka se splétaným plnovousem, který ji zabil. Od té doby ho nenávidím."

Přitáhla si židli a posadila se naproti mně.

„Proč mi to vykládáš?" otázal jsem se.

„Protože jsem tu svini znovu viděla na Tórově ostrově. Teď se plaví na lodi mého muže. Pořád má ve vousech zapletené kosti. Pořád je to bestie. Musí zemřít."

Zmateně jsem zavrtěl hlavou.

„Ty chceš, abych zabil vraha tvé tety?“

„Vraha *naší* tety,“ opravila mě.

Dějiny Sasů i Seveřanů jsou protkány spoustou případů krevní msty. Zármutek nebo čest často pozůstalým velely, aby své zemřelé pomstili, a to tak dlouho, dokud nebyly vyvražděny celé rodiny. Bella už nebyla dcerou venkovského kováře, která se musí s žalem nad smrtí tety nějak vyrovnat. Teď je ženou jarla a má moc a povinnost pomstít se.

Já sám jsem na mrtvou ženu jako na svou tetu nehleděl. Neměl jsem k ní žádný vztah. Neviděl jsem žádný důvod, proč to měnit. „Ať ti pomůže tvůj manžel,“ navrhl jsem. „Nebo tvůj milenec.“ „Nemůžu požádat Sigurda, aby zabil někoho z vlastního mužstva,“ namítla, „a Halfdan Bílý šat je příliš nepředvídatelný.“

„Ale i tak s ním spíš?“

„Je to pro dobro nás všech. Nevšiml sis, že je při pobytu tady vThorsgårdu mnohem klidnější a poddajnější?“

Je pravda, že od té doby, co jsme dorazili do městečka na útesu, nejmladší Lodbrokův syn ani nemučil zajatce z kostela, ani nikomu nevyhrožoval smrtí a ani se nevysmíval bohům. Byla to Bellina zásluha?

Venku za dveřmi sebou Ylva zavrtěla, až solidní prkna zapraskala. Vrhl jsem významný pohled na dveře a pak znovu na Bellu. Pochopila mě.

„Nechci Ylvu nutit spáchat vraždu. Její věrnost je pro mě důležitá.“

„Ale *moje* věrnost je ti lhostejná?“

„Jaká věrnost? Ty jsi věrný jen sám sobě. Ale v téhle záležitosti mě poslechneš, protože je to v tvém vlastním zájmu.“

Vtom se za dveřmi ozvaly kroky. Ylvina stolička zarachotila o dlažbu, když Ylva vstala a zdravila.

„Jarle Sigurde, máš hosty,“ zazněl venku její hlas.

„To počká.“ Sigurd Hadí oko měl radost. „Mám dobré zprávy.“

Dveře se otevřely. Vstal jsem a ocitl se v ostrém slunečním světle.

„Rolf Troufalec?“

Stříbrné náramky na pažích Sigurda Hadího oka se blýskaly. Jeho oči zářily zeleně dokonce i v protisvětle. Horečně jsem se pokoušel vymyslet, proč jsem tady. Nebylo to vůbec nutné.

„Tak sis s Rolfem pohovořila?“ Vyslal ke své ženě oslňující

úsměv. „Takže už to konečně mohu říct?“

Přikývla. Položil mi ruku na rameno.

„Švagře,“ pronesl vlídně.

Byl jsem bezvýznamným členem houfu, průměrným bojovníkem, kterého ostatní strpěli díky mému přátelství s Hasteinem. Teď jsem byl Rolf, Sigurdův švagr, člen proslulé rodiny Lodbrokových synů. Byl to skok, jehož dosah jsem si hned nedokázal uvědomit, přestože mi to pomyšlení vyrazilo dech. Jenže v tom byl háček.

„Vím, že to není spravedlivé,“ pokračoval Sigurd Hadí oko, „ale Bjørn nás požádal, abychom naše švagrovství ještě po nějakou dobu tajili. Zřejmě má nějaké plány, které závisejí na tom, že to nikdo neví. Ani Hastein se to nesmí dovědět.“

O motivech Železného Bjørna jsem diskutovat nehodlal.

„Slibuji, jarle Sigurde.“

„Přicházím ti říct,“ pokračoval Sigurd Hadí oko, aniž by mi dál věnoval pozornost, „že mám novinky z Pamplony. Suma na výkupné za waliho je připravená. Skupina ozbrojených jezdců ji sem zítra přiveze koňským povozem.“

„Jak se k Železnému Bjørnovi tahle zpráva dostala?“ otázala se Bella.

„Ehm,“ zrozpačitěl.

„Přinesl ji posel nebo dostal dopis?“ pomohla mu Bella. „Obojí. Posel přijel k bráně s dopisem. Měl s sebou dva průvodce. Sám jsem s nimi jel po hlavní ulici k Bjørnovi do pevnostní věže a potom zpátky k bráně.“

„Takže teď už waliho lidé vědí, kolik nás je a jak jsme vyzbrojeni,“ dospěla k závěru Bella. „A otevřenými vraty viděli, že zajatci jsou zavření v kostele.“

„To asi ano. Je na tom něco špatného?“

Sigurd Hadí oko se zatvářil ustrašeně, jako by podával hlášení nadřízenému a teď se bál, že udělal chybu.

Hleděl jsem z vysokého, statného jarla na svou drobnou nevlastní sestru a začal jsem vůbec poprvé zvažovat jejich vzájemný poměr sil.

„Ale ne, určitě to není důležité.“ Pokrčila rameny. „A co dál?“

„Železný Bjørn mě požádal, abych svolal mužstvo. Doufal jsem, že tu bude Halfdan Bílý šat.“

Vykulil jsem oči. Sigurd *čekal,* že svého prchlivého mladšího bratra najde ve společnosti své ženy?

„Halfdan před chvílí odešel,“ odpověděla.

„Tak to ho půjdu najít.“

Když Sigurd Hadí oko odešel, Bella se se mnou kývnutím rozloučila. Víc říkat nemusela. Cenu za její pomoc jsem znal. „Díky, že jsi mě varovala,“ zašeptal jsem Ylvě cestou ven. Štítonoška na okamžik zaváhala. Pak vstala. Vyprovodila mě doprostřed náměstí.

„Slyšela jsem vás přes dveře.“ Její oči hledící z drsného obličeje byly plné lítosti. „Myslela jsem, že jsi Belle sám řekl, že jste nevlastní sourozenci. Promiň, jestli jsem se chovala divně, ale nedokázala jsem pochopit, čeho chceš dosáhnout.“

„Kdybych se snažil něčeho dosáhnout,“ řekl jsem, „mohl bych teď cítit radost a úlevu.“

Prohrábla si rozcuchané hnízdo dlouhých, světlých vlasů.

„Ty nejsi rád, že patříš do rodiny Lodbrokových synů?“ otázala se.

„K čemu mi to je, když se to nikdo nesmí dovědět? A Bella mě navíc požádala, abych na oplátku zabil jednoho muže.“

10

Průvod maurského jezdectva se sunul k městu podél řeky, kde se v mělké zátoce zrcadlilo velké množství lodí. Vojáci měli na hlavách špičaté přilby ovinuté bílou látkou. Přes lesklou zbroj si oblékli zelené svrchnice. Za hnědými opasky měli všichni zastrčené dýky a zahnuté šavle a v rukou kulaté štíty podobné našim, jen nebyly pestré a vzorované, ale natřené na bílo. Koně měli zelené čabraky a postroje ze světlehnědé kůže s lesklými sponami na řemenech.

„Nádhernou výstroj mají dokonce i jejich zvířata,“ poznamenal jeden z těch, kteří si ze mě tropili posměch při plavbě z Tórova ostrova. „Takhle u nás v Lethře kobyly neparádíme.“

„Takové bohatství,“ fascinovaně vzdychl jiný mladík. Byl to Nor, jmenoval se Thorvald a i s ním jsem se měl později seznámit.

„Tohle bohatství bude brzy naše,“ prohlásil třetí a citoval starou moudrost: „Co zaslouží tvůj pot a znoj vléct na cestách? Jen zbraň a zbroj!“

Za padesáti jezdci jel těžký vůz se čtyřmi koly tažený šesti

koňmi. Byl vyztužený železem a ozdobený filigránskými vzory z bronzu. Nahoře na nízké, uzavřené korbě stála velká truhla připevněná bytelnými popruhy. Dalších padesát jezdců jelo za vozem.

Průvod prošel thorsgårdskou bránou a úzkou ulicí se mezi domy blížil k náměstí. Když obrněný vůz zastavil, muž sedící vedle kočího vstal a jeho impozantní postava udělala na každého dojem. Stál na kozlíku vysoký a ramenatý, na sobě měl kabátec sahající ke kolenům ušitý z rudého hedvábí s vetkávanými zlatými vzory. Na hlavě mu seděla naleštěná přilba s rouškou z jemně kovaných železných kroužků, jež mu zakrývala spodní část obličeje, takže vidět mu byly pouze šedomodré oči. Rozhlédl se po shromážděných Seveřanech, kteří mu museli připomínat špinavé, otrhané žebráky. Slunce pálilo, vzduch se chvěl vedrem a z nás se řinul pot páchnoucí kocovinou.

Ze dveří v šedivé kamenné fasádě malé pevnostní věže vyvedli waliho dolů po deseti stupních úzkého schodiště. Sklíčenost emírova zavalitého synovce se po jeho pobytu v zajetí nezmenšila. Smutně sledoval Železného Bjørna, jak důkladně přepočítává nově ražené mince v truhle. Když mu otevřeli dvířka do vozu, zhluboka si vzdychl. Na okamžik jsem skrz úzké okénko zachytil výraz jeho odulého obličeje a zauvažoval jsem, jestli ho jeho strýc požene k osobní odpovědnosti za ztracené příjmy z daní. To by jeho smutek vysvětlovalo.

Když se jezdci a vůz vyřítili ven bránou a pokračovali směrem ke kopcům, nikdo se jim nepokusil jakkoliv bránit v cestě. Velmoži, jarlové a bojovníci byli příliš zaujati pohledem na velkou truhlu s pokladem.

„Tuhle kořist rozdělíme snadno," zaburácel hlas Železného Bjørna odrážející se od kamenných průčelí domů na náměstí. „Polovina ze sedmdesáti tisíc stříbrných mincí se rovným dílem rozdělí mezi lodní posádky."

„A druhá polovina?"' otázal se Uggla Ugglason a na ošklivé, zjizvené tváři mu vytanul škleb.

„Tu si nechám já na své lodi."

Ze shromáždění se ozvaly rozčilené protesty. Co si to ti Lodbrokovi synové o sobě myslí, že si chtějí nechat polovinu výkupného?

„Bez mé vynalézavosti," zahřímal Železný Bjørn, „bychom pluli dál a v dalším městě bychom ukořistili zhruba totéž, co tady. Stejně

by to dopadlo i v dalším městě. A ve všech ostatních. Místo toho jsme teď bez sebemenší námahy přišli k hromadě stříbra.“

„Stříbra získaného beze cti,“ zvolal Uggla Ugglason.

„Kdo z vás je tak hloupý, aby si stěžoval na pytel stříbra coby odměny za celoměsíční zahálení?“ Železný Bjørn se rozhlédl kolem sebe, ale nikdo se nepřihlásil. „O výměnu zajatce jsem se postaral já sám spolu s posádkou mých osmi lodí, takže nikdo z vás na tom podíl nemá.“

„Bez nás by se ti to nepovedlo,“ namítl Uggla Ugglason, „protože kdyby Maurové neviděli naši přesilu, snadno by je mohlo napadnout, že na město zaútočí.“

„To je pravda. A proto si mezi sebou rozdělíte polovinu stříbra. Už jste dostali svůj podíl v podobě zajatců. Můžete je prodat za pěkné peníze na trhu s otroky v Dyflinu a ty zbylé ještě dobře využijete ve vlastních domácnostech.“

„Proč teď mluvíš o Dyflinu a o našich domovech?“ otázal se Uggla Ugglason.

„Protože se tam pro mě za mě zase klidně můžete vrátit, když se vám můj způsob plenění a drancování nelíbí. Nemám zájem velet výpravě, jejíž účastníci mají z mých vědomostí prospěch, ale můj úsudek a rozhodnutí přitom zpochybňují. Takže se raději vrátím zpátky na Tórův ostrov s kořistí, kterou už mám, a po celý zbytek života budu snít o pokladech, jež mi zabránila získat vaše vrtkavost, váhání a nerozhodnost.“

Uggla Ugglason byl zřejmě jediný, kdo si myslel, že by se při další cestě dokázali bez zkušeností Železného Bjørna obejít.

„Nás ostatních je desetkrát víc než tvých mužů,“ zvolal. „Co nám zabrání, abychom vás přemohli a poklad si rozdělili?“

„Vlastní zájem. Vybrané daně pro emíra většinou v období letního slunovratu přepravuje jednotka patnácti set mužů, kteří se stříbrem cestují do jeho hlavního města, do Qurtuby. Teď je tedy zrovna ten pravý čas, ale peníze máme my. Hádám, že emírovi bojovníci tu budou někde poblíž a že čekají, až začneme slavit svůj úspěch, a že nás přepadnou, až se opijeme.“

Mnozí vrhli nervózní pohled na kopce za městem, kde zmizeli jezdci i vůz.

„Co tedy navrhuješ?“ otázal se Uggla Ugglason.

„Co nejrychleji se nalodíme a Thorsgård opustíme. Truhlu si vezmu na svou loď a vy ostatní si mezi sebou rozeberete zajatce. Až narazíme na nějaké klidné místo, stříbro si rozdělíme.“

„A když s tím nebudeme souhlasit?“

„Počkej a uvidíš.“

Sebejistota Železného Bjørna švédského jarla znejistěla. „Žádám, abych se plavil s tebou a měl jistotu, že nás nepodvedeš.“

„Jsi na mé palubě vítán, Ugglo Ugglasone.“

Mnozí iniciativu Uggly Ugglasona oceňovali. Jiní se zlobili sami na sebe, že je to taky nenapadlo. Většina však už poslední výměnu názorů ani nezaznamenala, protože byla na cestě z náměstí. Náhle se nikdo už nemohl dočkat, až znovu ucítí palubu lodi pod nohama.

11

V horkém letním odpoledni nastalo opravdové stěhování národů. Všichni procházeli thorsgårdskou bránou a scházeli z kopce k lodím.

Bojovníci hnali hořekující zajatce z kostela na palubu, protože opouštění města probíhalo pod časovým tlakem. Všeobecný spěch byl zřejmý už z toho, že si nikdo nenašel čas, aby město zapálil. Pokud měl Železný Bjørn pravdu – což většina lidí teď tušila –, patnáct stovek emírových mužů co nevidět naši náhlou aktivitu odhalí.

Mnozí se při přesunu rozčilovali, že se jim ostatní motají pod nohama, a uštědřovali jim rány a kopance, což si nikdo se ctí v těle nemohl jen tak nechat líbit. Ozývala se výměna tvrdých výrazů. Ke slovu přišly rvačky a sahalo se i po zbraních. Odchod z Thorsgårdu se změnil v ostudný zmatek, který jsme s Hasteinem pozorovali z lodi Železného Bjørna uprostřed řeky. Šedovousý obr nařídil svým mužům už ráno, aby si odklidili osobní věci v bednách, a tím na palubě uvolnili prostor pro velkou truhlu s pokladem, jíž umístili mezi zabudované lavice.

„Mohl jsi říct i ostatním, abychom se na odjezd připravili,“ vyčetl Bjørnovi Uggla Ugglason, který na palubu vskočil v posledním okamžiku, když už jsme odráželi od břehu.

„Nedělal jsem z toho žádné tajnosti, že jsem nechal svých osm posádek balit,“ odpověděl Železný Bjørn.

„Ale *neřekl* jsi nic.“

„Mám zkušenost, že když dobyvatelé ucítí stříbro, na zdravý

rozum moc nedají. Kdybych tě o to požádal, připravoval bys své lodě na odjezd místo toho, abys čekal na příjezd pokladu?“

„Samozřejmě že bych to udělal,“ odvětil Uggla Ugglason nepřesvědčivě a dlouze se zahleděl na své lodě, kde balení způsobovalo problémy.

„Tak se koukejte pohnout!“ volal švédský jarl, ale byli jsme příliš daleko od pevniny na to, aby nás jeho čtyři posádky slyšely.

„To je tedy smůla, že jsi tady,“ zamručel Železný Bjørn. „Doufejme, že ti tví Švédové nebudou později vyčítat, že jsi dal přednost bezpečí na mé palubě, místo aby ses ujal svých jarlských povinností.“

Uggla Ugglason se k němu obrátil a zavrčel, až ukázal pahýly zubů.

„Ty jsi mě sem vlákal!“

„Sám jsi to tak chtěl.“

„Měls to odmítnout.“

„To by tě jen ještě víc naštvalo.“

Vtom se z lodi Sigurda Hadího oka, jež byla stále poblíž břehu, ozvalo zatroubení. Ztepilý jarl v pestré svrchnici a Ylva oblečená v kůži ukazovali na pevninu. Bella stála na lavici na zádi a hleděla stejným směrem.

Stovka maurských jezdců se sem řítila po cestě z vnitrozemí. Obrněný vůz už s sebou neměli. Místo toho je teď provázelo vojsko patnácti set pěšáků v hnědých svrchnicích. Vpředu jel velitel oděný v červeném. Zlostně volal a křičel, protože očekávaná kořist se mu chystala uniknout.

Seveřané zanechali vzájemných rvaček a rozběhli se nalodit na plavidla. Necelá třetina našich zajatců seděla v písku a volala na své příbuzné. Když Maurové dorazili na pláž, vrhli se na ně s kopími a zahnutými šavlemi. Nedokázal jsem říct, jestli si vojáci v hnědých oděvech mysleli, že ti chudáci jsou zbylí Vikingové, nebo jestli si jen na lidech, kteří byli zrovna po ruce, vybíjeli své zklamání nad tím, že jsme jim unikli. Nicméně zajatci spoutaní na palubách plavidel zírali na masakr probíhající na pevnině a pochopili, že oni vyvázli živí.

„Nastanou hádky kvůli ztrátě, kterou posádky utrpěly,“ usmál se Uggla Ugglason.

„Bezpochyby máš pravdu,“ odpověděl Železný Bjørn, „ale všechno se zase spraví, až rozdělím vlastní otroky mezi ty, kteří o ně přišli.“

Švédský jarl planul hněvem. Každé drobné ponížení, jemuž ho šedovousý obr vystavil, jen zvětšovalo nenávist vzniklou tenkrát u ohně na Tórově ostrově.

Ta nenávist nedala Ugglovi Ugglasonovi spát a neustále v něm planula až do chvíle, kdy jsme ho před necelými dvěma roky našli na palubě lodi zavražděného.

Podzim 870 – Den druhý

Mrtvola leží schoulená jako dítě v děloze. Nejdřív si myslím, že ten muž spí, ale jakmile s ním zatřesu, zjistím, že jeví známky posmrtné ztuhlosti – rigor mortis. Když vidím, kdo to je, okolní svět se zastaví. Zvuky se ztlumí. Slyším vlastní dech – tak nepřirozeně hlasitý. Je mi na omdlení a musím se opřít o bednu.

Muži se srocují. Ylva zaznamená změnu nálady, opouští své místo u kormidla a hodnotí situaci. Na jejím pohledu vidím, že i ona poznává nebožtíka.

„Nemá žádnou ránu na zádech ani na končetinách," říkám. „Možná je zasažen do břicha nebo do hrudi? Musíme počkat a zjistíme to, až ho budeme moct narovnat."

Ylva si promne hranatou bradu a dlouze se zadívá do dálky přes mlhavou mořskou hladinu pod oblohou s nízkými mračny.

„Zabili ho při boji s Maury," říká Ylva konečně.

Je to už téměř čtyřiadvacet hodin, co náš útěk začal. Není pravděpodobné, že by tu mrtvola ležela tak dlouho a nikdo ji neobjevil.

„Kdo to je?"

Pohlédnu udiveně na ramenatou štítonošku. Opravdu se mě na to ptá?

„Jmenuje se Uggla Ugglason," odpovídám. „Byl to jarl ze Švédské říše. Musíš přece vědět…"

„Podivné jméno," přeruší mě Ylva a pohledem mě umlčí. „Víš o něm ještě něco?"

Jsem zmatený. Proč se tváří, jako by ten ošklivý, zohyzděný obličej s pahýly zubů pod znetvořeným horním rtem neznala? Sleduji, jak se dívá na muže kolem nás, a chápu – chce na palubě zabránit panice.

„Zřejmě to je jeden z těch, které jsme během námořní bitvy zachránili z vody," spokojím se se stručným vysvětlením.

Paluba za námi zapraská. Muži se rozestupují a dělají místo, železný Bjørn se zvedl z lavice na zádi u kormidla a blíží se k nám kolébavou chůzí. Když uvidí Ugglu Ugglasona, zastaví se a uhne pohledem. Jeho světle šedé oči hledí střídavě na Ylvu a na mě. Zatímco zpracovává nečekanou situaci, jeho šedovousý obličej má prázdný výraz.

„Je tu na palubě někdo, kdo toho muže zná?“ zařve pak přes hlavy posádky.

Všichni mlčí.

„Obětujme ho Njördovi, ať nám dopřeje lepší počasí,“ navrhuje někdo v houfu.

Halfdanovi Bílému šatu, který sem přijde od svého místa u posledního vesla, se ten nápad nelíbí.

„Máme obětovat někoho, kdo už je mrtvý?“ namítne chraplavě. „Který bůh je takový slaboch a tuhle oběť přijme?“

Železný Bjørn se otočí na svého nevlastního mladšího bratra a jeho rouhání mu není po chuti.

„Mrtvola na palubě přináší smůlu,“ prohlásí Ylva. „Jestliže bůh moře dostane i zbraň toho nebožtíka, určitě ho přijme s radostí.“

Po boku Uggly Ugglasona visí tenký meč v pochvě z černé kůže. Mnozí členové posádky mrzutě zavrčí, protože na tu nádhernou zbraň měli sami zálusk. Mě jen upoutá její neobvyklý tvar.

„Raději bychom ho měli obětovat muslimskému bohovi.“ Tvář Halfdana Bílého šatu hyzděná křečovitými stahy se roztáhne do bláznivého úsměvu, „Alláh je v těchhle končinách očividně mnohem mocnější než všichni Ásové dohromady.“

Mnozí mu dávají zpola za pravdu. Možná jsme od domova příliš daleko a bohové naše vzývání neslyší.

„Přijímá maurský bůh lidské oběti?“ táže se Železný Bjørn.

Kdyby tu byl Khalid, určitě by odpověď znal. Teď neodpovídá nikdo.

„Bez ohledu na vůli bohů,“ namítám, „bychom měli s házením mrtvoly přes palubu počkat, dokud nepovolí mrtvolná ztuhlost. Pak bychom možná viděli, co ho zabilo.“

„Do té doby múze neštěstí postihnout nás všechny,“ nesouhlasí se mnou Železný Bjørn. „Jestliže počkáme, žádní bohové už nebudou chtít ani nebožtíka, ani meč, ani cokoliv jiného.“

Šedovousý obr se snaží stejně horlivě jako Ylva zbavit se mrtvoly dřív, než ostatní švédského jarla poznají. Ale už je pozdě. Tři, čtyři muži už si spolu vyděšeně šeptají. Tu zvěst rozšíří rychle.

Železný Bjørn se rozhodne. Napřímí se.

„Jestliže mě slyšíš, Njörde,“ zařve proti šedému nebi, „pak přijmi

naši krvavou oběť. A jestliže poslouchá i ty, bože Maurů, pak i tobě rádi nabídneme tvůj díl. Jak si to mezi sebou dohodnete, to vám radit nebudu.“

Zvedne schoulenou mrtvolu nad hlavu. Uggla Ugglason dopadne do vln s hlasitým plesknutím a rychle klesá do hlubin. Muži tomu přihlížejí. Zpěněná voda se rychle ztrácí ve vzdouvání vln.

„Myslíš, že to bude fungovat?“ táže se Ylva.

„Počkej a uvidíš,“ odpovídá Železný Bjørn.

Ta slova dodají mnohým okolostojícím bojovníkům novou odvahu. Vždycky, když je použil, vyřešily se i ty nejzapeklitější situace. Jestliže ho v tomhle zvláštním, teplém vnitrozemském moři, jež je ze všech stran obklopené pevninou a kde jsme si nadělali tolik nepřátel, bohové slyšeli, pomohou nám. Jiní členové posádky už tak jistě nevypadají. Muži se pomalu vracejí zpátky na místa.

„Ugglu Ugglasona nezabili bohové,“ zašeptám Ylvě. „A jak je možné, že se tu vůbec mohl ocitnout?“

„Pokud jde o tu druhou záležitost, je to záhada,“ připouští Ylva. „A pokud jde o tu první věc, asi mám pravdu, když si myslím, že ho zabili při bitvě.“

Pravdu nemá, a vysvětlím jí proč.

„V klášteře u nás v Anglii jsem bratru Jarvisovi pomáhal postarat se o zemřelé. Mýt mrtvoly. Připravit je na pohřeb. Proto vím, že mrtvolná ztuhlost nastává krátce po smrti a začíná povolovat až přibližně po dvanácti hodinách. Uggla Ugglason byl tuhý jako prkno. Zemřel během noci. A oba víme, kdo měl největší důvod přát si, aby zmizel.“

Pohlédneme na široká záda Železného Bjørna. Šedovousý obr těžce dupe zpět a usedá na lavici na zádi. Ani jednomu z nás se to nechce domýšlet do konce. Jestliže začal vraždit posádku, kdo ví, jak to všechno skončí.

Pozoruji muže, který navrhl obětovat nebožtíka bohu moře. Tvář mu skrývá kapuce hnědého pláště. Na okamžik mu zahlédnu vousy, než si je znovu strčí pod límec.

Konce plnovousu jsou spleteny a navinuty na řadu drobných, bílých kůstek.

Druhý díl

Léto a podzim roku 868

12

Železný Bjørn zamířil na sever. Zbytek flotily ho následoval a již brzy byl Thorsgård jen malou Skvrnou za zádí. Uggla Ugglason seděl neklidně na lavici u kormidla, a jak se postupně vytrácelo denní světlo, hleděl zpět k pobřeží Navarry stále toužebněji.

„Pověz mi, švédsky jarle, co tě trápí," vyzval ho nakonec Železný Bjørn.

„Vracíme se zpátky do říše Franků?"

„Když si to budou myslet waliho muži, budu jen rád." Šedovousý obr zanořil kormidelní veslo, až loď zaskřípala a zcela změnila směr. „V Hispánii jsme ale ještě neskončili. Už je tma, a tak poplujeme na západ."

„Kam?"

„Počkej a uvidíš."

Pluli jsme souběžně s pobřežím, ale viděli jsme jej pouze jako tmavý proužek na obzoru. Železný Bjørn stál u kormidla po celou noc a muži zatím spali mezi lavicemi a bednami.

„Co se děje?" zamumlal Hastein ospale, když jsem do něj šťouchl.

„Obětoval tvůj pěstoun Njördovi, když se odvažuje plout tak daleko na moře?"

„Tády udělá líp, když bude zadobře s Ran.“

„S kým?“

„Ran je mořská čarodějnice. Rozpoutává bouře a nechává svých devět dcer, aby trosečníky stáhly na dno. Tam po nich za to, že mohou vstoupit do jejího paláce, požaduje zlato.“

„Není lepší obětovat vlastnímu synovi Ódina?“

„Kterému synovi?“

„Njördovi.“

Hastein na mě pohlédl s přezíravým úsměvem.

„Njörd synem Ódina není. Ódin je otec boha hromu Tóra, boha světla Baldra a slepého Hóda, které má se svou ženou Frigg. Boha války Týra zplodil s jednou jotunkou a matkami Heimdala je devět dcer Ran. Jenže Njörd pochází z rodu Vanů.“ „Jak může mít někdo devět matek?“

„Bohové dokážou ledacos.“

„Vanové ne?“

„Bohové jsou jak Vanové, tak Ásové,“ vzdychl Hastein. „Ty neznáš ságu o válce bohů?“

„Znám jen to, co mi matka stačila vyprávět, než ji prodali.“ I Hastein by byl na světě sám, kdyby neměl svého pěstouna. V očích se mu mihl soucit. Uprostřed ostatních bojovníků jej nejlépe mohl projevit tím, že zaplnil mezery v mých vědomostech.

„Kdysi se dostali Ásové do křížku s jiným rodem bohů, kteří si říkali Vanové. Dva božské rody se střetly na Idské pláni a bojovaly spolu dlouho a hrdinně. Nakonec ale byli všichni nuceni uznat, že bude lepší uzavřít mír, a na zpečetění své dohody si vyměnili rukojmí.“

Muži kolem nás se probudili a naslouchali dalšímu Hasteinovu vyprávění.

„Vanové vyslali do Ásgardu Njörda a jeho dvě děti, Freye a jeho sestru Freyu. Ásové poslali do Vanaheimu Mímiho Moudrého a bojovníka Hóniho. Cestou však Hóni požádal Mímiho, aby si své role vyměnili, protože už dávno toužil čerpat z moudrosti, již dle svého mínění získal na bitevním poli. Mimi s tím souhlasil, protože se mu nijak zvlášť nechtělo skončit v zaprášené poradní síni. Jenže Vanové brzy dali najevo nespokojenost s oběma rukojmími. Honi totiž nedokázal odpovědět ani na nejjednodušší otázku a Mimi byl neobyčejně mizerný bojovník. V hněvu nad tím, že byli podvedeni, usekli Vanové Mímimu hlavu a poslali ji zpátky do Ásgardu. Ódin truchlil nad smrtí svého přítele a rádce, ale Freya, jež byla

kouzelnicí, čarovala nad Mímiho hlavou, až obživla a znovu dokázala myslet a mluvit.“

„Ásové také svá rukojmí zabili?“

„Ne, protože Njörd, Frey a Freya v Ásgardu zapůsobili mnohem lepším dojmem než Ásové ve Vanaheimu. Freya byla hezká a ráda se objímala se všemi muži ve své blízkosti, takže se stala bohyní lásky. Všechno, čeho se dotkl její bratr Frey, kvetlo a rostlo, takže se stal bohem plodnosti a zemědělství. A jejich otec Njörd, jenž býval rybářem, se stal bohem moře. Nikdy se nestalo, že by s nimi někdo nebyl spokojený, protože každý z nich dostal úkoly, na které stačil a které mu vyhovovaly.“

Poslední věty tohoto příběhu skrývaly ponaučení, že člověk nedělá dobře, když se žene za něčím, na co jeho schopnosti nestačí, a že ho to může stát i život, když se tváří jako někdo, kým není.

„Leží Vanaheim v Utgardu, nebo v Midgardu?“ otázal jsem se.

Jeden z mužů, které náš hovor probudil, se vmísil do debaty a prohlásil, že Vanaheim je částí Ásgardu. Jiný mínil, že Vanové mají svůj vlastní svět a ten je určitě daleko na východě, kde lidé uctívají spoustu zvláštních bohů. Probouzeli se další spáči, ale nikomu to nevadilo, protože téma zajímalo všechny. Vůle bohů bývá proměnlivá a bohové příliš sdílní nebývají, takže je často zapotřebí jejich úmysly přetlumočit. Hovor byl stále hlasitější a vzrušenější, protože nikdo se nenechal přesvědčit argumenty ostatních.

„Držte huby, vy lodní červi,“ ozval se náhle ve tmě chraptivý hlas. „Však už jsem vám řekl jasně, co byste o bozích měli vědět.“

Na obličeji Halfdana Bílého šatu vyráželo drsné strniště a tvář mu hyzdily křečovité záškuby. Z hnědých očí mu sršela zuřivost. Díval se na Hasteina a na mě.

„Pochopitelně jste tyhle řeči zase začali vy dva. Když jste tak zvědaví a chcete se o bozích dovědět víc, tak mě dobře poslouchejte.“ Naklonil se dopředu, přibil nás pohledem k palubě a ztišil hlas tak, až jen šeptal. „Hleděl jsem do očí mnoha mužů, když umírali. Žádný z nich se neradoval, když uviděl, kam má namířeno.“

Muži kolem nás zmlkli a upřeně zírali na moře nebo dělali, že spí. Když se Halfdan Bílý šat vrátil zpátky na svou lavici, na lodi se opět rozhostil klid.

„Jedna věc je jistá,“ zašeptal nějaký hlas ve tmě, „Halfdan Bílý šat se do Valhaly hned tak nedostane.“

„To tedy ne,“ ozvala se odpověď, „Ódin se až moc dobře baví tím, že ho tady v Midgardu sleduje.“

13

Když se začalo rozednívat, Železný Bjørn se držel od pobřeží dál, ale jednotvárná plavba pokračovala. Někteří muži hráli na palubě deskové hry, jiní si čistili zbraně a zbroj, protože železu ani oceli mořský vzduch příliš neprospívá. Další si vyčesávali sůl z vousů nebo si vzájemně upravovali vlasy a přitom si klidně a tlumeně povídali. V pozdním dopoledni se mnozí z nich shlukli na zádi, kde vodou klouzalo dlouhé, černé tělo. Ze zad mu tryskaly bílé sprškypěny. Železný Bjørn mhouřil oči před třpytem vln a usmíval se.

„Co to je?“ zeptal jsem se.

„Mořský jotun,“ odpověděl a zabral kormidelním veslem. „Dává nám znamení, že tu máme zakotvit.“

„Proč?“ otázal jsem se a pohlédl k pevnině. Zelené hory se vlnily k jihu, až kam oko dohlédlo.

„Počkej a uvidíš.“

Obepluli jsme mohutný pevninský výběžek a spatřili ústí řeky. Skupina malých kamenných chatrčí s doškovými střechami se tlačila ke skalám na pravém břehu a řada rybářských člunů byla vytažena na úzkou pláž zalitou sluncem. Kdybychom zůstali na moři, nikdy bychom si jich nevšimli. Muži a ženy v chatrných oděvech přestali opravovat sítě a pátravě sledovali velké množství našich plachet.

„Tady toho bude k drancování ještě míň než v Thorsgårdu,“ zhodnotil situaci Uggla Ugglason.

„Máš naprostou pravdu,“ odpověděl Železný Bjørn, „protože tady se plenit a drancovat vůbec nebude.“

Zařval na nejbližší lodě, ať zakotví v ústí řeky, a na břeh že vystoupí jen on sám. Rozkaz se nesl dál k ostatním plavidlům flotily. Pak zavolal na Sigurda Hadí oko, že potřebuje mnicha. Černovousý jarl přirazil k naší lodi a bratr Jarvis opatrně přelezl přes houpající se zábradlí.

„Jestli máš v úmyslu tyhle chudáky zajmout…“ spustil Jarvis.

„To by mě ani nenapadlo," ujistil ho Železný Bjørn. „Jsou chudí a nuzní jako my sami. Vzájemně si můžeme hodně prospět. Počkej a uvidíš."

Zatímco jsme veslovali k pevnině, na skalách obklopujících přirozený přístav rybářské vesnice hlídkovali muži oblečení v rozedraném oblečení a s oštěpy v rukou. Železný Bjørn seskočil z přídě plavidla. Bratr Jarvis se za ním brodil příbojem s kutnou vykasanou až k pasu.

„Přicházíme za obchodem," zařval Železný Bjørn a rozhlédl se po rybářích, kteří se kolem něj shlukli.

Bratr Jarvis se snažil překládat podle svých nejlepších schopností. Od zajatců z Thorsgårdu se drobný fráter hodně přiučil místnímu jazyku, a jak postupné vycházely najevo naše mírové úmysly, blížily se k nám z chatrčí i ženy a děti. Když nakonec byli na pláži všichni vesničané, vytáhl Železný Bjørn dvě stříbrné mince. Na palubě pak spokojeně vyprávěl o výsledku jednání.

„Jak jsem slyšel, žijí tihle hodní lidé tady na pobřeží už od nepaměti a jejich vesnička se jmenuje Mundaka."

„Munda Aqua," opravil ho bratr Jarvis. „Je to latinsky a znamená to sladká voda."

Šedovousý obr na drobného frátera nevzrušeně pohlédl.

„Pochopil jsem, že vesnice leží při ústí řeky, která se jmenuje Aka. Takže jméno Mundaka je dobré až až. Rybáři nám za úplatu slíbili ukázat místo, kde si budeme moct v klidu rozdělit waliho stříbro, jestli tedy proti tomu nikdo z nás nic nemá."

Na loď nastoupili dva místní vesničané. Nikdy předtím takové plavidlo neviděli, a tak jen valili oči. Železný Bjørn dal zbytku flotily znamení, aby nás ostatní následovali. Zatímco jsme se vzdalovali od Mundaky, odtáhl jsem bratra Jarvise stranou, abych se zeptal, o čem mluvili. Přes pokojný průběh schůzky vypadal zklamaně.

„Ty si myslíš, že Železný Bjørn ty chudáky vodí za nos?" otázal jsem se. „Že má v úmyslu dané slovo porušit?"

„O tom silně pochybuji," odvětil, „a taky není žádný důvod mluvit o obyvatelích Mundaky jako o chudácích. Mají slíbeno víc stříbra, než viděli za celý svůj život."

„Proč se tedy tváříš tak nešťastně?"

Jarvis zašilhal po obou rybářích na přídi a vrásčitý obličej získal tvrdý výraz.

„Když jsem překládal," vysvětlil mi, „snažně jsem je prosil, aby

požádali o propuštění našich křesťanských zajatců. Zašklebili se a řekli, že ti nafoukaní pitomci z východu jsou v rukou Páně, a že oni sami tedy radši budou mít své stříbro.“

14

„Takže doufám, že teď už si nikdo žádné další voloviny vymýšlet nebude.“

Železný Bjørn stál uprostřed velmožů, ruce zkřížené na břiše. Rozdělování stříbra z waliho truhly přenechal Sigurdovi Hadímu oku, protože jeho smyslu pro spravedlnost všichni důvěřovali. Na jednoho muže vyšlo čtrnáct a půl stříbrné mince – celé menší jmění. Mnozí však dlouze hleděli za poloprázdnou truhlou, která byla znovu odnesena na palubu a důkladně přivázána uprostřed lodi.

„Je to v pořádku,“ prohlásil Uggla Ugglason coby mluvčí nespokojenců. „A teď bychom rádi slyšeli, jaké máš plány.“

„Tohle místo mi připadá velice vhodné pro delší pobyt,“ odpověděl Železný Bjørn, „a nevidím žádný důvod, proč tu chvíli nezůstat.“

Muži z Mundaky nás po půldenní plavbě směrem na západ zavedli do neobydleného údolí, kde se řeka vinula mezi strmými kopci a horami bohatě porostlými vegetací. Rybáři nás upozornili na pevninskou šíji na pravém břehu řeky. Byla dost dlouhá na to, aby tu mohla kotvit celá flotila, ale dostatečně úzká, aby se dala snadno bránit proti útoku z pevniny.

Železný Bjørn svou novou základnu pojmenoval Thorsnaes – Tórův ostroh.

„Jsme tady jen pár dní plavby od Thorsgårdu,“ namítal Uggla Ugglason. „Co když nás tu waliho lidé najdou?“

„To bych se dost divil, protože si myslí, že jsme spokojeně odpluli domů. A kdo by jim to koneckonců vykládal? Naši noví přátelé budou držet jazyk za zuby, dokud jim poplyne stříbro.“

Dva muži z Mundaky nábožné vložili každý svou stříbrnou minci do váčku z rybí kůže, který nosili pod rozedraným oblečením na šňůrce z řas. S Hasteinem jsme je v loďce převezli přes řeku, kde jsme je vysadili, aby se mohli dostat zpátky domů suchou nohou.

Pak jsme veslovali dál proti proudu řeky, protože Železný Bjørn se chtěl přesvědčit, že údolí je opravdu neobydlené.

U jednoho ohybu řeky jsme nalezli pozůstatky nějakého města, prorostlé keři a stromy. Pobíhaly tu divoké kozy a ovce, které se pásly na trávě mezi zvětralými kamennými zdmi. Odhadoval jsem, že to jsou zbytky starého římského sídla, opuštěného už před staletími. Potvrdilo se to, když jsme před pozůstatky zříceného mostu našli kamennou mohylu s vytesanými znaky, jež sahala zhruba do výše boků.

„Co je tam napsáno?“

Hastein byl mrzutý, že se musí zeptat. I přes spoustu let, které strávil mezi Franky, se nikdy latinská písmena nenaučil.

„Portus Amanum Flaviobriga,“ přečetl jsem nahlas. „Portus znamená přístav.“

„A co ten zbytek? Je tam toho napsáno mnohem víc.“

Do omšelého kamene mohyly byl vytesaný dlouhý text.

„Je to oznámení římského guvernéra, který zde na rozkaz císaře vybudoval silnici.“

„Od té doby, co tihle dávní lidé odešli, tu tedy nikdo nežil?“

„Vypadá to tak.“

Když jsme se kvečeru vrátili do Thorsnaesu, Železného Bjørna naše zpráva navýsost potěšila. Muži už vytrhali houští a křoví, postavili stovky stanů a přes poloostrov právě vršili obranný val na ochranu proti napadení. Ne všichni však byli nadšení, když u ohně uslyšeli slova šedovousého obra.

„Pořád máme teprve půlku léta,“ protestoval Uggla Ugglason. „Na vyrabování kraje máme času víc než dost.“

„To máš asi pravdu,“ zamručel Železný Bjørn, „a jestli je takových jako ty víc, jen s chutí do toho. Jenže zdejší pobřeží je pusté, protože po Åsgeirově nájezdu před pětadvaceti roky přestěhoval křesťanský král téhle země všechna svá města dál do vnitrozemí. Teď tu jsou jen podobné osady, jako je Mundaka, kde si toho člověk moc nevezme.“

„Jak dlouho navrhuješ, že tu zůstaneme?“ chtěl vědět Sigurd Hadí oko.

Seděli spolu s Bellou těsně vedle sebe na kládě jako čerstvě zamilovaný párek. Po celou dobu shromáždění se Belle pohybovaly rty, jak mu stále něco šeptala do ucha.

„Pár měsíců,“ odpověděl šedovousý obr. „Pak potáhneme dál.“

„Kam?“ otázal se Uggla Ugglason.

„Počkej a uvidíš.“

Ozval se Halfdan Bílý šat.

„Pro tentokrát jsem se švédským jarlem zajedno. Nudy už jsme si užili dost vThorsgårdu. Chceš, abychom se tu nudili ještě další měsíc? Copak jsi sám neříkal, že dál na západ leží al-Lishbuna? Åsgeir odtamtud přece odtáhl s přesvědčením, že se tam dá získat mnohem víc?“

„Můžeme se tam dostat nejdřív na podzim,“ odpověděl Železný Bjørn. „A plavba není bez nebezpečí. U severního výběžku Hispánic vznikají bouře velmi náhle.“

„Kdo z nás se tu bojí nějaké malé bouřky?“ otázal se Uggla Ugglason a pokračoval dál, aniž čekal na odpověď: „Kromě toho potřebujeme najít nějaké místo, kde prodáme otroky.“

Muži přikyvovali a dávali mu za pravdu. Bylo by příjemné vyměnit zbylé zajatce z Thorsgårdu za nějakou minci, protože hodně jedli, často zpívali a nic nedělali.

„S tím bude trochu problém,“ domníval se Železný Bjørn. „Křesťané mimo Anglii si jiné křesťany jako otroky nedrží. Místo toho mají lidi, kterým říkají ‚nevolníci‘, ale ty nekupují, ani neprodávají, protože je to proti jejich náboženství. A do maurských přístavů, kde se na to tak nehledí, se prozatím nedostaneme.“ Muži začali uvažovat o tom, že by odpluli zpátky do Thorsgårdu a nechali přeživší obyvatele, aby příbuzné vykoupili. Železný Bjørn poukázal na to, že by asi zrovna moc nezaplatili a že v této oblasti budou určitě pořád waliho muži.

„Teď jsme tvůj plán prokoukli,“ přehlušil debatu Uggla Ugglason, „protože vidíme, že ses zbavil obtíží s krmením vlastních zajatců. Přesvědčil jsi nás, že nám prokazuješ laskavost, když jsi nám je věnoval. A nechal sis za to polovinu stříbra.“

„Já se naopak snažím o užitek a prospěch pro všechny. Uživit otroky nebude žádný problém, protože tady je jídla víc než dost. Lidé z Mundaky se budou moct přetrhnout, jen aby nám prodali ryby, a v údolí tu pobíhají velká stáda koz a ovcí.“

Znovu se ozvalo reptání, ale tentokrát se šedovousý obr posadil. Své řekl a u toho zůstane.

Nakonec vstal nějaký muž a prohlásil: „Při dlouhé výpravě je potřeba mít společnou rezervu, ze které se dá čerpat. Mince v kapse se rozkutálejí snáz, než když jsou v truhle. Proto je lepší, že polovina pokladu zůstane na palubě lodi Železného Bjørna.“ Většina velmožů u ohně s posledním mluvčím souhlasila.

I když se Uggla Ugglason znovu pokusil proti velení Železného Bjørna roznítit vzpouru, naslouchali mu teď už jen jeho vlastní muži. Velmoži se vytratili všemi směry, aby své posádky zpravili o tom, jak bylo rozhodnuto.

Ve všeobecném mumraji ke mně k mému překvapení přistoupil Železný Bjørn a položil mi ruku na rameno.

„Až odtud znovu vyplujeme," zamručel, „uvítám, když se poplavíš se svým švagrem. Budu rád, když dohlédneš na Ravna Buesøna, Kdysi se přátelil s Uggiou Ugglasonem. Bude zajímavé dovědět se, proč se teď plaví s mým bratrem a proč mě podporuje."

„Kdo je Ravn Buesøn?"

Sledoval jsem pohled jeho bledě šedých očí a spatřil jsem muže, jehož slova zvrátila celkovou náladu u ohně velmožů. Když mluvil, nijak zvlášť jsem si ho neprohlížel, ale teď už mi bylo jasné, o koho jde.

Byl vysoký, ztepilý a ramenatý a spletený plnovous měl namotaný kolem drobných, bílých kůstek.

15

Horké letní dny jsme trávili bojovým výcvikem pod palčivé žhnoucím sluncem a teplé noci nesčetnými pitkami u ohné. Dokud jsme měli víno, udržet si dobrou náladu nám nijak zatěžko nebylo, ale jakmile jsme dopili poslední soudek z Thorsgårdu, mnozí se začali ošívat. Otroky jsme zapřáhli do práce. Otáčeli lodě, u kterých bylo nutné očistit kýl a napustit spodní část trupu dehtem. Někteří zajatci se občas pokusili uprchnout, ale pokaždé byli za halasného pokřiku chyceni a předáni Halfdanovi Bílému šatu.

Malé čluny přijížděly z Mundaky do tábora téměř každý den. Bojovníci se pokaždé kolem nich shlukli a smlouvali nad zbožím, které rybáři přiváželi. Zpočátku to byly čerstvé ryby a korýši, ale jakmile se mnozí z nás naučili pár slov místního jazyka, a mohli tak vyjádřit svá přání, nabídka se postupně rozšiřovala. Prodávalo se všechno od rybářských háčků, vlasců a krásně zpracovaných nožů až po soudky s vínem nebo místním pivem překvapivě dobré

kvality. Mundačané odplouvali spokojeně domů a my jsme nudu zaháněli jídlem a pitím, dokud znovu nepřijeli. Náhlý blahobyt, který jsme sem přivezli, se na dosud chudých rybářích brzy projevil.

„Mundaka má z naší návštěvy velký užitek," poznamenal jsem směrem k Železnému Bjørnovi jednoho dne, kdy jsme celý ten ruch pozorovali spolu s ním a s Hasteinem. „Z vesničanů budou brzy spíš kupci než rybáři."

„Tamhle je jeden z těch dvou, co nás sem zavedli." Hastein ukázal na dobře živeného muže v kožených botách a červenohnědé lněné svrchnici. „Tenkrát byl hubený jako tyčka a na sobě měl jen nějaké cáry."

„Tyhle věci se dají koupit ve městech dál ve vnitrozemí," zamručel Železný Bjørn.

„A to zboží, které nám naši přátelé prodávají?" pokračoval jsem. „Pěkné řemeslné výrobky. Víno a pivo. Museli to nakoupit za naše stříbro. Jestlipak si wali nedá dohromady, kolik je jedna a jedna, až uvidí své čerstvě vyražené mince v oběhu?"

Železný Bjørn přimhouřil světle šedé oči, až z nich zůstaly jen škvírky. Neklidně si pohrával se saxem, který mu visel v pochvě pod břichem, škrábal se v plnovousu a ještě jednou pohlédl na shon kolem člunů. Pak se otočil a odkolébal se pryč. Týž večer zavolal Hasteina a mě do svého stanu, který tvořila lodní plachta položená přes konstrukci z klád.

„Usoudil jsem," zamručel, „že náhlé zbohatnutí mundackých obyvatel může vzbudit pozornost. Proto chci, abyste našli nějaké vhodné místo dál proti proudu řeky, kde byste mohli sledovat, jestli sem nejdou waliho vojáci."

„Co například u rozvalin toho římského města, na které jsme první den narazili?" otázal jsem se.

Šedovousý obr zabručel a přikývl.

„Najděte nějaké vyvýšené místo a postavte tam vatru. Ale nenápadně, aby to nevyčenichal Uggla Ugglason. Vyvolal by nepokoje a chtěl by, abychom odtud hned odpluli. To se zatím nesmí stát."

„Proč ne?" otázal se Hastein.

„Počkej a uvidíš. Ale jestli se Maurové objeví, zapálíte vatru a rychle se vrátíte zpátky. Je to jasné?"

Na zpáteční cestě ze stanu Hastein uznale pokyvoval hlavou. „Ta myšlenka je hodna opravdového vůdce, Rolfe Troufalče." „Však na ni taky přišel Železný Bjørn."

„Ale jen proto, žes mu ji nasadil do hlavy. Takhle to on sám provádí s ostatními, a proto za ním muži jdou. Je to obtížné umění, které se pokouším naučit. Tobě to zřejmě jde samo.“ Usmíval se, ale tiše mi záviděl.

„Jedna věc je mít dobré nápady a přesvědčit o nich ostatní,“ namítl jsem. „Jenže vést muže do boje je něco jiného.“

„Skromnost není žádná ctnost a člověk, co se podceňuje, je pěkný trouba. To si zapiš za uši, Rolfe.“

Poklepal mi drsně klouby na temeno hlavy, a když jsem sykl bolestí, jen se zasmál. Ani jeden z nás netušil, že úkol, kterým nás Železný Bjørn pověřil, vystaví naše přátelství tvrdé zkoušce.

16

Hastein shromáždil šest mladíků z posádky Železného Bjørna a pověděl jim o úkolu, jenž nám byl svěřen. Veslovali jsme vzhůru proti proudu řeky a proklestili si cestu lesním houštím až na hřeben kopce nad rozvalinami římského města. Tady jsme si vyčistili plošinu, ze které byl dobrý výhled na celé údolí řeky. Pracovali jsme usilovně pod spalujícím sluncem, na jehož ostré paprsky si naše kůže postupně přivykla. Za pět dnů se na mýtině tyčila hranice do výšky tří mužů. Okolní hory se ztrácely v mlžném oparu nad zálivem a mořem, které vypadalo jako modrý trojúhelník mezi dvěma horskými vrcholy.

„Železný Bjørn s vámi bude spokojený, Strážci vatry,“ pronesl Hastein, když večer narazil malý soudek medoviny. „Teď se na oslavu napijeme, protože od zítřka nám začne strážní služba a budeme muset být střízliví.“

Byli jsme pestrá směsice lidí, které by za jiných okolností nenapadlo dát se dohromady, ale za teplého letního večera jsme cítili, že nás k sobě váže těsné pouto, protože nic nesblíží mladé muže víc než dobře provedený úkol.

Prvním ze šestice byl Sture Sjællanďan – jeden z žertéřů, kteří se smáli na můj účet při plavbě z Tórova ostrova. Ochutnal medovinu, pozvedl plnou číši k přípitku a prohlásil: „Můj otec u nás doma

v Lethře proslul svými skvělými nápoji, ale ani ten tvůj není vůbec špatný, Hasteine.“

Sture Sjællanďan měl hustý, pěstěný plnovous, kterýsi každé ráno pročesával kostěným hřebenem, a široká ústa, jež často užíval k vychloubání se svou domovinou. V průběhu pěti dní práce kolem vatry se mi mnohokrát za své chování při našem prvním setkání omluvil a vcelku se projevoval jako srdečný a veselý chlapík s výraznou gestikulací. Jen málokdy myslel na to, co bude zítra, a bohužel to ani neměl zapotřebí. Sture Sjællandan byl první ze Strážců vatry, jenž padl rukou nepřítele.

„Je to božský nápoj,“ potvrdil Hastein, „esence Asů a Vanů z dob, kdy uzavřeli mír a vyplivli své sliny do jednoho džbánu.“

Poznal jsem ta slova. Byl to úvod k jedné z božských ság, které jsem znal. Zavýskl jsem a zatleskal spolu s ostatními, abychom Hasteina přiměli ve vyprávění pokračovat.

„Sliny zkvasily a ze směsi vznikla nová bytost, kterou bohové nazvali Kvaši. Byl esencí veškerých jejich ústních šťáv, moudrý a výmluvný jako málokdo a nikdo mu nedokázal položit otázku, na kterou by neznal odpověď. Kvaši začal cestovat mezi zeměmi a říšemi, aby šířil svou moudrost, ale přestože byl chytrý, byl i velmi důvěřivý. Jednoho dne ho trpaslíci Fjalar a Galar vlákali do svých podzemních chodeb, zabili ho a jeho krev použili jako přísadu do kvašeného nápoje. Každý, kdo tu směs ochutnal, se na čas stal vynikajícím skaldem, protože nápoj v sobě spojoval moudrost a božskou inspiraci.“

„Medovina v džbánu zavře smutku bránu,“ zarecitoval Dlouhý Fridtjof – vysoký, zrzavý a pihovatý mladík. Jen se dobrácky usmíval, když jsme si z něho utahovali, že je moc vysoký na to, aby se skryl za štíty. I on se během prací kolem vatry ukázal z té nejlepší stránky, takže jsem mu už dávno prominul, že mi první den výpravy na bednu nalil pivo a obvinil mě, že jsem se před hněvem Halfdana Bílého šatu počůral strachy. Fridtjof nám už první den u vatry vyprávěl, že jeho strýcem je Ketil Fladnaese, vládce Hebrid, a protože on sám se narodil na lodi, musíme pochopit, že na pevnině se moc dobře necítí. I když později zemřel na klidné vodě, určitě by měl radost, že pod nohama měl něco jako lodní palubu.

„A stalo se,“ pokračoval Hastein, „že jotun Suttung jednoho dne požadoval nápoj trpaslíků jako pokutu za nějaký wergeld a přinesl si soudek domů hluboko do údolí pod horou Hnitbjerg. Spatřil to Ódin ze svého stolce v Ásgardu, a protože si myslel, že bohové mají

na magický nápoj větší právo než nějaký jotun, přestrojil se a vyhledal Suttungova bratra, pro nějž po tři dny vykonával práci devíti otroků.“

„To bychom zvládli taky,“ prohlásil rozložitý a podsaditý Skåňan jménem Bård, jehož starší bratr Bjarni jen zabručel a kývnutím mu dal za pravdu. My ostatní jsme pouze pohlédli na paže skånských bratří, které byly samý sval a mohutné jako kmeny stromů, a nijak jsme jim neodporovali. Bjarni a Bård byli silní jako lvi, měli přímou povahu a vždycky na ně bylo spolehnutí. Později oba zemřeli ve stejný den, a i když je to smutné, bylo to tak nejlepší, protože bylo těžké představit si jednoho bez druhého.

„Ódinovi ukázali zkratku do hory do vysokého sálu, kde seděla Suttungova dcera Gunnlød. Když ho uviděla, přemohl ji chtíč, protože otec jí jakýkoliv kontakt s muži zakazoval. Byla to jotunka nevídané krásy, a když ji Ódin požádal o nápoj, slíbila, že mu ho dá ochutnat, ale pouze tehdy, pokud s ní stráví tři noci.“

Když mi tenhle příběh vyprávěla maminka, Gunnlød si jako cenu stanovila tři cudné polibky, Ódinovy úspěchy u žen však byly dobře známým důvodem pro to, aby leckteré rody – rodinu Ragnara Lodbroka nevyjímaje – mohly tvrdit, že pocházejí od samého krále bohů.

„Když uplynuly tři noci lásky, ukázala Gunnlød Ódinovi džbán s nápojem. Ódin se proměnil v jestřába, popadl nádobu za rukojeť a vyletěl s ní ven z hory. Jakmile Gunnlød přivolala otce a všechno mu přiznala, Suttung využil svých jotunských schopností a proměnil se v orla. Pronásledoval Ódina přes hory a doly, moře a vody, města a vesnice, až se konečné dostali do Ásgardu, kde už byli připraveni ostatní bohové. Jotuna střelili, takže padal k zemi v oblaku peří a krve, a Ódin mezitím šťastně přistál i s nápojem. Jenže při útěku pár kapek ze džbánku vyšplouchlo a spadlo dolů na Midgard. A to jsou ty kapky božského nápoje, který známe a milujeme jako medovinu.“ Všichni pozvedli číše a znovu zazněl bouřlivý přípitek. „Třeba Gunnlød vypadala jako žena Sigurda Hadího oka,“ popustil uzdu fantazii Sture Sjællandan. Zasněně přimhouřil oči a na tváři s pěstěným vousem mu vytanul široký úsměv. „Jen málokdy jsem se setkal s tak okouzlující ženskou, a to je co říct, protože u nás v Lethře máme opravdu krásný holky.“

„Bella má každopádně pěkný kozy.“ Thorvald, tmavovlasý Nor z Vikenu, vyskočil a začal se k obveselení publika před ohněm nakrucovat a pohupovat boky. „A taky hezkou prdelku.“ Normálně

byl Thorvald skoupý na slovo a poněkud zdrženlivý, ale medovina mu rozvázala jazyk. Časem získal přízvisko Traeskaer neboli Tříska, protože se ukázalo, že dokáže ozdobit trámy a břevna všelijakými podivuhodně zakroucenými a složitými řezbářskými vzory. Veškerý majetek, který Thorvald na výpravě získal, si schovával pro svou velkou norskou rodinu, která byla chudá a převážně ji tvořily ženy. Tak usilovně toužil po tom, aby se vrátil domů bohatý, že tvrdošíjně lpěl na každičké minci. Právem se dalo říct, že Thorvaldovým osudem se stalo stříbro.

„Na medovinu jarlů nejste zvyklí," ozval se Hastcin a zhluboka si ze džbánku přihnul. „A proto budu dělat, že neslyším, když tu takhle slintáte po mojí saské žábě."

„Nad medovinu a víno není, však pěkné děvče v lůžku – to je pravé potěšení!" pronesl Dlouhý Fridtjof. Mladíkova slabost pro užívání banálních životních mouder ve verších pocházela od jeho strýce Ketila, který ho při dlouhých plavbách naučil spoustu přísloví a pořekadel.

„Po tvojí žábě?" zopakoval Sture Sjællanďan a rozhodil rukama. „Bella je tvoje holka ještě míň, než kdybych já to samé tvrdil o samé Freye. Bella je vdaná za Sigurda Hadí oko."

„A milenkou Halfdana Bílého šatu," pokračoval Thorvald a v opilosti se začervenal nad tím, že si dovolil tak drzá slova vypustit z úst. „Když ji budeš chtít, budeš se muset poprat ne s jedním, ale hned se dvěma Lodbrokovými syny."

Spousta mužů Bellin románek s mladším bratrem jejího manžela odhalila, protože ve stanech se tyhle věci skryjí hůř než ve městě s kamennými domy. Jen málokdo však měl odvahu říct to nahlas, a tak teď tohle téma přišlo na přetřes, protože jsme si byli jistí, že nás nikdo neuslyší.

„Bella je moje a jednoho dne si ji vezmu zpátky," trval na svém Hastein. „Řekni jim, co se stalo, když jsme zapálili tvou vesnici, Rolfe!"

Vyprávěl jsem ostatním, jak se Bella ukryla v kovárně svého otce, zatímco hordy Železného Bjørna pobíjely vesničany.

„A kdes byl tenkrát ty, Rolfe Troufalče?" otázal se poslední mladík.

Jmenoval se Dagfinn Fagre – Krásný Dagfinn. Měl jemné, téměř ženské rysy obličeje a dlouhé vlasy, zlatavé jako zapadající slunce. I on si ze mě v první den výpravy dělal legraci, ale že by se mi omluvil, to ho ani nenapadlo. Tenkrát jsem nepochopil, proč

Hastein vybral Dagfinna za člena Strážců vatry. Ze známosti to nebylo a Dagfinn nevynikal ani jako kdovíjak skvělý válečník, ale kromě svého krásného zevnějšku měl talent připojovat se ke zdatnému vůdci. Stříbro se u něj moc dlouho neohřálo. Nijak nerozlišoval mezi rozumnými výdaji a přemrštěným luxusem, a protože rád platíval za ostatní, byl stále oblíbený a chudý.

„Stál jsem pod dubem s oprátkou na krku," odpověděl jsem na jeho dotaz. „Vesničané mě chtěli oběsit."

„Kvůli čemu?"

Dagfinn Fagre mi zřejmě od začátku výpravy záviděl, že se s adoptivním synem Železného Bjørna znám nejlíp, a hledal nějaký způsob, jak nás rozdělit. K rozkolu také vzápětí došlo, ale nikoliv Dagfinnovým přičiněním.

„Kvůli čarování. Proto se nejmenuji jen Rolf Troufalec, ale říkají mi také Jasnozřivý Rolf. Tohle jméno mi dal Ivar Beznohý, když jsem byl obětníkem při zimním slunovratu v Dyflinu."

„Tak to bys sem teď mohl přičarovat Bellu," zakřenil se Sture Sjællanďan, „a já už bych ji zpracoval, aby si svlékla šatičky. Doma v Lethře jsem proslul tím, že se přede mnou musela mít každá sukně na pozoru."

„To není potřeba," odpověděl jsem. „Já už jsem ji nahou *viděl."*

Na okamžik se ve skupině rozhostilo tíživé ticho. Pak se na mě snesla sprška otázek.

„Jak vypadá?" otázal se Bård.

„Je pěkná?" chtěl vědět Sture Sjællanďan.

„Tak povídej, Rolfe," snažil se mi vlichotit Dagfinn Fagre. Hleděl střídavě na mě a na Hasteina a větřil určité napětí. „Řekni nám úplně všechno."

Hastein zmlkl a tvářil se zarputile. I přes své opojení jsem cítil, že žárlí, a pokusil jsem se tvářit, že pohled na nahou Bellu nebyl nic zvláštního.

„Má dvě ruce a dvě nohy. Prsa, zadek a tak dále. Jako všechny ženské." Zařadil jsem významnou pauzu. „Jen je to všechno trochu líp uspořádané."

K hvězdám se opět vznesl halasný mužský smích.

„Takhle o *mojí* holce nikdo mluvit nebude!"

Hastein vyskočil. Po světlých vousech mu stékaly čůrky medoviny a úzké rty se zkřivily do zuřivé grimasy.

„Tak si zase sedni," vyzval ho Thorvald nesměle. „Nedostane ji žádný z nás."

„Proto o ní taky můžeme jen mluvit," přidal se Sture Sjellanďan.

„O ní a o její moci nad Sigurdem Hadím okem," pokračoval Dagfinn Fagre.

„O jaké moci?" otázal se Dlouhý Fridtjof.

„Šeptá jarlovi Sigurdovi do ucha, aby pochopil, co se kolem něj odehrává. Vkládá mu slova do úst a řídí jeho rozhodnutí."

„Ale vždyť ona mluví jen sasky," namítl Bård.

„A jak to asi dělá, že sedí na kládě u ohně na Thorsnaesu a svému pomalejšímu jarlovi vykládá o všem, co říkají ostatní velmoži? Věřte mi, že naší řeči rozumí a že její velké, modré oči sledují všechno, co děláme."

Rozhostilo se mlčení. Všichni jsme přemýšleli o Dagfinnových slovech, která nám teď připadala naprosto trefná. Dlouhý Fridtjof se připojil s další životní moudrostí Ketila Fladnaese. „Žena když u ohně sedává, muže brzy rozhádá."

„Je mi jedno, jestli je příčinou svárů," spustil chvástavě Sture Sjællandan a rozhodil rukama. „Je rozkošná jako kůzle. Kdybych se plavil se Sigurdem Hadím okem, však bych si uměl smočit brko. S holkama od nás z Lethry se mi to povedlo dost často." „Ty vaše hloupé žvásty se nedají poslouchat!"

Hastein prudce mrštil džbánkem, až se rozbil o velký balvan, a nejistým krokem odvrávoral do tmy. My ostatní jsme se zasmáli a dál popíjeli po celou noc. Nálada u ohně byla stále veselejší a rozvernější a naše hlasy stále halasnější. Nepamatuji se, o čem se mluvilo, protože i takové účinky má medovina. Nicméně jsem přemýšlel, že se Železnému Bjørnovi vzepřu a že se se svými novými přáteli poplavím na jeho lodi. Jejich smích byl povznášející a v našem společenství jsem se začal cítit jistě a bezpečně.

17

Hastein nás probudil při východu slunce. Kocovinu jsme bez velkých řečí spláchli v potoce. Bylo slyšet jen chrchlání a pokašlávání. Do očí se nikdo nikomu nedíval. Shromáždili jsme se

u velké hranice na vyklučené plošině.

„Od teď nesmí zůstat vatra nikdy nestřežena," prohlásil Hastein. „Budeme tu držet hlídky, a to postupně vždy dva muži po čtyřiadvaceti hodinách. Další dvojice je vystřídá za svítání, až postupně přijde řada na všechny. A pak se začneme znovu střídat od začátku."

První hlídku jsme si vzali my dva s Hasteinem a ostatní se vydali dolů z kopce k řece. Mlčky jsme sledovali, jak člun se šesti mladými muži odplouvá dolů po proudu. V paprscích ranního slunce svítily dlouhé vlasy Dagfinna Fagreho. Nor Thorvald seděl celý shrbený a po noční pitce byl znovu plachý a zamlklý. Sture Sjællanďan rozhazoval rukama a mluvil o ženách od nich z Lethry, takže jsme ho slyšeli až k nám nahoru, a zrzavá kštice Dlouhého Fridtjofa vykukovala za ramenatými postavami skånských bratří Bjarniho a Bårda, kteří se tužili u vesel.

„Opravdu jsi Bellu viděl nahou?" otázal se Hastein.

Vyprávěl jsem mu o zimním dnu, kdy jsem stál s obličejem přilepeným ke stěně kovárny spletené z vrbového proutí a zíral dovnitř škvírou v hliněné omítce. Mluvil jsem o Bellině tetě, jak v horké lázni drsnýma rukama omývala houbou štíhlá záda své neteře, a o tom, jak mnou projelo horko, když se Bella zvedla z lázně, aby se otřela. Popisoval jsem, jak se jí tmavé vlasy lepily na holá záda a dosahovaly téměř až k malému, pevnému zadečku. Jemné prsty půvabně kroužily kolem čnějících prsou, při utírání lněným ručníkem sklouzly níž přes ploché bříško, postupovaly přes tmavé chmýří klína a v klidu spočinuly na pevných stehnech.

Můj přítel hltal každé slovo, jako by to byl zároveň jed i nektar.

„Lepší výhled budeme mít z okraje lesa," řekl, když jsem skončil.

Lehli jsme si na plochý kámen pod stromy, odkud bylo vidět na římskou silnici v údolí až do velké dálky. Teplým dopolednem se neslo cvrkání cikád.

„Ty máš Bellu opravdu rád," prohodil jsem udiveně.

Hastein dlouho mlčel.

„Je možné, že teď je pyšná a namyšlená," odpověděl. „Ale měl bys ji vidět toho dne, kdy jsem ji našel v kovárně. Schovávala se za hromadou dřeva. Když jsem ji vytáhl na světlo, chvěla se jako právě narozené kotě. Vlasy měla rozcuchané. Byla bledá, vyděšená a bylo mi jí líto. Když jsem na ni pohlédl, jako by mě něco bodlo do srdce. Chtěl jsem ji obejmout a utěšit. Nikdy předtím jsem nic podobného nezažil. A od té doby také ne."

„A pak jsi na ni skočil?“

Rozhodně zavrtěl hlavou.

„Ale já jsem tě viděl, když ses objevil ve dveřích,“ namítl jsem. „Jednou rukou sis přidržoval kalhoty, jako by sis je zrovna sundával. Meč sis opřel o zárubeň dveří.“

„Meč ji děsil, a tak jsem ho odložil. Když jsem si odepínal opasek, zavadil jsem o šňůru u kalhot a uzel se rozvázal.“

Byl jsem přesvědčený, že tenkrát před mnoha lety zabránilo volání Železného Bjørna Hasteinovi v tom, aby Bellu znásilnil. Teď jsem se na svého přítele díval jinak. Výraz v mých očích pochopil špatně a cítil, že musí svou mužnost obhájit.

„Svoje nádobíčko mám v pořádku. Obskočím kteroukoliv otrokyni, kdykoliv mám příležitost.“

„To vím,“ odpověděl jsem, abych ho uklidnil. „Jen asi vůči nim necítíš to, co k Belle?“

„Asi,“ zamumlal a svěsil hlavu.

„Jinak to jsou ale taky vyděšené chudinky.“

Na okraji tábora na Thorsnaesu byl velký stan s prostorami oddělenými přepážkami. Sem Železný Bjørn zavřel všechna mladá děvčata, která zajal vThorsgårdu. Mohl je volně použít kterýkoliv bojovník, který si žádnou vlastní souložnici nepořídil. Tahle možnost byla zpočátku velmi oblíbená, i když dívky plakaly a bědovaly. Postupně ale většina z nich přešla do stavu tupé odevzdanosti. Měly vzdálené pohledy a při vlastním aktu ležely ve slámě jako kus hadru. Jejich pasivita mě odrazovala ještě víc než jejich pláč.

„Ve skutečnosti to není tak, že bych to s nimi dělal vždycky,“ přiznal Hastein. „Většinou se jich ani nedotknu. Jen si vedle nich lehnu a usnu.“

Překvapilo mě, že je na tom stejně jako já.

„Proč je tedy nenecháš na pokoji?“

Sklopil hlavu a vyhnul se mi pohledem.

„Musím myslet na svou pověst. Jsem schovanec Železného Bjørna.“

Hasteinovi se zlomil hlas a víc už říct nedokázal. Dlouho jsme mlčky seděli na okraji lesa a pozorovali slunce, jak zvolna přechází po obloze.

„Chceš, abych ti vyprávěl ještě něco o Ásech?“ zeptal se nakonec.

Oddechl jsem si, že se téma hovoru změnilo, ale raději bych se

dověděl něco o vztahu Železného Bjørna k Ravnu Buesønovi. Proč Železný Bjørn chce, abych toho ramenatého bojovníka s kůstkami v plnovousu sledoval?

„Znají se už dlouho," odpověděl Hastein. „Ravn byl jeden z prvních Švédů, kteří přezimovali na Tórově ostrově. Byl s námi v Anglii, ale většinou se držel ve společnosti svých krajanů. Ale když jeho druzi minulý podzim odjeli, stal se členem mužstva Sigurda Hadího oka. A tím je doteď."

„Takže ho znáš?"

„Samozřejmě. Je to fajn chlapík. Dobře bojuje a umí se prosadit. Železný Bjørn říkává, že kdyby Ravn Buesøn nebyl ze Švédska, spoléhal by se na něj jako na vlastní bratry."

Hastein usnul. Slunce se pomalu blížilo k horám na západě a na krajinu se snášel příjemný chlad. Zatímco Hastein pochrupoval, po řece se sem zpod kopce s vatrou blížil člun s jediným veslařem. Poznal jsem tu postavu, i když ke mně byla obrácená zády a měla nasazenou kapuci.

Sešel jsem dolů ke břehu a čekal jsem v podvečerním soumraku, zatímco osamělá postava veslovala proti proudu. Když se dostala na místo, podala mi Bella s odzbrojující samozřejmostí drobnou ručku, abych jí pomohl na břeh. Ten dotek mi projel paží jako úder – jako vlna strachu, jež mi rozbušila srdce na nejvyšší míru.

„Ty s sebou nemáš Ylvu?" otázal jsem se.

„Myslíš si snad, že jsem úplně bezmocná chudinka?"

Má nevlastní sestra si stáhla kapuci dozadu. Záplava dlouhých, tmavých vlasů se jí rozlila po zádech. Čelo se jí lesklo potem. Beze slova mě zatáhla mezi rozvaliny.

„Ten bídák Ravn Buesøn pořád žije," prohlásila, jako bych byl dítě, které zanedbalo nějakou otravnou, ale nezbytnou povinnost.

„Železný Bjørn mě poslal sem," odpověděl jsem.

„Ale jen do zítřka, než tě vystřídají."

„Odkud to víš?"

Měkké rty se roztáhly do úsměvu. Neodpověděla, ale tlačila mě dozadu. Napůl jsem klopýtl a napůl usedl na nevysoký kámen před zarostlými rozvalinami. Stále se na mě dívala a přitom rozepjala sponu u krku, roztáhla paže a nechala kápi sklouznout k zemi.

Měla na sobě pouze kotníkové boty. V šeru se bělalo její nahé tělo. Dokonale oblá ňadra jsem měl přímo před očima. Pod pevným bříškem se skrývalo modročerné, ochmýřené nic. Postoupila o krok

dopředu a obkročmo se na mě posadila.

„Dobře jsem si všimla pohledu, jakým ses na mě v Thorsgårdu díval," usmála se. „Teď dostaneš ochutnávku toho, po čem jsi tenkrát tak mlsně slintal. Na zbytek si počkáš, až splníš svůj úkol."

Celý zadýchaný jsem zavrtěl hlavou a pokusil jsem se ji odstrčit.

Vstala a zkrabatila hladké čelo.

„Nebo jsi jiný než ostatní muži?"

Levou ruku mi položila kolem šíje. Pravou zapátrala níž. Drobné prstíky rozvázaly šňůru mých kalhot.

„*Nezdá se*, že bys byl jiný."

„Ale my jsme…"

„Nevlastní sourozenci?" Usmála se v šeru. „Pokud vím, zplodil bůh móře Njörd dvě děti se svou sestrou. Freya šoustá se všemi bohy v Ásgardu, takže i se svým bratrem Freyem. Mořská čarodějnice Ran je Ódinovou dcerou. A ten ovšem zplodil Heimdala s jejími devíti dcerami."

Nebyl jsem jediný, kdo se vyptával a dotazoval na Ásy a Vany, ale Bella se zaměřovala na jiné věci než já.

„My nejsme bohové," namítl jsem.

„Jsi si jistý?"

Jistý jsem si už nebyl vůbec ničím, když se ke mně s pohledem upřeným do dálky naklonila a dala se do práce. Hrdlo mi sevřel zvláštní pocit – nevolnost a touha.

Jednou rukou mi z kalhot vytáhla úd a zkušenými prsty druhé ruky mi laskala varlata. Cítil jsem teplou vůni potu a lůna. Koncem ukazováčku mě šimrala za šourkem, až se ve mně rozlila horká touha, divoký chtíč, síla věčnosti a výbuch světla. Klesl jsem malátně zpátky na sluncem vyhřátý kámen.

Bella si otřela ruku do mé svrchnice. Ani na okamžik nad sebou neztratila kontrolu. Provedla to, proč přišla, stejně důkladně, zručně a bez emocí jako pastýř, který stříhá ovci. Přehodila přes sebe kápi, aniž by se starala o hustou, bílou tekutinu, která se jí lepila na břicho, a sepnula si sponu na krku.

„Dokud Ravn Buesøn nebude po smrti, víc nedostaneš," řekla.

„Já víc *nechci*."

Vztek nad vlastní slabostí zřejmě mému hlasu dodal přesvědčivý tón. Zastavila se a hleděla na mě s mírně užaslým výrazem v pravidelném oválném obličeji.

„Možná *jsi* jiný." Chvíli se zamyslela, pak pokrčila rameny a použila přímou formu nátlaku. „Jestli nechceš, aby se můj muž

dověděl, co se tu dnes večer stalo, musí ten bídák, co zavraždil mou tetu, zemřít. A to brzy.“

„Hněv Sigurda Hadího oka by dopadl i na tebe.“

Bella si to nemyslela, ale díky mé námitce viděla, že výhrůžka dostatečný účinek neměla.

„A aby se to dověděl Halfdan Bílý šat.“

Spokojeně pohlédla na můj vyděšený obličej a zmizela mezi rozvalinami. Zanedlouho jsem uslyšel, jak člun odráží od břehu a vesla se opírají o vodní hladinu. Znovu jsem se s pocitem prázdnoty posadil na kámen a zíral na zarostlou zeď vzdálenou ode mě deset kroků. Náhle se křoví rozhrnulo a objevil se Hastein.

Tvář měl bledou a napjatou. Jeho pohled se setkal s mým. Dlouho jen stál a mlčky na mě upřeně hleděl. Pak se ztratil ve tmě.

Po zbytek noci už jsem ho nespatřil.

Příštího rána připlul po řece s loďkou Nor Thorvald spolu s Dlouhým Fridtjofem. Setkali jsme se s nimi s Hasteinem na břehu.

Převzali jsme od nich člun a vydali se zpátky do Thorsnaesu.

Nedívali jsme se na sebe.

Nemluvili jsme spolu.

18

„Kouř! Kouř!“

Křik se šířil táborem v předpoledním vedru. Lidé stáli před stany a ukazovali na nebe nad pevninou, kde k obloze stoupal mohutný sloup kouře. Železný Bjørn vyšel ven ze svého stanu z lodní plachty a rukou si zaclonil světle šedé oči.

„Je to vaše hranice?“ otázal se mě.

Přikývl jsem. Nic jiného to být nemohlo.

„Zatrubte!“ zahřměl Bjørnův hlas. „Strhněte stany! Sbalte jídlo!“

Před deseti dny všem oznámil, aby se připravili na to, že budou muset velmi rychle Thorsnaes opustit. Muže poslal sehnat ovce a kozy v okolí. Rybářům z Mundaky bylo řečeno, aby zanechali obchodu a znovu se chopili svých původních řemesel. Velké množství ryb se solilo a nakládalo do soudků.

„Jakmile budou na lodi otroci a všechny věci, vyražte na moře!“ křičel Železný Bjørn. „Až budou všichni na vodě, setkáme se u ústí řeky!“

Ve stanu Strážců vatry jsem si rychle sbalil věci do bedny. Dýku, sekeru, pár přikrývek, náhradní svrchnici a malý kožený váček se čtrnácti a půl stříbrnými mincemi, což byl můj podíl na kořisti z waliho truhly.

„Ty máš pořád své stříbrňáky?“ otázal se Dagfinn Fagre. Nakupoval toho od Mundačanů tolik, že už mu žádné nezbyly. „Půjč mi jich pár.“

Zaváhal jsem a hleděl na nataženou ruku zlatovlasého mladíka.

„Šetřím si je,“ odpověděl jsem.

„To je rozumné,“ přidal se Thorvald, který se sám uskrovňoval a spořil pro svou chudou norskou rodinu.

„Vrátím ti je.“ Hezký obličej Dagfinna Fagreho byl důvěryhodnost sama. „Určitě, Rolfe.“

„Nech ho být, když nechce,“ vložil se do toho Dlouhý Fridtjof. „Kdo se peněz drží, dlouhý život strží.“

„On má dost, a já už nic nemám. Jen dvě mince, Rolfe.“ Dva stříbrňáky bych postrádat mohl, a teď, když se mě Hastein stranil, jsem se o to víc snažil udržet si dobré vztahy se svými ostatními přáteli. Začal jsem povolovat kožený řemínek váčku.

„Rolf si šetří, aby vykoupil matku z otroctví,“ přerušil mé úvahy Hastein.

O příhodě s Bellou se nikomu nezmínil, ale plán hlídek změnil tak, abychom se u vatry my dva nesetkali. Nikdo jiný si nepříjemné změny našich vztahů patrně nevšiml, ale Dagfinn Fagre měl na podobné věci čich, takže se toho hned chopil a ani se nesnažil svou škodolibost skrývat.

„Ty jsi *dítě otroků*, Rolfe?“

„Matka se jako otrokyně nenarodila,“ odpověděl jsem. „Zajali ji.“

„Prodal ji její jarl,“ dodal Hastein a spěchal ven ze stanu se svou bednou. Ostatní tam zůstali a zírali na mě.

„Pomůžeme ti tvoji matku osvobodit a její ponížení pomstít,“ vložil se do hovoru sebevědomě Sture a rozhodil rukama. „Tak, jak je to zvykem u nás v Lethře.“

Podpora a sympatie upovídaného Stureho Sjællandána mě zahřály u srdce.

„Vrhneme se na to hned, jak se vrátíme domů,“ dodal Dagfinn

Fagre. „Teď mi jen dej ty dva stříbrňáky, Rolfe. Copak jsem tady na Thorsnaesu neplatil za víno a pivo?“

S Dagfinnem Fagrem jsme strávili lecjakou veselou chvíli, kdy ze mě tahal informace o Hasteinovi a Železném Bjørnovi. Tenkrát mi to ale v mé naivitě nedošlo, a tak jsem cítil, že mu za jeho přátelství něco dlužím. Pohrával jsem si s váčkem.

„O tomhle si můžete popovídat na lodi.“ Dlouhý Fridtjof házel své věci do bedny jednu přes druhou. „Čím rychleji se dostaneme na vodu, tím lépe. Pevná zem ti ohne hřbet, moře mládí vrátí zpět.“

Dagfinn Fagre netrpělivě třepal prsty natažené ruky.

„Tak mi je dej, Rolfe Synu otrokyně.“

Podíval jsem se na něj. V jeho světlých očích jsem spatřil posměch a rychle jsem se rozhodl.

„Pojedu se Sigurdem Hadím okem.“

Váček jsem hodil do bedny a uchopil jsem kopí. Ze stanu mě provázely překvapené hlasy mých druhů.

„To přece nemyslíš vážně,“ volal Thorvald.

„Ty na své přátele kašleš?“ přidal se Sture Sjællandán. „U nás doma v Lethře nejsme na takové náfuky zvědaví.“

„Beztak nestojíme o to, aby se s námi plavil nějaký otrok,“ zaslechl jsem ještě, jak říká Dagfinn Fagre, než jsem se dostal z doslechu.

Mířil jsem těžkým krokem k lodím. Tábor byl vzhůru nohama. Když jsem svou bednu umístil na palubu lodě Sigurda Hadího oka, zvedl se z prostoru pod lavicí u kormidla a usmál se na mě řadou dokonalých zubů.

„Co tu děláš, Rolfe?“

„Od teď se budu plavit s tebou. Slíbil jsem to Železnému Bjørnovi.“

„Kdy?“

„Před dvěma měsíci.“

„O tom nic neříkal.“

„Možná jsi ho jen nepochopil.“

Okamžitě zaznamenal příkrý tón mého hlasu. Pravidelný obličej s bílou jizvou přes oko nabyl zarputilého výrazu. Sigurd Hadí oko neměl rád, když mu někdo připomněl, že bystrost a pohotovost k jeho silným stránkám nepatří.

„Popluješ s Bjørnem jako vždycky,“ rozhodl.

Nezmohl jsem se na slovo. Na chvíli jsem zůstal stát s otevřenou pusou a skleslými rameny. Mohl jsem vyhledat Bjørna, aby

nedorozumění napravil, ale nejvhodnější začátek nalodění to nebyl.

„Je to pravda, miláčku," ozvala se Bella, která se objevila po boku svého manžela.

„Co je pravda?"

„Slyšela jsem, jak Bjørn říká Rolfovi, že má plout s tebou."

Když mi Železný Bjørn oznámil tuhle změnu, Bella u toho nebyla.

„Měls mi to říct, Rolfe," usmál se Sigurd Hadí oko. „Bednu si postav semhle a místo u vesla pro tebe najdeme."

Když se opět sklonil pod lavici, Bella zašeptala: „Máš to dobře vymyšlené, Rolfe Sigurdův švagře. Vrah tak dlouho naživu nezůstane."

O tři lavice dál seděl Ravn Buesøn a pohrával si s kůstkami v plnovousu. Srdce mi spadlo do kalhot, když jsem viděl jeho široká ramena a mocné paže. Byl to zdatný válečník přinejmenším o deset let starší než já a jeho přímý pohled svědčil o vysoké inteligenci.

Posádka Sigurda Hadího oka už odrazila od břehu, zatímco mnozí ostatní muži ještě zmateně pobíhali po tábořišti, strhávali stany a házeli je do lodí. Otroky poháněli na palubu ranami a kopanci a zbraně spěšně ukládali dolů do skladovacího prostoru pod palubou, aniž by je pečlivě balili do mastné vlny, jež by je chránila před působením slané vody. Říční břeh se brzy hemžil Maury v zelených a hnědých kabátcích, kteří si zahnutými šavlemi klestili cestu divočinou. Když se dostali na poloostrov, náš val je zdržel jen na krátkou dobu. Zaplavili opuštěné tábořiště jako přívalová povodeň, zatímco na vodu vyplouvala poslední loď. Ze hřbetu hnědáka uděloval svým mužům hlasité povely stejný velitel, jehož jsme znali už od Thorsgårdu. Skupina lučištníků zamířila. Šípy se snášely nad lodí Železného Bjørna, která se stále zdržovala poblíž poloostrova. Hastein a ostatní Strážci vatry se kryli za štíty.

„Proč neodplují mimo dostřel?" otázal jsem se.

Odpověď mi dal člun blížící se sem od pevniny. Oba skånští bratři, Bjarni a Bård, kteří drželi hlídku a zapálili hranici, veslovali jako o život. Však jim také o život šlo. Šípy je těsně míjely. Měli z pekla štěstí, že je žádný nezasáhl. Konečně dorazili k lodi Železného Bjørna a vyšplhali se na palubu. Nad řekou se ozval jásot posádek ostatních plavidel, které dramatické okamžiky sledovaly.

„Všechno dobře dopadlo," zahlaholil hlas šedovousého obra nad ústím řeky, „a Maurové zase utřeli nos. Chopte se vesel, protože tady už nic na práci nemáme."

19

Plavba podél severního pobřeží Hispánie byla dlouhá a jednotvárná. V pravidelných intervalech jsme museli přiložit ruku k dílu, abychom se pohnuli vpřed, a to pak celá posádka zpívala ve stejném rytmu, jak jsme se opírali do vesel.

Když panna zručně
ručku svoji vede
a pluh ten k práci zdatně obloží,
pak sedlák pluhem
brázdu obdělává
a radostně
své pole zavlaží.

Nálada na palubě lodi Sigurda Hadího oka byla rozvernější než u Železného Bjørna. Neustále bylo slyšet vtípky a veselé poznámky a pokaždé se z lavic ozývaly výbuchy smíchu, protože tohle udělá s posádkou jedna hezká žena na sedátku u kormidla. Bratr Jarvis seděl poblíž otroků, kteří byli k sobě přivázaní ve středolodí, a rozhořčeně si něco mumlal o oplzlém obsahu popěvku.

Vítr většinou zvládl veškerou námahu za nás. A tak jsme posedávali v závětří opřeni o zábradlí a rovnali jsme lana, spravovali boty a oblečení nebo jsme vyčesávali vlnu ze spousty ovcí, které jsme před odplutím chytili a porazili. U kormidla stál Sigurd Hadí oko a stříbro na něm jen jiskřilo. U nohou mu zpříma seděla Bella, oči upřené do dálky. Provázeli nás křičící rackové, nad hlavou nám plula oblaka, modravou mořskou plochu narušovaly pestrobarevné plachty, svět voněl slanou vodou a halasil mužským smíchem.

Jednoho dne se stalo, že ti, kdo viděli do dálky nejlépe, ukazovali na pevninu a volali: „Podívejte, tamhle je nějaká stavba!“ Všichni se shlukli u zábradlí na levoboku a mhouřili oči, aby zhodnotili, co by se tu dalo drancováním získat. Malá městečka jsme však pokaždé jen míjeli, protože Železný Bjørn v čele flotily zpomaloval jen proto, aby ho dohonili opozdilci. Měl nějaký cíl, ale dostávali jsme se k němu příliš pomalu.

Po mnoha dnech plavby najednou pevnina na levoboku zmizela. Propluli jsme kolem pevninského výběžku a ocitli se na širém moři.

„Tak, a teď budeme pokračovat směrem do říše trpaslíka Sudriho,“ volal na nás Železný Bjørn přes vlny a chopil se kormidla. „A brzy vystoupíme na pevninu. Dívejte se po věži.“

„Po věži?“ opakoval Sigurd Hadí oko.

„Počkej a uvidíš!“

Slova Železného Bjørna si posádky předávaly hlasitým voláním dál a dál a současně se kýly všech plavidel obracely k jihu. Pomalejší lodě flotily jsme nechali, ať za námi plují svým tempem. Do zad se nám opíral severní vítr a lodě hladce klouzaly po vlnách.

O pár hodin později něco zakřičel pozorovatel Sigurda Hadího oka a ukazoval na pevninu. Na skalnatém poloostrově, spojeném s pevninou jen úzkou šíjí, se na mechem porostlých útesech tyčila hranatá budova. Byla to čtyřhranná věž, jejíž výška byla přibližně dvakrát větší než šířka. Vypadala jako dvě kostky postavené na sobě. Omšelé kamenné zdi narušovaly dvojice malých okének a na plochém vrcholu stála malá, kruhovitá konstrukce s kupolovitou střechou.

„Herkulova věž!“ zařval Železný Bjørn. „Přesně takhle to Åsgeir popisoval.“

Žasli jsme nad podivuhodnou známkou vyspělé civilizace stojící uprostřed pusté, větrné krajiny na nejzazším okraji oceánu. V černém otvoru v kruhové nástavbě se náhle zaleskla záře plamenů na pozadí tmavě modrého nebe nad vnitrozemskými horami.

„To je hořící hranice!“ Sigurd Hadí oko vyslovil to, co jsme my ostatní už pochopili.

„Římané těmhle strážním věžím neboli majákům říkali Faros,“ vysvětloval bratr Jarvis, který za námi přišel k zábradlí. „Pojmenovali je podle prvního majáku, který stál na stejnojmenném ostrově poblíž Alexandrie, největšího přístavu světa.“

Sigurd Hadí oko nepotřeboval zásah své všudypřítomné ženy, aby si z této informace vyvodil závěr.

„Tohle město musíme navštívit!“

Slunce bylo nízko a jeho paprsky se třpytily v mořské pěně, když jsme jako o závod veslovali kolem majáku na útesu do širokého zálivu za poloostrovem. Muži ostatních posádek na sebe navzájem pokřikovali a vyjadřovali svůj údiv nad věží a jejím umístěním. Takový div nikdo z nás nikdy neviděl, a to ani ve Franské říši, ani v Anglii. Mezitím jsem se soustředil na tu část poloostrova, která byla odvrácená od moře. Tenké sloupy kouře prozrazovaly, že ač se to zdá neuvěřitelné, někde tam žijí lidé.

„Vatra varovala místní před naším příjezdem,“ volal Sigurd Hadí oko a ukazoval vpřed.

V nehostinné krajině poloostrova jsme spatřili dav pár set lidí prchajících směrem k majáku, kde stále hořel signální oheň.

„Teď máme naspěch!“ zařval Železný Bjørn přes hukot vln. „Jestli jsou s nimi mnichové, bylo to celé k ničemu!“

„Mnichové?“ otázal se Sigurd Hadí oko, ale žádnou odpověď nedostal.

Uprostřed zálivu se před námi objevil skalnatý ostrůvek. Místo abychom ho obepluli, zamířil Železný Bjørn k úzkému průlivu mezi ostrůvkem a drsným pobřežím poloostrova, o něž se lámaly bílé zpěněné viny. Vítr se prudce opíral do našich plachet. Útesy a příboj se zdály být nepříjemně blízko zábradlí na pravoboku, když Sigurd Hadí oko proklouzl vedle plavidla svého staršího nevlastního bratra.

Teď se v zapadajícím slunci objevily siluety střech domů na pevnině. Město chráněné proti větru a nepřízni počasí se rozkládalo na svahu přecházejícím do písečné pláže na zadní straně poloostrova.

„Město se jmenuje Bregancio,“ zaduněl znovu hlas Železného Bjørna, „a už zažilo lepší časy. Za námahu tu stojí jediná věc: kostel.“

Zdvihl bojovou sekeru a ukázal na budovu tyčící se nad ostatními střechami.

„Já to pro tebe zařídím, bratře!“ zařval sebejistě Sigurd Hadí oko.

Jeho loď obkroužila mys, přiblížila se k pevnině a jako první tvrdě narazila na povrch pláže. Ve zmatku, když zbývající muži posádky vyskakovali přes zábradlí, mě Bella k sobě přitáhla.

„Lepší okamžik se ti nenaskytne,“ prohodila a kývla směrem k houfu, kde se široká ramena mé oběti se splétaným plnovousem nedala přehlédnout. „Za tmy mezi domy. Udělej to teď!“

V ústech jsem cítil strach, když jsem běžel za ostatními kolem rybářských člunů a rozvěšených sítí na pláži a dál vzhůru po stezce, která ústila do branky v prastaré, drolící se zdi. Mezi domy jsme se dostali za soumraku a zjistili jsme, že to jsou z větší části rozvaliny s dokořán rozevřenými dveřmi a okny.

„Copak se obyvatelé Bregancia usadili mezi příbytky mrtvých?“ otázal se Ravn Buesøn a rozhlédl se po zdech bez střech. Kůstky ve vousech mu zachrastily.

„Křesťané na znovuzrození nevěří,“ opáčil jsem.

Všiml jsem si, že si výstřih drátěné košile zvětšil tím, že odstranil jednu řadu kroužků, takže už ho tak nctísnila a dovolovala mu víc pohybu. Hleděl jsem na holý krk, uchopil jsem rukojeť dýky a cítil jsem, jak se mi zrychluje tep.

„Ke kostelu!“ zařval Železný Bjørn a proběhl kolem nás, až mu pod šedou svrchnicí bez rukávů břicho jen nadskakovalo. Následoval ho Hastein a moji další přátelé ze Strážců vatry. Teprve když nás minuli a zmizeli nahoře v příkré uličce mezi rozvalinami, Ravn Buesøn mě poznal.

„Ty ses až do Thorsnæsu plavil s Železným Bjørnem,“ rozpomněl se. „Co má v plánu?“

„Zatím o tom nikomu nevykládá. Vždycky jen řekne: počkej a uvidíš.“

Ostatní lodě přirazily k pláži a nyní se to vikingy kolem nás jen hemžilo. Šanci zabít Ravna Buesøna jsem propásl a nedokázal jsem si ujasnit, jestli se mi ulevilo, nebo ne.

Úzkými, strmými uličkami jsme doběhli ke kostelu. Byla to robustní šedá stavba a mezi taškami na střeše prorůstala tráva a mech. Vrata byla otevřená. Temná kostelní loď s kamennými stropními oblouky zela prázdnotou. Nebylo tu nic cenného. Všechny obydlené domy, jež stály kolem kostelního náměstí, byly také opuštěné. Železný Bjørn klel a nadával a posílal nás všemi směry, ať najdeme skupinu mnichů, kteří nesou něco těžkého.

„A modlete se, ať se nedostanou do majáku,“ halasil, „protože to je opravdová pevnost. Pokud tam donesli své poklady, už je nedostaneme.“

Znovu jsem se rozběhl za Ravnem Buesønem svažitými uličkami. Když se ulice rozdělovala, zastavil se a bezradně pohlédl oběma směry.

Blížil jsem se k němu zezadu. Nezpozoroval mě.

Než jsem se na něj stačil vrhnout, oba jsme v ulici vlevo nahoře ve tmě zahlédli houf postav v kutnách.

Náhodou jsme narazili na mnichy, za nimiž nás Železný Bjørn vyslal. Při pohledu na ramenatého bojovníka s kostmi v plnovousu začali v panice křičet, upustili svůj náklad a pokusili se o odpor. Ravn Buesøn je bez obtíží přemohl, několik jich zranil a nechal je uprchnout do tmy.

Mnichové na nerovném dláždění zanechali velký předmět. Byl zabalený do pytloviny a převázaný provazy. Ravn Buesøn poklekl, šňůry přeřezal a odhrnul cíp látky. Objevil se bledý, zmučený

obličej.

„Co to je?“ otázal se a naklonil se blíž.

Místo odpovědi jsem nad jeho odhaleným zátylkem pozvedl dýku. Srdce mi bušilo až ve spáncích. Chystal jsem se do úderu vložit veškerou svou váhu, když vtom se za námi ozval dusot kroků. Ze tmy se vynořil udýchaný Železný Bjørn. Šedovousý obr v ruce držel kus hořícího dřeva jako pochodeň. Zastavil se, když si všiml balíku u našich nohou.

„Výborně,“ zvolal. „Mnichové s ním nestihli uprchnout.“

Válečnou sekerou odsunul pytlovinu stranou a odhalil stříbrný kříž v životní velikosti zdobený drahokamy a skleněnými perlami. Uprostřed příčného břevna visel s rozpaženýma rukama Bílý Kristus. To jemu patřil ztrápený obličej, který jsme s Ravnem Buesønem viděli.

„Každý podzim přichází do Bregancia spousta křesťanů,“ vykládal Železný Bjørn. „Říkají tomu pouť. Kříž bývá celý rok v jednom klášteře v horách, jsou to odsud asi tři dny cesty, ale v pozdním létě ho mnichové snesou z hor dolů, aby ho poutníci mohli obdivovat.“

Tak proto se Železný Bjørn až do konce léta držel v úkrytu u Thorsnaesu. Kdyby se krajem rozšířily řeči o Vikinzích, mnichové by svůj poklad nechali v klášteře, kde bychom se k němu nedostali.

Železný Bjørn pokračoval: „Někteří Åsgeirovi muži tady v okolí ztroskotali, když se před pětadvaceti lety plavili zpátky domů. Zachránili je rybáři, kteří si mysleli, že to jsou poutníci. Přivedli je sem do města a oni se tvářili, že děkují Bílému Kristovi za záchranu. Po celou dobu nedokázali od kříže odtrhnout oči a posléze o tom vyprávěli Åsgeirovi, když se jim konečně podařilo dostat se domů v ukradeném rybářském člunu. Po celý zbytek života doufal, že se mu povede sem vrátit. Řekl mi o tom teprve krátce před smrtí.“

„Pane, můj Stvořiteli!“

Zatímco Železný Bjørn mluvil, ve tmě se objevil bratr Jarvis a natahoval ke kříži bledou ruku. Vrásčitá tvář se mu rozjasnila a celá jen zářila. V koutcích očí se mu leskly slzy.

„Rád vidím, ranhojiči, že bohatství ti přece jen něco říká,“ zabručel Železný Bjørn.

„Je to požehnané dílo Páně,“ zašeptal Jarvis.

„Nelži si do kapsy. Tenhle kříž udělali lidi. Vynikající a zdatní řemeslníci, ale pořád jen lidi.“

Tuhle pravdu nedokázal drobný fráter zpochybnit.

„Co tu těm chudákům zbude, když jim sebereme kříž?“ zeptal se místo toho.

„Jaké chudáky myslíš, mnichu? Neviděl jsem, že by někdo z těch psů svůj poklad bránil.“

„Ty bys je zabil!“

Železný Bjørn zastrčil palce za opasek.

„Nepopírám, že pár nerozvážných horkých hlav by se možná s těmi křesťany popralo. Já sám bych se jich ani nedotkl, protože jsem ti to slíbil. Jenže oni zdrhli, a když si někdo svůj majetek nebrání, nemůže čekat, že mu zůstane.“

20

Posádky ostatních lodí plundrovaly městečko skoro celou noc. Někteří muži pronásledovali obyvatele až k majáku na nejzazší výspě poloostrova, ale prchající vlezli dovnitř oknem, které bylo zhruba ve stejné výšce, jako když by si na sebe stoupli tři dospělí chlapi. Žebřík za sebou vytáhli nahoru a zůstali v bezpečí za vysokými zdmi. Když nad západními horami konečně začalo svítat, vrátili se muži zklamaně na pláž. Tam uviděli velký kříž, který byl přivázaný ke stěžni lodi Železného Bjørna. Byl to zvláštní pohled na bledou postavu Krista na palubě lodi s dračí hlavou na přídi.

Okolo plavidla vyčkávala padesátka Bjørnových nejspolehlivějších mužů vyzbrojených meči, sekerami a štíty. Kabátce jim povlávaly v silném větru, který stále vál od severu. V paprscích vycházejícího slunce se třpytilo stříbro a blyštěly drahokamy a skleněné perly zasazené do kříže – těžko říct, co jiskřilo víc. Nově příchozí, kteří si nesli měděné hrnce, cínové poháry a podobné haraburdí, zůstali stát v němém úžasu, ochromeni tou neskutečnou krásou.

„Nemůžeš mít současně kříž i důvěru mužstva,“ šeptal Ravn Buesøn Železnému Bjørnovi.

„Máš pravdu,“ usmál se šedovousý obr a pozoroval shromáždění na pláži. „A já vím, čemu dám přednost.“

„Kříž jsem našel já,“ pokračoval Buesøn a opravil se: „Já a Rolf

Troufalec. Asi bychom k tomu měli mít co říct?“

„S tím souhlasím,“ vložil se do hovoru Sigurd Hadí oko.

Rozumělo se samo sebou, že spravedlivý černovousý jarl měl svůj názor na to, jak kořist přiměřeně rozdělit. Právě tak bylo zřejmé, že bojovník se splétanými vousy hájil své právo. Nicméně mě zaskočilo, že se o zásluhu o získání lupu hodlá dělit.

„To je možné,“ zamručel Železný Bjørn. „Počkejte a uvidíte.“ Dalo se čekat, že jako první vystoupí Uggla Ugglason a vznese ohnivé protesty. Jeho zjizvený obličej byl celý zrudlý vztekem, když v hněvu vycenil pahýly zubů.

„Vidíme, že sis zase nasyslil tu nejlepší kořist, Bjørne Ragnarsøne.“

Na okamžik bylo slyšet jen jednotvárné narážení vln a chraptivý křik racků ve větru. Pak šedovousý obr prolomil mlčení. „Když by ses obtěžoval získat si dopředu nějaké informace, mohl jsi najít kříž dřív než já. Teď je můj.“

Mezi bojovníky kolem Uggly Ugglasona to rozhořčeně zašumělo. Uggla cítil, že má za sebou zbytek mužstva, a tak povýšeně pokračoval.

„Tady jednou provždy vidíme, že myslíš jen na sebe, a nikoliv na společný prospěch. Zpochybňuji tvé velitelské postavení, Bjørne Ragnarsøne, do něhož ses sám pasoval, a vyzývám všechny, kdo jsou nespokojeni s tvou chamtivostí, aby šli za mnou. Svůj kříž si můžeš nechat, a jestli máš chuť, klidně se staň i vyznavačem Bílého Krista.“

„Ta tvoje huba ti nějak moc klape, švédský jarle. Možná proto, že ti chybí zuby, které by v ní ty nejhorší slátaniny zadržely. Kdybys mě nechal domluvit, uslyšel bys, že kříž je můj a že jej prohlašuji za společnou kořist. Kříž se rozseká a kousky se rovným dílem rozdělí mezi mužstvo. Ravn Buesøn a Rolf Troufalcc poklad našli a dostanou dvojitý podíl. Ale jestliže křesťanským stříbrem pohrdáš, ty ani tví Švédové si z toho nic brát nemusíte. Můžete si ponechat svou ubohou kořist a já rozdělím své bohatství.“

Na okamžik na pláži zavládlo ticho. Pak se zvedl ohlušující jásot oslavující štědrost a velkomyslnost Železného Bjørna.

„Ty tím křížem podělíš všechny?“ otázal se Sigurd Hadí oko, protože neměl po ruce Bellu, aby mu vysvětlila, co se děje. Spolu s Ylvou pozorovaly události zpovzdálí s kápěmi přehozenými přes hlavu.

„Měl jsem to v plánu po celou dobu,“ přisvědčil Železný Bjørn

a mrkl na Ravna Buesøna, který se na něj usmál a kývl hlavou.

„Ten kříž nemůžeš rozsekat na kousky!“

Bratr Jarvis seskočil ze zábradlí lodi, kde stál během debaty, a klopýtal pískem k Železnému Bjørnovi.

„Ty ještě poznáš, co můžu, samaritáne.“

„To je svatokrádež. Kristus se pomstí.“

Železný Bjørn máchl rukou, aniž by do úderu vložil jakoukoliv sílu. Drobný fráter se přesto skácel na zem vedle boku lodi. Když se nad něj šedovousý obr naklonil, byl jsem dost blízko na to, abych slyšel, co mu říká.

„Ať už od tebe o tom tvém bledém, ubohém bohovi nebo o jeho pomstě neuslyším ani slovo. Je to jasné?“

„Ty tedy v Krista a jeho moc věříš,“ pronesl Jarvis a vyplivl krev do písku.

„Ani jedno, ani druhé. Ale v mojí flotile mi nikdo šířit strach nebude, a už vůbec ne zbabělec, který by mi měl být vděčný.“

Železný Bjørn odpochodoval, aby si užil hold svých mužů. Strážci vatry odvázali kříž od stěžně a odnášeli ho nahoru k městu. Pokusil jsem se pomoct Jarvisovi vstát.

„Proč bys měl být Železnému Bjørnovi vděčný?“ otázal jsem se ho.

„Zmiz, ty zatracený pohane,“ zašeptal a ohnal se po mně.

Drobná, ohnutá postava klopýtala topornými kroky za ostatními. Odešla i většina Seveřanů, aby se přesvědčila, že dělení kříže probíhá spravedlivě. Na pláži však zůstal houf asi sedmdesáti mužů a chystali se spustit na vodu jednu dlouhou loď a tři knarry. Byl to Uggla Ugglason a jeho muži. S nimi tam stál Ravn Buesøn.

Kdyby osnoval úklady proti veliteli výpravy, nemusel bych ho zabíjet. Stačilo by, kdybych Železnému Bjørnovi o zradě řekl a pak už bych nechal Halfdana Bílý šat, aby tu práci provedl za mě.

21

Ravn Buesøn a Uggla Ugglason byli zabráni do rozhovoru a kvůli sílícímu větru na sebe křičeli.

„Zůstaň tu,“ žádal ho naléhavě Ravn Buesøn. „Musíš uznat, že

Železný Bjørn měl pravdu ve všem, co řekl.“

„Pořád mě ponižuje,“ křičel Uggla Ugglason.

„Protože se mu pořád vzpíráš. Proč to děláš, Ugglo?“

Místo odpovědi vycenil Švéd pahýly zubů a prstem, třesoucím se vztekem, ukázal na svůj znetvořený obličej. Ravn Buesøn pokrčil rameny.

„Ty ses hodně dlouho plavil a obchodoval ve východních vodách a k boji jsi přitom nepřičichl. Život tady na západě je tvrdý a podle toho my taky vypadáme. Zralá tvář budí větší respekt než hladká kůžička a chmýří na bradě.“

Uggla Ugglason odmítl námitky mávnutím ruky, vyskočil na palubu a zavolal na své muže, ať odrazí od břehu. Poslechli svého jarla bez nadšení a starostlivě pozorovali černé mraky. Lodě se zmítaly v příboji.

„Počkejte aspoň, než se utiší vítr,“ volal za nimi Ravn Buesøn.

„Já naopak odtud vyrazím plenit a drancovat do al-Lishbuny a postarám se o to, aby tam už na vás nic nezbylo. Můžeš to takhle říct tomu tlustýmu prevítovi, až ho uvidíš. Ty taky, Rolfe Ttoufalče.“

Ravn Buesøn se otočil a pohlédl na mě.

„Proč nejsi s ostatními u dělení kříže?“ otázal se.

„Proč tam nejsi ty?“

Všiml si, že držím ruku na rukojeti dýky.

„Divíš se, že bojovník z posádky Sigurda Hadího oka mluví tak důvěrně s nepřítelem Železného Bjørna?“

„Těžko se tomu nedivit.“

Čtyři plavidla se vzdálila natolik, že slovům, jež Uggla Ugglason s nezmenšenou nenávistí neustále volal směrem k pevnině, už nebylo rozumět.

„Ugglu znám už dlouho,“ vzdychl Buesøn.

„Tím jsi to zrovna moc nevylepšil.“

Kolem očí se Ravnu Buesønovi rozevřely vějířky jemných vrásek, když předvedl, že dokáže vyloudit sympatický úsměv. Pouze kosti zapletené do plnovousu svědčily o divokosti, s níž si většina lidí spojuje vikinga.

„Pocházíme s Ugglou z jedné osady. Když jsem byl mladý, můj otec Bue Ravnson zemřel na výpravě. Proto jsem se po mnoho let plavil s Ugglou a jeho otcem ve východních vodách. Uggla neměl nikdy potíž s tím, aby si našel nějaké povolné holky. Já jsem byl zdrženlivější. Ale když se zamiloval do hezké ruské ženy, která byla

vdaná za místního velmože, ukázalo se, že by raději objímala mě. Něco takového nedokázal snést. V podstatě to je starý otřepaný příběh.“

„Když jste spolu před chvílí mluvili, vypadalo to, že jste přátelé,“ poznamenal jsem.

„To je trochu příliš silné slovo.“ Výraz v jeho očích byl nyní nejen mírný, nýbrž i melancholický. Hleděl za čtyřmi loděmi, jež klouzaly vpřed na otevřené moře. „Když manžel mé milé zemřel, začali jsme spolu spřádat plány do budoucna. Zanedlouho poté onemocněla. Za rok byla mrtvá. Potom jsem dal přednost západu a Anglii, zatímco Uggla dál provozoval obchod na východě. Až na jaře jsme se znovu potkali na Tórově ostrově, kde se rychle rozkmotřil se Železným Bjørnem. Po onom osudovém večeru u ohně jsem svého starého přítele odvedl zpátky k jeho mužům.

Zatímco se připravovala výprava a Uggla se pomalu sbíral, často jsem s ním mluvil. Měl pochopitelně pořád vztek a byl zahořklý. A od té doby se to jen zhoršovalo. A teď nás norny opět rozdělily.“

Norny jsou tři trolí ženy, které tkají velkou pavučinu osudu světa. Libují si v nečekaných zvratech, nesmyslných konfliktech a katastrofálních omylech. Den za dnem vytrvale pokračují ve své práci za tkalcovským stavem života. Když kdejaká obyčejná žena u stavu zakládá první vlákno, představuje si, jak utká vlastní vzor, ale během tkaní si to rozmyslí a vzor změní. Stejně tak se i norny často nechávají ovlivnit okamžitým nápadem nebo náhodami. Jediný nečekaný uzlík může nenapravitelně zničit celé jejich dílo, a přitom to vypadá, že nedělají nic jiného, než že jen dál tkají a zvědavě a s údivem se rozhlížejí.

Dobrým příkladem je můj vlastní osud. Při narození jsem byl naprostá nula, jež měla před dosažením dospělosti zemřít. Později se ze mě stal průměrný mladík, který měl to štěstí, že se plavil a bojoval ve společnosti jarlů. Když teď ve stáří píši tato slova, jsem jedním z nejmocnějších mužů tohoto světadílu. Radí se se mnou králové a císaři. Nikdo si mou moc netroufá zpochybnit, ani si jen představit, že by to snad mohlo být jinak. Modlím se k Bílému Kristovi se stejně váhavými pochybnostmi, s nimiž obětuji starým bohům a beru v úvahu Alláhovu vůli, ale nikdo neovlivnil můj život tak jako tyto tři bohyně osudu. Kdybych si měl vybrat, uctíval bych norny. Avšak žádný smysl by to nemělo. Urd, Verdandi a Skuld – Minulost, Přítomnost a Budoucnost – přebývají daleko od lidí ve svých jeskyních hluboko pod kořeny světového stromu Yggdrasilu

a nedají se ovlivnit ani modlitbami, ani nářky. Bellin nátlak, Hasteinova žárlivost, můj nástup k mužstvu Sigurda Hadího oka a rozhovor s mou předpokládanou budoucí obětí na pusté pláži, zatímco lodě Uggly Ugglasona opouštěly záliv u Bregancia – to všechno byly drobné prvky v pavučině osudu utkané nornami. Události samy o sobě žádný význam neměly. Ale dohromady změnily úplně všechno.

„Sax už můžeš pustit," pokračoval Buesøn, „protože jsem se Železného Bjørna zradit nechystal. Jen jsem se loučil se starým přítelem, kterého už určitě nikdy neuvidím."

Pohlédl jsem na klouby své ruky, pevně sevřené kolem jílce Krvežíznivce. Pustil jsem zbraň a pochopil jsem, že Bellin požadavek splnit nedokážu. Ravn Buesøn zemře stejně jako všichni ostatní muži, ale mou rukou to nebude. Příliš jsme se sobě podobali a už jsem k němu pocítil velkou náklonnost.

„To rád slyším," odpověděl jsem, „a doufám, že si se mnou s chutí vypiješ pohár vína, pokud nějaký najdeme."

Podzim 870 – Den třetí

Když jsme ráno našli mrtvolu Ravna Buesøna, tělo ještě nebylo zcela ztuhlé. Od smrti Uggly Ugglasona neuplynul ani den a noc a nebožtík byl stále teplý.

„To se podívejme," konstatoval Halfdan Bílý šat. V obličeji s rašícím strništěm mu několikrát zaškubalo. „Tak mu ty kosti, co pořád nosil ve vousech, přece jen štěstí nepřinesly."

Nejmladší Lodbrokův syn se nikdy nedověděl skutečný důvod, proč se Ravn Buesøn zdobí tak děsivým způsobem, a mě ani nenapadlo Buesønovo tajemství prozrazovat. Mlčím, ale jsem dost otřesený, když chvějícíma se rukama ohledávám nebožtíka. To netrvá dlouho.

„Vrah mu vrazil sax do žaludku."

Narovnám se a rozhlédnu se po mužích, kteří spolu sdílejí místo na bednách nebo se mačkají u boku lodi. Ve vlhkém ránu doléhá na naše hlavy stižené kocovinou tíha beznaděje jako mlha nad obzorem a modrošedým mořem.

Uvědomuji si, že je jen málo mužů na palubě, které znám jménem. Doufám, že vrah se skrývá mezi anonymními tvářemi, ale také vím, že

viníkem je pravděpodobně jeden z těch, které dobře znám. Ylva stojí pár kroků opodál a dívá se na mrtvolu. V očích jí čtu stejnou myšlenku.

„Spali jsme jeden vedle druhého," říká Ylva, „a tentokrát jsme drželi hlídku. Jak se mohlo stát, že někdo jednoho z nás zabil, a nikdo nic neslyšel?"

Odpověď neočekává. Přesto ji dostane.

„Nehlídali jsme," konstatuji. „Byli jsme opilí. Probodnout kohokoliv z nás by během noci dokázalo i malé dítě."

Hlas se mi chvěje. Stisknu zuby, abych ovládl vztek. Situace se nezlepší tím, že se za svou opilost zastydím.

„Na bodnutí do břicha se neumírá hned," ozve se chraptivý hlas Halfdana Bílého šatu. „A člověk krvácí jako svině."

Nikdo mu neodporuje. Všichni vědí, že na způsoby zabíjení je odborník na slovo vzatý.

„Vrah stál tady v uličce." Nakloní se nad nebožtíka a předvádí, jak to bylo. „Opřel se o bok lodi a naklonil se nad svou oběť. K vraždě použil sax. Bodl do břicha a hrot saxu pronikl až do srdce. Ravn Buesøn zemřel během okamžiku."

Všichni hledíme na mrtvolu a vstřebáváme pravdivá slova Lodbrokova syna.

„Ravna Buesøna měli všichni rádi," říká Sigurd Hadí oko. „Proč by ho chtěl někdo zabít?"

Černovousý jarl se právě zvedl z lavice u kormidla, a přesto ví, proč jsme se shromáždili uprostřed lodi. Ví, nad čí mrtvolou se skláníme, a tento Lodbrokův syn, který jindy mívá tak pomalé vedení, dokonce klade rozumnou otázku, která nás ostatní nenapadla. Pohlédnu na něj a podivím se jeho neobvyklé bystrosti. Pak můj pohled sklouzne dál za něj.

Na lavici u kormidla se pod příliš velkou kápí choulí drobné stvoření. Zpod kapuce na mě upřeně hledí dvojice nebesky modrých očí.

Bella se schoulí ještě víc a přitáhne si kápi blíž k tělu.

Třetí díl

Podzim, zima a jaro roku 868/869

22

Jarlové a velmoži se před bouří ukryli v kostele, kde se zahřívali u ohně před oltářem. Ti méně šťastní si přetáhli plachty a stanová plátna přes zdi domů bez střech. Krčili se pod přístřešky a litovali, že obyvatelné domy v městečku spálili.

V kostelní lodi zněly vychloubačné řeči a vyprávěly se báje a zkazky, zatímco kouř z ohně unikal ven pootevřenými vraty. Ylva mlčky střežila jarlovu ženu, ale ani jedna z nich se ke shromáždění nepřiblížila. Sigurd Hadí oko nepotřeboval pomoct se sledováním spousty příběhů o minulých činech a drancováních nebo ság o Ásech a Vanech, protože dokud teklo víno, opakovaly se neustále zas a znovu.

„Lstivý Loki už toho měl jednoho dne dost, aby poslouchal, jak ostatní bohové velebí a vynášejí zlatou hřívu Tórovy ženy Sif," začal Železný Bjørn. „A tak když spala, všechny vlasy jí ostříhal. Tór chtěl Lokimu zpřerážet všechny kosti v těle, ale dovolil mu odejít pod podmínkou, že pro Sif obstará nové vlasy."

Tenhle příběh jsem znal a moc se mi líbil. Soudě podle dychtivých výrazů ve tvářích velmožů jsem zdaleka nebyl jediný. Nenápadně jsem se přitiskl ke zdi a zaposlouchal se do vyprávění.

„Hluboko pod zemí, tam, kde žijí skřítkové, vyhledal Loki

slavného mistra kováře Ívaldiho a jeho syny. Ti vyrobili nejen paruku pro Sif, ale i model lodi nazvaný Skídbladni a oštěp Gungni, který vždy zasáhne svůj cíl.“

Maminka si dávala záležet na popisu nádhery těchto magických darů a úžasné dovednosti skřítků – paruka pro Sif byla ze zlata a přirostla jí k hlavě jako pravé vlasy, zlatá loď se zvětšila na běžnou velikost poté, co byla spuštěna na vodu, a ocelovou špici oštěpu zdobily pozlacené vzory, zatímco rukojeť byla z masivního stříbra. Železný Bjørn se držel víc při zemi. Paruka byla paruka, loď byla lodí a zbraň zbraní.

Jiní dva skřítci, kovářští bratři Brokk a Sindri, se dověděli o dílech Ívaldiho rodiny a prohlásili, že by to udělali lépe. Loki jim nevěřil, ale bratři byli ochotni se vsadit o hlavu. Takové sázce nemohl odolat. Když se Brokk a Sindri pustili do práce, změnil se Loki ve střečka. V téhle podobě poletoval kolem výhně a neustále je rozptyloval, ale teprve když Sindri kul třetí a poslední dárek, přestal Brokk na okamžik dmýchat do měchu a po hmyzu se ohnal. Když bratři ukázali Lokimu výsledky svého snažení, prohlásil, že o tom, které vzácné dary jsou nejlepší, musejí rozhodnout ostatní bohové. O hlavu šlo totiž i jemu. Sindri nemohl od výhně odejít, a tak se do Ásgardu vydal s Lokim pouze Brokk.“

Železný Bjørn si svlažil hrdlo, zatímco velmožové chválili jeho způsob vyprávění. Dokonce i velmi známý příběh mohl z úst nového vypravěče znít jako něco zcela nového. Zachytil jsem pohled Ravna Buesøna. Usmáli jsme se na sebe přes hlavy velmožů. Fascinace činy bohů z nich dokázala vytvořit jednolitý houf, kdy všichni pozapomněli na soupeření a spory.

„Loki a Brokk přišli do Ásgardu,“ pokračoval Železný Bjørn ve vyprávění, „zrovna když se Ásové usadili v poradním sále. Loki předal Sif zlaté vlasy, loď Njördovi a oštěp Ódinovi. Když byla řada na Brokkovi, věnoval Ódinovi těžký zlatý náramek nazvaný Draupni. Každou devátou noc z něho vypadlo osm nových kroužků o stejné váze, jako měl ten původní. Bůh plodnosti Frey dostal kance se zlatými štětinami zvaného Gullinbursti, který dokázal běhat stejně rychle jako kůň. Poslední dar byl určen pro Tóra. Šlo o železné válečné kladivo, jež nebylo zdobeno žádným zlacením. Ale Mjölnir, jak se kladivo jmenovalo, vždy zasáhlo svůj cíl, a dokonce se vrátilo zpátky do ruky, která jej vrhla. Pokaždé, když se s ním hodilo, z něj vyšlo zahřmění a zášleh blesku. Když to viděli ostatní bohové, všichni se shodli na tom, že Brokkovy dary jsou

lepší než ty, které si Loki nechal zhotovit u Ívaldiho a jeho synů. Brokk a Sindri sázku vyhráli a Brokk nyní požadoval dohodnutou cenu. ‚Slíbil jsem ti svou hlavu,' prohlásil Loki, ‚ale ne svůj krk. Tomu ublížit nesmíš.' Brokk viděl, že si nemůže vzít hlavu, aniž by neřízl do krku. Místo toho Lokimu sešil ústa, aby jeho pletichy už nikomu dalšímu neškodily. Tór vyrazil ven ve svém voze taženém dvěma kozly a nad Midgardem se poprvé ozvalo hřmění hromu."

Jako na zavolání ozářil blesk prostor kolem kostelních vrat a nad zálivem zarachotil hrom. Velmoži pozvedli poháry k poctě boha hromu, který tu je s nimi, a opět nechali kolovat měch s vínem. Noc byla dlouhá a veselá a vyprávěla se spousta dalších příběhů. Když jsme třetího dne vylezli na světlo, čechralo vycházející slunce spodní části mraků nad horami ve vnitrozemí a svět byl svěží a čistý. Mohutná vikinská flotila odrazila od pevniny a zamířila k jihu. Cestou jsme míjeli maják, kde se stále ukrývali obyvatelé Bregancia. Mohli se vrátit domů do spáleného města a kostela, který sice páchl kouřem, chlastem a zvratky, nicméně byli živí a svobodní díky nedobytné pevnosti, již jim tu Římané zanechali.

Několikrát jsme se vylodili, abychom si opatřili jídlo a pitnou vodu, ale jak říkal Železný Bjørn, podél drsného skalnatého pobřeží severní Hispánie mnoho měst nebylo, a už vůbec ne taková, která by stála za vyrabování. U vesla o dvě lavice za mnou seděl Ravn Buesøn a veselými poznámkami kolem sebe šířil smích a pohodu. Často mě napadlo, že kdyby ho Bella poznala důkladněji, určitě by sama sebe přiměla, aby mu smrt tety odpustila. Ale jarlova žena jen s chladným a vzdáleným výrazem v očích seděla poblíž kormidla a nevěnovala nám jediný pohled.

Přezimovali jsme v dlouhém, pustém údolí nějaké řeky. Před pár lety toto území patřilo maurskému emírovi, ale teď o ně vedl válku s králem Alfonsem z Leonu, Asturie a Galicie – ze tří zemí, které dohromady tvořily severní pobřeží Hispánie. Král Alfonso před několika lety převzal trůn po svém otci a byl doslova posedlý myšlenkou na pomstu za veškerá ponížení, jichž se mu podle jeho názoru dostalo. Leon, jedna z jeho zemí, patřila Maurům od dob, kdy před víc než sto lety dobyli jižní Hispánii. Král Alfonso se zasazoval o znovudobytí této země natolik horlivě, až z mnoha měst odešli všichni lidé a některé rozsáhlé oblasti zpustly.

Bez překážek jsme se dostali do prázdných domů v údolí. Na

opuštěných pozemcích pod horami se pásly ovce, kozy a krávy, o které se nikdo nestaral, a řeka jménem Minho oplývala rybami. Krajina byla pěkná, prosluněná a úrodná a podnebí nebylo o mnoho chladnější než anglické léto. Pár dní plavby podél pobřeží směrem k jihu stálo maurské město, které se nazývalo Oporto. Bylo velké a dobře opevněné, takže králi Alfonsovi se ho zatím dobýt nepodařilo. Tady se pár mužů pokusilo na trhu s otroky prodat naše zajatce z Thorsgårdu.

Ukázalo se, že to byl dobrý nápad. Maurští obyvatelé Oporta se obávali, že se křesťanům možná podaří dobýt město, a tak měli zájem opatřit si otroky, které by si na rozdíl od jiných movitých věcí s sebou mohli při případném útěku snadno vzít. Výnos z prodeje zajatců byl tak vysoký, až mužstvo Železného Bjørna začalo reptat, že věnoval vlastní muže a ženy ostatním posádkám a že utahané holky ze stanového hampejzu jim jsou na nic.

Té zimy se u ohně velmožů hodně hovořilo o nádheře Oporta, jež přesahovala vše, co kdo kdy předtím spatřil. Rozumělo se samo sebou, že kamenné domy byly obílené vápnem a že na fasádách svítily vypalované kachle mnoha barvami. Věže a věžičky čněly vysoko nad kamenné hradby, za které se přišedší kupci nedostali, protože obyvatelé se obávali křesťanských špehů.

Sigurd Hadí oko byl jako vždy pomalejší než většina ostatních a rozhodl se své zajatce prodat, teprve když se začalo hlásit jaro. Černovousý jarl nechal přibližně polovinu svých mužů – mezi nimi i mne – hlídat lodě a majetek a odplul.

„Všimla jsem si, že jsi tuhle zimu trávil hodně času s Ravnem Buesønem," poznamenala Bella na břehu řeky, kde jsme se my, kdo tu zůstali, loučili se šťastlivci odplouvajícími do Oporta.

Pozorování mé nevlastní sestry nebylo úplně správné. Spíš šlo o to, že jak jsem mohl, tak jsem se jí vyhýbal, a náhodou mě viděla v několika málo vzácných případech, když jsme s Ravnem na sebe narazili.

„Motám se kolem něj, abych mohl využít nějaký nenápadný okamžik," lhal jsem.

„Moc jich asi nebylo, když je pořád naživu."

„Teď, když je nás tu míň, budu mít větší šanci."

„Proto jsem také svému muži navrhla, že vy dva byste tu měli zůstat s ostatními."

Rozpřáhla ruce a objala mě. V objetí mě uchopila za vlasy na krku a bolestivě mě za ně zatahala.

„Jestliže nebude Rávn Buesøn mrtvý, až se vrátíme z Oporta, řeknu Halfdanovi Bílému šatu, že jsi mě v rozvalinách u Thorsnaesu znásilnil. Ty to samozřejmě popřeš, ale uvidíme, komu uvěří.“ Pustila mě, usmála se a tak, aby to slyšel její muž, který stál poblíž, zašveholila: „Sbohem, milý bratře. Brzy se zase uvidíme,“

Během plavby z Bregancia jsem Železného Bjørna přesvědčil, že se ze strany Ravna Buesøna nemá čeho bát. Šedovousý obr u ohně velmožů konečně promluvil o příbuzenství mezi mnou a Bellou.

Dalo se čekat, že se na mě muži v posádce pochopitelně začnou dívat jinak. Už jsem nebyl bezejmenným členem vlčí smečky. Teď jsem byl Rolf Sigurdův švagr, člen mocné rodiny Lodbrokových synů, a leckteří nejslabší bojovníci mi uhýbali z cesty, když jsme se potkali. Hasteinovo nepřátelství se tím však bohužel nijak nezmenšilo. Jen už se teď na mě nedíval s uraženou ješitností, nýbrž s odporem a údivem.

„Dávej mi dobrý pozor na lodě, švagře,“ požádal mě Sigurd Hadí oko, když přistoupil k Belle a ke mně. Na výpravu si vybral dva knarry. Bachratá obchodní plavidla vzbuzovala u lidí zvenčí větší pocit bezpečí než dlouhé a štíhlé válečné lodě.

„To ti slibuji, jarle Sigurde.“

Byl teplý den, na vysokém nebi se sem tam objevily bílé řasy. Nízké slunce se třpytilo na hladině řeky, v níž se zrcadlily břehy zarostlé rákosím i okolní hory. Mezi spoustou otroků, kteří byli spoutáni na palubě prvního knarru, jsem zahlédl Jarvisovu bílou hlavu. Trval na tom, že pojede do Oporta, aby se přesvědčil, že zbytky jeho obce neprodají příliš krutým pánům. Když plavidla odrazila od břehu, Bella stála po boku ramenaté Ylvy na zadní lavici druhé lodě. Bledý, oválný obličej rámovaný hřívou černých vlasů se do mě vpíjel, dokud obě plavidla nezmizela z dohledu za jedním z říčních zákrutů. Stál jsem na břehu a hleděl za nimi a s ulehčením jsem si oddechl teprve tehdy, když lodě zcela zmizely.

„Jste si s Bellou hodně blízcí,“ poznamenal někdo za mnou.

Otočil jsem se a uviděl Ravna Buesøna.

„Někdy přejde spousta dní, a vůbec spolu nemluvíme,“ odpověděl jsem a byl rád, že je to pravda.

Bledé slunce časného jara nám hřálo do zad, když jsme kráčeli za ostatními k osadě, kterou zabral Sigurd Hadí oko jako zimoviště pro svých šest posádek. Šlo o jedenáct kamenných domků, jež tvořily severní výspu našich rozptýlených obydlí. Byl odtud výhled přes kopce úrodného údolí až na otevřené moře, jež se v dálce

třpytilo mezi dvěma horskými vrcholy.

Železný Bjørn si za svou základnu zvolil ostrůvek uprostřed řeky. U něj byla uvázána polovina naší flotily a stany tu stály hustě jeden vedle druhého. Ostrůvek, který pojmenoval Thorsholm, představoval středobod naší severské společnosti, a i když byl příliš malý na to, aby se sem vešli všichni, právě sem se člověk vydával, jakmile se ozvalo troubení, jímž Železný Bjørn svolával velmože k poradě.

„Na Tórově ostrově jsem vás spolu nikdy neviděl," pokračoval Ravn Buesøn v opatrném výslechu. Jako všechny ostatní i jeho překvapilo, že Bella a já jsme nevlastní sourozenci.

„Nechtěl jsem, aby naše příbuzenství vyšlo najevo."

Stezka se vinula dál a ostatní nám zmizeli z dohledu. Ruka mi spočívala na jílci Krvežíznivce, ale chyběla mi chuť dýku použít.

„Vy žádné jiné sourozence nemáte?"

„Ne," odpověděl jsem a pokusil se změnit téma: „Ty sám máš nějaké bratry nebo sestry?"

„Měl jsem bratra – dvojče. Zemřel hned po narození. Když jeho malou mrtvolku spálili, matka vybrala z popelu jeho kosti." Ravn Buesøn přejel rukou po přívěscích ve svém plnovousu. „Dlouho je měla schované v truhličce a dala mi je, když jsem se chystal na svou první výpravu na východ s Ugglou Ugglasonem. Prosila mě, abych je měl pořád u sebe, protože věřila, že mě ochrání. Musím jí dát za pravdu. Přežil jsem spoustu nebezpečí, kdy mi šlo o život, ale matka zemřela tu zimu potom, co mi kosti předala."

„To je kouzlo hodné bohů," zamumlal jsem.

„Kosti mého dvojčete se nemohou rovnat s Tórovým kladivem nebo Ódinovým oštěpem," přisvědčil Buesøn, „ale pro mě jsou dobré dost a dost."

Ozvalo se zatroubení. Zastavili jsme se uprostřed stezky. Hluboký, dunivý mečivý tón nepřicházel z říčního ostrova Železného Bjørna, ale z osady na kopci nad námi.

Rozběhli jsme se. Z dálky jsme slyšeli naše kamarády, jak na sebe volají. Když jsme k nim doběhli, pobíhali mezi domy se zbraněmi a bojovou výstrojí.

„Co se děje?" zeptal jsem se trubače.

Ukázal směrem do vnitrozemí. Po stezce od modrých hor daleko od nás pochodovalo vojsko. V záři slunce se třpytily kroužkové zbroje a hroty kopí. Kvůli zvířenému oblaku prachu kolem vojáků bylo obtížné zjistit, kolik jich je, ale odhadoval jsem přibližně dvě

stovky mužů. V čele zástupu jel velitel s lesklou přilbou na hlavě a rudou kápí. Po jeho boku seděl na hřbetu osla člověk v černém oděvu.

Muž v černém držel v ruce vztyčenou tyč. Na konci měla kříž.

23

„Utvořte mezi domy štítovou hradbu," zakřičel jsem. „Opevněte osadu. Počkejte na posily z údolí. Železný Bjørn musel ten signál slyšet."

„Neříkal ti tvůj švagr, abys hlídal lodě?" zašeptal Ravn Buesøn.

Měl pravdu. Posádky by bojovaly tvrději a odhodlaněji kvůli lodím na břehu řeky než kvůli shluku pár domů na nějakém kopci.

„Vezměte si všechno důležité," vyštěkl jsem povel, přičemž jsem se snažil napodobit velitelský tón Sigurda Hadího oka. „Zbraň, zbroj, štíty…"

Na nic dalšího jsem si nedokázal vzpomenout.

„Kopí, sekery…" šeptal Ravn, aniž pohnul rty.

„Kopí, sekery a bedny. Vezměte s sebou i věci těch, co odpluli. Všichni k lodím!"

Náš ústup byl všechno možné, jen ne hladký a spořádaný. Těžce naloženi zbraněmi a všemožným harampádím jsme sbíhali dolů po stezce k řece, odkud jsme právě přišli.

„Ty tu zůstaň se mnou, Ravne," obrátil jsem se na něj s jistotou, že určitě budu znovu potřebovat jeho radu.

„Rád, Rolfe Sigurdův švagře," odpověděl hlasitě a vyslovením jména ostatním připomněl, z čeho má autorita pramení. Ale nezdálo se, že by ji někdo zpochybňoval. V nesnázích dokonce i vikingové ochotně poslouchají zdánlivě sebejistého vůdce.

Zavazadla všichni naházeli na paluby lodí páté přes deváté.

„Nasaďte si zbroj a přilby," zavelel jsem. „Uchopte zbraně a štíty!"

Muži trochu váhali, ale tón mého hlasu je přiměl poslechnout. „Nebylo by rozumnější, kdybychom se stáhli?" otázal se Ravn Buesøn rozšířeným otvorem své kroužkové zbroje, jak ji přetahoval přes hlavu.

„Mají s sebou kněze," odvětil jsem. „Jede vpředu. To v boji nikdy nedělají."

Pokývnutí a veselé zajiskření v Ravnových očích svědčily o tom, že pochopil, co říkám. Křesťané nás nepřišli vyhnat. Vyplatilo by se zjistit, co mají v úmyslu.

„Utvořte štítovou hradbu," zařval jsem, když se přední řady křesťanské jednotky objevily na stezce vedoucí dolů z osady.

Na louce u břehu řeky jsme zaujali pozice se stejnou samozřejmosti, s níž si po vymočení natahujeme kalhoty. Trénovali jsme tenhle manévr až do bezvědomí po celou zimu, jenže tentokrát jsem pozici Sigurda Hadího oka uprostřed řady zaujal já, i když jsem se mu v bojových schopnostech v žádném případě nemohl rovnat. Štítová hradba vytvořila půlkruh kolem úvazů lodí.

„Co když budou mít lukostřelce se zápalnými šípy?" šeptl Ravn Buesøn.

Na okamžik mě strachy až zamrazilo. Pomyšlení, že jsem si situaci špatně vyložil, mě zasáhlo jako pádící kůň. Křesťané mohli mít zcela jiné záměry, než jsem se domníval.

Ravn zpozoroval, jak jsem znejistěl, a zamručel. Teď už bylo stejně pozdě.

Přední bojovníci došli na konec stezky a se skloněnými kopími postupovali loukou směrem k nám. Vytáhl jsem dýku a přikrčil se za štítem. Uslyšel jsem hromadný řev, když se nepřítel rozběhl, a připravil jsem se na střet.

Byl mnohem slabší, než jsem čekal. Hroty kopí nezasáhly naše štíty naráz, protože vojenská disciplína útočníků značně pokulhávala. Našemu výcviku se naopak nedalo nic vytknout.

Křesťané vytáhli krátké meče a přešli do boje zblízka. Bezcílně tloukli do našich štítů sem a tam. Nějaký meč mě zasáhl do přilby, až mi lebka zaduněla, ale útok působil tak nějak bezradně a zmateně. Tihle muži nebyli zvyklí bojovat ve štítové hradbě. Měli jen jakousi mlhavou představu o tom, jak se postupuje.

Na můj povel jsme přešli do protiútoku a dýkami jsme ťali do těl křesťanů. Je vždycky otázkou náhody, jestli se člověku podaří někoho zasáhnout, protože za štíty je špatný výhled. Nicméně mnoho našich protivníků vykřiklo, upadlo a zůstalo ležet nebo se bolestí válelo v trávě. Sekerník z mé štítové hradby zaměřil svou zbraň na hlavy v přilbicích a jediným úderem srazil několik mužů naráz. Naši kopiníci bodali přes štíty do obličejů a paží. Své pozice jsme udrželi a tlaku odolali.

Bylo to poprvé, co jsem velel štítové hradbě, a ke svému překvapení jsem to zvládal dobře. V boji však vždycky hraje určitou roli náhoda. Výcvik může člověku pomoct v tom, že dokáže odhadnout úmysl nepřítele, poznat vlastní síly a vědět, kdy zasadit odvetný úder. Nicméně i ty nejzdatnější a nejodvážnější bojovníky může zasáhnout zbloudilé kopí nebo náhodná rána mečem. Viděl jsem, že křesťanští pěšáci nejsou ani zdatní, ani odvážní. Stáhli se ve chvíli, kdy měli využít své početní převahy a pokračovat v útoku.

„Na zteč!“ zařval jsem tak, jak jsem to slýchával od Železného Bjørna při výcviku. Postoupili jsme dva kroky vpřed k našim zraněným protivníkům a pustili se do nich.

„Zpátky!“

Jako jedno tělo jsme se vrátili zpět na původní místo a připravili se na další vlnu útoku.

Která nikdy nepřišla.

Chaotický útok skončil. U nohou nám ležela dvacítka padlých. Lehčeji zranění se odplazili nebo odkulhali mimo dosah. Zbytek se stáhl téměř stejně rychle, jako když se na nás vrhli.

S údivem jsme sledovali, jak nepřátelé sklonili zbraně a začali ustupovat. Ohlíželi se po svém veliteli, který teprve teď sjížděl na koni dolů po stezce z osady. Kněz na oslu jel těsně za ním.

„Křesťané bojují jako baby,“ vykřikl jeden bojovník ze štítové hradby vzadu za námi.

„Jako staré baby, co mají cecky omotané kolem uší,“ přidal se Ravn Buesøn.

K nebi se zvedl hrubý mužský chechtot.

„Tohle nebyl žádný útok,“ volal jsem. „To byla jen zkouška. Nedrážděte je. Pořád jsou tři na jednoho.“

„Však jsem dost často taky zvládl i tři baby najednou,“ prohodil ten muž zezadu a ostatní se rozesmáli.

„Zavřete huby!“ zařval jsem tak, jak by to udělal Halfdan Bílý šat, a mělo to přibližně stejný účinek. Za štíty sice nebyl úplný klid, ale bylo dostatečné ticho na to, aby bylo slyšet, co kdo řekne.

Křesťanský vojevůdce se k nám pomalu blížil na svém koni. Na přilbě měl zvláštní nástavec ve tvaru podkovy, jejíž konce trčely vzhůru. Kroužková zbroj se mu ve slunci jen leskla. Otvorem v přilbě, za nímž se dal zahlédnout dlouhý nos a pár tvrdých očí, klidně hleděl na své ztráty. Pak se narovnal a zakřičel nějakou otázku v jazyce, který se trochu podobal franštině, ale byl naprosto nesrozumitelný.

Ucítil jsem, jak se mi srdce v hrudi znovu rozpíná a roste. Měl jsem pravdu.

„A tomuhle on říká řeč," poznamenal Ravn Buesøn.

Znovu zahlaholil smích.

„Mám ho skolit?" otázal se jeden kopiník za mnou.

„Jen jestli chceš, abych ti do břicha vrazil sax," zavrčel jsem na něj k jeho překvapení. Pak jsem se napřímil, vystrčil hlavu přes okraj štítu a zavolal: „Velim ducas me ad sacerdotem!"

Po vyslechnutí těch slov vůdce v pancíři naklonil hlavu na stranu.

„Cos mu to říkal?" otázal se Ravn Buesøn.

„Žádal jsem, že chci mluvit s knězem."

Aspoň tedy myslím, dodal jsem v duchu, protože latinsky jsem se učil už před dlouhou dobou a můj učitel Jarvis byl pouhý fráter. V podstatě jsem netušil, jestli se na své jazykové dovednosti mohu spolehnout.

Kněz na oslu oděný v černém popojel vpřed vedle vojevůdce. Chvíli spolu hovořili.

„Qui es?" zvolal kněz nakonec. „Unde venitis?"

„Fortissimi homines sumus e septentrionibus terris."

Dvojice se spolu znovu domlouvala.

„Teď vědí, že jsme bojovníci ze severních zemí," obrátil jsem se ke svým druhům.

„Naštěstí pro ně," poznamenal Ravn Buesøn. „Takhle snad už tedy nebudou chtít zbytečnými útoky obětovat životy a zdraví."

Ostatní se usmívali a mručeli. Předsunutou křesťanskou jednotku jsme odrazili, ale bylo by dobré, kdyby se držela zpátky především jejich hlavní síla.

„Accedite!" zavolal nakonec kněz.

„Říká, že mám předstoupit."

Uvolnil jsem svůj štít ze sevření ostatních a vystoupil jsem z řady. Štítová hradba se za mnou nacvičeným způsobem zavřela, jako kdybych padl v boji.

„Jsi si jistý, že je to dobrý nápad?" otázal se Ravn Buesøn.

„Ne," přiznal jsem, „ale pokud se něco zvrtne, pokusím se skolit jejich velitele. Jestli jsou jeho muži z podobného těsta jako Frankové, nebudou si vědět rady, co by bez něj měli dělat. A pak pro vás bude snazší dostat se na palubu a odplout pryč."

Se sebejistotou, již jsem necítil, jsem předstoupil před dva jezdce na koni a na oslu. Z druhé strany se však ke mně přiblížil pouze

kněz.

„Quid hic facitis?“ otázal se. *Co tady děláte?*

Vysvětlil jsem, že tu máme zimní tábořiště a na jaře máme v úmyslu pokračovat dál na jih a vydrancovat maurská sídla.

Protože jsme už dřív bydleli v podobně pustých krajinách, neviděli jsme nic zlého na tom, že se nastěhujeme do prázdných domů. Kněz si všechno vyslechl, položil doplňující otázky a konečně se dostal k tomu, co ho opravdu zajímalo.

„Christiani es tis?“

S klidným svědomím jsem mohl odpovědět, že někteří z nás jsou křesťané – prakticky šlo o Jarvise a Bellu a teoreticky i o Sigurda Hadí oko a mě, zatímco mnoho dalších jsou pohané. Především však jsme bojovníci.

Když to kněz přeložil veliteli, potěšilo ho to. Pobídl koně až ke knězovu oslu a dlouho a rychle hovořili svým nesrozumitelným jazykem, načež vůdce ukázal na mě a na štítovou hradbu. Kněz zdráhavé vysvětlil, že velitel s tvrdým pohledem je vojevůdce Vímara Peres, jehož král Alfonso pověřil důležitým úkolem osvobodit Oporto zpod maurské nadvlády, což se s pomocí Všemohoucího podaří. Ale do té doby by Vímara Peres i král rádi prokázali velkou štědrost a velkorysost vůči bojovníkům, kteří by si přáli bojovat na jejich straně, pokud by se nejprve nechali pokřtít.

Rozuměl jsem zhruba každému třetímu slovu. Úkol jsem měl však usnadněný tím, že většinu jsem si už domyslel předem: vůdce vojska neslyšel ani o našich činech v Navaře, ani o uloupení kříže z Bregancia. Jeho špehové mu pouze pověděli o cizích bojovnících, kteří se usadili v pustém údolí. Aby si vyzkoušel naše schopnosti, dal dohromady skupinu nezkušených rekrutů, kterých měl podle všeho ažaž.

Ujistil jsem ho, že mnozí z nás by se nechali najmout jako žoldáci, pokud by dostali dobře zaplaceno a pokud by bylo dost vína.

Rozuměli jsme si s knězem pouze s určitými obtížemi. Abychom předešli nedorozuměním, opakovali jsme víckrát stejná slova mnoha různými způsoby. Rozhovor už trval dlouho, když nás přerušilo ječivé zatroubení signálního rohu. Na kopečku opodál dole u řeky se objevila velká jednotka Seveřanů a připravila se k útoku. V čele štítové hradby jsem rozeznal rozložitou, šedovousou postavu Železného Bjørna.

Křesťanští vojáci se rychle shromáždili k obraně. Teď byli

v menšině oni. Mnich otočil osla a chystal se uprchnout. Pouze Vímara Peres zachoval klid. Hleděl střídavě na mě a na nově příchozí a usmíval se.

Nečekaný vývoj ho nevyvedl z míry. Beze strachu a zcela klidně teď s opravdovým zájmem vyčkával, co se bude dít.

24

„Zarazilo mě, že jsi náš útok zastavil," bručel Železný Bjørn téhož večera u ohně velmožů na říčním ostrově. „Troubili jste přece nouzový signál. Ale tvůj nový přítel měl štěstí. Bez tebe by se dostal do úzkých."

Během jednání křesťanského vojevůdce s Železným Bjørnem, jež probíhalo prostřednictvím kněze a mě, neustále hrál na podlouhlém koňském obličeji Vímary Perese úlisný úsměv, jako by byl kramář, který se právě chystá napálit nějakého sedláka. Slíbil dvacet stříbrňáků každému, kdo mu pomůže vyhnat Maury z Oporta. Když se místo toho se Železným Bjørném za soumraku dohodli na třiceti stříbrných mincích pro každého muže, vsedl Vímara Peres na koně a s temným výrazem se rozhlédl po louce plné Severanů. Bylo zřejmé, že přes pomoc, kterou jsme schopni mu poskytnout, by byl nejraději, abychom odtáhli do samého pekla.

„Přítel je trochu silné slovo," namítl jsem. „Ten Hispánec nebyl nijak nadšený, že by nás měl hostit na svých nově dobytých územích."

„Jeho nadšení nehraje při mých rozhodnutích žádnou roli." Železný Bjørn, jenž seděl na rozříznutém kmeni, se naklonil přes břicho dopředu a plivl do ohně. „Zato tvé sliby ano, Rolfe Sigurdův švagře."

Bledě šedé oči mě chladně a nezaujatě pozorovaly, zatímco jiskry se vznášely ke hvězdám a sbor velmožů čekal na mou odpověď.

„Řekněte svým posádkám, že nabídka Vímary Perese platí pouze pro gardu dvou set mužů," řekl jsem. „Mezi dobrovolníky lze vybrat ty, které můžete postrádat. Například potížisty, jako byl Uggla

Ugglason.“

Železný Bjørn zamručel a přikývl.

„Prodávat se jako varjag je hanba,“ namítl Halfdan Bílý šat.

„Varjag?“ opakoval jsem po něm. Maminka mě nevychovávala jako válečníka, a tak jsem toto slovo neznal.

„Otrok se zbraní.“ Hladce oholenou tvář znetvořil křečovitý výraz opovržení a znechucení. „Nesvobodný válečník, který prodává sám sebe tomu, kdo nabídne nejvíc.“

„Jen do té doby, dokud si nevydělá tolik, aby mohl znovu vzít svůj život do svých rukou,“ odpověděl jsem.

Dneska vím, že varjag neboli žoldnéř je pouze muž, který je přísahou zavázán určitému náčelníkovi, ale hladce oholený Lodbrokův syn sledoval pouze vlastní zájmy. Jeho názor příliš mnoho mužů u ohně nesdílelo. Žoldnéř měl vlastní zbraň, a když se mu to hodilo, mohl svého pána opustit. Kromě toho porušit přísahu danou křesťanům nebyla žádná ostuda.

„Postrádat dvě stovky mužů, to je docela dost,“ zamručel Železný Bjørn.

„Kolik bychom jich ztratili, kdybychom museli bojovat? Vímara Pereš proti nám mohl poslat tisíce vojáků.“

„My jsme to *pochopili*,“ pronesl Halfdan Bílý šat chraptivě a rychle se zvedl. „Až se Sigurd vrátí z Oporta, bude na svého švagra pyšný. Rolf je génius a bohové stojí jeden za druhým, aby mu utřeli zadek. Uvidíme, co budou říkat za měsíc, až nebudeme mít dost mužů na vyrabování al-Lishbuny.“

Odkráčel do tmy a u ohně, který už pomalu vyhasínal, po něm zbylo jen rozpačité mlčení. Bylo už pozdě a tento den překypoval událostmi. Velmoži vstali a rychle odcházeli, aby zprávu o možnosti žoldnéřské služby rozšířili mezi své muže a zbavili se štváčů, kteří byli v každé posádce.

„Halfdana si nevšímejte,“ zamručel Železný Bjørn. „On vám jen závidí, protože jste se dneska dostali k boji, ale on ne.“

„Ani ty, ani tvůj mladší nevlastní bratr snad nepopíráte, že to Rolf provedl dobře,“ ozval se Ravn Buesøn.

„Vůbec ne.“

Železný Bjørn se zvedl a upravil si opasek. Na chvíli se zdálo, že chce ještě něco říct, ale spolkl to a odešel. U skomírajících plamenů zůstali sedět už jen Ravn Buesøn, Hastein a já.

„Moc nadšeně zrovna nevypadáte,“ poznamenal Buesøn. „Na dva zdatné mladé muže, jako jste vy, čeká ve službách krále Alfonsa

spousta možností. Kdybych byl trochu mladší, samého by mě jeho stříbro lákalo.“

„Zůstanu po boku svého pěstouna,“ prohlásil Hastein.

„A já po boku svého švagra,“ přidal jsem se.

I Hastein měl ještě něco na srdci, ale přítomnost Ravna Buesøna ho přiměla mlčet. Sebral se a odešel stejně jako jeho pěstoun. Po jistou dobu jsme já i bojovník s kůstkami ve vousech mlčeli. Pak Ravn znovu promluvil.

„Na Tórově ostrově jste vy dva byli pořád spolu. Člověk měl dojem, že jste nerozluční. Co se stalo?“

„Totéž co tobě a Ugglovi Ugglasonovi,“ vzdychl jsem.

„Žena? Ale vždyť tady jsou jen otrokyně.“ Věděl, že jsem nepatřil k těm, kdo by s děvčaty ve stanu souložil dnem i nocí. „A Ylva. A…“

Ravn Buesoň byl chytřejší než většina ostatních.

„Copak Bella není tvoje sestra?“ otázal se.

„Je,“ odpověděl jsem krátce a kopl na jiskry hlínu.

„Jak tedy…?“

„Pojď, vrátíme se na pevninu.“

Mlčky jsme scházeli k řece, abychom našli člun, jímž nás vpodvečcr čtyři chlapíci Železného Bjørna přepravili na Thorsholm. Kolem nás se ozývaly opilé výkřiky bojovníků, kteří už slavili výhodnou nabídku cizího vojevůdce. Když jsme procházeli kolem ohně, nějaká postava se po nás otočila. Byl to Nor Thorvald z družiny Strážců vatry.

„Vždyť je to můj starý přítel Rolf,“ vykřikl a vyskočil na nohy. „Chci ti poděkovat za všechno stříbro, které si vydělám jako varjag.“

Kolem něj seděli mí další přátelé a ti teď také vyskočili. Během zimy jsme se moc neviděli, protože bydleli v tábořišti na Thorsholmu spolu s dalšími posádkami Železného Bjørna, ale zdálo se, že mají ze shledání radost.

„Já bych s tím křesťanských vojevůdcem určitě vyjednal lepší dohodu,“ naparoval se Sture Sjællanďan a rozhazoval rukama, „protože o mé výmluvnosti se doma v Lethře vykládají legendy. Ale ani tak to není špatné, Rolfe. Vůbec ne!“

„Já tím, že opustím moře, abych bojoval na pevnině, nic nezískám. Pro život na souši srdce ti zahoří, však vždy je nejlepší paluba na moři.“

To promluvil Dlouhý Fridtjof a obšťastnil nás další z moudrostí

svého strýce Ketila. Byl opilý, jak zákon káže, nicméně v pihovaté tváři měl rozhodný výraz. Až vystřízliví, svůj názor nezmění.

„Když je to tak," prohlásil Sture, „tak to musíme na palubě u Železného Bjørna zůstat i my ostatní. Strážci vatry se nemohou rozejít."

Thorvald se neochotně podvolil tomuto rozhodnutí, ale utěšoval se tím, že stříbro pro svou chudou rodinu určitě získá na další plavbě flotily směrem na jih. Bjarni mlčky napřáhl svou širokou ruku, což mělo znamenat pozvání.

„Pojďte a popijte s námi u ohně," pronesl Bård, který byl tím hovornějším z dvojice mohutných skånských bratrů.

„Jdu s Ravnem Buesønem na pevninu," namítl jsem.

„Se Švédem?" Sture Sjællanďan širokými ústy zaprskal, až mu na pěstěných vousech ulpěly sliny. „To je ten sráč lepší než tví staří kamarádi?"

Buesøn přimhouřil oči a stiskl rty.

„Rolf má nové přátele, které má raději než nás," přidal se Dagfinn Fagre, jenž se vynořil ze tmy.

„Odpovídám za lodě a posádku svého švagra, když je teď pryč," řekl jsem.

„Tady to vidíte. Rolf Syn otrokyně teď nosí nos vysoko a s někým takovým, jako jsme my, se on zahazovat nebude."

Když jsem uslyšel tu přezdívku, založil jsem si ruce v bok a vypjal hrudník, jak jsem to viděl u jiných mužů, kteří se chystali bránit svou čest.

„A jakými zásluhami se můžeš chlubit ty?"

Podnapilý zlatovlasý mladík se sebejistě usmíval.

„My Strážci vatry pocházíme ze skromných poměrů. Thorvaldova rodina hladoví, Bjarni a Bård jsou sirotci a Fridtjofa živil jeho strýc rybami a řasami z fjordu. Máme jen to, co si dokážeme vydobýt meči a sekerami, ale nikdo z nás nepochází z rodiny otroků jako ty."

Jeho nesmyslné nařčení bylo o to absurdnější, že on sám byl nejmladší syn jutského velmože a Sture pocházel ze selského rodu ve středním Sjællaendu. I tak však na mě ostatní zůstali zírat. Aniž bych proti nim cokoliv řekl, Dagfinn Fagre v nich dokázal pár slovy vzbudit dojem, že jimi všemi pohrdám.

„Rolf je můj přítel," vmísil se do debaty Ravn Buesøn. „Kdo se po něm bude vozit, bude mít co dělat se mnou."

„Tak tuhle záležitost rozhodněme hned," usmál se Dagfinn Fagre

a vytáhl sax.

25

„Co máte proti Rolfovi a Ravnu Buesønovi?“ ozval se hlas ze tmy.

Dagfinn Fagre se otočil k postavě, jejíž silueta se rýsovala proti ohni. Hastein obešel celé tábořiště a přišel právě ve chvíli, když došlo k výměně názorů.

„Rolf Syn otrokyně se vytahuje se svým švagrovstvím,“ odpověděl Dagfinn Fagre. „Chtěli jsme jeho domýšlivost zkrotit a vtom se do toho vložil ten Švéd. Teď jim musíme dát oběma za vyučenou.“

Hastein pohlédl na mě a na Buesøna.

„To nestojí za námahu,“ pronesl nevrle. „Pojďte se radši se mnou napít.“

Většině Strážců vatry se ulevilo, že dohady skončily. Jen Dagfinn Fagre po nás pošilhával, když jsme pokračovali dál ke břehu. V hlavě mi vířily pocity nespravedlnosti, jíž jsem byl vystaven, ale Ravn Buesøn mě zadržel, když jsem chtěl ve vzteku kopanci probudit chlapíky, kteří nás přivezli na ostrov.

„Nech je spát,“ uklidnil mě. „Jinak skončíme jako Tór, když se setkal s převozníkem Harbardem.“

Společně jsme odstrčili člun od thorsholmského břehu. Sotva jsme se však párkrát opřeli do vesel, můj vztek a hněv přemohla zvědavost. To měl ostatně Ravn v úmyslu.

„Kdo je převozník Harbard?“

„Existu je spousta ság o bozích, které matky a otcové vyprávějí svým dětem. Ale jsou i jiné příběhy, a to ne tak známé, protože mluví o jiné pravdě.“

„O jakou pravdu jde?“

Ravn Buesøn se usmál a bez pobízení se pustil do vyprávění. „Tór se jednou vracel z Východu a dostal se k průlivu, který byl příliš široký, než aby ho mohl přejít. Na druhém břehu viděl převozníka s loďkou. Hromovládce na něj zavolal a nabídl mu sledě a oves z koše, který nesl na zádech, když mu pomůže na druhou

stranu. ‚Na takové psí žrádlo mě nenalákáš,‘ odpověděl převozník. ‚Jmenuji se Harbard a mým pánem je Hildulv z toho horního dvora. Nesmírně by se zlobil, kdybych přes jeho průliv pomáhal takovým darebákům a zlodějům koní, jako jsi ty.‘

‚Já žádný zloděj koní nejsem,‘ ohradil se Tór. Hodlal Harbardovi velkomyslně odpustit, že ho nepoznal. ‚Jsem sám bůh hromu.‘ Harbard se mu vysmíval a nevěřil mu, protože nikdy předtím neviděl žádného boha, který by měl bosé nohy a špinavá kolena.

‚A copak takový trhan jako ty dělal ve východních krajích?‘

Tór mu nyní po pravdě vykládal o mnoha různých bojích proti zlým a bojechtivým jotunům, jež díky své velké odvaze se ctí vyhrál, a pak se zeptal Harbarda, co v té době dělal on. Převozník ho podobnými činy ohromit nemohl, ale místo toho se bezostyšně vychloubal svými milostnými výkony a posmíval se Tórovi, že lže a přehání. Hádka trvala dlouho, a když Tórovi konečně došla trpělivost a Harbardovi pohrozil, drzého převozníka to nevyděsilo, ale zmizel jakoby kouzlem s kletbou na rtech: ‚Kéž tě potká to nejhorší na světě!‘

„Jak se mohl nějaký převozník odvážit takhle mluvit s Tórcm?“ otázal jsem se.

„Harbard je jedno z mnoha Ódinových jmen.“

Když král bohů cestuje po lidském světě, často si bere nějaké falešné jméno. Tahle část příběhu dávala smysl. Ale ten zbytek už moc jasný nebyl.

„Proč nechtěl Ódin pomoct vlastnímu synovi?“

Ravn Buesøn se vědoucně usmál a rukou si pohladil drobné bílé kůstky v plnovousu.

„Často se to neříká, ale většina ság o Ásech a Vanech jsou podobenství, která nám lidem přibližují řád světa a bohů. Ódin podporuje jarly a velmože, zatímco Tóra uctívají obyčejní bojovníci. Ódin je lstivý a k dosažení svých cílů často používá lež nebo kouzla. Tór je silný, čestný a spravedlivý – ale taky trošičku jednoduchý a prostý. Ten příběh nám ukazuje, jaký je mezi těmi dvěma rozdíl.“

Ódin mě svým vychloubáním nijak neoslnil. Na druhou stranu Tór reagoval na hrubé urážky klidně a vyrovnaně, dokud mu nakonec nedošla trpělivost. Oba případy mi připomněly lidi, které znám.

„Ivar Beznohý byl manipulátor a při dobývání Anglie bez zábran lhal,“ přemýšlel jsem nahlas. „Jeho bratři Železný Bjørn a Sigurd Hadí oko jsou čestní a přímí.“

„Sigurd Hadí oko je rozený stoupenec Tóra,“ dal mi Ravn za pravdu. „Ale jsi si jistý, že jím je i Železný Bjørn?“

Otočil jsem se k Thorsholmu, který se odrážel v tmavé řece. „Všechny své základny pojmenovává po Tórovi.“

„Vůdce výpravy musí své bojovníky potěšit a valná většina z nich jsou Tórovi stoupenci. Ale když se zamyslíš nad tím, co Železný Bjørn dělal od začátku naší plavby, domníváš se, že co do lstivosti za králem bohů pokulhává? Můžu ti říct, že tajně obětuje Ódinovi. Možná bys to měl dělat taky. Dnešní den ukázal, že se v tobě ukrývá velký náčelník. Jenže je to úkol spojený s osamělostí a nevděkem. V takové situaci jsou opravdoví přátelé vzácní a je jich jen pár. Měl by ses nějak pokusit usmířit se s Hasteinem, protože lepšího přítele nikdy nenajdeš.“

Ta slova byla jako ozvěna mých vlastních myšlenek. Bohužel jsem viděl jen jeden způsob, jak dát znovu dohromady mé a Hasteinovo přátelství, a vyžadovalo to velkou oběť.

„Vzpomínáš si,“ začal jsem, „jak mě kdysi Železný Bjørn v malé saské vesničce našel s oprátkou na krku?“

Ravn Buesøn přikývl, až mu kůstky ve vousech zachrastily. „Pamatuji si, že se tě vesničané zrovna chystali oběsit. Železný Bjørn přikázal Hasteinovi, aby tě odřízl a vzal s sebou. Myslím, že tenkrát se vaše přátelství začalo rodit.“

„Je to tak. Ale tenkrát ani kdy jindy jsme spolu my dva nemluvili. Přemýšlel jsi o tom, proč spolu hovoříme teď?“

„Že by vzájemné sympatie?“ Když spatřil mou tvář, jeho přátelský úsměv se vytratil. „Měl bys vědět, že z toho, co jsme tenkrát prováděli, jsem nijak nadšený nebyl. Jen jsem vykonával rozkazy Železného Bjørna.“

„To je možné, ale jedna z těch, které jsi zabil, byla Bellina a moje teta. Já jsem ji neznal, ale Bella ano. Říká, že ta stařena pro ni byla jako matka.“ Položil jsem ruku na dýku a připravil jsem se ji vytasit. „A moje sestra žádá krevní mstu.“

26

O deset dní později se Sigurd Hadí oko vrátil z Oporta. Za otroky dostal dobře zaplaceno a měl výbornou náladu. Svůj díl zisku použil pro svou ženu.

Když dvojice přecházela přes lodní můstek, měla na sobě Bella šaty s dlouhými rukávy franského střihu v tmavě fialové barvě, kolem krku nádherný náhrdelník a na pravé paži jemně zpracovaný šperk. Loď čněla nad vodou vysoko, protože stříbro a hedvábí váží méně než otroci. S rukou na meči je následovala Ylva, zatímco bratr Jarvis zůstal na palubě a zasmušile hleděl na stanový tábor, jako by proklínal své rozhodnutí vrátit se sem. Na řece plul i druhý Sigurdův knarr, cíle za ním se objevily ještě dvě další lodě.

„Tys s sebou přivezl zpátky naše staré známé," zamručel Železný Bjørn.

Sigurd Hadí oko se zarazil. Nebyl připravený na to, aby mluvil o něčem jiném než o prodeji otroků.

„Ty další lodě," pomohl mu Halfdan Bílý šat chraptivým hlasem a ukázal na plavidla.

Kolem nás proplula loď s groteskním obličejem na přídi. Dračí hlava to nebyla, protože tu posádka sundala, jakmile se loď přiblížila na dosah pokojných vod mírumilovných obyvatel. Byl to Uggla Ugglason – šklebil se bezzubým úsměvem a mával na Bjørna.

„Potkal jsem ho cestou z Oporta," řekl Sigurd Hadí oko. „Chudák přišel o dvě ze čtyř lodí, ale většina jeho mužů je s ním pořád.

Drancovali na jihu a získali bohatou kořist. Teď by se k nám znovu rádi připojili. Myslel jsem si, že je nemůžu odmítnout." „Drancovali na jihu?"

Železný Bjørn přimhouřil bledě šedé oči. Doufal, že se do maurských vod dostane nepozorovaně. Jestliže tam Uggla Ugglason už byl, musí počítat s tím, že místní obyvatelé budou ve střehu.

„Proč se tedy vrací, když se mu tak dařilo?" otázal se Halfdan Bílý šat a ve tváři mu krátce zaškubalo.

„Uggla říká, že Maurové jsou nepředstavitelně bohatí, ale že mají výbornou obranu. Domnívá se, že na vlastní pěst by už toho moc nezískal. Tento úkol si žádá silnější flotilu."

„Takže se nejdřív obohatil na náš účet," zamručel Železný Bjora, „a teď zaleze do bezpečí naší velké náruče."

„Mám ho zabít, Bjørne?" otázal se Halfdan Bílý šat horlivě. „Bodnout nožem ve tmě? Nenápadně se připlížit jako stín?" Železný Bjørn nabídku zvážil, ale nakonec zavrtěl hlavou. „Jen by to

přineslo další problémy s jeho posádkou. Všechny je zabít nemůžeme. Bude lepší, když využijeme nabídku Vímary Perese.“

„Koho?“ otázal se Sigurd Hadí oko.

Železný Bjørn mu začal vysvětlovat, co se stalo, když tu nebyl. Nakonec se ale obrátil na Bellu a sasky ji informoval o útoku křesťanských vojáků a o jeho výsledku. Bella pak celou událost převyprávěla svému muži, který se rozzářil úsměvem.

„Tak to je všechno v pořádku. Každý, kdo baží po rychlém stříbru, může zbytek zimy strávit ve službách křesťanů.“

„Vímara Peres vyplatí těch třicet stříbrných teprve na podzim. Posily potřebuje na to, aby letos v létě dobyl Oporto.“

„Tak to je ještě mnohem lepší,“ domníval se Sigurd Hadí oko. „Při obchodováni jsme museli zůstat před hradbami, ale město je velké a bohaté. V Oportu čeká dobré drancování a kořist na každého, kdo se zúčastní jeho dobytí.“

„Žoldnéři mají drancování zakázané,“ zamručel Železný Bjørn, „a kromě toho ty dvě stovky dobrovolníků už odešly. Náš cíl leží dál na jihu.“

„Přijeli jsme sem, abychom získali vlastní majetek,“ podpořil Halfdan Bílý šat argumenty staršího nevlastního bratra. „Ne abychom se nechali vtáhnout do nějaké místní války.“

Když jsem dal Belle znamení, aby šla za mnou, zanechala Lodbrokovy syny, ať dál debatují. Pohledem přivolala Ylvu, aby s ní sešla dolů na břeh Thorsholmu, kde čekal člun se čtyřmi veslaři. Když jsme odrazili od břehu, přišla za mnou na příd. Rozmrzele na mě pohlédla a čekala, s čím přijdu.

„Večer po šarvátce s křesťany jsem sem plul sám s Ravnem Buesønem,“ vysvětloval jsem sasky. „V noci se mi svěřil, že by se rád nechal najmout k vojsku Vímary Perese.“

„Takže ti unikl?“

„Řekněme, že ho od té doby nikdo neviděl. Druhý den jsem o jeho rozhodnutí řekl Železnému Bjørnovi. Ostatním žoldnéřům jsem namluvil, že už do tábora křesťanů odcestoval. Nic z toho nebyla pravda.“

Když jsme přistáli, Bella, Ylva a já jsme vystoupili na pevninu. Postupovali jsme podél říčního břehu, až jsme došli k rozvalinám chatrče s doškovou střechou u opuštěného ovčína. Za chatrčí se ve skalnatém svahu porostlém travou objevila jeskyně. Prostor byl dost vysoký, takže jsme se ani nemuseli sehnout. Už čtyři pět kroků od vchodu jsme ucítili silný pach hniloby.

„U nás doma mráz tělo uchová po celou zimu," pronesl jsem tajemně. „Tady na jihu je teplo a hniloba nastupuje velmi rychle."

Bella málem zakopla o jednoduše stlučenou dřevěnou bednu dlouhou zhruba dva metry, která ležela na hrbolaté zemi. Sundal jsem z víka velké balvany. Bella hleděla na mrtvolu v rakvi a celá se otřásla, když pohlédla na zřízený obličej s potrhanou kůží. Chybělo i jedno ucho.

„Co se tu stalo?"

„Tu první noc jsem ho ničím nezakryl. Zřejmě ho našli zdivočelí psi, kteří se tu v údolí potulují. Nejdřív se vrhnou na měkké části těla. Stloukl jsem rakev, aby nesežrali i zbytek."

Bella se s odporem naklonila nad mrtvolu, ale drobné, bílé kůstky v zapleteném plnovousu pod znetvořeným obličejem poznala. Rychle si prohlédla zbytek těla.

„Má ránu na boku," konstatovala.

„Vrazil jsem do něj sax, když vesloval. Bylo to v noci. Uprostřed řeky. Proběhlo to beze svědků. Vykrvácel rychle."

Vrátila se k východu z jeskyně a zůstala tam stát s rukou před nosem. Vrátil jsem víko zpátky na rakev a přistoupil k ní.

„Vím, že bys byla raději, kdyby Ravn Buesøn zemřel už před půl rokem," prohlásil jsem. „Ale nebylo to nijak jednoduché. V posádce tvého manžela byl velmi oblíbený. Železný Bjørn mě požádal, abych na něj dával pozor. Kdyby tenkrát Buesøn zčistajasna zmizel, každý by se po něm ptal. Teď si všichni myslí, že je jako žoldnéř u Vímary Perese. Doufám, že uznáš, že takhle je to lepší."

Hleděl jsem na půvabný profil své nevlastní sestry. Zhluboka se nadechla, aby překonala nevolnost, a koutkem oka na mě mrkla.

„Jsi mazanější než ostatní, Rolfe Sigurdův švagře," prohlásila. „Neměla jsem pochybovat o tom, že úkol, který jsem ti dala, dokážeš provést. Promýšlíš si mnoho tahů dopředu jako nějaký jarl a nepoužiješ řešení, které se ti nabízí jako první."

Její chvála byla ozvěnou slov, která mi v člunu na řece říkal Ravn Buesøn. Poděkoval jsem za pochvalu.

„A teď dostaneš svou odměnu."

V hlase jsem nezaznamenal sebemenší stopu nadšení a ani se nijak netvářila, že by se chystala splnit onen neurčitý milostný příslib. To mi přišlo vhod.

„Oba dva víme, že jsi mě k tomu tenkrát v rozvalinách donutila." Mluvil jsem hlasitěji, než bylo nutné. „Stálo mě to Hasteinovo přátelství. Víc už obětovat nehodlám."

„Obětovat?“ opakovala po mně překvapeně.

„Je možné, že Ásové krvesmilstvu holdují,“ pokračoval jsem. „Ale já ne.“

„Co tedy chceš? Stříbro?“

Bellu život naučil, že všichni muži jsou stejní a že jeden jako druhý toužíme jen po jednom. Štědrá náruč se jí vždycky vyplatila a na svých dovednostech si zakládala. Teď byla ve střehu. Další hovor bude chůzí po ostří nože.

„Na příkaz ženy svého jarla jsem zabil muže, kterého jsem si začal velmi vážit. Nechci z toho mít prospěch. Jestliže my dva spolu máme mít v budoucnosti nějaký vztah, pak jen sourozenecký. Ani víc, ale ani míň.“

Pomalu jí docházelo, že to, co říkám, myslím vážně. Tvrdá maska oválného obličeje se rozjasnila. Náhle znovu našla slova.

„Vždycky jsem si přála mít bratra.“

„A já sestru,“ odpověděl jsem, i když to nebyla pravda.

Představení už trvalo dost dlouho. Dostal jsem z Belly slova, v něž jsem doufal, a teď jsem se jí snažil rychle zbavit.

„Oba jsme se toho dočkali trochu pozdě,“ pokračoval jsem, „ale pokusme se to využít co nejlépe.“

Led ve velkých, nebesky modrých očích začal tát. Přistoupila ke mně opatrně, jako by se bála, že ji odmítnu, a položila mi paže kolem krku.

„Děkuji,“ zašeptala.

„Raději bychom se měli vrátit, paní.“ Ylva stála opodál a rukou se opírala o sloupek prázdného ovčína. „Tvému muži už je to určitě divné.“

„Na Sigurda kašlu.“

„Asi chybíš i Halfdanovi Bílému šatu.“

Bella mě pustila a znovu se proměnila v namyšlenou ledovou královnu.

„Dobrá. Postarám se tedy jako vždy, aby věci byly tak, jak být mají.“

Obě ženy zamířily k člunu podél hustého rákosí na říčním břehu. Než zmizely, štítonoška se ještě ohlédla a věnovala mi nedůvěřivý pohled. Pak byly pryč.

„To je ale mrcha,“ ozval se hlas z jeskyně za mnou. „Jak jsem jen mohl být tak posedlý tou pletichářskou potvorou?“

Poprosil jsem Hasteina, aby čekal ve tmě jeskyně až úplně vzadu, takže slyšel všechno, co jsme si s Bellou řekli. Sám mluvil

sasky a neměl potíže náš rozhovor sledovat.

„Možná je v ní přece jen ještě něco navíc," zamumlal jsem. Okamžik předtím, než nás Ylva přerušila, jsem škvírkou v krunýři své nevlastní sestry zahlédl záblesk obrazu zranitelné mladé dívky. Naprosto se to vymykalo představě, kterou jsem si o ní vytvořil, a zmátlo mě to.

Do hovoru se z temné jeskyně vmísil ještě jeden hlas.

„Když za jarla Sigurda rozhoduje takováhle žena, tak mi není líto, že se stanu žoldnéřem Vímary Perese."

Přistoupil k nám Ravn Buesøn.

Při veslování po řece jsem ho neprobodl saxem, jak jsem namluvil Belle, ale místo toho jsem mu vyprávěl o její touze po pomstě a poprosil ho o pomoc. Když si vyslechl celý příběh, rozhodl se, že bude lepší jít do cizích služeb ke křesťanům, než se vystavovat zlobě mocné jarlovy choti.

„Co s ním?" Hastein kývl hlavou směrem k mrtvole v rakvi. „Bratr Jarvis nám pomůže toho chudáka křesťansky pohřbít," prohlásil jsem.

Mrtvolu jsme s Ravnem Buesønem našli mezi padlými vojáky Vímary Perese, kteří za ranní mlhy druhý den po bitvě stále ještě leželi na louce. Tmavé vousy měl stejně dlouhé jako Buesøn. Pečlivě jsme je zapletli a namotali kolem kůstek z králíka. Ve tmavé jeskyni byla iluze dokonalá. Jedinou věcí, o níž jsem nelhal, byli divocí psi v údolí a jejich záliba v měkkých, odhalených částech těla.

„Nemůžeme ho tu jen tak nechat ležet?" otázal se Hastein.

„Chcete riskovat, že nás bude pronásledovat jeho duch?"

Z přízraků jsem neměl takovou hrůzu jako ti dva, kteří se při té představě otřásli.

Byl jsem dítě lesa a bál jsem se jen toho, co mohu vidět. Jenže ten křesťanský voják nám pomohl a zasloužil si, abychom k němu měli ohled.

„Najdu Jarvise." Hastein se mi nedokázal podívat do očí. „Křivdil jsem ti, Rolfe. Neměl jsem o tobě pochybovat. Pomlouval jsem tě před ostatními Strážci vatry. Slibuji…"

„Na Strážcích vatry nezáleží," přerušil jsem ho.

Než Hastein vyrazil na Thorsholm, objali jsme se kolem ramen a pohlédli si do očí. Zůstal jsem u jeskyně s Ravnem Buesønem. Válečník se zaplétaným vousem měl něco na srdci, ale bylo mu zatěžko to vyslovit.

„Bohyně plodnosti Freya se jednoho dne vydala do podzemního

světa skřítků," začal místo toho vyprávět. „Dostala se do jeskyně, kde čtyři kováři vyráběli nádherný náhrdelník. Nazýval se Brísingamen a byl ozdoben nejkrásnějšími drahokamy. Freya se otázala, kolik by skřítkové za šperk chtěli. ‚Neprodáme ho,' odpověděli jí, ‚ale dáme ti ho, když s každým z nás strávíš noc.'"

Tušil jsem, kam ten příběh směřuje, a pokusil jsem se ho přerušit.

„Freya splnila přání skřítků," pokračoval Ravn ve vyprávění. „Odnesla si šperk do Ásgardu, ale nosila ho jen málokdy, protože se styděla za způsob, jakým ho získala. Jenže Loki se o celé historii oklikou dověděl, a když ji vyprávěl Ódinovi, požádal ho Otec veškerenstva, ať mu ten šperk přinese. Když Freya zjistila, že jí Brísingamen ukradli, volala rozhořčeně Ódina k zodpovědnosti.

‚Dostaneš svůj šperk zpátky,' prohlásil Ódin. ‚Jestliže dokážeš zaplnit Valhalu bojovníky.' Freya se okamžitě vydala do světa lidí a pomocí svých půvabů hned rozpoutala válku dvou králů. Každý měl dvacet jarlů, kteří do bitvy vzali veškeré bojovníky. Boj trval sto třiačtyřicet let a zúčastnilo se jej mnoho generací mladých mužů. Ale Freya dostala svůj šperk zpět a nosila ho pyšně, protože teď ho získala čestným způsobem."

„Bella není Freya," namítl jsem.

„To je pravda," souhlasil, „už jen proto, že má tmavé vlasy, a ne světlé. Ale k dosažení vlastních cílů používá stejné metody. Tvoje nevlastní sestra je bezohledná a cílevědomá, a jestli se někdy doví, že jsi ji obalamutil, strašně se ti pomstí."

Podal mi ruku. Pevně jsem mu ji stiskl.

„Pořád je mi líto, že jsem tvoji tetu zabil," řekl mi na rozloučenou.

„Jen jsi poslouchal svého jarla," odvětil jsem.

27

V jeskyni jsem dlouho pozoroval králičí kosti v nebožtíkově plnovousu. Během dnů, kdy jsme s Ravnem Buesønem připravovali křesťanského vojáka na Bellinu prohlídku, jsem začal přemýšlet,

jaký život měl asi ten chudák za sebou.

Byl to sirotek, jenž se musel protloukat sám, a do války šel jen z nutnosti? Přinutili ho stejně jako sedláky v Anglii, kteří museli poslechnout krále, když sbíral vojsko? Nebo mu rodinu vyhladili Maurové a on se dal na vojnu, aby je pomstil? Jedna otázka vyvolávala další. Copak jsme my sami za sebou nezanechali spoustu nevinných obětí? Kolik rodin z Thorsgårdu jsme rozdělili? Kolik synů a dcer jsme prodali krutým pánům v Oportu? Kolik rodičů teď oplakává své děti, které by měly strávit zbytek svého krátkého života v otroctví?

Bylo ironií osudu, že mě na takové myšlenky dokázal přivést jeden nebožtík. Přestože mi víra v Bílého Krista nic moc neříkala a vůči jeho ufňukaným stoupencům jsem stále žádnou úctu nechoval, začal jsem chápat, proč bratra Jarvise naše násilnické chování tak hněvá.

Pověděl jsem mu to, když se s ním vrátil Hastein.

„Jsem rád, že své krutosti lituješ.“ Jarvis hleděl na mrtvolu v rakvi lítostivým pohledem. „Třeba změna tvé mysli bude ku prospěchu jiným. Tomuhle nebožákovi už nepomůže.“

„Můžeš si o tom promluvit s Vímarou Peresem,“ opáčil jsem. „Obětoval dvacítku mužů jen kvůli tomu, aby zjistil, co jsme zač.“

„To je pravda,“ připustil. „I křesťané páchají krutosti. Ani já jsem nebyl o moc lepší.“

Hastein se poblíž chatrče pustil do kopání. Znal křesťanské zvyky dost dobře, aby věděl, že potřebujeme dát mrtvolu do hrobu, a ne na hranici, na které bychom ji spálili.

„Nikdy jsem ti o tom nevyprávěl,“ pokračoval Jarvis, „ale i já jsem býval kdysi válečníkem.“

Jeho schopnosti v zacházení s mečem jsem mohl dosvědčit. Dokonce jsem ho viděl zabít jiné křesťany.

„Vím, na co myslíš, ale na jorvickém biskupství jsem bránil svého biskupa proti mužům, kteří ho chtěli zabít. V mládí jsem byl jen naštvaný na celý svět. Nechal jsem se naverbovat do vojska krále z Wessexu. Přeplavili jsme se přes kanál do Franské říše. Zabíjeli jsme křesťany. Zabíjeli jsme mnichy. Drancovali jsme kláštery. Přesně tak, jako jsi to dělal ty, Rolfe. Naposledy jsem raboval v Bretani, ale tam jsme s mými druhy padli do léčky. Místní obyvatelé nás celé dny mučili a nakonec postavili hranici a chtěli nás zaživa upálit. Vtom kolem procházel mnich z nedalekého kláštera. Prosil Bretonce, aby nám jako dobří křesťané hříchy

odpustili. Bretonci ho poslali ke všem čertům. Nakonec mnich dosáhl toho, že nejmladšího z nás propustili. To jsem byl já. Zatímco zapalovali hranici, odvážel mě pryč na káře. Slyšel jsem, jak mí kamarádi křičí. Pach jejich hořících těl cítím pořád.“

Oči drobnému fráterovi zvlhly a hlas se mu zlomil.

„Ten mnich mě vzal s sebou do kláštera a staral se o mě. Tady jsem poprvé zakusil laskavost a dobrotu jiných lidí. Trvalo dlouho, než jsem se zotavil, ale když jsem se uzdravil, otázal jsem se, jestli bych mohl v klášteře zůstat.“

Zmlkl a trpce se zadumal.

„Oni ti to nedovolili?“ zeptal jsem se.

„Ale ano, samozřejmě že ano.“ Narovnal se a blaženě se usmál. „Žil jsem tam deset let. Nekonečný klid, ticho a modlitby.“

Po zádech mi přeběhl mráz a stiskl jsem zuby. Představa štěstí je u různých lidí velice různá.

„Jak ses dostal zpátky do Anglie?“

„Jednoho dne ticho skončilo,“ vzdychl. „Zřejmě během noci připluly dvě lodě se Seveřany. Bojovníci vyběhli z pláže na kopec a skryli se před bránou. Když jsme otevřeli, vtrhli dovnitř. Bránil jsem se jako šílený. V klášteře samozřejmě nebyly žádné zbraně, ale sekerou, kterou jsme používali na štípání dříví, jsem skolil pět útočníků a zbytek jsem zahnal na útěk. Já sám.“

„A mnichové tě pochválili?“

„Vyhnali mě.“

Chvíli jsem si myslel, že žertuje. Jenže tak tomu nebylo ani zdaleka.

„Opat prohlásil, že mezi svými svěřenci nemůže mít vraha a že Seveřané přišli jako Boží trest za to, že mi v klášteře poskytli přístřeší.“

„Takovou hloupost jsem v životě neslyšel.“

„To nebyla hloupost,“ prohlásil Jarvis temně. „Vždyť měl pravdu. Odplul jsem domů do Wessexu a pokoušel se své hříchy odčinit. Cestoval jsem od vesnice k vesnici a kázal slovo Páně. Občas jsem znovu upadl do hříchu a něco jsem ukradl. Jindy jsem žil ctnostný život, ale měl jsem hlad. Nakonec jsem se dostal do kláštera v Crece, kde se mě ujal bratr Offa. Tam jsem také žil deset let. Když jsem tam přišel, šířily se zvěsti o Seveřanech. V Northumbrii nedrancovali po celý lidský věk, ale věděl jsem, co se dá čekat. Takže jsem přiměl opata, aby přemístil mnichy a cennosti do Eoforwicu.

V klášteře zůstalo jen pár lidí, aby střežili budovy. Zbytek už znáš.“

To byla pravda. Najednou mě tížilo svědomí, že jsem Ylve a jejím Seveřanům ukázal cestu do kláštera. Zabili tři mnichy, protože měli vztek, že našli jen ubohou kořist.

„Jestliže Bílý Kristus trestá stovky nevinných za hříchy jednoho člověka,“ prohlásil jsem, „tak si nezaslouží, aby se k němu někdo modlil.“

„A co ti tví vlastní bohové?“ otázal se. „Já jsem ty příběhy slyšel: nejvyšší bůh shromažďuje mrtvoly ve svém paláci. Bohyně lásky štve muže proti sobě, aby se bili a umírali kvůli nějakému šperku. Bůh hromu se potlouká po světě a zabíjí náhodné pocestné svým bleskem. To je snad lepší?“

Představa Ásů v pojetí bratra Jarvise byla zkreslena jeho vlastní vírou. Marně jsem hledal slova, jimiž bych své bohy obhájil. „Díra je vykopaná,“ přerušil nás Hastein. „Dokončíme to?“ Společně s Hasteinem jsme rakev spustili do hrobu. Zatímco se Jarvis nad ní modlil, zahazovali jsme ji hlínou.

„Musím se vrátit,“ prohlásil jsem. „Sigurd Hadí oko se bude divit, kde vězím.“

„Jen aby,“ namítl Jarvis. „Má naspěch s přípravou lodí.“

„Jak to?“

„Zapomněl jsem ti to říct,“ přerušil nás opět Hastein a vzhlédl s omluvou v očích. „Železný Bjørn rozkázal tábořiště na Thorsholmu zrušit. Flotila pluje dál.“

„Kam?“

„Do al-Lishbuny.“

28

Den byl teplý a bez jediného mráčku. Úzkým průlivem směrem k moři vál svěží západní vítr a provázel lodě až do zálivu, jehož jižní břeh byl zahalen ranním oparem.

Al-Lishbuna se naproti tomu jasně rýsovala na severním břehu. Město bylo založeno na pahorku, na jehož vrcholu se ze šedé

pevnosti s věžemi a věžičkami rozbíhaly kolem dokola hradby jako ochranná náruč. Domy se tiskly ke svahům v nepřehledném chaosu žlutého pískovce, bílé vápenné omítky a světle oranžových střešních tašek. Okenní žaluzie chránily obyvatele proti slunečnímu žáru spalujícímu zem navzdory tomu, že stále ještě bylo časné jaro. Tu a tam jsme v chladivém stínu strmých ulic zahlédli lidi. Všichni běželi stejným směrem – dolů k mohutné zdi, která se tyčila nad pláží.

„To je tedy něco."

Železný Bjørn se mohutnou prackou přidržoval zábradlí a druhou se prohraboval v šedých vousech.

„Vyprávěl ti Åsgeir, že al-Lishbuna vypadá takhle?" otázal se Halfdan Bílý šat zamračeně.

„Ne tak docela," přiznal Železný Bjørn. „Ten hrad na kopci souhlasí. Za jeho hradbami Åsgeir tušil nezměrné bohatství. Hradby směrem do vnitrozemí popisoval taky. Ta zeď u vody je ale nová."

Opevnění chránící pobřežní linii al-Lishbuny opravdu vypadalo, jako by bylo postaveno před nedávném. Na rozdíl od šedivých, čtyřhranných věží hradu narušovaly pobřežní hradbu vícehranné pavilony s úzkými střílnami a členitými stříškami v maurském stylu. Za krásně zdobeným cimbuřím obyvatelé něco volali hrdelní řečí směrem k našemu loďstvu, jež bylo stále ještě na cestě do zálivu. Kam jen oko dohlédlo, všude se na vlnách pohupoval mumraj pestrobarevných plachet.

„Proč jednoduše nevpluješ dovnitř a nezaútočíš, Železný Bjørne?"

Ten hlas jsme poznali. Otočili jsme se k lodi Uggly Ugglasona, která plula nedaleko nás, co by kamenem dohodil.

„Klidně to můžeš zkusit sám," zaburácela odpověď Železného Bjørna.

Uggla Ugglason při plavbě od ústí řeky Minho až do al-Lishbuny využil každé příležitosti, aby dráždil šedovousého obra, který tak postupně už nedokázal zachovávat výraz neotřesitelného klidu. Hastein stál po boku svého pěstouna a nespouštěl zrak z města.

„Bohužel se zdá, že ten ohavný Švéd má pravdu," pronesl nakonec. „Jak máme překonat hradby, když jsou vysoké jako pět chlapů?"

„Možná to ani nebudeme muset zkoušet," zamručel Železný Bjørn a hleděl za lodí Uggly Ugglasona, jak se otáčí a míří k pevnině. Jak se plavidlo blížilo, ruch na hradbách neustále sílil.

„Co chce dělat?“

„To mi musíš popsat,“ podotkl Železný Bjørn, „protože vidíš líp než já. Ale hádám, že se chystá udělat nějakou hloupost a nepřcdloženost.“

„Pluje podél al-lishbunských hradeb, na dostřel od vjezdu do přístavu,“ hlásil Hastein. „Drží se dost daleko, aby neuvízl na mělčině.“

Celý zbytek posádky náhle sborem vykřikl a Železný Bjørn zamručel: „Co se děje teď?“

„Z nějakého místa za hradbami letí obrovský balvan.“ Hasteinův hlas se chvěl vzrušením. „Je dvakrát větší než lidská hlava.

Míří dolů na Ugglu Ugglasona. Teď ho trefil. Ne, počkej. Pluje dál. Ale vodní tříšť promáčela celou posádku.“

„Řekni mi, až poletí další kámen,“ zabručel Železný Bjørn.

„Další?“

Hastein nemohl uvěřit, že by obránci al-Lishbuny dokázali ten mistrovský kousek zopakovat. Všeobecný pokřik však ohlašoval, že už se tak děje. Další balvan projel plachtou švédského jarla, jako by nůž prořízl pergamen.

„Teď spouštějí do vody vesla,“ oznamoval Hastein. „Můžeš slyšet veslaře.“

Rytmické volání posádky Uggly Ugglasona doléhalo přes záliv až k nám.

Z jihu se k nám přiblížila jiná loď. Na lavici u kormidla seděla Bella, nedostupná a krásná, a mluvila na svého muže. Minulý večer jsem svého švagra požádal o svolení, abych mohl na pevninu vystoupit s Hasteinem a ostatními Strážci vatry. Teď mi to však příliš lákavé nepřipadalo.

„Hej, bratře!“ zavolal Sigurd Hadí oko, když manželka skončila s udílením rad a pokynů. „To mají Maurové za hradbami jotuny?“

„Ta bláznivá ženská mi v loďstvu nebude šířit paniku.“

Železný Bjørn se otočil na mladšího nevlastního bratra, ale úzké, světle šedé oči upřeně upíral na Bellu.

„Tohle nedělají žádné živé bytosti, Sigurde. To jsou válečné stroje.“

„Jak může nějaký stroj hodit takovýhle balvan?“

Černovousý jarl pohlédl k městu, kde se objevil další kámen. Proletěl kolem Uggly Ugglasona, ale spadl do vody za lodí, aniž by napáchal nějaké škody.

„Ták nějaký takový fígl použili Maurové proti Åsgeirovi. Proto

prohrál. Plujeme dál na jih.“

„To tu necháme veškeré al-lishbunské bohatství?“

„Počkej a uvidíš. Budeme se tudy vracet cestou domů.“

Svinuli jsme plachtu a prostrčili vesla otvory v bocích lodi. Osm lodí Železného Bjørna zamířilo průlivem na volné moře dřív, než zbytek loďstva doplul do zálivu. Od zábradlí a kormidel na nás zírali velitelé lodi i posádky, než pochopili, co se děje, a začali se obracet. Železný Bjørn stál u kormidla se zaťatými zuby a sveřepým výrazem v šedovousém obličeji.

Chytil se Ugglovi Ugglasonovi do pasti a tušil, co teď nastane.

29

„Stáhl jsi ocas mezi nohy,“ volal Uggla Ugglason potěšeně. „Velký Železný Bjørn utekl a vzdal se bohaté kořisti bez boje. Copak si takový člověk může říkat viking?“

Švédský jarl se předváděl před ohněm velmožů. Dalo se tušit, že mnozí muži v kruhu mu dávali za pravdu, i když se neodvažovali ozvat.

Během cesty na jih od al-Lishbuny bylo obtížné najít opuštěná místa, kde bychom se mohli vylodit. Bylo zřejmé, že pobřeží je v muslimských vodách osídlené mnohem hustěji než ve vodách křesťanských.

Plavil jsem se na palubě lodi Železného Bjørna a bylo příjemné znovu plout s Hasteinem a ostatními přáteli. Naše neshody už byly minulostí a během plavby jsme se bavili a hodně se nasmáli. Po několika dnech jsme narazili na dlouhý úsek pustých slanisek, kde se pobřeží ostře stáčelo na východ. Plavidla teď zůstala ukrytá v rákosí se sklopenými stěžni.

I tuhle skutečnost dokázal Uggla Ugglason použít proti Železnému Bjørnovi.

„Schováváš se v bažinách, místo aby ses nepříteli postavil tváří v tvář,“ skřehotal. „To jsi tedy ale odvážný bojovník!“

Vykračoval si rozpustile jako jalovice zjara sem a tam před svými Švédy, kteří měli radost, jaký má úspěch. Železný Bjørn seděl

mlčky a noblesně na kládě, mohutné paže založené křížem přes břicho a dusil v sobě potupu.

„Ty už jsi u al-Lishbuny byl," zavolal Hastein. „Věděl jsi, co tu na nás čeká."

Na okamžik se kolem ohně rozhostilo ticho. Pak se Švédové zase začali smát a naparovat. Uggla Ugglason přistoupil blíž a bezzubými ústy se usmál na jediného člověka, který pozdvihl hlas na obranu Železného Bjørna.

„Ty mluvíš, chlapče, jako kdybys tomu rozuměl. Copak bych plul blíž, kdybych věděl o maurských vrhacích strojích? Ale je pravda, že jsem sbíral vědomosti o Jižním moři. To nám prospěje víc než ty kupecké kecy, kterým naslouchal Železný Bjørn."

Tato slova konečně přiměla Železného Bjørna, aby vstal. Všichni byli zvědaví, co řekne, takže hovor a výkřiky rychle utichly.

„Můj slavný otec Ragnar Lodbrok vždycky říkával, že jen blázen nenaslouchá lidem, kteří o něčem vědí víc než on sám. Připouštím, že je možné, že ty teď toho víš víc než já, Ugglo Uggiasone. Proto je jen správné, abys od teď výpravě velel ty. Přeju ti hodně štěstí."

V rozpačitém tichu, jež se po této promluvě rozhostilo, se Železný Bjørn s prázdným výrazem v očích znovu posadil. Jak zpráva postupně pronikala ke Švédům, začali svému jarlovi poklepávat po ramenou.

„Za to ten pes zaplatí," pronesl Halfdan Bílý šat chraptivě. „Rozednění se nedožije."

„Ani o tom nemluv," zamručel Železný Bjørn. „Vést výpravu s tolika jarly a velmoži je stejné jako být pastýřem pro houf koček. Mám té dřiny až po krk a rád odpovědnost přenechám mladší krvi."

Na druhé straně ohně Uggla Ugglason přemýšlel, jestli se nechytil do pasti. Předání moci proběhlo tak mimochodem, že zapochyboval, jestli může svému štěstí věřit. Jásot ostatních Švédů ho však rychle přesvědčil, a tak se připojil k všeobecným úsměvům a veselí. Po určitý čas si potlesk užíval. Pak zdvihl ruce, aby ostatní utišil.

„Zítra vyrazíme," zvolal. „Po pár dnech plavby se dostaneme do zálivu, do kterého ústí řeka a kde je přístav. Přístavní město se jmenuje Shaluqa, ale to je jen chudý cíl ve srovnání s tím, co nás čeká nahoře proti proudu řeky."

Plameny ozařovaly vousaté obličeje. Velmoži uznale mručeli a oceňovali místní znalosti švédského jarla, ale jinak vládlo soustředěné ticho plné očekávání.

„Ishbiliya!“ zvolal Uggla Ugglason a oči mu plály. „Je to město tak velké a bohaté, že Oporto i al-Lishbuna jsou proti němu vesnice. Když jsem tam byl před měsícem se svými muži, připluli jsme tak blízko, až jsme v dálce zahlédli hradby. Viděli jsme věže a věžičky a mohutnou kupoli pokrytou zlatem. Pozlacené špičky měly dokonce i strážní věže.“

Ve shromáždění to zašumělo. Nikdo ještě nikdy neslyšel o nesmírném bohatství, které by někdo takhle vystavoval na odiv.

„Kolem velkého ostrova uprostřed řeky jsi zřejmě neplul?“

Tu otázku položil Železný Bjørn. Uggla Ugglason na něj vykulil oči.

„Ostrovů tam bylo víc,“ odpověděl opatrně.

„Mluvím o tom ostrově, na kterém Åsgeir musel před pětadvaceti lety zanechat pár stovek mužů a kteří tam prý dosud žijí.“

„Jako pastevci ovcí a sýraři,“ vzpomněl si švédský jarl a v hlase bylo slyšet opovržení. „Proč bych se s nimi měl otravovat?“

„Po těch letech by určitě měli nějakou představu, jak bychom se dostali za hradby Ishbiliyi.“

Uggla Ugglason věděl, že Železný Bjørn má pravdu, ale jen mávl rukou.

„Máme osmdesát lodí a dva tisíce dvě stě zdatných válečníků. Jak by nám Maurové dokázali zabránit vstoupit do města?“

„Co třeba pomocí několika vrhacích strojů, které tě u al-Lishbuny málem zabily?“

Ne všichni přítomní byli u zmíněných událostí dostatečně blízko, aby na vlastní oči viděli, co se dělo, ale pověst o létajících balvanech se rozšířila. Velmožové neklidně poposedávali na kládách.

„Jak vidíte,“ prohlásil švédský jarl a ukazovákem si namířil na hruď, „na mě a mé štěstí jeden takový stroj nestačí.“

„A platí to i pro nás ostatní?“

Ve velkém houfu válečníků se vždycky najde někdo, kdo všeobecné nadšení kazí. Železný Bjørn to věděl lépe než kdokoliv jiný a tu roli si užíval.

„Pro nás pro všechny platí jediné,“ odpověděl švédský jarl, „a sice hanba a ostuda, pokud se vrátíme domů a budeme muset pohlédnout do očí našim rodinám, aniž bychom se pokusili vydrancovat nejbohatší maurské město.“

„Druhé nejbohatší,“ opravil ho Železný Bjørn. „Qurtuba by měla

být ještě bohatší než Ishbiliya.“

„Emírovo hlavní město leží tak daleko ve vnitrozemí, že je pro nás nemožné se k němu dostat. Věděl bys to, kdybys měl stejně dobré znalosti o místních poměrech jako já.“

„Takže pokud jde o Qurtubu, tak v tomhle případě s hanbou žít můžeme?“

Železný Bjørn novému veliteli výpravy jeho roli nijak neusnadňoval. Setkání však přece jen skončilo tím, že se dohodli pokračovat směrem k městu se střechami ze zlata, a když Uggla Ugglason příštího dne zavelel, aby vyrazili, Železný Bjørn ochotně sbalil svých osm lodí a plul s ostatními.

Moc nefoukalo, takže bylo nutné se opřít do vesel. Muži však měli dobrou náladu, protože pořád bylo lepší veslovat než jen posedávat a nic nedělat. Během dne vítr zesílil, jako by nás poháněli bohové lační uvidět, jaký bude výsledek našeho snažení. Moře se třpytilo a mraky pluly pod nekonečně modrou oblohou. Pevnina na levoboku byla postupně stále plošší a nehostinnější. Nakonec už to byla jen dlouhá, liduprázdná písečná pláž pod pustými útesy porostlými keři a travinami.

„Vypadá to tu jako v Jutsku,“ usmál sc Sigurd Hadí oko a v zelených očích se mu mihl stesk po domově.

Byl jsem zpátky na lodi svého švagra. Stál jsem u lavice poblíž kormidla a díval se stejným směrem jako on. Ještě dál vpředu pláž končila plochým výběžkem a úzkým zálivem.

„Shaluqa!“ zakřičel Uggla Ugglason z vyvýšené pozorovatelny na své lodi.

Škaredý švédský jarl hbitě vyšplhal na zvýšenou příď, abychom ho viděli, jak mává a ukazuje směrem k nevelké osadě na jižním břehu zálivu. Drobné domky byly rozesety podél jinak pustého pobřeží, jako by to byly kameny, které děti naházely do písku.

„Kde jsou čluny?“ otázal se Sigurd Hadí oko.

„Čluny?“ opakoval jsem po něm.

„Suší se tam rybářské sítě. Je to rybářská osada, ale na břehu nejsou žádné čluny.“

Tentokrát byl černovousý jarl bystřejší než my ostatní. Bella, Ylva a já jsme se zahleděli stejným směrem a zjistili jsme, že má pravdu. Lodě nebo čluny nekotvily ani na řece, která jinak byla jednou z nejdůležitějších maurských dopravních tepen.

„Co to znamená?“ zeptala se Bella.

Nikdo jí odpovědět nedokázal a její saštině rozuměla jen menšina posádky. O několik lodních délek před námi pozorovali malou rybářskou osadu i Železný Bjørn, Hastein a Halfdan Bílý šat. Byl bych přísahal, že se Železný Bjørn usmíval. Když jsme plnou rychlostí obepluli výběžek a pokračovali proti toku řeky, naznačil nám, že máme skasat plachtu.

Sigurd Hadí oko měl plné ruce práce, aby vykonal rozkaz a předal jej dál svým posádkám. Ylva toho využila, aby se přitočila k mému veslu a zašeptala mi několik slov.

„Železný Bjørn k nám ráno přišel a připravil nás na tenhle manévr."

„Že máme zůstat uprostřed zálivu?" zeptal jsem se. „Proč?"

„To neříkal. Jen svého bratra požádal, aby byl pro všechny případy připravený."

Proč by to mělo být nutné, nebylo jasné. Řeka a její písečné břehy se táhly daleko plochou krajinou a dvě zbývající lodě Uggly Ugglasona se svižně blížily k místu, kde se obrátily k severu. Teprve když jsme tam dopluli i my, spatřili jsme, co na nás čekalo výše proti proudu.

Na řece se napříč tokem shromáždily stovky navzájem provázaných lodí, člunů a bárek, takže tvořily dřevěnou zeď táhnoucí se od jednoho břehu ke druhému.

Za zábradlími se ve slunci leskly přilby a naleštěné zbraně.

30

„Zpátky! Otáčíme!" Volání Železného Bjørna opakovali velitelé všech plavidel našeho lodstva. Činil jsem se u vesla a Ylva se opět vrátila k lavici u kormidla.

Obrátit loď v plné rychlosti není tak jednoduché. V jednu dobu se v ústí řeky proplétaly lodě snažící se obtížným manévrováním vyhnout se srážce. Vesla bila do vody, až se tvořila pěna, vytahovaly se plachty a kormidla se otáčela.

Maurové přesekli lana, jež držela říční hráz pohromadě. Otvorem v bariéře, který se díky proudu rychle rozšiřoval, propluly válečné lodě. Plavidla se štíhlým trupem a klinkerovou obšívkou se

přídí a zádí elegantně přehupovala po vodě a uprostřed lodí čněly stěžně. Maurské lodě se od našich plavidel lišily jedině tím, že jejich čtvercové plachty byly bílé.

Ugglu Ugglasona jsem viděl naposledy, když Maurové dostihli jeho loď a horda válečníků v hnědých kabátcích ji obsadila. Měl jsem dojem, že jsem u kormidla zahlédl postavu hrozící nám zaťatou pěstí, ale bariérou neustále proplouvaly další maurské lodě, které mi brzy zakryly výhled.

Kdyby nás Železný Bjørn nevaroval, padli bychom jim do rukou všichni.

„Nevěděl jsem, že Maurové jsou na vodě tak dobří," zavolal Sigurd Hadí oko na Železného Bjørna, když kolem nás proplouval cestou na otevřené moře.

„Od Åsgeirovy návštěvy uplynulo pětadvacet let," zazněla zvučná odpověď „Když je to dost času na postavení zdi, stačí to i na vybudování loďstva."

„Ale jak to, že se jejich lodě tak podobají těm našim?" „Tomuhle umění je naučili muži, které tam nechal Asgeir." „Neříkal jsi snad, že se živí výrobou sýrů?"

Šedovousý obr mávl na mladšího nevlastního bratra podrážděně rukou a nechal na Belle, ať mu vysvětlí, že mezi dvěma stovkami válečníků určitě museli být i takoví, kteří se vyznali ve stavbě lodí. A ti si raději vydělali stříbro jako žoldnéři v emírových službách, než aby se protloukali jako pasáci ovcí.

Železný Bjørn zavolal na zbývající plavidla našeho loďstva: „Ishbiliyu nedobudeme. Maurové jsou příliš silní. Plujte za mnou k našemu dalšímu cíli!"

„Kam? K jakému cíli?" ozývalo se odevšud.

„Počkejte a uvidíte!"

Železný Bjørn se svými osmi loděmi nasadil kurz směrem na jih. Sigurd Hadí oko se nedokázal rychle rozhodnout, a tak se jeho šest lodí vydalo za Železným Bjørnem. Když už k jihu mířilo čtrnáct lodí z celé flotily, zbytek se k nim přidal.

Emírovo loďstvo se pustilo do pronásledování, a tak jsme po moři prchali po celé dlouhé odpoledne a večer. Po několika hodinách horečné plavby jsme míjeli nějaký přístav na poloostrově, jenž vybíhal daleko do moře.

Věže a vížky dotvářely profil dalšího bohatého a blahobytného města, ale na hradbách se v záři zapadajícího slunce blýskaly přilby

a kopí.

„Qadis,“ zavolal Železný Bjørn přes vlny hřmotným hlasem ze svého místa u kormidla a ukázal směrem na pevninu. „Tady nás taky čekají!“

Teď už jsme pluli pouze na plachty, ale nikdo si nekrátil čas deskovými hrami nebo nějakou rukodělnou činností. Všechny zneklidňoval osud Uggly Ugglasona a náš neznámý cíl. Muži postávali ve skupinkách a pohupovali se do taktu s pohyby lodi, zatímco tlumeně hovořili o tom, co nás čeká.

Večer Maurové pronásledování vzdali. Vál příznivý vítr a počasí bylo jasné, takže jsme mohli plout celou noc, nicméně v nepřátelských vodách to nebylo příliš bezpečné. Za soumraku se Ylva přesunula od kormidla a postavila se vedle mě. Opřela se o vyvýšenou příď, nad níž se do okolí šklebila dračí hlava a hleděla stejným směrem jako já. Na levoboku, pět lodních délek před námi, plul Železný Bjørn stále k jihu. Udržoval vysokou rychlost, přestože se zdálo, že nebezpečí už pominulo.

„Co si myslíš, že nás čeká?“ otázala se Ylva.

„Někdo tě poslal, aby ses zeptala?“

Pohlédli jsme směrem k lavici u kormidla, odkud nás upřeně sledovala Bella.

„Moje paní se těžko může k něčemu rozhodnout, když neví, co se bude dít.“

„A ona si myslí, že já to vím?“

Ylva pokrčila širokými rameny a usmála se.

„Říkala, že jsi rozhodnější, než by člověk věřil, a chytřejší, než vypadáš. Jen bych ráda věděla, co ji k téhle představě dovedlo.“ Hleděl jsem na drsný obličej, který jsem tak dobře znal. Čnící nos. Hranatou bradu. Rozpustilý výraz v očích. Uvědomil jsem si, že Ylva by se takhle na mě nedívala, kdyby věřila, že jsem vrah. Pochopil jsem, že si spočetla, že Ravn Buesøn není mrtvý, a bylo mi, jako by se mého zátylku dotkla ledová ruka.

„Řekla jsi jí to?“ otázal jsem se.

„Bella je spokojená, tak proč bych s tím měla znovu začínat?“ Jako vždy byla moje tajemství u Ylvy v bezpečí. „Předpokládám,“ pokračovala, „že Buesøn se nechal najmout Vímarou Peresem spolu s ostatními žoldnéři?“

Mlčky jsem přikývl. Žoldnéřská služba nebyla zrovna bezpečná a já jsem se obával, že jsem svému příteli zařídil pouze jistý odklad. Tenkrát jsem nevěděl, jak jsem blízko pravdě. Ylva zopakovala svou

původní otázku.

„Co myslíš, co má Železný Bjørn za lubem?“

„Emír střeží tu oblast pobřeží, kde Uggla Ugglason v posledních měsících drancoval. Proto nás u al-Lishbuny a Shaluqy čekali. A proto nás jeho lodě pronásledovaly až do Qadisu. Železný Bjørn doufá, že ještě dál na jihu najde volnější vody.“

Naklonila hlavu ke straně a přemýšlela. Nakonec přikývla.

„Vyřídím to.“

Když se štítonoška obrátila a zamířila k lavici na zádi, uložil jsem se podél boku lodi. Vlny mě rychle ukolébaly do spánku.

Vzbudilo mě volání a křik. Vyskočil jsem. První, co jsem uviděl, byla nepravidelná silueta mohutné hory, která se na konci ploché pevninské šíje tyčila z moře proti ranní bezmračné obloze. Šíje pokračovala dál do zálivu tvořícího měkký oblouk obklopený nižším pohořím.

Maurové téhle hoře říkají Džebel al-Tárik neboli Tárikova skála. Pojmenovali ji po svém generálu Tárikovi ibn Zijádovi. Před sto padesáti lety velel tažení, při němž s výjimkou nejsevernějších území vyhnali křesťany z celé Hispánie. Hora se zvedá jako význačný bod nad průlivem Bab al-Maghreb – Bránou západu.

„Na co tak civíš, Rolfe Troufalče?“ uslyšel jsem za sebou veselý hlas Sigurda Hadího oka. „Podívej se na levobok, tam je to zajímavější.“

Otočil jsem se a omámené doklopýtal na druhou stranu lodi. Celý zbytek posádky tam stál u zábradlí a všichni zírali na západní břeh zálivu. Naše loďstvo se za soumraku nepozorovaně připlížilo ještě k jednomu přístavu, jehož tisíce bílých domů se rozkládaly pod zelenými kopci a horami pevniny. Později jsem zjistil, že město se jmenuje al-Jazira.

Blížili jsme se ke dvěma al-jazirským pobřežním hrázím. Na bližším vlnolamu se do výšky čtyř mužů zvedala osmistěnná věž.

Stráže a vojáci křičeli a ukazovali si na naše pestrobarevné loďstvo z cimbuří. Z přístavu právě vyplouvala maurská nákladní loď s vysokým zábradlím a trojúhelníkovou plachtou. Do přístavu však současně vplouval i Železný Bjørn.

Obě plavidla se rychle přibližovala, protože Železný Bjørn stále plul na plnou plachtu. Na okamžik to vypadalo, že se lodě srazí, ale štíhlý trup Bjørnovy lodi se protáhl mezi nákladním plavidlem a vlnolamem. Příčné ráhno stěžně zavadilo o vršek osmihranné věže

a nechybělo málo a Železný Bjørn by byl ztroskotal. Nákladní loď plula dál do zálivu a strážci zatím pomocí navijáku zdvihali řetěz, jenž normálně brání v příjezdu do přístavu. Zůstal napnutý na vodě nachystaný roztrhnout trup každé lodi, která by se pokusila jej překonat. Jenže Železný Bjørn už v přístavu byl.

Z ostatních lodí se zvedl mnohohlasý jásot. Lodě, které byly nákladnímu plavidlu nejblíž, se pustily do pronásledování. Muži se pomocí lan a háků přehoupli přes zábradlí. Nad vodou se nesl křik maurské posádky, která marně bojovala proti útočníkům.

V přístavu Železný Bjørn nezamířil hned k přístavišti a městu, ale stáhl plachtu, pomocí vesel obrátil loď a vracel se k vlnolamu. Hastein a Strážci vatry vyskočili na kamennou hráz. U klenutých dveří na přední straně věže se odehrál krátký boj.

Mí přátelé vnikli do věže. Spustili řetěz.

Al-Jazira teď byla z moře volně přístupná.

Lodě vplouvaly do přístavu za svitu šikmých ranních paprsků. Většina zamířila k městu, jehož obyvatelé se teprve probouzeli, ale Sigurd Hadí oko provedl stejný manévr jako jeho starší nevlastní bratr a přistál u hráze. Drobná, ohnutá postava bratra Jarvise vyskočila na pevninu a běžela k věži.

„Přicházíte pozdě.“ Nahoře nad cimbuřím vykoukl nadšený obličej Halfdana Bílého šatu. „Tady jsou už jen mrtvoly.“

„Tak to přicházíme v pravý čas,“ zavolal Sigurd Hadí oko, „protože to znamená, že tady bude Bella v bezpečí.“

V hladce oholené tváři to zaškubalo, když Halfdan Bílý šat pohlédl na manželku staršího bratra. Za chvíli vyšel ze dveří věže, aby jí pomohl vystoupit na pevninu. Meč a kroužkovou zbroj měl pocákané krví. Za chůze se ji pokoušel otřít, jako by se za své vzezření styděl.

„Však já nejsem ze skla,“ protestovala jarlova žena.

„Přesto bude nejlepší, když zůstaneš tady.“ Hlas Halfdana Bílého šatu byl milý, jako by mluvil k dítěti. „Při opravdovém drancování jsi nikdy nebyla. Jak chlapi ucítí krev, docela zdivočí.“

Vtom vyšli ze dveří věže Strážci vatry. Červené tváře Bjarniho a Bárda proměnil nadšený zápal k nepoznání. Dlouhému Fridtjofovi zíraly z pihovatého obličeje doširoka rozevřené oči. Sture Sjællanďan řval hromovým hlasem a mával kolem sebe pažemi. Dokonce i Nor Thorvald divoce hýkal a funěl.

Bella se otřásla a dala svému milenci za pravdu.

„Ylva zůstane s tebou.“ Sigurd Hadí oko kývl na štítonošku, jako by si to domluvili už dávno.

„Já taky,“ vmísil jsem se do hovoru.

Lodbrokovi synové i obě ženy se zastavili.

„Ty se dobrovolně vzdáváš rabování, abys mohl hlídat svou sestru?“ otázal se Sigurd Hadí oko, který si chtěl být zcela jistý, že mě pochopil.

„Ano,“ odpověděl jsem pevným hlasem, ale pravda to byla jen napůl. To, že jsem odmítl drancování, nemělo s Bellou nic společného. Z města na druhé straně přístavu se ozýval křik al-jazirských obyvatel a mně se z těch zvuků dělalo špatně.

„To je jeho věc,“ zamručel Železný Bjørn. „Aspoň zbude víc na nás.“

Zahnal posádku zpátky na loď. Hastein na mě krátce pohlédl, než vyskočil na palubu. Jako poslední vyběhla ze dveří věže shrbená postava a zamířila k okraji hráze.

„Jarvisi, zůstaň tu s námi.“

Všiml jsem si houpajícího se předmětu, který bratr Jarvis držel v ruce. Uřezaná hlava velitele stráží měla udivený výraz, jako by ho sama smrt i její poslové zaskočili.

„Přísahal jsem, že zničím ishbiliyskou mešitu.“ Drobný fráter měl v očích nepřítomný výraz a kutna i bílé vlasy byly zakrvácené. „Teď se musím spokojit s tím, že spálím aspoň tuhle.“

Ukázal na kupoli pokrytou taškami s modrým smaltovým povlakem, jež se zdvihala nad plochými střechami na druhé straně přístavu. Sloupy kouře stoupající z domů v jejím okolí začaly na ranní obloze vytvářet poutavé obrazce.

„Proč chceš zničit maurský chrám?“ otázal jsem se.

„Je to můj trest za to, že jsem vám pomáhal útočit na křesťanská města.“

„Myslel jsem si, že Bílý Kristus je bůh míru a pokoje.“

„Ne když jde o nepřátele víry. Hispánští nevěřící vtrhli do křesťanské země a zavedli tu své ďábelské zvyky. Proto musejí zemřít!“

Zíral jsem na svého starého přítele a mentora, který býval obvykle mírný a laskavý. Nebylo to poprvé, co jsem viděl, že se v něm skrývá ještě něco jiného a něco víc, ale tak čirá nenávist byla nová.

„Tak jdeš už, samaritáne?“

Loď Sigurda Hadího oka už odrazila od hráze. Muži Železného

Bjørna se chopili vesel a začali odplouvat. Jarvis vyskočil na palubu v poslední chvíli.

V úzké komoře osmihranné věže stál velký stroj s ozubeným kolem z černě natřeného kovaného železa. Byl to naviják řetězu a za ním vedly vzhůru dřevěné schody. S Ylvou jsme dveře zapřeli mohutným břevnem. Ze schodiště jsme odklidili nebožtíky a vystoupili jsme nahoru za Bellou přes poklop vedoucí na vrchol věže. Tady jsme ještě přehodili několik mrtvol přes cimbuří a pohlédli k městu.

Veškeré domy podél nábřeží už měly vykopnuté dveře. Na mnoha místech již lačně poskakovaly plameny. Ráno bylo naplněno pláčem, křikem a kouřem. Zdi budov nabílené vápnem stály jedna vedle druhé a byly postavené z kamene, ale nad plochými střechami byly na stojanech napnuté vzdušné látky jako ochrana proti polednímu slunci. Když na ně dopadla nějaká jiskra z ohniště, snadno se vznítily, spadly dolů a podpálily střešní trámy. Skupina vikingů se hnala za nějakou ženou s dítětem v náručí. Vrhla se do moře. Smáli se a dělali všelijaké posunky, zatímco žena kolem sebe plácala do vody a pátrala po ztraceném dítěti.

V Anglii jsem vídával spoustu podobných obrazů. Ve Francii jsem se jich sám účastnil. Dnes poprvé jsem se rozhodl. Znovu jsem myslel na mrtvého vojáka v jeskyni u řeky. Do té doby jsem nepřemýšlel, jestli je naše jednání správné, ani jsem na naše oběti nepohlížel jako na lidi. Přistihl jsem se, že ho proklínám za to, že se teď na všechno dívám jinak. Ze svého křesťanského hrobu mi život ztěžuje víc, než je mi milo.

„To je něco jiného, než co mi o tom vykládá můj muž."

Bella se pokoušela zachovat si cynický výraz, ale i jí se ta podívaná dotkla.

Bylo to úděsné. Zmatek. Peklo, zkáza a smrt. Bylo mi nepříjemné poslouchat nevlastní sestru, která se mě pokusila přinutit k vraždě jiného muže, stejně jako moje probouzející se svědomí.

„Tohle mě nikdy nebavilo," prohlásila Ylva.

„Opravdu?" otázal jsem se.

„Koukni na ně, na blázny. Rychle dovnitř. Rychle ven. Zapálit. Pod podlahami a za stěnami mohou zůstat hromady stříbra. Odvezeme si sotva desetinu. Zbytek se zničí. Je to hloupé a nesmyslné."

„Moje teta vždycky říkávala, že Bůh je chlapec, který strká pindíka do mraveniště," řekla Bella s nuceným klidem. „Od něj člověk pomoc očekávat nemůže. Očividně to platí i o Alláhovi."

Říkala to tak, jako by mluvila s někým, kdo stojí přímo před ní. Ale tam bylo jen přístaviště a hořící město.

„Otec mi nedokázal odpustit, že jsem matku při porodu připravila o život. Nikdy se na mě ani nepodíval. Začal se o mě zajímat až tehdy, když moje krása zamotala hlavu ealdormanovu synovi. Zaujala ho moje obchodní hodnota. Požadoval pět stříbrňáků pokaždé, když byl se mnou můj nápadník v posteli."

Pevně sevřela měkké rty. Z velkých, nebesky modrých očí jí sršely jiskry.

„Myslel jsem, že jsi s ealdormanovým synem zasnoubená," řekl jsem.

„Takhle to otec vykládal všem lidem ve vesnici. Ale dokážeš si to představit? Vesnická dcerka a šlechtic?" Zachvěla se a pokračovala: „Otcovo postavení vzrůstalo. Dokonce i reeve Eldrid mu při sněmech naslouchal. To pro něj bylo důležité."

Můj otec prodal mou matku. Teď se ukázalo, že prodával i svou dceru.

„Kdybych ho mohl zabít ještě jednou," zašeptal jsem, „udělal bych to."

Bella se na mě usmála. Tentokrát to byl přívětivý úsměv. Zašátrala po cimbuří a položila svou ruku na mou. V první chvíli jsem chtěl s rukou ucuknout, jako by mi na ni vlezl pavouk, ale uklidnil jsem se a nechal ji tam, kde byla.

„Moje teta u mě byla pořád," pokračovala Bella. „Koupala mě po návštěvě ealdormanova syna, takže jsem se zase mohla cítit čistá."

Při jedné z těchto příležitostí jsem stál s obličejem opřeným o zeď kovárny z vrbového proutí a zíral škvírou v omítce na svou tenkrát neznámou nevlastní sestru, jak stála nahá v lázni. Najednou mě něco napadlo. Nikdy dřív jsem o tom nepřemýšlel. Saští sedláci se moc často nekoupou. Nikdo jiný ve vesnici neměl houbu ani ručník na utření.

Naše teta své neteři věnovala neslýchaný luxus.

„Naučila mě," pokračovala Bella, „že muži jsou svým způsobem slabí. Spatří hezkou ženu a chtějí ji mít. Ale když se s nimi zachází dostatečně trpělivě a chytře, člověk nad nimi získá moc. Naučila jsem se svého nápadníka ovládat. Svým tělem. Pomocí jeho vlastní touhy. Nakonec si opravdu přál se se mnou oženit. Vlastnit mě.

Nikdy jsem nezjistila, jestli by mu to jeho otec dovolil. Pak na vesnici zaútočili Seveřané, všechny pobili a mě vzali s sebou do svého tábora. Když jsem pochopila, že mám být obětována při pohřbu Ragnara Lodbroka, musela jsem si vzpomenout na to, co mě teta naučila: že mi moje tělo dává nad muži moc. Nejdřív nad Halfdanem Bílým šatem. Pak nad Sigurdem Hadím okem. Díky nim jsem přežila. Díky své tetě. A díky Ylvě.“

Bella natáhla druhou ruku. Ylva se na svou paní krátce usmála a znovu sledovala město. Bylo zřejmé, že tohle všechno už slyšela. Stáli jsme tam spolu a dívali se na al-Jaziru, jak ji pohlcují červenožluté plameny, jako by to byla předzvěst toho, co se brzy stane i se zbytkem světa.

„Rozhodla jsem se,“ zakončila své vyprávění Bella. „Už nikdy nebudu slabá. Už nikdy nad sebou neztratím kontrolu. A ten, kdo mi ublížil, za to bude pykat.“

Podzim 870 – Den čtvrtý

Posádka je nespokojená s oznámením Sigurda Hadího oka, že se všechny zbraně zabaví, protože nikdo není rád, když je neozbrojený. Muži na zádi však přece jen neochotně poslechnou. Všichni ěernovousého jarla respektují a ten rozkaz přece jen dává smysl. Protesty začnou teprve ve chvíli, kdy vybírání zbraní postoupí až k přídi.

„Jak se mám vrahovi ubránit, když ti dám svůj meč?“ zeptá se nějaký muž.

„Když nebude mít žádnou zbraň vrah, nebudeš se ani muset bránit.“ Nespokojenec hledí do velkého sudu, který je dole trochu rozšířený, aby na palubě dobře stál. O stěny páchnoucí sušenými rybami, které vytáhli a přemístili do menších soudků, jsou opřené meče, sekery a dýky. Nikdo obvykle nepřemýšlí nad tím, kolik osobních zbraní je při výpravě na palubě lodi. Každý muž má sax v pochvě na boku. Všichni vlastní buď meč, nebo sekeru, nebo obojí. Kromě toho má většina mužů břitvu. Někteří mají luk a k němu šípy. Celkem jsou v sudu víc než dvě stovky osobních ručních zbraní, a to je ještě neodevzdal nikdo z přídě.

„Co mu zabrání v tom, aby ukryl sax? Tím může zavraždit kohokoliv, když my ostatní budeme bezbranní.“

„Až vybereme všechny zbraně,“ zaduní hlas Sigurda Hadího oka na

přední palubě, „prohledají moji muži celou loď.“

„A co když je vrahem jeden z tvých mužů?“

Rozhostí se mlčení. Všichni čekají na odpověď.

„Do sudu vložili své zbraně i oni,“ prohlásí nakonec jarl Sigurd. „Ozbrojená je pouze Ylva, já a moji bratři.“

„Jakou máme záruku, že nerozkážeš té tvé válečnici a svým bratrům, aby nás zabili?“

„Mé slovo!“ odpovídá černovousý jarl.

Všichni by uvítali nějaký přesvědčivější důkaz, že viník mezi jeho nejbližšími být nemůže, a že tedy alespoň někdo na palubě je mimo podezření. Takový argument však nemá.

„Člověk se dá zabít čímkoliv,“ zachraptí Halfdan Bílý šat za jeho zády. „Uškrtit šňůrou. Rozbít lebku klackem. Utopit v sudu s vodou.“

Sigurd Hadí oko hledí na mladšího bratra, jehož obličej brázdí křeče.

„Jen málo lidí s tím má větší zkušenosti než ty, bratříčku, ale žádný z těch způsobů není nenápadný. Pokud někdo něco takového zkusí, viníka objevíme.“

„A co s ním podle tebe pak uděláme?“

„To záleží na tom, kdo to bude.“

Muž, který se zdráhal svůj meč odevzdat, je přeruší a prohlásí: „Já si svou zbraň ponechám.“

Sigurd Hadí oko je v myšlení bezesporu poněkud pomalejší, ale s odmítnutím počítal a bleskurychle na něj zaútočí. Muž je připravený a stihne se skrčit. Ve stejném okamžiku tasí sax. Nad palubou se rozlehne volání a křik, když se Sigurd Hadí oko zhroutí s dýkou v břiše.

K všeobecnému údivu se však rychle narovná, protivníkovi vykroutí zbraň z ruky a z pochvy mu vytáhne i meč. Sigurd Hadí oko nemusí spěchat, protože muž je příliš ohromený na to, aby jakkoliv zareagoval. Obě zbraně letí přes bok lodi. S plesknutím mizí ve vlnách.

„Jak to, že nejsi zraněný?“

„Moje žena mě poprosila, abych si pod svrchnici oblékl Xlvinu kroužkovou zbroj. Jak vidíš, někdy se vyplatí nechat si od žen poradit. Jestli se tito pořád nelíbí, můžeš své zbraně do moře následovat. A pokud se chce vylodit kdokoliv další, má teď možnost.“

Neklidná mořská hladina nikoho neláká.

Ale ani sud na druhé straně lodi.

Někteří z mužů, kteří už zbraně odevzdali, si teď myslí, že by bylo nerozumnější, aby jim je zase vrátili. Jiní se vzájemně osočují a prohlašují toho druhého za vraha a další bojovníci volají, že meč je nedotknutelné vlastnictví každého muže a ze se jarl Sigurd prohřešil

proti božkým i lidským zákonům. Vzduchem poletují protesty a vzájemná obvinění. Proto také zpočátku hlas od lavice na zádi nikdo neslyší.

„Paní?“ To mluví Ylva. „Spíš?“

Otáčím se a vidím, jak se štítonoška sklání nad něčím, co připomíná kupu tmavých hadrů. Blížím se uličkou na palubě zprvu pomalu. Pak zrychlím. Poslední úsek k zádi už běžím.

Bella leží schoulená vedle bezvědomého těla Ravna Buesøna. Obličej má bledý. Paluba pod ní je tmavě rudá. Odřené dřevo paluby saje krev jako houba. Ostatní se pomalu přibližují a já ji zatím prohlížím. Nakonec se zvednu, přikryji nevlastní sestru Ylviným pláštěm a otočím se k mužstvu.

„Je mrtvá,“ oznamuji temně. „Vrah znovu udeřil.“

Čtvrtý díl

Zima 869

31

Stojíme s Hasteinem u nízkých dřevěných dveří na nejzápadnějším rohu vysoké zdi barvy písku, která obklopuje emírův palác v Qurtubě. Dveře jsou z tmavě hnědého dřeva důkladně napuštěného olejem a železné kování natřené načerno má tvar arabských písmen. Přejel jsem rukou po zkroucených slovech. Po téměř dvaceti dnech ve městě jsem už pochytil jednotlivé zlomky maurského zvláštního, hrdelního jazyka, ale písmo pro mě zůstalo záhadou.

Naproti tomu jsem pochopil výhody maurské velice vyvinuté společnosti, kdy se všichni společně podílejí na zlepšení podmínek. Velký počet qurtubských obyvatel žil v míru a bezpečí, protože emírova důkladná správa zajistila uspořádané poměry. Nikdo se neobával útoku zvenčí, protože emírovi vojáci střežili městské hradby. Důmyslné vodovodní systémy postavené na emírův příkaz rozváděly vodu z řeky Wadi al-Kabir k polím ve vnitrozemí, takže období sucha sklizeň příliš neohrožovala. Městská tržiště překypovala hojností zboží, které jsem nikdy předtím neviděl: krásně vyřezávané skříňky s vkládanými mozaikami z mnoha

různých dřevin, šperky, umělecké řemeslné předměty a oděvy takové kvality, která je na severu naprosto neznámá, jídlo a koření, jež vonělo a chutnalo cizokrajně a neodolatelně.

Spousta mnoha různých dojmů mě omámila. Stejně na tom byl i Hastein, třebaže se nejvíc zabýval tím, jak by bylo možné se toho všeho zmocnit. Tahle posedlost nás jednoho časného rána ještě před východem slunce přivedla ke dveřím v hradbách emírova paláce.

Za šera jsme byli napůl skryti za poslední z řady čtverhranných pevnostních věží, jež v pravidelných rozestupech vyčnívaly ze zdi vystavěné kolem dokola emírova sídla. O sedmdesát kroků dál byla brána vlastního paláce ústící do velkého, obdélníkového prostranství po noci stále zavřena. Tomuto prostoru se říkalo Červené náměstí, protože bylo dlážděné červenohnědou dlažbou. Byla to veřejně přístupná součást palácového komplexu. Stály tu dvě malé mešity, jimž se říkalo Dvojčata, a bylo to oblíbené shromaždiště městských obyvatel.

„Jestli tu budeme ještě při východu slunce, objeví nás, až se sem přijdou lidé modlit," prohodil Hastein.

„Khalid nám slíbil, že nás pustí dovnitř," namítl jsem.

Oba jsme hypnotizovali dveře před sebou, jako bychom je tím byli schopni otevřít. Bohužel to žádný účinek nemělo.

„Třeba nás udal."

Hastein si přetáhl kapuci maurského pláště přes hlavu a přitáhl si límec ke krku, aby zakryl svou nápadnou světle modrou džubbu. Obvykle mu příliš nezáleželo na tom, co má na sobě, ale když v jednom stánku na tržnici tuhle košili z tenkého lnu sahající ke kolenům uviděl, nemohl bez ní odejít. U výstřihu a na rukávech měla jemně vyšívané červené vzory.

„Khalid by nás nikdy neudal," prohlásil jsem. „Je to náš přítel."

„Především je to Maur. Mohl si domyslet, kdo jsme. Je vypsaná velká odměna pro každého, kdo útočníky z al-Jaziry udá."

Od plenění v al-Jaziře uplynulo devět měsíců. Velká většina domů podél přístavu lehla popelem hned první den. Mešita se zřítila teprve poté, co její do černa spálená kupole doutnala po celé dva dny. Nevěděl jsem, jestli ji zapálil bratr Jarvis, protože jsem se svým starým přítelem a mentorem hovořil už jen velmi zřídkakdy.

Rabování ve městě trvalo tři dny, a teprve pak se obyvatelé začali stavět na odpor. V úzkých uličkách bylo obtížné je porazit, a protože cennosti z nejbohatších domů už byly dávno uloupeny,

Železný Bjørn usoudil, že už to tu nestojí za námahu.

Když jsme opět proplouvali úzkým průlivem kolem mohutné skály stojící tu jako ukazatel cesty, byli jsme velmi obezřetní. Zrádné proudy, které se často zmocní lodí a odnesou je daleko od jejich původního směru, byly důvodem naší opatrnosti jen zčásti. Navzdory tomu, že drancování al-Jaziry proběhlo hladce, nikomu se nechtělo pohybovat se v zemi Maurů bez Bjørnovy znalosti místních poměrů. Železný Bjørn postupoval podle svého plánu. Spoustu otroků, které jsme v přístavním městě zajali, převezl do jižní země, které Maurové říkají Ifriqiya. Leží tu totiž říše Nakur, jejíž obyvatelé si maurských otroků velice cení. Poté, co jsme zajatce z al-Jaziry prodali v několika menších městech, zamířil Železný Bjørn do nejdůležitějšího obchodního města země Nakur – do al-Mazimmy. Na ně zaútočil a drancoval tam a plenil po celých osm dní.

Zajal místního knížete Saida ibn Idrise s nejbližší rodinou a přivázal ho k lodnímu stěžni. Odtud kníže smutnýma, tmavýma očima pozoroval plameny stravující jeho město, zatímco jeho ženy mu plakaly u nohou. I když leckteří muži z posádek lačně pokukovali po bujných, snědých ženách, Železný Bjørn jim jakékoliv styky s nimi zakázal. Prohlásil, že pokud jde o braní rukojmí, obyvatelé Nakuru zastávají v tomto ohledu poněkud uvolněný postoj, ale jestliže by se někdo dotkl jejich žen, potíže by nebraly konce. Tomu Seveřané rozuměli, protože i v jejich vlastech vedlo znásilnění k dlouholetým a nelítostným krevním mstám.

V al-Mazimmě jsme také našli jedno skladiště zaplněné modrými muži – rasou lidí z vnitrozemí Ifriqiye. Žhavé slunce tam kůži spálí na tak tmavou barvu, až lidská pokožka získá stejný odstín jako mořené dřevo. Začali jsme Ifriqiyi podle vzhledu modročerných lidí říkat Modrá země.

„V Hispánii najdeme nějaké místo, kde modré muže prodáme," prohlásil Železný Bjørn u ohně velmožů toho večera, kdy nám vyplatili výkupné za Saida ibn Idrise a kdy jsme ho s jeho ženami vysadili na pevninu. „Budeme se tam chovat jako pokojní kupci a stejným způsobem odtud i odjedeme."

„Proč to tam nevypleníme o něco později?" namítl jeden z velmožů. „Modré muže bychom si zase odvezli a znovu je prodali jinde."

„Protože velikost tohohle moře není nekonečná a protože nechceme mít za patami veškeré obyvatelstvo. Kolem míst, která budeme na další cestě míjet, se budeme také vracet. Když se nám

bude chtít, můžeme je vydrancovat až potom. Teď však nemáme sebemenší důvod, abychom si v cizích vodách nadělali zbytečné nepřátele.“

Příznivé události poslední doby zmírnily u většiny mužů jejich touhu po drancování, takže se všichni shodli na opatrném postupu. Modré muže jsme prodali v jednom přístavním městě na jižním pobřeží Hispánie, jež bylo tak malé, že ani nemělo žádné jméno. Když se na ně člověk zeptal, ukazovali domorodci nahoru na zříceninu věže stojící na kamenitém kopci nad městem a říkali: „al-Mariya“. Později jsme se měli dovědět, že toto jméno znamená strážní věž a že rozpadající se stavba byla tak stará, že ji možná stavěli lidé, kteří v těchto končinách žili ještě před Římany.

Všechno probíhalo v klidu. Obyvatelé dozajista udělali nejlepší obchody svého života a celá al-Mariya měla užitek z nově příchozích otroků, které mohli s dobrým ziskem prodat dál v dalších přístavech. Ve městě jsme pobyli až do vrcholného léta a s odchodem jsme nijak nespěchali.

Tenkrát se nikdo nezmiňoval, že bychom pokračovali dál do maurského hlavního města. Až následující události přivedly Hasteina a mě do hispánského vnitrozemí, do emírova města Qurtuby a nakonec ke skromným postranním dveřím do jeho paláce.

Začali jsme se dohadovat, jestli má ještě smysl čekat, když dveře napuštěné tmavým olejem náhle zavrzaly. Ve dveřích se objevil usměvavý obličej orámovaný tmavými, kudrnatými vlasy.

„Khalide,“ vydechl jsem s ulehčením. „Věděl jsem, že s tebou můžeme počítat.“

Khalid byl o hlavu menší než my dva s Hasteinem a nemohlo mu být víc než dvanáct. Maurský chlapec se objevil u stánku na tržišti, když se Hastein pokoušel s prodavačem oděvů usmlouvat cenu za světle modrou džubbu s červenými vzory na dvě stříbrné mince. Khalid ve svém jazyce dospělému muži vynadal a po dlouhém dohadování přidržel Hasteinovi před obličejem jediný prst coby údaj o nové ceně. Od té doby jsme se spřátelili. Khalid nás považoval za křesťanské Franky a my jsme se vyvést z omylu nepokoušeli.

„Dobří páni vždycky počítat mohou s Khalid,“ pronesl svou lámanou franštinou. „Palácová stráž požadovat hodně peníze. Já vynadat. On teď spokojený.“

Ve dveřích se objevil muž v šarlatovém kabátci, s černou

bradkou a s nablýskanou přilbou ve tvaru cibule na hlavě. Byl to člen emírova sboru tělesných strážců a jeho tmavé oči nás pátravě zkoumaly, jako bychom byli vzácná, cizokrajná zvířata.

„Nebát, dobří páni," uklidňoval nás Khalid. „Stráže často prodávají přístup do paláce, když tu není jejich velitel."

Qurtubský emír, který se jmenoval Mohamed První, byl právě na válečné výpravě. Šířily se zvěsti, že křesťanské hordy na podzim dobyly Oporto a že emír odcestoval na sever se svým vojskem a celým dvorem, aby město znovu získal zpět. V době jejich nepřítomnosti zbývající stráže vydělávaly dobré peníze za to, že zvědavcům umožnily vstoupit do jeho jinak běžně nepřístupných komnat.

Strážce natáhl ruku. Hastein mu předal dohodnutou částku. Maur pohlédl na mince a chamtivě prsty naznačil, že chce víc. Khalid se pustil do prudké hádky s dospělým mužem ozbrojeným až po zuby. Udiveně jsme sledovali probíhající jednání.

„Khalide," přerušil jsem ho, „klidně můžeme zaplatit víc."

„Ten padouch nás nepodvádět," odpověděl tmavovlasý chlapec uprostřed dlouhé tirády. „A dobří páni ztratit čest."

Strážce nakonec od svých požadavků ustoupil a pustil nás dovnitř. Kdyby nás totiž objevili jeho druzi, musel by se o neoficiální vstupné podělit s nimi.

Za zdí jsme vstoupili do tichého, krásného a naprosto cizího světa.

Štěrkové pěšinky tvořily symetrické vzory mezi květinovými záhony obklopenými keři sestříhanými do výše kolen do určitých tvarů a rostlinami se špičatými listy ve velkých hliněných nádobách s modrou glazurou. Voda z kruhové fontány dopadala dolů do zapuštěné nádrže z dlaždic s modrými vzory umístěné na prostranství z bílého mramoru. Ve zvířené vodní hladině se odrážely růžové obláčky na obloze a vysoké palmy, jež se šuměním rozčesávaly ranní vzduch svými špičatými listy.

Na druhém konci zahrady se tyčila budova vysoká jako pět mužů. Před klenutými okny byly zasazené kroucené mosazné mříže. Tři podkovovité oblouky vstupní části spočívaly na sloupech, které se zdály být příliš křehké na to, aby takovou tíhu unesly. Všechny plochy byly vyzdobeny tak důmyslnými vzory, že si člověk mohl prohlížet spleť čar, aniž by oči musely dvakrát za sebou proběhnout po stejné dráze.

„Vybudovali snad tohle všechno za pomoci kouzel?" otázal se

Hastein užasle.

„To si nemyslím," odpověděl jsem nejistě. „Maurové jsou jen zdatnější zahradníci a stavitelé než Angličané a Frankové." Opatrně jsme kráčeli ke skvostné budově. Strážce strčil klíč do zámku a otevřel pozlacenou bránu s mříží. Ocitli jsme se v sále s vysokým stropem, kde vytesané nástěnné vzory sahaly až po střechu. Pod červenobíle pruhovaným hedvábným baldachýnem umístěným na lesknoucích se stojanech z masivního stříbra stál trůn z tmavého dřeva s vysokým opěradlem vykládaný slonovinou. Pod klenutým stropem z vyřezávaného a pozlaceného dřeva dovnitř pronikalo světlo bělavé oblohy malými okny zdobenými bronzovými proplétanými vzory.

„Takové bohatství," zašeptal Hastein nadšeně.

Budova nebyla oficiálním trůnním sálem qurtubského emíra. Byl to letohrádek určený pro soukromé účely, ale jeho nádhera naznačovala, jak bohatě asi musí být zařízený zbytek jeho paláce. Když jsem natáhl ruku, abych se dotkl opěradla trůnu, strážce mě odehnal zakřiveným ostřím dlouhého kopí. Pokud bychom byli ozbrojeni, jsem si jistý, že Hastein by se pustil do boje.

„Vrátíme se s celým loďstvem a ukořistíme všechno, co si teď nedokážeme odnést," prohlásil s nadějí a sebedůvěrou.

„Jen nevidím žádný způsob, jak by se to dalo provést."

Mluvili jsme severským jazykem, takže nám Khalid ani strážce nerozuměli.

„Jak to že ne? Sám vidíš, že tohle místo nijak zvlášť střežené není."

Několik palácových stráží, které tu emír zanechal, bylo tou nejmenší překážkou. Qurtuba ležela na stejné řece jako Ishbiliya, ale mnohem dál ve vnitrozemí, jak říkal Uggla Ugglason. Pokud bychom sem přece jen pronikli a dokázali město vydrancovat, po celou zpáteční cestu na pobřeží by nám hrozily útoky z obou říčních břehů.

Naše nájezdy ve Středozemním moři se nám podařily díky tomu, že křesťané úspěšně dobyli Oporto. Proto emír odcestoval na sever. Proto byl jeho palác v podstatě opuštěný. Proto teď jeho flotila kotvila u západního pobřeží Hispánie a proto bychom se dostali domů jen s obtížemi, pokud by se objevily zprávy, že v jeho hlavním městě jsou Vikingové.

„Věčná škoda nechat tady všechny ty poklady," prohodil Hastein a rozhlédl se.

„Ještě větší škoda by byla přijít o život při beznadějném pokusu se jich zmocnit.“

V tichém ránu se ozvalo melodické vyvolávání. To muezzin nosovým hlasem svolával věřící k ranní modlitbě z minaretu velké mešity.

„Walla, walla,“ zašeptal strážce a hnal nás ven bránou s mříží, kterou za sebou zamkl. U pěšinky vedoucí zpátky ke dveřím ve zdi se však zastavil a postrčil nás do úkrytu mezi keři.

Ranní úsvit vytvářel modré stíny a dva jiní palácoví strážci se pokoušeli chytit nějakého velkého ptáka. Tlustý krk končil malinkou hlavičkou, z níž trčela chocholka peří jako vějíř. Dlouhý, modrozelený ocas za sebou táhl po zemi.

„Co je to za zvíře?“ otázal se Hastein.

„Vznešený pták z východu,“ šeptal Khalid. „Pouze emír dost bohatý, aby koupit.“

Přihlíželi jsme, jak strážci zahnali ptáka do rohu zahrady a blížili se k němu s rozpřaženýma rukama.

„Dá se jíst?“ zeptal se Hastein.

Khalid zavrtěl hlavou.

„Tak k čemu tedy je?“

Pták otevřel malý zobák a vyrazil křik připomínající pláč dítěte, kterému ubližují. Dlouhý pernatý ocas rozestřel do vějíře vysokého jako dospělý muž. Ve slabých slunečních paprscích se zeleně a modře zatřpytil. Bezděčně jsme při tom pohledu zalapali po dechu.

„Páv jen na dívání,“ prohlásil Khalid.

Náš průvodce mu něco zašeptal.

„Strážce ukáže jinou cestu ven.“

Palác byl rozčleněn do různých částí oddělených chodbami určenými pro služebnictvo a otroky a těmi jsme teď bez povšimnutí procházeli velkým komplexem, kolem zamřížovaných dveří vedoucích do jiných nádherných zahrad a mramorem dlážděných prostranství se zurčícími fontánami. Nakonec jsme prošli velkou kuchyní, kde nad dlouhým ohništěm visela celá řada obrovských měděných hrnců.

Všechno bylo prázdné a pusté, protože většina emírova dvora ho doprovázela do války proti křesťanům.

Nízkými dveřmi jsme se dostali do nějakého zadního dvora, odkud jsme vyběhli nahoru po strmých dřevěných schodech. Odtamtud jsme pokračovali ochozem vedoucím kolem rohu domu

a dalšími dveřmi jsme vešli dovnitř. Za nimi byla krátká chodba, jejíž jeden konec uzavíraly krásně zdobené bronzové dveře. Strážce nás od nich hnal pryč ven na krytý most. Podpíraly ho čtyři oblouky se širokým portálem uprostřed a most vedl přes nejširší ulici v Qurtubě až k velké mešitě – obrovské budově zabírající většinu středu města. Okny v mřížoví na bocích mostu jsme měli volný výhled na dlažbu ulice, která byla pod námi v hloubce zvíci asi čtyř mužů a kde kupci právě stavěli své stánky a vystavovali zboží. Tenhle most, který za normálních okolností emírovi umožňoval, aby nepozorovaně přecházel ze svého paláce do mešity, končil v soukromé modlitebně visící jako vosí hnízdo pod stropem velkého sálu. Modlitebna nebyla velká, každá její strana měřila jen pět kroků, ale na dřevěné podlaze ležely vzácné koberce, podél stěn byly umístěny nízké pohovky a před zvědavými pohledy byla zastíněna několika bronzovými mřížemi. Hastein stihl popadnout malou stříbrnou dýku ležící na osmihranném stolku, než nás strážce nervózně hnal dveřmi na další schodiště. Dveře za námi zabouchl a zamkl. Zůstali jsme sami na schodech vedoucích dolů do sálu. Venku skončil muezzin své svolávání.

„To je bezvadné," zamnul si Hastein spokojeně ruce. „Takhle si prohlédneme největší qurtubský chrám zevnitř."

„Ne, ne dobré," opravil ho Khalid znepokojeně a na hladkém čele mu vyvstala vráska. „Nevěřící ve velké mešitě přijdou o hlavu."

32

Lidé vzývají své bohy různými způsoby. Sasové a Frankové se k Bílému Kristu modlí několikrát denně zpravidla tak, že zvednou ruce do výšky a vysílají své prosby k nebi. Severané o zimním slunovratu porazí koně, cákají po sobě navzájem jeho krví a pak se medovinou zpijí do němoty. Ale z Maurů ve velké qurtubské mešitě vyzařoval obdivuhodný klid a důstojnost, když tak společně stáli v položeru rozlehlého, a přesto důvěrně tichého modlitebního sálu. Stovky sloupů kouzelným způsobem podpíraly půvabné dvojité oblouky z červeného a bílého kamene vysoko nahoře pod masivními

střešními trámy, jako by to byly kmeny kamenného lesa. V nádheře architektury se zrcadlila obřadnost modlitebního rituálu.

Muži – protože v mešitě se modlili pouze muži – byli rozmístěni po tkaných kobercích pokrývajících celou podlahu. Byli vážní a zbožní. A bosí.

„Boty nechávají u vchodu," zašeptal Khalid. „Teď už pozdě. Zujte se a schovejte boty pod burnus."

Přivázali jsme si boty k opaskům, aby je pod našimi dlouhými plášti nikdo neviděl. Vmísili jsme se mezi Maury maskovaní místním oděvem a šátky, na jejichž nošení už jsme si zvykli. Kolem nás stáli rozedraní žebráci v hadrech těsně vedle bohatých kupců ve vzácných oděvech hýřících barvami, protože v Alláhových očích si jsou všichni muslimové rovni. V tomto bodu se jejich náboženství zvané islám od všech ostatních náboženských učení liší. Křesťané do svých katedrál žádné žebráky nepouštějí, i když Bílý Kristus ve své svaté knize chová k chudým masám hluboký obdiv. Ásové jsou bohové válek, kteří se o chudinu a otroky nezajímají. Ale ve velké mešitě v Qurtubě se bohatí i chudí klaněli stejným způsobem, stejně se modlili tlumeným hlasem a se zavřenýma očima padali na kolena. Tváří se obraceli k prázdnému výklenku v průčelí, jehož dvířka byla překrásně vyzdobena černými květinovými motivy na mozaice z červených, zelených a zlatých písmen. Následovali jsme jejich příkladu a bili jsme čelem o zem.

Pobožnost trvala dlouho a působila na nás zvláštně a hypnoticky. Napodoboval jsem mumlající sbor i pohyby, aniž bych čemukoliv rozuměl, ale celková atmosféra mě přesto zcela pohltila. Když bohoslužba skončila a muži vstali, cítil jsem, že mě naplňuje hluboký, vnitřní mír, který se vytrácel jen velmi zvolna, zatímco jsme s Hasteinem a Khalidem kráčeli směrem k devíti východům na opačném konci mešity a skláněli se pod zavěšenými látkami, jež oddělovaly vnitřní prostor od vnějšího světa.

Na nádvoří dopadaly na hladkou dlažbu stíny palem, které rostly v pravidelných rozestupech na prostranství ohraničeném strohými vnějšími zdmi. Když jsme se obouvali, všimli jsme si, že se strážci v zelených oděvech u východu pod vysokou, čtyřhrannou věží minaretu dívají naším směrem. Jeden rozedraný mizera, jenž se modlil vedle nás, jim něco šeptal.

Strážci opustili bránu a zamířili k nám.

Možná právě proto dovolují Maurové žebrákům, aby se modlili v chrámech. Jejich úkolem je odhalovat zvědavé nevěřící během

bohoslužby.

V létě se na nás v malém přístavním městečku al-Mariya kvůli naší víře nikdo skrz prsty nedíval. Místní obyvatelé se o nás naopak dobře starali – a dostávali za to dobře zaplaceno. Když jsme konečně nachystali lodě k odplutí, moc nás nebylo, komu ještě zbyly nějaké mince z prodeje modrých mužů.

Bohužel se ukázalo, že ve Středozemním moři vznikají na podzim bouřky naprosto znenadání. Bouře si s námi pohrávala po celé dva dny, zatímco vítr skučel a déšť nás bičoval do zad a tváří. Bylo to tak zlé, že ti, kdo vlastnili přilbu, si ji nasadili jako ochranu. Přesto jsme měli radost, protože šlehaly blesky a hřměly hromy – bylo dobré vědět, že Tór, jehož jsme už dlouho neslyšeli, naši plavbu stále sleduje.

Když se bouře utišila, loďstvo bylo o třetinu menší. Zůstalo něco přes padesát lodí a s nimi jsme se pomocí bidel a kůlů prodrali do rozlehlých bažin a slanisek zarostlých rákosím a našli dobře chráněný ostrov, kde jsme se utábořili. Železný Bjørn vyslal zvědy na obě strany podél pobřeží. Vrátili se se znepokojivými novinkami: po našich ztracených kamarádech nenašli ani stopy, ale zato se to tu jen hemží maurskými válečnými loděmi.

Slaniska byla součástí delty při ústí řeky, které místní říkali Ebro, a al-Turtusha, jedna z emírových největších lodních základen, ležela půl dne cesty výše proti proudu. Skrývali jsme se podél břehů Ebra a sledovali činnost Maurů. Zjistili jsme jejich síly a dospěli k názoru, že zaútočit na ně by se rovnalo sebevraždě.

Tak uplynulo dvanáct dní. U ohně velmožů se večer co večer rokovalo a hovořilo o naší situaci. Mnozí se domnívali, že bychom měli zamířit do příznivějších vod, a možná se dokonce vrátit domů. Pro tohle řešení se v podstatě vyslovovali stejní muži, kteří by za normálních okolností co nejhlasitěji prosazovali útok, drancování, zkázu a zmar.

Železný Bjørn váhal a říkal, ať počkáme a uvidíme. Skoro jako by tušil, co se stane – třináctý den se vrátily čtyři ztracené lodě. Ukázalo se, že je bouře zahnala daleko na moře a že muži našli ostrov, který se jmenoval Iviza. Obyvatelstvo bylo chudé, takže místo drancování vyrazily posádky na výpravy do vnitrozemí a naplnily lodě otroky.

„I když jsou ti ubožáci hodně chudí," vyprávěl jeden z velitelů čtveřice lodí večer při ohni, „přece jen jsme v jejich kostele našli

pár stříbrných relikvií, které stály za odnesení.“

„V kostele?“ zamručel Železný Bjørn. „Takže lidé na tomhle ostrově jsou křesťané?“

„Všichni do jednoho, a proto jsme doufali, že je prodáme Maurům, jak jsi nás to naučil. Ale tím ještě ta historie nekončí, protože dál na sever leží ještě jeden ostrov. Je přibližně stejně velký jako Sjælland, ale má skalnaté severní pobřeží. Za ním jsme objevili další ostrov, ten je o něco menší. Místní jim říkají Maiorica a Minorica a žijí tu silní, dobře živení lidé, kteří jsou pro otroctví víc než vhodní. Hlavní město Maioricy se jmenuje Palmaria a žije tu vyšší třída obyvatelstva. Říkají si grandi. Mají bojeschopné a dobře vyzbrojené jednotky, jež by nám mohly poněkud zatopit, ale z těch menších měst si můžeme odvést otroků, co nám bude libo.“

Jiskry z ohně létaly k tmavému nebi a všichni o těchto ostrovech dlouze hovořili. Nakonec se zvedl Železný Bjørn a pravil: „Pokud je něco, co lodní základna vždycky potřebuje, pak to jsou otroci. Přestrojte se za pokojné obchodníky s otroky, vydejte se nahoru po Ebru do al-Turtushy, a jestli se ukáže, že by tam byly dobré podmínky pro prodej, vyplujeme a nějaké otroky si pochytáme.“

„Musíme vám ještě něco povědět o našich druzích,“ odpověděl jiný muž, který si nejlepší novinku nechal na konec. „U těch ostrovů jsme se potkali s víc než dvacítkou lodí, jimž bouře taky změnila kurz. Doplují sem k pevnině během pár dní a pak budeme opět v plném počtu.“

Tahle zpráva byla uvítána velmi radostně a naše radost se nezmenšila, ani když se jedna loď odvážila vyplout proti proudu Ebra až k al-Turtushe. Ukázalo se, že emír nařídil postavit pevnost na kopci nad přístavem, takže lodní základna bude stále potřebovat obrovské množství pracovních sil.

Po celý podzim se jezdilo sem a tam mezi třemi mořskými ostrovy, kterým Železný Bjørn kvůli zjednodušení začal říkat Otrocké ostrovy, a lodní základnou na břehu Ebra. Vyšlo najevo, že Maurové rádi kupují jako otroky děti. Určitě proto, že z dětí, jež byly dostatečně silné na to, aby otroctví přežily, se později stali dobří vojáci. Železný Bjørn se jejich požadavkům velmi snažil vyhovět.

Když se přiblížila zima, přece jen zneklidněl. Jednoho večera u ohně prohlásil, že je na čase plout dál.

„Ale proč?“ ozvaly se protesty ze všech stran. „Zrovna teď se obchod s otroky tak daří.“

„To je možné," odpověděl, „ale pokud se emír doví, že s námi jeho vojáci v al-Turtushe obchodují, může ho napadnout, že je na nás pošle. Je jich mnohem víc než nás. A kdo ví, jaké poklady na nás čekají na východě?"

Ta slova zněla lákavě a po krátkém přemýšlení mu velmoži dali za pravdu, že dlouhý podzim byl dost náročný v bažinách, kde žily mraky komárů a jiného nepříjemného hmyzu. Prodali jsme zbývající otroky, jak nejrychleji jsme mohli, a připravili jsme lodě. Vypluli jsme z delty Ebra a zamířili k severu.

Na začátku měsíce, jemuž křesťané říkají říjen, jsme vydrancovali jeden klášter na vrcholu kopce, který byl vidět z pobřeží. Tady jsme zjistili, že jsme se v jistém smyslu vrátili do našeho výchozího bodu, protože z nářku a bědování mnichů jsme pochopili, že jsme opět ve Franské říši. Rychle jsme se vydali k dalšímu městu, jež se jmenovalo Perpignan. Tady jsme získali spoustu kořisti, aniž bychom narazili na odpor, který by stál za zmínku. O pár dní později jsme vstoupili na pevninu u Narbonne. Lidé v těchto končinách Franské říše neměli s válčením žádné zkušenosti a na náš příchod nebyli vůbec připraveni.

Vypočítávám všechny tyto události, jako by to byly jen položky v seznamu. Skutečnost je pochopitelně taková, že naše nájezdy byly pro obyvatele Otrockých ostrovů a pro Franky stejně katastrofální, jako byly pro ubožáky v severní Hispánii, al-Jaziře a v Modré zemi. Pokaždé, když jsme přepadli nějaké nové místo, bojoval jsem s velkou nechutí a odporem a drancování jsem se pokud možno neúčastnil.

Jednotlivá plenění už nikdo nepovažoval za nějakou zvláštní událost, nýbrž za další uzlík na šňůře, po níž ruka šátrá ve tmavém prostoru – byly to překážky, jež bylo nutné překonávat na cestě za vyšším cílem. O jaký cíl šlo, to většina mužů nevěděla. Množství ukořistěného zboží a mincí bylo postupně tak velké, že už jsme na palubu nemohli brát zajatce, protože lodě příliš zatěžovali a voda se dostávala až do otvorů pro vesla. Hojnost a nadbytek muže donutily, aby se nad hodnotou kořisti zamýšleli. Často se pak stávalo, že předměty, které se před rokem zdály drahé a nedocenitelné, po nás zůstávaly ležet na březích řeky.

Nastala potřeba znovu se zamyslet nad celou výpravou a zhodnotit ji a Železný Bjørn to samozřejmě pochopil jako první. Když jsme narazili na další rozlehlou a pustou bažinatou oblast porostlou rákosím, zavelel k vylodění na velkém ostrově uprostřed

jezera, shromáždil kolem sebe posádky a pod větrnou, zamračenou oblohou zaburácel zvučným hlasem:

„Tento ostrov pojmenuji jako Thorskær – Tórův ostrov. Tady se usídlím na zimu a každý, kdo se spoléhá na mé štěstí, je vítán, aby tyto krátké dny trávil se mnou. Vybudujeme tu palisádu a postavíme domy jako na mém ostrově ve Francích. Rákosí tu máme tolik, že by pokrylo střechy mnoha měst, a je tu dostatečné množství ryb a ptactva, aby nakrmilo celou zemi. Až přijde jaro, obereme místní obyvatele o jejich bohatství a v pozdním létě vyrazíme domů. Jdete do toho se mnou, chlapi?“

Vidina světlých zítřků uspokojila všechny. Ze shromáždění se ozval jásavý řev a muži po nějakou dobu tloukli zbraněmi o štíty. Poté se rozešli, aby vytahali bedny a stany na pevninu. Železný Bjørn se otočil na svého schovance.

„Co to předvádíš za obličeje? Tobě se moje plány nezdají?“

Věděl jsem, co Hasteinovi vadí. Mluvili jsme o tom mockrát během léta a podzimu a i když k tomu každý z nás dvou měl jiný důvod, ani jednomu se nelíbil způsob, jakým v poslední době výprava probíhala.

„Prodávat otroky rozhodně není činnost, která by zasluhovala úcty,“ prohlásil Hastein, „a slavnou pověst si člověk drancováním vesnic nezíská.“

„Copak jsem tě vychovával proto, aby sis dělal hlavu z takových prkotin?“

Železný Bjørn vyrůstal s otcem, který nemyslel na nic jiného než na slávu a čest, a proto si k obojímu vytvořil střízlivý a věcný přístup.

Hastein však jako všichni mladí muži toužil nalézt své místo ve světě a otisknout v něm vlastní stopu.

„Chci dobýt nejvyšší cíl,“ odpověděl Bjørnovi. „V zimě hodlám vyrazit do Qurtuby a najít způsob, jak vydrancovat emírovo hlavní město. A Rolfa Troufalce si vezmu s sebou.“

Tento rozhovor byl důvodem, proč jsme se o dva a půl měsíce později prodírali davem pod palmami na nádvoří před qurtubskou velkou mešitou na útěku před jejími strážci.

„Jsou pořád za námi?“ šeptl Hastein.

„Ano, blíží se k nám pořád víc.“

Khalid zmizel. Ten kluk nebyl hloupý.

U postranního vchodu, který nebyl o moc širší než běžné dveře

vedoucí na ulici, stál jen jeden strážce. Zvedl kopí a zakřičel něco, co téměř jistě znamenalo: „Stát!“ Hastein zpomalil, naklonil hlavu ke straně a rozpřáhl ruce, jako by uviděl nějakého milého přítele. Strážce sklonil zbraň a s tázavým výrazem ve tváři nás nechal přistoupit blíž. Hastein máchl malou stříbrnou dýkou, kterou ukradl v emírově modlitebně, strážci pod bradu. Ubožák zachroptěl a krev se mu po zeleném kabátci vyřinula proudem. Ostatní strážci se rozkřičeli a my jsme proběhli dál úzkou brankou. Mrtvému jsem přitom vytáhl z opasku zakřivenou šavli. Už ji potřebovat nebude.

Venku byla kolem stovek stánků postavených na dlážděném náměstí velká tlačenice. Kupci horlivě volali na návštěvníky mešity, kteří neustále proudili ven velkou bránou pod minaretem, a křik strážců tak přehlušili. Prodírali jsme se davem a zařadili se do proudu lidí kráčejících po nejbližší ulici, kde nás zaplavily vůně a pachy tržiště – syrové maso, napůl zkažené ryby, jasmín, koriandr a pot.

„Kam chceš jít?“ vyrazil jsem ze sebe zadýchaně.

„Zpátky do hostince a k našim koním.“

Malá hospůdka, kam nás zavedl Khalid, se nacházela poblíž vnitřní strany městských hradeb v jedné z východních čtvrtí.

„Zpomal,“ vyzval jsem ho. „Když poběžíme, vzbudíme pozornost.“

V emírově městě všechno probíhalo poklidným tempem. Dokonce i v zimě, kdy horko nebylo nijak zvlášť velké, se lidé pomalu ploužili spletí ulic, jako by na světě nebylo nic, s čím by se mělo pospíchat. Dva uspěchaní mladíci se zakrváceným oděvem by byli brzy nápadní.

Hastein pohlédl na šavli v mé ruce.

„A *tohle* nebudí pozornost?“

Zastrčil jsem zakřivenou zbraň pod plášť.

„Raději se bráním něčím jiným než nožíkem na ovoce.“

Jak jsme se vzdalovali od mešity, v úzkých uličkách kolem nás se tlačili muži všeho věku a ženské postavy zahalené v černém, děti, otroci, židé a křesťané. Na rozdíl od křesťanských králů emírovi nevadí, že v jeho městě žijí jinověrci. Musejí však platit daně, kdežto muslimové daně neplatí. Tohle uspořádání mi připadá velice rozumné, protože je tím zajištěna velká rozmanitost, bohatá nabídka zboží a vysoká hustota zalidnění, jež člověku umožní snadněji se ukrýt, pokud prchá před strážci veřejného pořádku.

„Až dorazíme do hostince,“ zavelel Hastein, „připravíš koně a já

zatím sbalím věci. Musíme se odtud dostat co nejrychleji.“

Oběma nám bylo jasné, že návštěva v emírově paláci bude dost pravděpodobně posledním podnikem, který v Qurtubě uskutečníme. Pak bude nejrozumnější zmizet. Teď už jsme na výběr neměli.

Dospěli jsme k místu, kde náš směr protínala vedlejší ulice. Doleva stoupala cesta vzhůru, doprava sbíhala dolů k řece a k hradbám v přístavu. Od městské brány vedl k jižnímu břehu starý římský kamenný most, ale ten hlídali. Pokud bychom skončili tam, máme to spočítané. Zastavili jsme se v líném pohybu lidských mas.

„Jdeme tudy,“ rozhodl jsem, aniž bych si byl tou volbou příliš jistý.

Pokračovali jsme spletí ulic dlážděných drobnými kameny. Cesty byly stále užší a provoz menší a menší. Čas od času upozorňoval tmavý portál na vstup do krámu nebo do soukromé zahrady, ale jinak představovaly vysoké zdi obklopující soukromou část domů neproniknutelnou bariéru z nabílených stěn a zavřených dveří nebo bran. Okna v horních poschodích byla zamřížovaná, jako by chtěla okolní svět zadržet venku. Zabočili jsme do uličky nalevo a poté do další napravo a pak už jsme zabloudili nadobro. Bez Khalidovy pomoci jsme byli v bludišti Qurtuby ztraceni.

„Jestliže je řeka tímhle směrem,“ prohlásil jsem, „musíme tudy nahoru.“

„A pokud tam není?“

„Tak musíme jít jinudy.“

„A kudy?“

Točili jsme se dokola mezi čtyřmi uličkami, jež se před námi otvíraly. Pak jsme se zastavili a pohlédli na sebe.

„Tudy, dobří páni!“

Na konci úzkého průchodu mezi dvěma domovními zdmi na nás mávala drobná postava.

„Khalide! Jak jsi nás našel?“

„Ne těžké. Pojďte, dobří páni.“

Prošli jsme dvěma ulicemi a poznali na modro natřené mříže nad nenápadným vstupem do hostince. Když jsme zaklepali, v malém průzoru se objevilo oko hostinského. Odstrčil závoru. Vřítili jsme se dovnitř tajnou chodbou v bráně. Kroutila se tak, že nikdo zvnějšku nemohl vidět do malé zahrádky před domem.

„Řekni mu, že hned odjíždíme,“ nařídil jsem Khalidovi.

„A co s tou šavlí?“ otázal se Hastein.

Zvedl jsem cizokrajnou zbraň a prohlédl si ji zevrubněji. Tenká vlnovka vykovaná ze dvou různých druhů oceli zdobila po celé délce dlouhou, zakřivenou čepel, která byla zároveň tenká, tvrdá a poddajná. Na konci rukojeti potažené kůží byla stříbrná koule, a dokonce i pochva z černé kůže byla nahoře a dole zdobená postříbřeným kováním krásných vzorů. Byla to nádherná zbraň a nikdy předtím jsem nic takového neviděl.

„Zabal ji s ostatními věcmi," rozhodl jsem se a šavli jsem mu hodil.

Hastein zmizel na schodech vzhůru k prvnímu patru domu, kde jsme měli naše pokoje. Já jsem pokračoval kolem květináčů s rostlinami a bylinami, jež stály před třemi sloupy podpírajícími stinné podloubí.

Khalid a hostinský stáli u miskovité nádrže na dvorku a hádali se.

„Ten šejdíř," zavolal na mě chlapec. „Chce mít peníze navíc za další dva dny."

„Dej mu je," odpověděl jsem.

Na konci podloubí se sloupy byl vchod do stáje. Stiskl jsem železnou kliku a vrata otevřel.

„Nemám dost mincí," uslyšel jsem za sebou chlapcův hlas.

Napůl jsem se otočil. Hostinský, malý muž se zakrouceným knírem, držel Khalida za límec jeho rozedraného kabátce.

„Hastein za chvíli přijde dolů s penězi."

Vzdor a hněv patrný na chlapcově tváři se změnil ve výraz zděšení a hrůzy. Pohlédl jsem stejným směrem jako on k otevřeným vratům.

Pět mužů sklouzlo ze sena mezi koňmi. Tváře měli temné a soustředěné, pohyby rychlé a vycvičené. Přiskočili ke mně, rukama mi zakryli ústa, povalili mě na zem a přitiskli mě k ní celou svou vahou. Pak mě začali tlouct.

Jeden z nich zvedl obušek. Kousl jsem ho do prstů, ucítil na jazyku krev a hlasitě jsem vykřikl. A pak už celý okolní svět potemněl a ztichl.

33

Probral jsem se pod kamennou klenbou. Denní světlo pronikalo dovnitř šesti hvězdicovitými otvory. Poznal jsem, že jsem se ocitl v některé z lázní, které mají Maurové tak rádi a které mně a Hasteinovi během našeho pobytu v Qurtubě ukázal Khalid. Když jsem se pokusil pohnout, zjistil jsem, že jsem pevnými řemeny připoutaný k nízkému stolu. Hlava mě bolela. V ústech jsem měl sucho. Zaschlé strupy v obličeji mi napínaly kůži.

Ve strohé místnosti jsem najednou zaslechl nějaký šelest. Z jednoho rohu se zvedl jakýsi ohavný skrček. Blížil se ke mně po hnědočervených dlaždicích na podlaze a sledoval mě přes okraj stolu. Měl křivé, znetvořené nohy a kulatý obličej s odstávajícíma ušima a velkým nosem čnícím nad ústy s koutky směřujícími dolů a ustupující bradou. Jeho pohled byl pohledem pětiletého dítěte.

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se ho.

Skrček odkulhal ven ze dveří. Krátce nato se vrátil s mohutným mužem svlečeným do půl těla. Hrud i břicho měl porosdé chlupy a kolem pasu měl uvázanou koženou zástěru. Obličej byl samá jizva a na bradě mu rašil tmavý stín jednodenního strniště.

„No, tak host probudil,“ konstatoval stejně lámanou franštinou, jakou používal Khalid. „Tak, práce může začít.“

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se znovu.

Chlupatec se zasmál a pak se na mě usmál řadou špatných zubů.

„Místo, kam nikdo si nepřeje,“ odpověděl a nadzdvihl konec stolu pod mýma nohama. Nohou si pod stůl přisunul vysoký trám, takže deska stolu teď byla nakloněná. Řemeny kolem zápěstí se napnuly, když teď držely celou váhu mého těla.

„Co to děláš?“ zeptal jsem se.

„Připravuji.“

Křivonohý skrček ponořil vědro do velké vany pod mou hlavou a naplnil je vodou. Dychtivě se usmál, přikulhal k chlupatci a postavil mu džber k nohám.

„Co chcete dělat?“ otázal jsem se a v zádech mě zamrazilo. Ačkoliv jsem tušil, co odpoví, podrobnosti mi jasné nebyly.

„Přimějeme ho mluvit pravda,“ odpověděl chlupatec a kývl směrem ke mně, takže nemohlo být pochyb o tom, koho tím myslí.

„Pravdu o čem?“

„Proč on tady. Ibn Asmun chce vědět.“.

„V tom případě mohu hned odejít. Jsem franský kupec a prodávám kůže a látky.“ To byl krycí příběh, který jsme s Hasteinem několikrát použili, abychom získali určité informace. „Jsem v Qurtubě kvůli tomu, abych navázal nová obchodní spojení. Slyšel jsem, že na tržišti mohou prodávat všichni bez ohledu na to, odkud jsou. To není pravda?“

„Je pravda,“ odpověděl kat a přikývl, „ale ne námořní lupiči. Ne špehové v emírův palác. Ne lidi, co vraždit stráže ve velká mešita. Takoví lidi ne.“

Nebylo těžké si spočítat, odkud o našem počínání ve městě věděl: od palácové stráže, žebráka z mešity, hostinského z hospody. Možná i od Khalida? Zabolelo mě u srdce, protože jsem toho kluka začínal mít rád a důvěřoval jsem mu.

„O tom já nic nevím,“ prohlásil jsem a snažil jsem se, aby se mi hlas pokud možno netřásl. „To určitě mluvíš o někom jiném.“

„Ibn Asmun říkal, ty tohle říkat.“

Kat beze spěchu vytáhl z kapsy kožené zástěry kus špinavého hadru a položil mi ho přes hlavu. Pokoušel jsem se ho setřást, ale skrček ho pevně držel za rohy a táhl dolů, takže se mi napínal přes nos a ústa. Kat zvedl kbelík z podlahy a vylil mí ho na obličej.

Účinek byl příšerný.

Říká se, že tonutí je nejbolestivější způsob smrti, který existuje. Hrozba udušení tělo přinutí, aby až do nejvzdálenějších částí těla vyslalo doběla rozžhavené záblesky bolesti. Bolest je chladná a palčivá, jako by člověka najednou ponořili do ledu a položili do ohně. Na moři trvá jen krátký okamžik, než tonoucí zemře a klesne do hlubin – nebo je zachráněn a může ostatním o zážitku vyprávět. Moje smrtelná muka se vlekla nesmírně dlouho. Kat byl mistrem v umění, jak je protahovat po celé hodiny.

Skrček mi na obličeji držel hadr, který zabraňoval tomu, aby se mi voda dostala do plic, ale moje tělo si stejně myslelo, že se topí. Pokoušel jsem se sám sebe přesvědčit, že tu nejde o fyzické nebezpečí a že mi to neublíží. Nebylo to nic platné. Pokaždé když na mě chlupatý kat vylil další džber, podmíněný reflex způsobil, že mě zachvátila bolest, kterou jsem nedokázal potlačit. Kolem mého těla byl led. Pode mnou žhnul oheň. Znovu a znovu.

Občas skrček nadzvedl hadr, takže kat se nade mne mohl naklonit a položit mi otázku.

„Kde jsou jeho přátelé?“ nebo „Jak sem přišel?“ nebo „Kolik jsou oni?“ nebo „Kdo ho poslal?“

Nutkání odpovědět jsem dokázal překonat jen díky tomu, že jsem se zaměřil na jeho lámaný způsob mluvy. Mučení tím však nebylo méně bolestivé. Moji trýznitelé měli spoustu času a obdivuhodný smysl pro povinnost.

První den, co jsem byl v cele, si kat a skrček dopřáli přestávku pouze jednou. Skrček mi strhl hadr z obličeje. Kat se vzdálil a ve tváři měl přitom výraz úcty. Otočil jsem se a natáhl krk.

Skulinou ve dveřích vysokou dva palce a širokou čtyři palce jsem viděl pár šedomodrých očí na opálené pokožce. Ten muž mě pozoroval z druhé strany dveří a jeho pohled byl radostný, ba téměř škádlivý. Kývl směrem ke katovi, jako by chtěl potvrdit, že je spokojený a průzor opět zasunul.

Skrček nabral vodu z kádě.

Kat mi ji vylil na hlavu.

Znovu mě zachvátila bolest a pocit, že se udusím.

A znovu.

A znovu.

V noci mě nechávali na pokoji. Jakmile světlo dopadající otvory v kupoli zesláblo natolik, že už v místnosti nebylo téměř nic vidět, kat odcházel a skrček mě krmil studenou kaší. Každý večer vyndali trám pod stolem, takže jsem alespoň neležel s hlavou dolů. Ale součástí mučení byly i chladné noci o samotě v cele, kde jsem se třásl zimou. Současně s temnotou přicházelo i ticho, osamělost a myšlenky na to, co se mnou bude. Mou odolnost to nahlodávalo stejně účinně, jako tomu bylo za dne. Byl jsem spoutaný a zdály se mi sny o útěku. O tom, že běžím k nějakému cíli, který se ke mně nikdy nepřibližuje, o tom, že letím a padám, že kopu nějakou díru a ze všech stran mě svírá kamení a hlína.

Ráno jsem se budil ve chvíli, kdy skrček nabíral z kádě vodu. Krátce nato se vrátil kat, zasunul pod stůl trám a pustil se do každodenní práce.

Rychle jsem ztratil ponětí o tom, jak dlouho už mě tu trýzní. Čas plynul v neustálém střídání vody a otázek, za nímž následovalo krmení studenou kaší, neklidná noc, pak po ránu skrček, další voda a otázky a studená kaše a neklidná noc a skrček po ránu.

Možná to trvalo pět dní, možná dvacet. Věděl jsem, že řeknu-li katovi to, co chce vědět, jeho další obětí se stane Hastein. Byl jsem proto pro něj tvrdým oříškem k rozlousknutí a do jeho flegmatické lhostejnosti se postupně vkrádal podtón svědčící o rozčarování a podráždění. V mé bídě a utrpení mi to dodalo drobný, rašící pocit

pýchy.

Mučení bylo bolestivé stále stejně, ale tím, jak se opakovalo, jsem si přivykl. Ukázalo se, že mým nejhorším nepřítelem je netečnost a odevzdanost. To mě nakonec dovedlo k tomu, že jsem začal opravovat katovu špatnou franštinu.

„Neříká se ‚kde jsou *jeho* přátelé‘,“ upozornil jsem ho a vzdorovitě mu pohlédl do ošklivého vousatého obličeje. „Správně je to ‚kde jsou *tvoji* přátelé‘.“

Kat s vědrem v ruce zaváhal. Zahlédl záblesk strachu v mých očích, když mi došlo, co jsem udělal, a usmál se. Skrček položil hadr zpátky a napnul látku. Kat na mě chrstl obsah džberu. Pak čekal, zatímco jsem s námahou lapal po dechu.

„Kde jsou *tvoji* přátelé?“ otázal se. „Jak jste se sem *dostali?* Kolik *vás* je? Kdo *vás* poslal?“

V samém koutě vědomí jsem formuloval odpovědi: „Čekají v al-Mariyi. Připluli jsme na obchodní lodi. Je nás celkem osm. Poslal nás Železný Bjørn.“

Přál jsem si mu odpovědět.

Musel jsem mu odpovědět.

Naklonil se nade mě a vítězně se usmál. Ze zkušenosti věděl, že mě zlomil.

Otevřel jsem ústa a ve stejném okamžiku se z chodby před celou ozval hluk. Zdálo se, že jde o nějakou rvačku. Budovou se rozléhal rámus a křik. Skrček se dobelhal ke dveřím, ale byl příliš malý na to, aby dosáhl na průzor. Sáhl tedy na kliku a strčil hlavu do chodby. Trhl sebou, když uviděl, co se tam děje. Pokusil se znovu zavřít, ale nějaká noha v kožených kalhotách dveře rozrazila. Zmrzačený pomocník upadl na mokrou podlahu.

Do cely vešel Hastein a naše pohledy se setkaly. Když pochopil situaci, v očích mu vzplál hněv. Zdvihl meč a skrčka skolil. Za Hasteinem se objevil Sture Sjællandán.

„Proč máme Rolfa Troufalce zachraňovat?“ volal a rozpřáhl náruč. „Vždyť on se jen koupe. To my v Lethře děláme každý týden.“

„Zavři klapačku, Sture.“

Hastein nemohl tušit, jak je mučení vodou bolestivé. To nevěděl nikdo, dokud to sám nezkusil. Ale viděl utrpení zračící se v mých očích. Postoupil vpřed a pozdvihl meč, aby zasadil ještě jednu ránu. Kat si chlupatými pažemi chránil obličej.

„Nech ho naživu!“ křikl jsem na něj.

Hastein se udiveně zastavil. I kat ztuhl, jako by nechápal, co se děje. Hastein vytáhl sax, přeťal řemeny a zachytil mě, když jsem ze stolu sklouzl. Pomohl mi vstát. Pohlédl mi do očí a pochopil, o co mi jde.

„Na," podal mi zakřivenou šavli, kterou jsem sebral strážci u velké mešity. „Použij ji."

Bolelo mě celé tělo. Řemeny se mi zařízly do paží a kloubů. Jizvy po nich se mi pravděpodobně nikdy neztratí. Třásl jsem se zimou, ale z rukojeti šavle mi do rukou proudilo teplo. Tvarovaný jílec obalený kůží byl příjemný na dotek.

„Můžeš si vybrat," obrátil jsem se fransky ke katovi. „Odpovíš mi na otázky, nebo můžeš zaujmout mé místo."

Tmavé oči mu zašilhaly po mučicím stole.

„Kdo vám řekl, kde bydlíme?" pokračoval jsem.

„Hostinský vyprávět. Dávno vás sledovat."

„Proč mučení vodou?" Ta otázka se mi během trýznění v podvědomí neustále objevovala jako planoucí pochodeň. „Proč ne bičování? Nebo žhavé železo a kleště? Proč jste mě nesměli zranit? Na co jste mě měli použít?"

Pokrčil holými, chlupatými rameny.

„Já jen kat. Ibn Asmun mně nic neříkat."

„Ibn Asmun? To byl ten muž s modrýma očima za dveřmi?"

Přikývl se zaťatými zuby.

Zvedl jsem šavli. Zbývající Strážci vatry se ve dveřích objevili právě ve chvíli, kdy katova krev vystříkla na zeď. Chlupaté tělo spadlo na mokrou podlahu. Hleděl jsem na mrtvolu se smíšenými pocity. Drancoval jsem a plenil, ale tady jsem poprvé zabíjel s plným rozmyslem. Říká se, že takový okamžik je určitý mezník – je rozdíl, když se člověk rozhodne někoho zabít zcela uváženě, než když mává zbraní a zasazuje rány v žáru boje. Ale necítil jsem nic – ani vztek, ani ulehčení, ani radost. Byl jsem příliš vyčerpaný a ztrápený.

Strážci vatry za mnou projevovali větší nadšení. Bård vyrazil nadšený výkřik a jeho starší bratr Bjarni zamručel a uznale pokýval hlavou.

„Dobrá práce," pochválil mě Nor Thorvald.

„Kdo má dobrou ránu, setne snadno hlavu," přidal se Dlouhý Fridtjof.

„To jsem netušil, co všechno v tobě vězí, Rolfe Synu otrokyně," prohodil Dagfinn Fagre s úsměškem a pohodil zlatou kšticí.

Ztratil jsem vědomí, ale Hastein mě stihl zachytit.

34

Hastein mě uslyšel, jak křičím na dvoře hostince, a oknem v našem pokoji viděl, jak mě přemohlo pět mužů. Ve stejném okamžiku se bránou z ulice dovnitř vřítila četa emírových vojáků v zelených kabátcích. Hasteinovi nezbývalo nic jiného než uprchnout na plochou střechu domu a odtud přeskočit na sousední budovu a z ní opět na další. Stihl s sebou vzít jen zbraně. U jedné stáje před městskými branami ukradl koně a odtud se hnal do al-Mariyi, kde kotvila naše loď. Na palubě čekali zbývající Strážci vatry.

Když jsem procitl, ležel jsem na lůžku ze sena na koňském povoze. Proti ostrému slunci mě chránilo plátno napnuté na čtyřech kůlech. Před povozem jeli po holé, skalnaté půdě barvy písku na koních mí přátelé. Římská silnice vedla táhlým údolím lemovaným po obou stranách vysokými horami. Mezi oblými kopci obroušenými tisíciletým působením větru a nejrůznějšího počasí se v pravidelných rozestupech objevovaly strmé skály čnící do oblak, jako by je nějaká neodolatelná síla protlačila zemskou kůrou. Kamenitou půdu všude kolem narušovaly tečky tmavě zelených keřů.

Poznal jsem to místo. Na začátku zimy jsme touhle zvláštní pouštní krajinou jeli s Hasteincm opačným směrem do Qurtuby.

„Blížíme se k al-Mariyi," vyhrkl jsem chraptivě.

Khalid sedící vedle se pohnul a usmál se na mě. Dlouhý Fridtjof se otočil na kozlíku povozu.

„To je dobře, že jsi zase mezi námi," podotkl. „Plevel hned tak nezajde."

Ostatní zjistili, že už jsem při vědomí. Přijeli blíž a usmívali se na mě. Oči se mi zalily slzami. Cítil jsem, jak se mi stáhlo hrdlo, a nemohl jsem říct, jak jsem jim vděčný. Hastein přeskočil z koně na korbu vozu.

„Všichni jsme se shodli na tom, že se vrátíme a zachráníme tě," usmál se. „I když Dagfinn Fagre s tím souhlasil hlavně proto, aby na

lodi nezůstal sám.“

„Měl jsem obavy, jak tě v tak velkém městě najdeme, a proto jsem o tom zapochyboval,“ hájil se zlatovlasý mladík.

„Kdybych se rozmýšlel,“ přiznal Hastein, „kladl bych si stejnou otázku. Naštěstí jsme vyrazili bez zaváhání. Cestou jsme potkali Khalida. Bez něj bychom tě ztratili nadobro.“

Obrátil jsem se k tmavovlasému chlapci. Našemu hovoru vedenému severskou řečí nerozuměl, ale když zaslechl své jméno, celý se rozzářil.

„Jak se ti povedlo uniknout, když Maurové přepadli hostinec?“ otázal jsem se franským jazykem.

„Těch pět mužů ve stáji chytilo tebe, dobrý pane,“ vysvětlil. „Všichni ostatní pronásledovali druhého dobrého pána přes střechy. Khalid sám s hostinským na dvoře. Kopl ho do koulí a zmizel.“

Pro Khalida nebylo těžké stát se v qurtubských uličkách neviditelným. Naštěstí slyšel muže, kteří mě přemohli, mluvit o tom, kam mě mají dopravit, protože jinak by mě Hastein nenašel nikdy.

Stejně jako Anglie a Franská říše je i Hispánie protkaná kamennými silnicemi, které tu zanechali Římané. Na rozdíl od Franků a Sasů však Maurové vyspravili dopravní systémy bájného národa tam, kde je poškodil zub času, déšť a zvětrávání. Khalid vysvětlil, že dlouhá cesta mezi al-Mariyou a Qurtubou proto běžně trvá pouze šest nebo sedm dní a že už ušel notný kus pěšky, když potkal Hasteina a zbývající Strážce vatry, jak se tryskem vracejí.

„Ty jsi věděl, že je potkáš?“ otázal jsem se.

„Pouze jedna cesta do al-Mariyi, dobrý pane: průsmykem a přes velkou, rovnou pláň. Khalid nemyslet, že jeden dobrý pán nechat druhý dobrý pán být.“

„Ale jak jsi mohl vědět, že loď kotví s posádkou v al-Mariyi?“

„Khalid o lodi nic nevědět, ale slyšet dobří pánové mluvit o al-Mariya.“

Během našeho pobytu v Qurtubě jsme se s Hasteinem často bavili o Strážcích vatry, kteří na nás v malém přístavním městečku čekali. I když Khalid naší řeči nerozuměl, jméno přístavu pochytil a zbytek si domyslel.

„Buď rád, že je Khalid tak bystrý,“ poznamenal Hastein. „Řekl nám, že už v Qurtubě nejsi. Maurové tě dopravili na místo, které se jmenuje al-Hamra.“

„Al-Hamra je pevnost v horách,“ vmísil se Khalid horlivě do

hovoru. „Výcvikové místo pro špehy. Emír toho hodně tají. Proto si o tom všichni v Qurtubě šeptají.“

Hastein mi vyprávěl, že al-Hamra je stará pozorovatelna na nejzazším výběžku mohutného horského hřebenu. Od jeho úpatí se k východu táhne rozsáhlá planina, kam až oko dohlédne. Tenhle bod tu stojí už po stovky let, ale Maurové z něj vybudovali celistvou pevnost s trojúhelníkovým půdorysem obklopenou vysokými hradbami.

„Jak jste se do takového místa dokázali probojovat?“

„Nebylo to tak těžké, jak by si člověk myslel. Al-Hamra působí odstrašujícím dojmem, ale střežila ji jen hrstka mužů. V noci jsme přelezli hradby, jak nás to učil Železný Bjørn, a zneškodnili většinu spících stráží. Pak jsme čekali, až se rozední, a začali tě hledat. V al-Hamře bylo tak málo posádky určitě kvůli tomu, že emír vzal většinu vojáků s sebou do Oporta.“

Vývoj vysoké politiky nám velmi nahrál. Stejně jsem se však nedokázal zbavit myšlenky, že jsme měli až trochu příliš velké štěstí.

„Co víš o ibn Asmunovi?“ otázal jsem se Khalida.

„On velmi zlý muž,“ odpověděl mi chlapec ustrašeně. „Ncjhorlivější služebník emíra. Dobrý pán si nepřát ho potkat.“

„Já jsem se s ním *setkal*,“ vzpomněl jsem si na šedomodré oči, jež mě pozorovaly průzorem ve dveřích cely.

„Tedy dobrý pán naživu proto, že ibn Asmun s ním má plán.“

„Tak ten jsme překazili.“ Hastein mi položil ruku na rameno. „Ibn Asmun a jeho emír budou překvapení, až vydrancujeme Qurtubu.“

„Pořád mi není jasné, jak by se to dalo udělat,“ namítl jsem.

„Mně zatím taky ne.“ Hastein přeskočil z korby povozu na koně. „Ale víc než kdy jindy si to žádá moje čest. A tvůj nový meč.“

Kývl k šavli, která mi ležela po boku na seně. Natáhl jsem se po ní a z rukojeti se mi znovu rozlilo po těle příjemné teplo.

„Křivozobka,“ řekl jsem nahlas.

„Dobré jméno.“

Hastein pobídl koně a odklusal do čela našeho malého průvodu. Povoz se kodrcal dál a Dlouhý Fridtjof se znovu soustředil na cestu.

„Pověz mi ještě něco o ibn Asmunovi,“ vyzval jsem Khalida.

Už jen vyslovení toho jména způsobilo, že se chlapci v očích objevil stín děsu, a to ani nebylo pravé jméno.

„Ibn Asmun znamenat ‚syn Asmuna‘. Před rokem on přišel do

Qurtuby ze severu. Velet hon na emírovy nepřátele. Ibn Asmun provádí únosy a mučení, aby ty nepřátele našel. Zlý muž, dobrý pane, moc zlý muž.“

„Kdo je ten Asmun, jehož je synem?“

„Khalid si ne jistý. Lidé říkají, Asmun není člověk, ale džin – arabský démon pouště. Létá v noci a jí duše.“

Velitel špehů musí vzbuzovat strach. Ibn Asmun si svou přezdívku vybral velice pečlivě. Khalid o tom muži nevěděl nic konkrétního a z toho, co se o něm povídalo, jsem o moc chytřejší nebyl. Takže jsem ho raději místo toho poprosil, aby mi vyprávěl 0 maurském bohovi. Zážitek z poklidných modliteb v qurtubské mešitě se mi usadil hluboko v těle navzdory všemu, k čemu mezitím došlo.

„Alláh je jediný pravý bůh a on zvolit Mohameda, aby za něj mluvil jako prorok. Mohamed žít stovky let dozadu. Alláh vydal prorokovi svá pravidla: ctít Alláha, modlit se pětkrát denně, být čestný, poctivý a pravdomluvný, být laskavý k chudým, věrný svaté knize Koránu. Pak člověk být dobrý muslim.“

Pokoušel jsem se dovědět ještě něco dalšího, ale stejně jako já jsem o Ásech věděl jen něco málo, když jsem byl dítě, tak i Khalid ze svého náboženství znal pouze jeho jednoduchá a srozumitelná pravidla pro život. Rychle se začal opakovat, a tak jsem se místo toho zeptal na jeho dětství v Qurtubě.

„Žádný otec,“ řekl smutně. „Matka chudá. Zemřela na nemoc, když Khalid osm let. Khalid úplně sám na světě, ale přesto si vede dobře.“

Hlavní příčinou toho, že chlapec byl stále ještě naživu, byl pravděpodobně islámský příkaz hovořící o dobročinnosti vůči chudobným – a pak také Khalidovo jazykové nadání, jež mu umožnilo pomáhat křesťanským cestujícím, aby se ve městě uplatnili a uživili.

„Khalid mít štěstí,“ pokračoval. „Poprvé sám na trhu pomoci cizinci. Kupec z Montpellier. On taky mluvit arabsky. Zůstat půl roku ve městě. Naučit Khalid hodně.“

Chlapec od té doby pomáhal nesčetným dalším cestujícím křesťanům a na tržišti znal všechny kupce.

„I toho, který Hasteinovi prodal tu světle modrou džubbu?“ otázal jsem se.

„Obchodník s oděvy Abdul je jeden z nejlepších zákazníků Khalida.“

„Udělal Hastein dobrý obchod?“

Chlapec se přesvědčil, že Hastein není v doslechu.

„Přiměřená cena za kvalitu. Předražená suma za levný šmejd. Abdul dát Khalidovi osm procent.“

„A hostinský v penzionu u městských hradeb?“

„Deset procent,“ usmál se pyšně, ale pak si vzpomněl, k čemu tam došlo. „Samozřejmě nevědět, že hostinský Špeh ibn Asmuna. Ibn Asmun myslet, že dobří páni námořní lupiči. Že ohrozit přístavy al-Lishbuna a Qadis a drancovat al-Jazíra. Někteří jim říkat al-Madjus, uctívači ohně, jiní zase Vikingo.“

Mlčel jsem, protože ten poslední název mi byl až moc dobře povědomý. Divil jsem se, odkud Maurové znali vlastní severské označení pro námořní lupiče.

Vtom Dlouhý Fridtjof prudce přitáhl opratě a povoz s drcnutím zastavil. Dostali jsme se na konec pouště a ocitli se na úrodné planině svažující se z hor dolů k širokému zálivu zarámovanému z obou stran špičatými modrými horami. Římská silnice se vinula kolem polí a dvorů k seskupení bílých domů na pobřeží. Za nimi se do nedohledna rozprostíralo azurově modré moře.

„Tolik modra,“ zašeptal Khalid.

Nedozírná plocha musela ohromit chlapce, který vyrostl v úzkých městských uličkách, kde nikde nebylo vidět na obzor.

„Jak to, že už jsme v al-Mariyi?“ otázal jsem se Dlouhého Fridtjofa. „Jak dlouho jsem byl v bezvědomí?“

„Pevnost, kde tě drželi, je odtud jen asi tři dny jízdy.“

„Takže se hodilo, že mě ibn Asmun nechal přivézt zrovna tam.“

„Moudrý bere, co mu dává osud,“ odpověděl mi pihovatý námořník jedním z mnoha svých pořekadel, „však blázen koni darovanému do huby hledí dosud.“

„Nerozumím ani polovičce těch tvých rčení, Fridtjofe.“

„To já taky ne,“ zašklebil se, „nikdy jsem se svého strýce Ketila neptal, co znamenají.“

Projížděli jsme městečkem s pokřivenými obílenými domy. Mnoho lidí na ulici nebylo. V přístavu kotvilo jen pár lodí. Náš knarr z nich byl největší. Hastein mi pomohl na palubu a ostatní se zatím připravili k vyplutí. Dagfinn Fagre se nepřátelsky zahleděl na Khalida.

„On popluje s námi?“

„Zradil svého emíra, aby mi zachránil život,“ odpověděl jsem. „Zpátky do Qurtuby se vrátit nemůže.“

„To je možné, ale co tu mezi námi bude dělat?“

Dagfinn Fagre víceméně postrádal schopnost soucitu a vcítění, ale uvědomil jsem si, že v tomhle případě to vidí správně. Pohlédl jsem na Khalida a věděl jsem, že mu dlužím pravdu.

„My jsme Vikingové, Khalide,“ řekl jsem. „To my jsme ohrožovali al-Lishbunu a Qadis. A my jsme vydrancovali a vypálili al-Jaziru. Byli jsme v Qurtubě na výzvědech a teď plujeme pryč do našeho zimoviště ve Franské říši. Jestli chceš, vezmeme tě s sebou, ale volba je na tobě.“

Khalid se podíval na knarr, jako by to věděl po celou dobu.

„Kdy vyplujeme?“

35

Zimní počasí zahalilo Camargue do husté mlhy, která ležela nad rozlehlou bažinatou oblastí jako tlustá deka. Prodírali jsme se s knarrem pomalu mlhou kolem rákosových porostů a drobných kousků souše a blížili se k ostrovu, který Železný Bjørn našel a zabral na začátku zimy.

Z al-Mariyi jsme se plavili směrem na sever podél hispánského skalnatého pobřeží, kde náporu vln čelí strmé prašné hory barvy písku. Minuli jsme ústí Ebra a lodní základnu al-Turtushu, aniž bychom narazili na nepřátele, a pokračovali jsme kolem spálených trosek Perpignanu a Narbonne. Když jsme na noc zakotvili u pobřeží, vždy jsme se po dvou střídali na stráži. Na moři jsme své zbraně vždy měli po ruce. Naše opatrnost byla přehnaná. Mnoho lodí jsme neviděli a nic nám nehrozilo.

„Co to je?“

Dagfinn Fagre ukázal na dlouhý stín v šedé mlze. Když jsme se přiblížili, ukázalo se, že je to useknutá hlava nabodnutá na kůl. Kůže byla rozpraskaná a zčernalá, ústa se doširoka rozevírala a odhalovala křivé, zažloutlé pahýly zubů. Oči už dávno vyklovali rackové nebo havrani a tmavé oční otvory nás vítaly prázdným pohledem. Přestali jsme se odrážet a zpoza zábradlí jen mlčky zírali, zatímco jsme pluli kolem tohoto úděsného mezníku. Za první

hlavou se jich v mlze objevila celá skupinka.

„Takhle jsme to dělávali u nás v Lethře, když jsme přemohli nepřítele," podotkl Sture Sjællanďan.

„Ale kdo to udělal tady u Thorskæru?" otázal se Dagfinn Fagre. „Že by Frankové porazili Železného Bjørna, když jsme byli pryč?"

Pokud by tu Železný Bjørn někde ležel mrtvý v bažinách, jeho duch by se stále vznášel nad krajinou a pronásledoval každého, kdo by ho rušil. Thorvald se ustrašeně rozhlédl, protože muži z Norska jsou ještě pověrčivější než ostatní Seveřané.

„Žádný Frank mého pěstouna zabít nedokáže," prohlásil Hastein. „A ostatně žádná z těch hlav nemá světlé vlasy."

To nás uklidnilo. Brzy jsme dorazili do velkého, mělkého jezera, tvořícího střed bažinaté oblasti, a bidly jsme se odráželi dál do šedivého neznáma. Mlha všechny zvuky tlumila a bylo slyšet jen pleskání vesel. Dokonce i já jsem začal být napjatý, i když jsem jinak na řeči svých druhů o strašidlech moc nedbal. Po určité době, která nám připadala jako věčnost, se před námi pomalu objevily špičaté tvary, jež se pozvolna proměnily na nepravidelnou palisádu kolem ostrovní pevnosti. Hradba z kůlů sahající do výše dvou dospělých mužů se odrážela v poloslané vodě. Val nikdo nestřežil a pořád nikde nebylo ani živáčka. Sunuli jsme se s knarrem dál kolem pevnosti až k její straně otočené směrem k pevnině. Tady jsme spatřili lodní stěžně, čnějící za dřevěnou stěnou.

„Kdo tam?" ozvalo se volání z trámové věže nad širokou bránou.

„Přátelé," zavolal Hastein v odpověď.

Muž na věži váhal, dokud jsme se nepřiblížili natolik, že nás dokázal poměrně dobře rozeznat. Vzpřímenou postavu Sigurda Hadího oka jsme si nemohli splést s nikým.

„Hasteine!" zavolal. „Už bylo na čase. Od té doby, co jsi odplul, měl Železný Bjørn mizernou náladu. Leckdo to pocítil i na vlastní kůži."

„No, my jsme ty hlavy viděli."

„Hlavy?"

Hastein ukázal zpátky do mlhy.

„Myslím ty uřezané lebky na kůlech, kolem kterých jsme právě proplouvali."

„Jo tak, tyhlety." Sigurd Hadí oko se zašklebil. „To jsou jen franští otroci, kteří se pokusili uprchnout, a dostali za to, co jim patří. Napíchal je tam Halfdan Bílý šat, aby odstrašil útočníky."

„Frankové vás objevili?"

„Zatím ne, ale asi tuší, kde se skrýváme.“

Hastein čekal na pokračování.

„Tak proč ty hlavy?“ zeptal se nakonec.

„To je dílo Halfdana Bílého šatu. Aby vyděsil Franky.“

„Jak mohou být Frankové hrozbou,“ trval Hastein dál na svém podrážděně, „když o nás jen něco tuší?“

„Asi nejenom tuší. Nikomu se nechtělo čekat na jaro, a tak jsme asi před měsícem vypluli proti proudu řeky, která se jmenuje Rhôna. Nejdřív jsme narazili na malé městečko, asi půl dne plavby od pobřeží. Dál ve vnitrozemí bylo větší město, a když si pár horkých hlav řeklo, že si drancování moc neužili, pokračovali ještě dál a dostali se do dalšího města. Teď už jsou všechna tři vyrabovaná a vypálená a kořist máme v bednách.“

Hastein pevně sevřel rukama zábradlí, až mu klouby zbělely. Sigurd Hadí oko dál vyprávěl o vydařeném drancování a ani ho nenapadlo, jak to asi působí na chlapy, kteří strávili celou zimu neužitečným průzkumem nedobytného města.

„Takže jsme tu na Thorskæru měli dost práce,“ ukončil svou řeč černovousý jarl, „a všichni se domů vrátí ještě bohatší, než jsme čekali.“

Knarr se pohupoval před pevnostní bránou.

„Co kdybys nás pustil dovnitř?“ zavrčel Hastein.

„To bych mohl.“

Sigurd Hadí oko začal šplhat dolů po žebříku a současně na někoho zavolal, že mají otevřít schovanci Železného Bjørna. Muži u skrytého navijáku uvedli do pohybu kladku, takže se dvojitá brána v palisádě začala pomalu zdvihat. Před námi se, jedna vedle druhé, objevily lodě ve velkém přístavišti vyhloubeném v ostrově tak, že tvořilo široký půlkruh. Posunuli jsme se dál dopředu a se svěšenými hlavami jsme vystoupili na nábřeží stlučené z prken. Sigurd Hadí oko rozpřáhl paže, zatížené stříbrnými náramky, a přivítal nás.

„Moji bratři jsou v hlavním domě.“ Ukázal nahoru k podlouhlé budově, jejíž špičatá střecha čněla do mlhy jako hřbet mohutného spícího zvířete.

„Počítají naše stříbro a přitom pijí dobrou medovinu, kterou jsme si sami vyrobili z medu divokých včel. Jak vidíte, měli jsme tu práce dost a dost.“

Zimoviště na Thorskæru zahalené v mlze vypadalo jako kousek severské země. Řada nízkých zemnic tvořila ulici vedoucí

k největšímu domu. Vousatí chlapi chodili sem a tam po haťových chodnících nebo seděli před domy a stany, popíjeli nebo pracovali. Všechny zdobilo stříbro a náramky. Nikdo si nás nevšímal.

„Má tu bratr Jarvis kostel?“ otázal jsem se.

„Je u palisády za klecemi pro otroky. Ukážu ti cestu, švagře.“

„Jdu s tebou,“ vyhrkl Hastein. „Už je to dávno, co jsem naposledy mluvil se starým, dobrým Jarvisem.“

Mám-li říct pravdu, nikdy jsem neviděl, že by ti dva spolu hovořili, ale Hastein se pokoušel setkání se svým pěstounem odsunout. Khalid se nás držel v těsném závěsu a velkýma, udivenýma očima sledoval všechno kolem. Nahoře podél valu u jižní strany palisády stála řada otevřených klecí. Tady strádaly stovky Franků, kteří čekali, až budou přepraveni do al-Turtushy a tam prodáni.

„Železný Bjørn pořád obchoduje s otroky,“ poznamenal jsem. Měl jsem pocit, jako bych měl v žaludku kámen, a udělalo se mi mdlo.

„To jo, skvěle to vynáší,“ usmál se Sigurd Hadí oko. „Skoro víc než drancování.“

„Ale slávu si tím nezískáš,“ zamumlal Hastein.

Ukázalo se, že kostel bratra Jarvise je plesnivý strakatý stan postavený z kusu plachtoviny z nějaké franské lodi. Nad vchodem stál primitivní kříž stlučený ze dvou kusů dřeva. Před vchodem do kostela čekala Ylva.

„Vítejte zpátky,“ pozdravila nás štítonoška, jako by čekala, že se vrátíme právě dnes. „Máte nějaké novinky o Qurtubě?“

„Nic dobrého,“ přiznal jsem.

„To nevadí.“ Usmála se a ukázala přitom nepravidelný chrup. „Frankové se nebrání tak dobře jako Maurové, ale nejsou o nic chudší. Jak vidíte, zase jsem se jednou mohla vydat na rabování, když Bella tady byla v bezpečí.“

Úzké rukávy černé kožené svrchnice zdobil asi tucet stříbrných náramků a na krku se jí leskla spousta zlatých řetězů.

„Mnich je teď na mě naštvaný,“ prohlásil Sigurd Hadí oko, „takže já s vámi dovnitř nejdu. Řeknu bratrům, že jste se vrátili.“

„Neříkej jim to,“ požádal ho Hastein.

„Proč?“

„Protože jim to raději řeknu sám.“

Odtáhl jsem cíp stanu stranou. Uvnitř seděl Jarvis na nějakém odříznutém pařezu před oltářem z nízkého stolu se dvěma

mastnými lojovými svíčkami. Pohár a vzpřímený stříbrný kříž pocházely bezpochyby z nějakého franského kostela.

Před drobným fráterem klečela Bella s bradou skloněnou na prsa. Na sobě měla modré šaty franského střihu z měkkého sametu s dlouhými rukávy. Kolem krku jí visel zlatý řetěz s množstvím půvabně vykovaných článků. Přes ramena měla přehozený červený plášť s kapucí přetaženou přes černé vlasy.

„Ego te absolvo," řekl Jarvis a udělal jí znamení kříže na čele. Pak vzhlédl a mávl na nás, ať přistoupíme blíž.

Místa tam bylo málo, a když jsme se s Hasteinem, Ylvou a Khalidem usadili na dřevěný rám vystlaný slámou, který Jarvisovi sloužil jako postel, hlavami jsme se dotýkali prověšeného stanového plátna.

Jarvis dychtivě hleděl na naše obličeje. Úsměv se mu z tváře rychle vytratil.

„V Qurtubě se vám to nepovedlo," konstatoval zklamaně. „Pán by vám požehnal, kdyby se podařilo tu díru bezvěrců pořádně provětrat."

Vrásčitý obličej měl zšedlý, bílé vlasy umaštěné a rozcuchané. Z Jarvisova dechu to táhlo po celém stanu, a když se neohrabaně natáhl po stříbrném poháru, bylo mi jasné, že je opilý. Pohlédl jsem na Bellu. Pokrčila rameny.

„Tady se nám, jak vidíte, daří," pokračoval Jarvis sarkasticky. „Města Arles a Nimes padla. Valence je vypleněná tak, že tam nezůstal kámen na kameni. Sigurd Hadí oko byl tak pozorný, že mi přinesl kříž a kalich, které našel v jednom kostele."

Dal si dlouhý doušek ze stříbrného poháru a potlačil říhnutí. Šedohnědou kutnu měl na hrudi pobryndanou vínem. Skvrny byly různého stáří.

„Když jarl Sigurd chce, je to opravdu dobrý křesťan. Ušetřil kněží a mnichy. Jenže ostatní mužstvo je nešetřilo, takže není jasné, k čemu bylo jeho milosrdenství dobré." Hořce se usmál vlastnímu sarkasmu. „A Železný Bjørn mě nechce pustit, abych odtud odcestoval."

„Kam?"

„Do Říma. Abych tam hledal odpuštění svých hříchů." Jarvis se kamsi nepřítomně zahleděl a hlas se mu začal třást. „Vypálil jsem mešitu v al-Jaziře. Pomáhal jsem zapálit al-Mazimmu. Zabíjel jsem bezvěrce, kdykoliv jsem měl příležitost. Ale nedokázal jsem zabránit drancování franských měst. Přihlížel jsem tomu, když dobré

křesťany prodávali jako otroky. Jaký trpný osud je teď čeká?“

Slzy mu kanuly do vína.

„Do Říma?“ opakoval Hastein, který už jeho další slova neposlouchal. „Myslel jsem, že Římané jsou lidé z dávných ság a už vymřeli.“

„Protože jsi nevědomý pohan,“ zahuhňal Jarvis. „Řím obrátil na pravou víru císař Konstantin před stovkami let a teď je to sídlo papeže, posla Božího na zemi.“

„A je ten papež bohatý?“

„Bohatší než kterýkoliv nevěřící ďábel. Jeho chrám, bazilika svatého Petra, je největší na světě a existuje už pět set let. Proudí tam poutníci veškerého křesťanstva, aby dosáhli spásy svých duší. Ty se ptáš, jestli je bohatý! Jako by se tohle bohatství dalo měřit tvými světskými pojmy.“

„Já bych si z něj kousek odměřil.“

I mě překvapilo, že římské hlavní město stále stojí. Možná že naděje spatřit Řím byla pro drobného frátera další pohnutkou, proč se s námi na výpravu vydal.

„Není Řím odtud příliš daleko na to, aby ses tam dostal?“ otázal jsem se znepokojeně.

„Když odtud vyrazím zítra, dojdu tam za měsíc. Po moři by to trvalo nanejvýš deset dní. Je to kratší cesta než ta, kterou jste právě urazili z Hispánie. Ale Železný Bjørn říká, že mě tady potřebuje. Abych mu pomáhal při jeho zločinech.“ Jarvis od sebe zatrpkle odhodil pohár a pocákal Khalidův kabátec. „Koho to máte s sebou?“

Představil jsem mu chlapce, který se vstřícně usmíval.

„To zní maursky,“ pronesl Jarvis podezíravě.

„Taky to maursky je. Vzali jsme ho s sebou z Qurtuby. Pomohl nám…“

„Ty jsi pozval *nevěřícího*,“ přerušil mě drobný fráter a postavil se na třesoucí se nohy, „aby vstoupil do mého *posvěceného kostela*?“

„Je to jen kluk,“ namítl jsem. „A tohle je obyčejný stan.“

„VEN!“ Jarvis se musel opřít o oltář, který se pod jeho vahou zakymácel. „Zmiz, ty odpadlíku! Táhni k čertu!“

Khalid a já jsme vyšli ven. Hastein a Ylva nás následovali. Bella se zdržela o chvilku déle, aby utěšitele své duše uklidnila, ale rychle vyšla ven za námi. Jarvis zůstal v zatuchlém stanu a vykřikoval tam kletby a nadávky.

„Mám o něj obavy,“ podotkla Bella a vypadala spíš podrážděně než znepokojeně. „Takhle vyvádí celou zimu.“

„Nikdy dřív jsem ho pít neviděl," řekl jsem. „Ani v klášteře, kde si jinak ostatní mnichové rádi přihnuli. Je to pravda, že Bjørn nechce, aby odcestoval?"

Bella vzdychla a zakroutila nebesky modrýma očima.

„Kněží mluví často latinsky, když je Halfdan Bílý šat mučí. S Jarvisem coby tlumočníkem a Železným Bjørnem našli spoustu zakopaných relikvií a hromady církevního stříbra."

Zamrazilo mě pomyšlení, jak asi musí Jarvise trápit svědomí. Nebylo divu, že se dal na víno. Zašilhal jsem směrem ke stanu, kde se už rozhostilo ticho.

„Určitě mi nebudeš věřit," pokračovala Bella, „ale stýskalo se mi po tobě."

Měla pravdu. Nevěřil jsem jí. Vydal jsem se zpátky ke stanu.

„Je tu pořád taková zima a vlhko," stěžovala si. „Oblečení mi páchne zatuchlinou. V bedně mám plíseň. Měděné šperky zelenají a stříbro šedne. Lesk si zachovává pouze zlato. A nedá se tu nic dělat. Můžu se jen dívat, jak se chlapi opíjejí a znásilňují otrokyně. Věř mi, že se tu člověk rychle začne nudit. Se Sigurdem se nedá mluvit o ničem. Jak vypadá Jarvis, jsi viděl. Můj jediný přítel je Ylva."

Má nevlastní sestra pracovala na získání svého postavení tvrdě a cílevědomě. Dva ze tří Lodbrokových synů si otočila kolem prstu. Měla víc moci než většina žen, ale spokojená přesto nebyla. Možná se to tak s veškerým lidským snažením a pachtěním stane vždycky.

„A co Halfdan Bílý šat?" otázal jsem se. Pokusila se nasadit svůj obvyklý pyšný výraz. Podařilo se jí to jen napůl.

„Čas od času mu pořád dopřávám to, co chce. Považuji to za akt milosrdenství. Jeho nejhorší sklony to potlačí. Od té doby, co se vztyčily kůly s hlavami, už nezabil ani jediného otroka. Jenže on se chovat jako normální člověk nebude nikdy."

Pokoušela se mluvit vzdorovitě a tvrdě, ale ze slov zaznívala upřímnost, již jsem nedokázal přehlédnout. Dlouhá, vlhká zima Bellinu odolnost nahlodala. Byla unavená, znechucená a možná i trochu osamělá ve své povýšenosti, již si sama zvolila.

„Stýskalo se ti taky po mně?" otázal se Hastein. Stál pár kroků od nás a tvářil se jako zpráskaný pes.

Bella na něj zamžourala přivřenýma očima.

„Možná trochu," zalhala.

Když Hastein vypjal hruď a důvěřivě se usmál, uvědomil jsem si, že je do ní pořád zamilovaný. Jeho rozhodnutí stát se vikingem,

přání získat slávu a čest, jeho naděje na vyplenění Qurtuby – to všechno dělal jen kvůli tomu, že se pokoušel udělat dojem na moji hezkou nevlastní sestru. Mladí muži jsou otroky svých pudů. Hasteina poháněla myšlenka, že znovu získá ženu, kterou kdysi na krátký okamžik vlastnil. To, co od ní slyšel před jeskyní s nebožtíkem, a to, co o ní sám později prohlašoval, pro něj nic neznamenalo. Toužil po švagrové svého pěstouna a tato touha určovala veškeré jeho činy.

Takhle se na to samozřejmě dívám zpětně jako starý muž. Tenkrát, před mnoha a mnoha lety, jsem to rozhodně takhle jasně neviděl. Aniž bych chápal proč, napřáhl jsem k němu ruku a přitáhl ho blíž. Druhou ruku jsem podal Belle a ona se zcela přirozeně chytila Ylvy. Než jsme se nadáli, všichni čtyři jsme se neohrabaně objímali. Toto objetí k nám nepustilo žádné hrůzy a násilí, jež nás obklopovaly, a dovolilo nám vytušit lepší život na konci temného tunelu, v němž se každý z nás ocitl. Byl to dobrý pocit. Člověk by měl své přátele a druhy objímat častěji. Měli bychom si jich víc vážit a cenit v době, kdy je máme. Protože se ani nenaděješ, a už je na vše pozdě.

„To je tedy krása," zamručel za námi hluboký hlas. „Kdypak jsi mi chtěl ohlásit, že ses vrátil?"

Z mlhy k nám kráčel ramenatý, šedivý a rozložitý Železný Bjørn s rukama založenýma na břiše, které mu přes zimu zřejmě ještě vyrostlo. Z výrazu tváře se mu nic vyčíst nedalo, ale v očích mu hrál úsměv.

„Kdo si pouštěl pusu na špacír?" otázal se Hastein.

„Přišel ke mně do domu Sigurd Hadí oko a říkal, že jsi zpátky."

Pěstoun a schovanec na sebe mlčky hleděli.

„Vydáme se tedy do Qurtuby a zmocníme se emírova města?" zeptal se konečně Železný Bjørn.

„Ne," odpověděl Hastein a rozhodl se. „Vyrazíme do Říma."

36

Železný Bjørn s námi do města Bílého Krista nechtěl jet, ani svému schovanci nechtěl půjčit některou z lodí. Oba věděli, že Hastein

výpravě velet nemůže, pokud nebude mít pod nohama palubu vlastního plavidla, a knarr se k tomu nehodil. Nikdo se nepřipojí k Vikingovi, který se plaví v bachraté kupecké bárce.

„Proč pořád chceš použít některou z mých lodí?“ přerušil nakonec Železný Bjørn debatu. „Můžeš si přece postavit svou vlastní.“

„Jenže to bude trvat řadu let!“

Na konstrukci plavbyschopné dlouhé lodi je potřeba alespoň padesát stromů různých druhů a velikostí. Stavba vyžaduje velké společné nasazení skupiny zdatných stavitelů lodí zhruba o velikosti jedné vesnice. Výroba plachty a lan navíc zabere stovky dalších hodin.

„A ty si myslíš, že by se nám tahle výprava tak povedla, kdybych ji neplánoval spoustu roků?“ pokračoval Železný Bjørn.

„Åsgeir prostě jenom vyplul,“ přišel s dalším argumentem Hastein.

„A jak se mu vedlo? Vrátil se domů s třiceti lodmi ze šedesáti a s desetinou kořisti.“

Uvědomil jsem si, že Železný Bjørn si dělá starosti s tím, co by se mohlo jeho schovanci v Itálii přihodit. Byla to neznámá země. Nikdo z nás o ní nevěděl nic jiného než to, co v opilosti vykládal bratr Jarvis, a dokonce i on to znal jen ze zpráv a vyprávění jiných lidí. Jako všichni mladí muži však Hastein neměl chuť čekat na splnění svých snů o slávě a bohatství až do doby, kdy dosáhne středního věku. Chtěl mít všechno hned.

Proto se místo toho začal poptávat po zimovišti, jestli by mu někdo nějaké plavidlo neprodal.

Jeden norský velmož byl po určitém přemlouvání ochoten prodat dlouhou loď se šestnácti páry vesel určenou pro dvaatřicet mužů. Lod neměla zabudované lavice, takže posádka by musela při veslování sedět na svých bednách. Trup kromě toho potřeboval důkladnou opravu, stěžeň se musel vyměnit celý a chyběla tři vesla. Plachta a lanoví však byly v dobrém stavu a Hastein prohlásil, že to byl jediný důvod, proč vůbec o přemrštěné ceně požadované Norem uvažoval.

Za pomoci ostatních Strážců vatry jsme s Hasteinem z trupu seškrábali usazeniny a vnější stranu jsme důkladně napustili dehtem. Při jednom výletu na pevninu jsme našli vysokou borovici, jejíž kmen se dal použít jako stěžeň. Strom jsme porazili a mělkou vodou jezera jsme ho odtáhli na Thorskær. Byla to tvrdá práce pro

osm mužů, ale byli jsme mladí, silní a houževnatí, a tak jsme dřeli od časného rána do pozdního večera. Než jsme se uložili k spánku, často jsme ještě sedávali u ohně a probírali, co je třeba udělat nazítří.

„Musíme vyměnit obrubnici na levoboku," řekl Hastein jednoho večera, kdy rozděloval poslední úkoly. „Ujmeš se toho, Dagfinne?"

Dagfinn Fagre vzhlédl se zamračeným výrazem v hezkém obličeji.

„Bolí mě celé tělo," postěžoval si. „Nemůžeme si dát jeden den volno?"

„Až bude loď hotová," prohlásil Hastein.

My ostatní jsme připravovali prkna na palubu nebo jsme za svitu ohně přiřezávali drážky posledních kladek. Pouze Dagfinn Fagre seděl a nedělal nic, takže určitě kvůli tomu se Hastein obrátil zrovna na něj, přestože nijak šikovný tesař nebyl a o obrubnici by se lépe postaral někdo jiný.

„A není to jedno, když bude horní část zábradlí trochu odřená?" otázal se Dagfinn Fagre.

„Kdo přípravu zkrátí, moře mu to vrátí," poznamenal Dlouhý Fridtjof, uvázal uzel a se zalíbením hleděl na své dílo.

„Nikdo se nedokáže připravit natolik dobře, aby s ním byl Njörd spokojený. Ten člověka potopí, kdykoliv ho napadne, ať se připravuješ, jak chceš."

„U nás doma v Lethře si myslíme, že není dobré urážet boha moře krátce před vyplutím," poznamenal Sture Sjællanďan a hodil právě dokončenou kladku do koše před sebou.

„U nás ve Skåne si to myslíme taky," připojil se Bård a jeho starší bratr Bjarni to zabručením potvrdil.

Dagfinn Fagre chvíli seděl a nic neříkal.

„Co takhle dát si kapku medoviny?" zkusil to s lákavou nabídkou. „Trocha legrace nikdy neškodí."

Po celé pevnosti bylo slyšet, že ostatní posádky se rozhodně zpátky nedrží.

„Máš nějaké mince?" otázal se Thorvald.

Podnikaví muži, kteří se na Thorskæru pustili do výroby medoviny, požadovali za svůj nápoj hotové peníze. S prodáváním na dobré slovo měli špatné zkušenosti.

„Třeba by to zase jednou mohl zatáhnout někdo z vás ostatních."

Na výzvu Dagfinna Fagreho se nikdo neozval. Marnotratně

utrácel vlastní stříbro, ale stejně rozmařile rozhazoval i majetek ostatních, takže žádný z nás neměl zájem připravit se o peníze kvůli uhašení jeho žízně.

„Kdo šetří, má za tři," poznamenal Fridtjof.

Dagfinn Fagre vyskočil a postavil se před dlouhána s rukama v bok.

„To neumíš říct nic jiného než moudra svého strýce? Kdy tě to přejde? Copak nikdy nemluvíš sám za sebe?"

„Nech Fridtjofa na pokoji, Dagfinne," oslovil ho Thorvald.

„Přesně tak," přidal se Bård a jeho starší bratr Bjarni výhrůžně zavrčel.

Dagfinn Fagre se díval z jednoho na druhého.

„Když jste se tedy proti mně spikli, můžu jít klidně pít sám," vykřikl popuzeně a vydal se do tmy směrem k zemnici, kde byl nejbližší výčep. Kolem vchodu postávala řada mužů.

My ostatní jsme dál mlčky pracovali.

„Proč si tví přátelé nechávají tyhle věci líbit?" otázal se Khalid, který seděl v trávě vedle mě.

„Co říká ten Maur?" otázal se Thorvald, protože nerozuměl fransky.

„Ptá se, proč si od Dagfinna Fagreho necháváme takové chování líbit," odpověděl jsem. „Musím se přiznat, že se tomu taky začínám divit."

Mí přátelé na sebe navzájem hleděli, jako by se chtěli dohodnout, kdo by měl odpovědět. Nakonec všichni pohlédli na Hasteina.

„Dagfinn to nikdy neměl snadné," začal. „Jeho otec, jutský velmož, jím vždycky kvůli jeho pěknému zevnějšku opovrhoval."

„A možná i kvůli tomu, že není ani moc šikovný bojovník," doplnil ho Bård a Bjarni se tomu zařehtal.

„Je pravda, že s mečem to zrovna moc neumí," souhlasil Hastein. „Ale přesto vyrazil na výpravu, když mu ještě nebylo ani sedmnáct, protože to bylo v jeho rodině zvykem."

Otec Dagfinna Fagreho nechtěl mít syna na vlastní lodi. Dagfinn proto vyplul na výpravu se skupinou čtyř lodí ze Švédska, které se zastavily v jeho domovině, aby tam nakoupily jídlo. Dohodl se se švédským jarlem, že mu zaplatí dvěma ovcemi. To ale neměl dělat, protože švédským jarlem nebyl nikdo jiný než Uggla Ugglason. Na palubě jeho lodi Dagfinna Fagreho přehlíželi a posmívali se mu. Dokonce ani nesměl jíst s ostatními, ale musel se spokojit s kaší

a zbytky jídla, které seškrábal z podlahy. Když loď konečně doplula na Tórův ostrov, vyhodili ho. Tam také obdržel zprávu od mužů, kteří přišli z Jutska, že ho otec odvrhl, protože mu ukradl ty dvě ovce. Takže se z něj stal psanec a už nikdy se nesměl doma ukázat.

„Slyšel jsem jeho příběh," uzavřel svou promluvu Hastein, „a postaral jsem se o to, aby se dostal do posádky mého pěstouna. Později jsem ho vybral do Strážců vatry."

Do naší společnosti přivedla Dagfinna Fagreho Hasteinova laskavost a dobrosrdečnost. Bylo mi jasné, že ze stejného důvodu sedím u ohně i já. Přesto jsem se nedokázal zbavit určitého podezření.

„Jak víš, že to, co ti vykládal, je pravda?"

Ostatní mě mlčky pozorovali.

„Dagfinn Fagre je všechno možné," prohlásil Dlouhý Fridtjof nakonec, „ale není to lhář."

„A když se zase jednou předvede," pokračoval Sture, „zpravidla se to pak snaží nějak odčinit, i když se nikdy neomluví."

Ve stejném okamžiku se Dagfinn Fagre vrátil k ohni s naraženým soudkem medoviny, jako by chtěl Sjællandanova slova potvrdit.

„Tak co, kdo *má chuť* se opít?" zeptal se vesele.

Ostatní vyskočili a natáhli ruce s kalíšky.

„Tak v tom případě můžeme oslavit i tady toho kamaráda," prohlásil Thorvald a vytáhl kus zahnutého dřeva, které opracovával dlátem.

Jedním z důvodů, proč byl norský velmož ochoten Hasteinovi loď prodat, bylo i to, že původní figura z lodní přídě se ztratila někde cestou kolem Hispánie. Když nějaké plavidlo přijde tímto způsobem o svou duši, většina posádky váhá, má-li loď znovu použít pro útoky na cizím pobřeží, ale Thorvald vyřezal z klády dvě šupinaté hadí hlavy s otevřenými tlamami a rozeklanými jazyky. Vysvětlil nám, kam chce ještě doplnit další detaily a jakými barvami se má jeho dílo natřít.

„Bude to nejlepší figura z celé flotily," zhodnotil hrdě dílo Sture Sjællanďan a rozpřáhl ruce. „Nikdy jsem nic podobného neviděl, a to ani u nás doma v Lethře."

„Posádka neválčí ráda, když nemá na přídi hada," přidal se Fridtjof. Dagfinn Fagre se mlčky zlobil, že jeho gesto se soudkem medoviny zastínily Thorvaldovy řezbářské schopnosti.

Kvůli dvouhlavé figuře na přídi jsme naši loď nazvali Tveorm – Dvouhlavec. Dlouhý trup měl zaoblené linie a příď i záď se zakláněla tak, jak je to zvykem ve Vestfoldu, jižně od Vikenu. Za několik dní po tomto rozhovoru u ohně jsme plavidlo spustili na moře.

Mnozí uznale pokyvovali a oceňovali výsledek naší tvrdé práce, ale nikdo se nehlásil, aby zaplnil volná místa u vesel. Většina už měla drancování plné zuby a jen si přála vrátit se s kořistí v pořádku domů. Když se na loď dostavilo patnáct mužů Železného Bjørna, kteří Hasteina znali už odmalička, a slíbili mu věrnost, vzbudilo to velkou pozornost. Jestliže Železný Bjørn nedokázal Hasteinovi v odjezdu zabránit, považoval za nejrozumnější poskytnout mu co možná největší podporu.

Teď už nám do úplné posádky chybělo jen deset mužů. Devět chlapů Hastein našel mezi bouřliváky, kteří během zimy veškerou kořist propili nebo prohráli. Desátým byl Halfdan Bílý šat.

„Pohledy mého bratra už mě unavují," prohlásil hladce oholený Lodbrokův syn v dokonale vypraném oděvu. „A tobě se jeden zdatný chlap se zbraní určitě hodí. Můžeme si být navzájem užiteční v mnoha ohledech, a proto jsem ochoten odpřisáhnout ti věrnost, i když by to mělo být naopak."

„To je možné," odvětil Hastein. „Ale jak to zvládneš bez Belly?"

Bylo to poprvé, kdy se někdo veřejně odvážil zmínit vztah nejmladšího Lodbrokova syna k ženě jeho staršího bratra.

Halfdan Bílý šat se temně usmál, neboť odvahu mladého velitele výpravy ocenil.

„Až Bella uslyší, že jedu s vámi, může se stát, že svého muže přemluví, aby se k nám připojil."

Hasteina přesvědčila spíš tato Halfdanova slova než jeho polovičatá přísaha věrnosti. Teprve když Sigurd Hadí oko přislíbil, že se poplaví do Říma, mnohé pochybovače to přesvědčilo o výhodách další výpravy. Během následujících dní přicházelo stále víc mužů na to, že při návratu domů budou hodnoceni mnohem lépe, jestliže budou moct prohlásit, že se také účastnili rabování hlavního města Bílého Krista. Společenství vikingů ochotných vydat se na cestu stále rostlo, a když Hasteinova flotila jednoho z posledních jarních dnů vyplula z Thorskærského přístavu, čítala celkem tisíc mužů rozdělených na dvaačtyřicet lodí.

Slunce v mlžném oparu ozařovalo mělčiny v bažinaté krajině.

Z kůlů s uřezanými hlavami vzlétli volavky a rackové. Hastein

stál u kormidla na Dvouhlavci a ani se neohlédl. Proto si nevšiml šedivé postavy s velkým břichem ve věži nad bránou, která za námi se založenýma rukama znepokojeně hleděla.

37

Na levoboku kolem nás ubíhalo rozeklané pobřeží Itálie. Strmé skalnaté útesy byly většinou porostlé zelení, ale na některých místech čněly světle šedé a holé skály jako hradba mezi mořem a úrodnou vrchovinou vnitrozemí. Plavili jsme se po osm dní, aniž bychom viděli něco jiného než pobřeží a drobné osady, které jako exotické rostliny vrůstaly do strání a svahů. Žili tady jen rybáři a chudáci a jejich omšelé kamenné domky s křivými zdmi posádkám vikinských lodí většinou nestály ani za pohled. Hastein udržoval pomalou rychlost a každý večer zakotvil u břehu, aby se shromáždilo celé lodstvo.

Bella a Ylva zůstaly v táboře na Thorskæru, ale při pohledu přes zábradlí jsem si povšiml bílé Jarvisovy kštice na plavidle Sigurda Hadího oka. Nevěděl jsem, proč se rozhodl plout s námi. Možná doufal, že spatří Řím, než ho vydrancujeme a vypálíme.

Na palubě Dvouhlavce jsme trávili čas, jak se dalo. Hastein mužům nařídil, aby si s sebou vzali jen věci, kterých se opravdu nechtěli vzdát a zanechat je pod ochranou Železného Bjørna na Thorskæru. Bjørn přísahal, že neodpluje, dokud se nevrátíme.

„Anebo až na konci léta," dodal, „protože jestli tu do té doby nebudete, musíme vyrazit domů. Ale bylo by dobré plout pohromadě. Poplujeme totiž znovu průlivem u al-Jaziry, a jestli si tam na nás počká emírovo lodstvo, budeme se muset probít. V tom případě bude nejlepší, aby nás bylo co možná nejvíc."

U mojí bedny seděl Khalid.

Vzdaloval se ode mě jen nerad. Jeho jméno znělo spoustě mužů cize a pořád mi byl v patách, takže mu chlapi začali z legrace říkat Rolfův pes. To ho velmi zlobilo.

„Pes je nečisté zvíře," mračil se. „Khalid se tak nechce nazývat."

„Kdo říká, že jsou psi nečistí?"

„Říká to Alláh i jeho prorok."

„Tak to zrovna moc rozumu nepobrali. Psi jsou užitečná zvířata, která hlídají majetek svého pána, pomáhají mu při lovu a bráni ho proti nepřátelům.“

„Pes si olizuje vlastní zadek.“

Proti téhle pravdě jsem jen stěží mohl něco namítat.

„A jsou i další zvířata, která Alláh nemá rád?“ otázal jsem se raději.

„Prasata jsou také nečistá – haram. Zakázáno pro muslimy je jíst.“

„A co maso z ovcí? Slepice? Voli?“

„Všechno halal – dovoleno.“

„Takže abys byl dobrý muslim, stejně je potřeba dodržovat víc pravidel, než jsi mi říkal posledně, že? Zřejmě toho teď o tom víš mnohem víc.“

Moje poznámka se mu nezamlouvala. Zdálo se, že je smutný, sklíčený a bezradný, zatímco běžně se usmíval a byl veselý a vstřícný. Domníval jsem se, že je to kvůli mořské nemoci, která, jak známo, dokáže i u těch nejlepších lidí vyhmátnout ty nejhorší stránky. Pokusil jsem se ho proto utěšit vtipnou poznámkou.

„Možná si tvůj Alláh jen chce nechat to nejšťavnatější maso pro sebe.“

„Alláh je dobrý, laskavý, velkomyslný. Lepší než tvoji hloupí bozi.“

„Co víš o mých bozích?“

„Vím,“ odpověděl rozzlobeně, „že je jich hodně a že jsou pošetilí. Pořád se hádají a perou, pořád se nemůžou dohodnout a…“ Hledal to správné slovo. „Pořád murtabik – dělají zmatky. A stárnou a umírají, jestliže nedostanou svoje jablka.“

Zmlkl a hleděl k pobřeží.

„To mluvíš o Iduniných jablkách?“ otázal jsem se překvapeně.

Po spoustě večerů strávených u ohně s mými přáteli jsem se postupně seznámil s většinou ság o bozích, a to i s těmi, které mi matka nikdy nevyprávěla. Jednou z nejoblíbenějších byla Sága 0 zlatých jablkách.

Škodolibý bůh Loki byl jotunovi Tjazimu zavázán vděčností, a tak mu přísahal, že mu pomůže stát se nesmrtelným. Jediným způsobem, jak jeho přání splnit, bylo pomoci s únosem Idun, manželky boha básníků Bragiho. Idun pěstovala kouzelná zlatá jablka, jež bohům zajišťovala mládí a nesmrtelnost. Bez těchto jablek začali mnozí v Ásgardu brzy trpět všemi možnými stařeckými

chorobami. Boha hromu Tóra postihla pakostnice, bohyně lásky Freya přišla o svou krásu, nejstarší a nejmoudřejší Ódin začal mít problémy si na něco vzpomenout a choval se jako malé dítě.

I sám Loki začal pociťovat tíhu stáří, a tak zařídil, aby se Idun jablka vrátila. Tjazi byl potrestán a bohové znovu získali své mládí.

Svému maurskému příteli jsem o Ásech a Vanech úmyslně nikdy nevyprávěl. Na rozdíl od křesťanů se Seveřané nesnaží vnucovat své náboženství lidem, kteří o to nemají zájem. Víra v Ásy je výhodná – je to přátelská dohoda mezi bohy a lidmi, nikoliv poslání, jež je nutné každému předávat na potkání.

„Kde jsi o téhle sáze slyšel, Khalide?“

„Pořád si vykládáte ságy o bozích. Khalid teď znát hodně.“

„Ty mluvíš naší řečí?“

Vzpomněl jsem si, že tenhle chlapec se fransky naučil během půlroku, a franština je přitom mnohem složitější jazyk než jazyk Seveřanů. Během měsíce, kdy jsme dávali dohromady naši loď, byl s námi a poslouchal, jak si povídáme, čas od času se mě zeptal, co znamená určité rčení nebo obrat, ale nikdy jsem v jeho zájmu neviděl víc než zdvořilou zvědavost.

„Khalid *nemluvit řeč* Seveřanů,“ odpověděl, „ale rozumí dost, aby věděl, co ostatní říkají. Dávají mi ošklivá jména: Dehet, černá huba. Čmoud. A teď: Rolfův *pes!“*

Poslední jméno ho očividně zranilo nejvíc. Vyslovil to slovo s takovým vztekem, až mě to zaskočilo.

„Kdo ti tohle jméno vymyslel?“

Kývl přes rameno směrem k mladíkovi se zlatavými vlasy.

„Kašli na to, co říká Dagfinn Fagre, Khalide.“

„Ale proč mi takhle nadává? Já jsem mu nic neudělal.“

Teď už jsem věděl, že Dagfinn Fagre vyrůstal v prostředí, kde výsměch a posměšky byly na denním pořádku. Světem se protloukal tak, že si zasedl na jiné, kteří byli slabší než on.

„Neměl to snadné,“ použil jsem Hasteinova slova, ale moc přesvědčivě jsem to neřekl. Možná jsem v sobě jen neměl tolik dobroty.

„Žádný důvod chovat se špatně.“ Khalid vstal a zvýšil hlas. „On také říká, že můj bůh slabý a hloupý. Ale Alláh není slabý. Alláh je nejlepší a největší. Lepší než ti vaši suroví bohové.“

Jeho protesty přerušila silná ruka, která ho hrubě popadla za zátylek a zvedla do vzduchu přes zábradlí.

„Na moři se bohům rouhat nesmíš, Rolfův pse,“ zachraptěl

Halfdan Bílý šat. „Na to mám právo jen já.“

Khalid se kroutil a zmítal nad vlnami. Jako dítě ulice se plavat nikdy neučil. Kdyby ho Lodbrokův syn pustil, byl by s ním konec.

„V Dyllinu jsem tě zachránil,“ pokračoval Halfdan Bílý šat a obrátil se ke mně. „Dlužíš mi život. Tenhle malý rouhač za něj zaplatí. Ledaže bys ho chtěl bránit. Co ty na to, Rolfe Synu otrokyně?“

Jakmile jsem zaslechl toto ponižující přízvisko, popadl mě vztek, jako by do mě udeřil blesk. Uchopil jsem šavli. Při pohledu na tu zvláštní zbraň se v posádce ozvalo zašumění. Křečovité záškuby ve tváři Halfdana Bílého šatu se změnily v úsměv.

„Jak chceš,“ prohodil, pustil Khalida na palubu a vytasil meč.

Nálady Halfdana Bílého šatu byly nevypočitatelné. Pravděpodobně ho k podobným výstupům dohnala jen nuda. Ze stejného důvodu ho mohlo napadnout mě zabít, i když jsme se znali už dlouho, a když už jsem byl takový blázen a jeho výzvu jsem přijal, dokonce ani Hastein jako velitel výpravy se do sporu nemohl vmísit.

Na zádech mi strachy vyrazil studený pot. Bílou postavu stojící proti mně jsem viděl rozostřeně.

Zachránila mě šťastná náhoda.

„Chmury z tváře rychle zmizí,“ ozvalo se volání z přídě, „uvidíš-li zemi cizí!“

Dlouhý Fridtjof jednou rukou objímal krk dvouhlavého hada. Druhou ukazoval dopředu směrem k nějaké říční deltě. Kousek za ní v rovinaté krajině překypující jarní zelení se za stromy a rákosím objevily věže a střechy.

Všichni se shlukli u zábradlí.

„Je to Řím?“ otázal se Sture Sjællanďan.

Hastein se dlouze zahleděl na město. Přimhouřil oči a naklonil hlavu na stranu.

„Na tuhle vzdálenost to říct nedokážu,“ odpověděl. „Tak se na to tedy podíváme.“

Podzim 870 – Noc čtvrtého dne

Na lodi je pusto a prázdno. Pobíhám neklidně po palubě a zdvihám volná prkna. Dívám se do prázdných prostor a do skrýší. Zvedám dvířka pod lavicí u kormidla. Nikde nic není. Nenalézám to, co hledám, a už si nepamatuji, co to je. Vzhlédnu ke hvězdám. Přes tmavé mraky jsou vidět naprosto zřetelně. Na vnitřní straně lebky prajotuna Ymira se vznášejí ohně Muspelheimu. Pomalu se přibližují a mění se ve tvar připomínající novoluní. Natáhnu ruku, pevně stisknu a tvar si přitáhnu blíž.

V ruce držím šavli s pochvou potaženou kůží.

Pustím se se snem do boje. Zasazuji údery spánku, který je tak hutný a hmatatelný. Jeho temné konce odtahuji pryč. Nakonec se přinutím otevřít oči.

Šavle je pryč. Místo ní vidím proti hvězdám siluetu Ylvy u kormidelního vesla. Těsná kožená svrchnice zavrže pokaždé, když se Ylva s každou další vlnou zhoupne ve stejném rytmu jako loď. Ochablou rukou drží kopí. Ylva spí vestoje. Dívám se na ni a vychutnávám si nezvyklé ticho. Utichlo i vrzání kormidla a pravidelné záběry vesel.

Když se tmavá postava připlíží před štítonošku, strnu. Neznámý má na sobě dlouhý plášť a kapuci přetaženou přes hlavu. Pohybuje se po špičkách a stahuje dolů plášť, který jsem přehodil přes zraněného ležícího na lavici u kormidla.

Postava se zastaví a ohlédne se směrem k přídi lodi – nikoliv jako by se chtěla ujistit, že nikdo nic nezpozoroval, ale jako by čekala na potvrzení svého záměru. Někdo tam vpředu očividně dává nějaké znamení, protože teď se neznámý nad zraněným rozkročí, zašátrá po něčem u jeho opasku a zvedne ruku. Ve tmě se zablýskne ostrá čepel dýky.

Vyskočím a zasáhnu postavu do zad. Vyrazí překvapený výkřik a ztratí sax, který s řinčením spadne na podlahu. Odrazím se od boku lodi a vrhnu se na vraha, který se pode mnou zmítá, supí a natahuje se po dýce.

Vší silou přimáčknu prsty k palubě. Chraptivě zasténá, sevře ruku v pěst a udeří mě do obličeje. Bolest mi projede okem a lícní kostí. Noc prozáří záblesk světla. Neznámý mi rukou stiskne hrdlo, a zdusí tak můj křik. Přirazí mě k palubě, obkročmo se na mě posadí, nohama mi uvězní paže a vykloní se stranou. Když se znovu narovná, v ruce drží sax.

„Bude dobré ti zavřít hubu, Rolfe Synu otrokyně.“

Pátý díl

Léto 870

38

Byl jasný den, takže přiblížit se nepozorovaně k městu v nížinaté krajině s loukami nebylo možné. Hastein vydal rozkazy, aby všechny lodě sklopily stěžně a aby se veslovalo proti proudu řeky. Muži prostrčili vesla otvory a s dobrou náladou se pustili do veslování, protože se konečně něco dělo.

Blížili jsme se v dlouhém zástupu, jedna loď za druhou, aby se z pevniny nedalo tak snadno určit, jak je loďstvo velké. S Dvouhlavcem v čele jsme doveslovali do ústí řeky a pokračovali dál proti proudu. Při veslování jsme však nezpívali, nýbrž jsme místo toho při každém záběru veslem vyráželi rytmické výkřiky. Stalo se to zvykem při drancování říčních měst, protože ve všech bojovnících to rozněcovalo bojového ducha a napjatá očekávání. U mě to roznítilo jen mírnou nevolnost. Jak jsme se blížili, postupně jsme si vytvářeli o městě a jeho možnostech obrázek.

„Na řece kotví řada lodí a bárek," volal Dlouhý Fridtjof z přídě Dvouhlavce. „Nábřeží je z kamene. Podél severního břehu je dlouhé sto kroků. Na konci vede na jižní břeh kamenný most."

„Zdá se, že je to velké město," zhodnotil situaci Sture

Sjællanďan.

„Jo, je pěkně velké," potvrdil Dlouhý Fridtjof a Stureho odstrčil, protože byl jako nejzkušenější námořník přesvědčen, že provádět pozorování je jeho úkolem. „Domy u nábřeží mají dvě nebo tři poschodí, jsou omítnuté a střechy jsou pokryté taškami."

„Ráz dva! Ráz dva!" volali jsme my ostatní u vesel sborem. Oba mohutní skånští bratři Bjarni a Bård sami zvládli utáhnout polovinu nákladu.

„A je tu celá řada skladů."

„Mají otevřená vrata a je tam spousta zboží. No tak vypadni, Sture!"

„Sám vypadni, ty dlouhý bidlo!"

„Ráz dva! Ráz dva!" volali jsme.

„Má to město hradby?" otázal se Hastein od kormidelního vesla.

„Má, ale jsou nic moc."

„Ráz dva! Ráz dva!"

„Takové mizerné hradby bychom doma v Lethře nikdy nestavěli," zakřičel Sture Sjællandan. „Vysoké jsou sotva jako jeden a půl dospělého muže, možná ještě nižší."

„Ráz dva! Ráz dva!"

„Přelezl by je každý dospělý chlap," domníval se Fridtjof, který měl nohy delší než většina ostatních.

„Ráz dva! Ráz dva!"

„A městská brána je pořád otevřená. Ještě si nás nevšimli!" Sture rozhodil rukama. „Jsou to pitomí kupci."

„Ráz dva! Ráz dva!"

„Ale všimli. Jen nechápou, s kým mají tu čest. Bláhovec je v klidu hned, leč moudrý si kryje hřbet."

„Ráz dva! Ráz dva!"

„Pořád pobíhají po nábřeží sem a tam. Copak by to dělali, kdyby nás viděli, ty hovado?"

„Ráz dva! Ráz dva!"

„Kdo je u tebe hovado, ty náfuko?"

Město teď bylo tak blízko, že Hastein už sám od kormidla viděl kamenné nábřeží a vysoké domy, které obyvatelé omítli žlutými a okrovými odstíny, jako by se chtěli svým blahobytem chlubit. Rvačku Fridtjofa a Stureho na přídi se ukončit nepokoušel, ale poněkud upravil kurz Dvouhlavce a zavolal na kormidelníky ostatních lodí, že mají přirazit k vnějším stranám italských plavidel, aby nikdo neměl možnost uprchnout.

Vyrazili jsme jako hejno vos na plástev medu. Pomocí háků a lan jsme vyšplhali přes vysoká zábradlí a s vytasenými zbraněmi jsme zaplavili otevřené paluby nákladních lodí. Hastein nenařídil, že máme brát zajatce, a bojovníkům se už nechtělo živit se prodejem otroků, takže zabili nebo zneškodnili každého, kdo jim vstoupil do cesty. Tahle výprava vyplula kvůli drancování, a tak se tedy drancovalo.

V nákladovém prostoru jedné velké nákladní lodě s bachratým trupem jsme našli balíky vzácného hedvábí. V další lodi stovky beček s vínem vyrovnaných v řadách pod palubou. Na jiných plavidlech jsme objevili obilí, kameninu a vlněnou přízi. Veškerá lodní výstroj byla vyrobená z hodnotného lanoví a velmi kvalitní byly i všechny ostatní předměty. Pod palubou jsme odhalili stříbrné příbory a hrnce z tepané mědi. Ukořistit se dalo všechno a vybíravý nikdo nebyl.

Propukly prudké hádky. Bojovníci se přeli, kdo první vstoupil na palubu té které nákladní lodi, a kdo má tudíž nárok na příslušnou kořist, a také kvůli tomu, na kterou naši loď se mají poklady přenést. Muži se dostali do varu a zuřivě křičeli, druh se rval s druhem. Hrubě se vrhli na pestrobarevné látky. Hedvábí se lesklo ve slunci, zatímco je rvali a trhali na pruhy a cáry. Jedna bečka s vínem se rozbila o prkna paluby a muži na rudé tekutině klouzali a vrávorali. Vzduchem létala vzájemná obvinění z plýtvání a mrhání.

Během této vřavy měli místní obyvatelé dost času na to, aby proběhli městskou bránou a zavřeli ji za sebou.

Bojovníci se vyhrnuli z lodí na kamennou dlažbu nábřeží, aby prozkoumali bedny, džbány a těžce naložené vozy, které tu přístavní dělníci zanechali. Hastein se marně snažil neplánovaný zmatek zastavit. Chtěl zdolat hradby dřív, než by město zorganizovalo účinnou obranu, ale chamtivost všechny zaslepila a ohlušila. Muži pobíhali sem a tam, aniž by poslouchali velitele výpravy, jemuž přísahali bezpodmínečnou věrnost.

Na nábřeží širokém deset kroků se Hasteinovi konečně podařilo před hradbami všechny shromáždit. Tloukli jsme zbraněmi o štíty, abychom obyvatele vystrašili. Ti na nás na oplátku křičeli nadávky a kletby. Stáli za hradbami na valu nad námi ve výšce několika dospělých mužů a mávali kopími a sekerami. Dlouhý Fridtjof a Sture Sjællanďan měli pravdu, že městské hradby nejsou žádným dokonalým obranným dílem, ale když nahoře jeden vedle druhého

stojí ozbrojení muži, pak dostat se přes ně už je docela oříšek.

„Jak se dostaneme dovnitř?“ zavolal jsem přes hluk a uhnul jsem před žulovým kamenem o velikosti pěsti, který po nás někdo hodil zpoza hradeb. Dělalo se mi mdlo a chtělo se mi zvracet.

„Jak to mám vědět,“ zašeptal Hastein naštvaně. „Propásli jsme šanci dostat se dovnitř bránou.“

Bojovníci se s hněvem obrátili na městské obyvatele, ale zmohli se jen na bezmocné pořvávání. Nikdo neměl chuť vyběhnout proti hrázi zbraní na hradbách jako první.

„Tohle je k ničemu,“ volal Sigurd Hadí oko.

„Řekni mi něco, co nevím,“ zavrčel Hastein a sehnul se před šípem, který přelétl přes okraj štítu.

„Nabrali jsme si spoustu kořisti z lodí,“ domníval se Dagfinn Fagre. „Nemáme žádný důvod, proč dávat v sázku život.“

„To mají naše chudé rodiny doma umřít hlady, protože jsme se neodvážili vzít si to, co se nám tu nabízí?“ postěžoval si Thorvald Tříska.

„Už mě to přestává bavit, vy zatracení srabi!“ Sture Sjællanďan vystoupil z řady a postavil se před nás zády k městu. „Copak jsme pluli do Itálie kvůli tomu, abychom se pak třásli jako staré baby před hradbami, co jsou vlastně jen obyčejná zahradní zídka? Bili jsme se se Sasy a Maury a poráželi jsme je, a teď nás má vyděsit hrstka křivonohých zbabělců? To mají Vikingové, kteří propluli Středozemní moře křížem krážem a zotročili zdejší národy, ustoupit před nějakými skřety? To nás má ta hanba provázet po zbytek našich dní? Nebo se společně vrhneme do boje a vydrancujeme všechno, co nám patří, ať už s pomocí bohů, nebo bez ní?“

Sture Sjællanďan používal svá široká ústa jen zřídkakdy k jinému účelu než k vychloubání, ale při téhle příležitosti byl výmluvný jako málokdo. Jenže už na tom stejně nesešlo, protože to byla jeho slova poslední. Někdo za hradbami si zřejmě myslel, že je to náš velitel, a tak chtěl podrýt naši bojovou morálku tím, že ho usmrtí. Kromě toho musel ten útočník umět dobře házet, protože kopí dolétlo přes nábřeží a zabodlo se Sturemu do zad tak hluboko, až jeho hrot vytvořil na hrudi kroužkové zbroje bouli. Sture Sjællandán zachroptěl a pěstěný vous mu potřísnila krev. Pohlédl na sebe dolů a klesl na kolena.

Nad štítovou hradbou se rozhostilo ticho. Sture na nás vykulil oči a zvrátil se dozadu. Ratiště kopí trčící mu ze zad se zakleslo mezi dvě dlažební kostky a drželo ho v podivné vzpřímené poloze.

Hlava mu klesla dozadu. Mrtvé oči strnule hleděly k nebi.

„To má těm zbabělcům projít, že donutili Stureho pokleknout?“ prořízl ticho chraplavý hlas Halfdana Bílého šatu.

Chvíli nám trvalo, než jsme se vzpamatovali. Pak se ozvala burácivá odpověď.

Ne!

Když jsem se spolu s ostatními druhy ze štítové hradby hrnul vpřed, na nevolnost jsem zapomněl. Chránili jsme se štíty proti ranám, úderům a střelám a pomáhali jsme kamarádům stojícím za námi, aby kus nízké hradby rozebrali, a mohli tak zaútočit na obránce na valu za hradbami. Netrvalo dlouho a obyvatelé města začali ustupovat. Odpor se rozplynul. Drancování mohlo začít.

Náš první cíl v Itálii padl. Zaplatili jsme za to životem prvního muže ze Strážců vatry, a ačkoliv nám to bylo líto, byl Sture Sjællanďan jediným mužem, o kterého jsme toho dne přišli.

39

Město bylo velmi staré a podle našich měřítek i velké a bohaté, ale rozhodně už zažilo lepší časy. Kdysi muselo ležet přímo na mořském břehu, ale říční naplaveniny posunuly pobřeží o pár stovek kroků dál. Proto se teď pro vykládání a nakládání lodí používalo nábřeží podél říčního břehu, zatímco prastarý přístav na západ od města byl pustý a zavátý pískem. Směrem na sever a východ se nacházely rozvaliny starších městských čtvrtí.

Bratr Jarvis, Khalid a já jsme stáli u hrbolatého, mechem obrostlého okraje starého přístavu. Teď už to bylo pískem zanesené jezero zarostlé okřehkem a dalšími vodními rostlinami a od moře je směrem na západ oddělovala pevninská šíje dlouhá dobrých pět set kroků. Za šíjí porostlou rákosím, keři a stromy slunce ozařovalo mořské vlny.

Z jednoho z rozpadlých skladů za námi se ozýval zoufalý křik. Na vrásčitém obličeji bratra Jarvise se objevil výraz, který byl zároveň hněvivý i zhnusený. Já s Khalidem jsme se ze všech sil snažili nářku si nevšímat. Věděl jsem, co se ve skladu dělo. Maurský chlapec to tušil také. Ani jeden z nás jsme neměli chuť dovést tu

myšlenku až do konce.

„Musím jít," prohlásil Jarvis a otočil se.

„Uděláš nejlíp, když tu zůstaneš," zarazil jsem ho.

Hastein nás požádal, abychom tu počkali, dokud nás nebude potřebovat. Měl na mysli zejména Jarvise.

„Já nedokážu být svědkem takové…"

Drobný fráter ukázal rukou směrem k polorozpadlé bráně skladu.

„Ohavnosti?" dokončil jsem jeho větu.

Přikývl.

„Proč jsi tedy jel s námi do Itálie? Vždyť jsi viděl, co se jindy při rabování dělo. To sis myslel, že tady to bude jiné?"

Byl jsem naštvaný, protože můj starý přítel a mentor měl na rozdíl ode mě možnost volby. Jarvis hleděl zahanbeně do země. Byl si vědom vlastního úpadku. Ze zpovědníka jarlovy křesťanské manželky, pevně zakotveného ve víře, se stal opilým a rozčarovaným zoufalcem.

„Bojím se, že podlehnu," hlesl místo odpovědi. „Cena je příliš vysoká."

„Cena za co?" otázal jsem se.

Vtom zavrzala vrata do skladu. Objevil se Hasteinův bledý obličej.

„Jarvisi! Rolfe!" zavolal na nás. „Potřebujeme vás."

Kývl na nás, abychom vešli dovnitř do temného prostoru. Když se Khalid zvědavě zatvářil, že by šel s námi, Hastein ho posunkem zadržel.

„To není nic pro děti," prohlásil tvrdě franským jazykem.

I když se Khalidovi nelíbilo, že ho nazývá dítětem, pochopil vážnost situace a zastavil se.

Škvírami a dírami ve střeše velké budovy pronikal místy dovnitř sluneční svit a vrhal bledé světlo na těžké stropní trámy a vlhkou podlahu z udusané hlíny. Uprostřed prázdného prostoru stál mezi kalužemi vody důkladný stůl. Postava v bílém se nakláněla nad muže připoutaného k desce stolu. Byl to tmavovlasý, šlachovitý kněz, jehož jsme našli v kryptě pod městským kostelem stojícím osaměle směrem na severovýchod od městských hradeb.

Když bratr Jarvis pohlédl na tmavovlasého kněze, zalapal po dechu. I já jsem musel několikrát polknout, abych v břiše udržel obsah svého žaludku.

„Jak může být ještě naživu?" vykoktal jsem.

„Lidské tělo toho snese hodně, než zhasne jiskra života.“ Na hladce oholené tváři Halfdana Bílého šatu hrál křečovitý úsměv. „Nejdůležitější je včas zastavit krvácení.“

Na okraji nádoby s ohněm ležely mezi uhlíky kleště a železná tyč ovázaná kůží. Halfdan Bílý šat tyč uchopil a přiložil její do ruda rozžhavený konec ke krvácející ráně, jako by chtěl svá slova doložit. Kněz dlouze zařval, až se holubi vrkající na střešních trámech vznesli a zmateně poletovali kolem dokola.

Bratr Jarvis si zakryl zrak. Hastein se snažil nepozvracet. Sigurd Hadí oko stál pár kroků opodál a znechuceně mhouřil zelené oči.

Jarvis přivrávoral ke stolu a poklekl tak, aby měl obličej u tmavovlasého kněze. Položil ruku na ubožákovu hlavu – jedinou nezraněnou část těla.

„Commisero tibi in dolore tuo, pater,“ řekl.

„Tu es Christianus?“ zasténal kněz.

„Monachus anglicus, pater.“

„Monstris his ades ferocissimis circumdatus. Quare?“

„Chci, abys mi přeložil každé slovo,“ přerušil je Hastein. „Nezapomeň, že Rolf Troufalec vám rozumí.“

Bratr Jarvis vzhlédl. Pod vrásčitou kůží obličeje se mu napínaly čelistní svaly. Z očí mu sálal hněv, jenž mu svazoval jazyk.

„Jarvis vyjádřil politování nad útrapami, jimž byl kněz vystaven,“ řekl jsem místo něj. „Kněz se ptal, jestli je Jarvis křesťan. Jarvis odpověděl, že je anglickým mnichem. Kněz se zeptal, proč tedy je tady ve společnosti zrůd?“

„Zrůdy,“ přikývl Halfdan Bílý šat spokojeně. „To nezní špatně.“

„Zeptej se ho, jak se jmenuje tohle město,“ zavelel Hastein, „a jak se dostaneme do Říma.“

Od kněze jsme se dověděli, že město se jmenuje Pisa, řece se říká Arno a že Řím leží daleko na jihu. Pak řekl ještě jednu větu, které jsem nerozuměl.

„Říká,“ ozval se Jarvis a pohlédl škodolibě na Hasteina, „že kdybys měl boty ze železa, prošlapal bys je, než by ses dostal do Romy.“

„Tak to je dobře, že se plavím na lodi,“ řekl Hastein. „Je Roma jméno, kterým místní obyvatelé nazývají hlavní město Bílého Krista?“

„To je věčné jméno tohoto města, ty zrůdo,“ zašeptal Jarvis.

Hastein z tohoto oslovení takovou radost jako Halfdan Bílý šat neměl, ale nenechal se vyvést z míry.

„Potřebuji přesné informace, jak se tam dostat.“

Jarvis se zvedl. Tělo se mu třáslo zlostí.

„Jak ti tenhle ubožák může dát nějaké informace? Možná ani v Římě nikdy nebyl!“

„Tak to bude muset zapojit svou fantazii,“ prohlásil Halfdan Bílý šat a z nádoby s ohněm vytáhl kleště, „protože má trpělivost je u konce.“

Do ruda rozžhavenými kleštěmi stiskl jeden z kněžových prstů. Chudák na mučící lavici až dosud odvážně snášel bolest, ale když to vypadalo, že postupně přijde o jednotlivé údy, začal rychle mluvit.

„Tak přece přestaň, ty netvore!“ volal Jarvis. „Říká, že ti všechno poví.“

Jarvis přiložil ucho ke kněžovým ústům. Pokusil jsem se také poslouchat, ale nechtěl jsem se dostat příliš blízko k nářadí Halfdana Bílého šatu. Zdálo se, že na náš střet na lodi zapomněl, ale u něj člověk nikdy neví.

„Kněz říká,“ řekl Jarvis konečně, „že dál ve vnitrozemí je místo, kde je mapa.“

„Mapa?“ opakoval Hastein. „Co to je?“

„Je to takový plánek zemí a říší ve světě. Říká, že máme plout po řece. Po několika dnech plavby se dostaneme do protáhlého rovinatého údolí. Tam se nachází mapa v opevněném městě, které se jmenuje Fiesole.“

„To se máme harcovat takovou dlouhou oklikou, abychom našli nejznámější křesťanské město?“ přerušil ho prudce Halfdan Bílý šat. „To vypadá jako past.“

„Jak by asi byl ten ubožák schopen vlákat nás do nějaké pasti?“ otázal se Jarvis vztekle. „Vždyť se bolestí sotva hýbe.“

„Věř mi, něco mi v tom nehraje!“

My ostatní jsme trpělivě čekali, až Hastein rozhodne. Už neměl chuť hrát roli velitele, do níž se pasoval, ale věděl, že si svůj úděl vybral sám. Teď musel učinit nějaké rozhodnutí. V obličeji se mu zračilo napětí a hlas měl chraptivý, když konečně promluvil.

„Kdo nebude chtít plout s námi proti proudu řeky, může zůstat v Pise a počkat tady. Já se svou posádkou poslechnu kněžovy pokyny. A vezmeme ho s sebou, aby ho Halfdan Bílý šat mohl ještě potrápit, pokud by se ukázalo, že lhal.“

40

O pár dní později veslovaly asi tři stovky mužů na devíti lodích proti proudu řeky Arno, která se líně vinula krajinou s lesy, živými ploty a s poli, na nichž začínalo klíčit obilí. Po několika dnech plavby jsme dorazili do zeleného kopcovitého kraje, kde byla řeká užší a proud silnější. Jarvis prohlásil, že údolí s mapou je podle tmavovlasého kněze na druhé straně kopců.

„Dobrá," rozhodl Hastein, „takže tady přenocujeme."

Muži se rozptýlili po okolí, aby posbírali dříví na otop a sehnali jídlo. Bratr Jarvis zůstal na Dvouhlavci a ošetřoval úděsná zranění zmučeného kněze. Tady jsem je večer našel.

Některý z bojovníků našel a porazil divokého býka, kterého teď v táboře na břehu řeky opékali nad ohněm. Všichni se veselili a přiťukávali si vínem z Pisy a na kněze si nikdo ani nevzpomněl. Bratr Jarvis se znechuceně odvrátil, když jsem přelezl zábradlí.

„Jídlo bude brzy hotové," upozornil jsem ho.

„Nic nechci."

„Knězi jen prospěje, když do sebe dostane nějaké jídlo."

„Pro něj bude lepší, když se prospí."

Šlachovitý kněz seděl opřený zády o stěžeň a hlava s tmavými vlasy mu odpočívala na hrudi. Jarvis mu pečlivě ošetřil množství popálenin tukem a medem a ovázal je čistým lněným šátkem. Usedl jsem na nejbližší bednu.

„Nemusíš tu hlídkovat," ozval se Jarvis. „Jeho stav mu nedovoluje uprchnout, i když bych mu v tom rád pomohl."

„Halfdan Bílý šat by vás rychle našel. Pak by potrestal i tebe."

„A to by sis užil, co, ty pohane?" zašeptal nepřátelsky.

„Samozřejmě že ne," namítl jsem tiše.

Jarvise na okamžik udivila moje mírnost, ale namlouval si, že mezi námi panuje nepřátelství, a to opět rychle nabylo vrchu.

„Neděláš nic pro to, abys zabránil utrpení, jemuž Hastein vystavuje dobré, nevinné křesťany."

„Hastein je pod tlakem. Jeho pověst závisí na tom, kolik zboží a stříbra si přiveze domů z Itálie."

„Jeho pověst!"

Jarvis si s opovržením odplivl. Otočil se ke mně zády a rozzlobeně se zahleděl do dálky přes modročernou řeku.

„Mně už se na výpravě taky nelíbí – stejně jako tobě," přiznal

jsem.

Už dlouho se schylovalo k tomu, abych si tento poznatek uvědomil. Zdráhal jsem se pohlédnout pravdě do očí, ale už jsem to dál nemohl potlačovat. Potřeboval jsem se někomu svěřit. Nejlépe svému starému příteli a mentorovi, který teď na mě hleděl přes rameno nevěřícným pohledem.

„Necítím v sobě hněv a vztek na celý svět," pokračoval jsem. „Jen se snažím nějak zařadit. S Hasteinem jsem se vydal do Qurtuby, abych nemusel drancovat další franská města. Necítím se dobře nikdy, když přepadáváme nějaké další nové místo plné nevinných lidí, kteří se jen snaží, aby si zajistili živobytí. Ať už je to, jak chce, oni dělají něco užitečného. Zajišťují život pro sebe a pro svou rodinu. Něco budují. My ničíme, boříme a spalujeme."

„Takhle se v boji cítíš vždycky?"

„V boji ne. Když bráním sebe a své kamarády proti nepříteli, je mi dobře. Dokonce mohu propadnout bojovému opojení, což je ten nejlepší pocit, jaký znám. Ale drancování se mi nelíbí."

Přiznat porážku bylo tvrdé – hlas se mi zlomil. Snil jsem o tom čím se stanu, a tvrdě a usilovně jsem se snažil, abych toho dosáhl, jenže v uskutečnění cíle mi zabránila má slabost. Jestliže nedokážu drancovat jako moji druhové, nikdy se opravdovým vikingem nestanu.

„Tak co tady tedy děláš?" otázal se Jarvis.

„Hastein je můj přítel. Stejně jako jsi kdysi býval ty."

Drobný fráter se uklidnil a prohrábl si rukou bílé vlasy. Moje poznámka ho přece jen zasáhla. Upil trochu vína ze džbánu, který měl v dosahu.

„Uvědom si, že jsi kdysi býval křesťanem," zavrčel, „a teď pomáháš nájezdníkům najít svaté město a sídlo papeže. Jestliže do toho nedáváš srdce, pak jsi klesl ještě hlouběji než oni, Rolfe."

Jeho pokrytectví mě rozhořčilo.

„Nebýt tebe, tak tady nejsme. Hasteinův plán byl zaútočit na Qurtubu, jenže Maurů bylo příliš mnoho a byli moc silní."

„A teď chce místo toho do Říma? To si tedy moc nepomůže. Papežovo město je ještě větší než hlavní sídlo nevěřících."

Jarvisova slova mě přiměla, abych se zamyslel. Hastein upustil od myšlenky na dobytí Qurtuby. Kráčel teď vstříc ještě jistější porážce?

„Kdybys na Thórskaeru tak nebájil o městě Bílého Krista a jeho bohatství," řekl jsem mu vyčítavě, „Hasteina by nikdy nenapadlo ho

vydrancovat. Copak jsi na to zapomněl?“

„Proč bych měl Hasteinovi vykládat o Římu?“ otázal se s upřímným úžasem.

„Byl jsi opilý,“ odpověděl jsem. „Zrovna jako teď.“

Bratr Jarvis mlčky zpracovával informace. Výraz vrásčitého obličeje se měnil od nedůvěry přes zmatek až po vztek a pohrdání sebou samým. Prudkým pohybem mrštil nádobu přes bok lodi. S plesknutím zmizela v proudu.

„Snil jsem o tom, že spatřím papežovo hlavní město,“ prohlásil. „Jen jednou, jedinkrát za život.“

„Tak se ti to splní. Hastein nepřestane, dokud ho nenajde.“

Nějaký čas jsme seděli sklíčeně na palubě.

„Třeba se Řím ještě pořád dá zachránit.“ Při té myšlence ožil. „Je na nás, abychom vykonali zázrak.“

„Jaký zázrak?“

Přilezl ke mně po kolenou a vzal mě za ruce.

„Rolfe, já tě prosím. Kvůli našemu Pánu. A i kvůli tobě. Zachraň Řím před zrůdami. Pomoz mi a já tě už nikdy o nic dalšího prosit nebudu.“

Váhal jsem. V jeho uslzených očích jsem viděl naději a světlo. Pomalu mi docházelo, co má na mysli. Chtěl by, abych své druhy oklamal a z cesty do hlavního města Bílého Krista je svedl.

„V žádném případě!“

Vytrhl jsem se mu a vyskočil na břeh. Cestou zpátky do tábora jsem se třásl zlostí a ani jsem se neohlédl. U ohně zdvihl Hastein číši a do jásotu ostatních zvolal proti hvězdnému nebi mocným hlasem.

„Dej si pozor, Říme, protože my už se blížíme!“

41

Brzy ráno dalšího dne jsme usilovně veslovali dál proti proudu řeky vinoucí se mezi kopci. Až krátce před polednem jsme se dostali do rovinatého údolí, jež ze všech stran obklopovaly hory. Nejvyšší štíty se třpytily v ranním oparu, protože na vrcholcích se po zimě stále ještě držel sníh.

Šlachovitý, tmavovlasý kněz seděl neklidně pod stěžněm. Když řeka opsala měkký oblouk směrem na jihozápad a pak dál protékala rovně mezi poli s rašícím obilím a kolem světlezelených stromů, pokusil se s bolestmi vstát a hlasitě zvolal nějaké jméno.

„Na koho to volá?“ otázal se Hastein.

„Jestli mu dobře rozumím, tak na někoho, kdo se jmenuje Florencie,“ odpověděl jsem.

„Třeba je to nějaká holka, co ji kdysi obskočil?“

Bratr Jarvis dlouho hovořil s knězem, který si svých bolestí nevšímal. Buď jeho zranění vypadala hůř, než ve skutečnosti byla, nebo byl utkán z houževnatější tkaniny, než by člověk u církevního představitele čekal.

„Florencie,“ vykládal posléze drobný fráter, „není žádná žena, nýbrž město. Náš přítel odtamtud pochází. Je to už téměř deset let, co odsud odcestoval, a po celou dobu se mu velmi stýskalo. Říká, že je synem jednoho z městských kupců a že jeho rodina za něj dá velké výkupné, až uslyší, jakým zkouškám byl vystaven.“

„Proč odtud odjel, když to své město tak miluje?“ otázal se Thorvald Tříska, který Viken také opouštěl jen nerad.

Jarvis znovu s knězem dlouho mluvil. Mezitím se nám už město začalo ukazovat mezi stromy rostoucími na březích řeky. Bylo podstatně větší než Pisa a obklopovaly je šedivé kamenné hradby, vysoké jako pět dospělých mužů, se strážními věžemi a baštami. „To město vypadá jako Jorvik,“ vyhrkl Hastein.

Měl pravdu, že Florencie nám hodně připomínala anglické obchodní město, které jsme dobyli před třemi lety. Obě města bývala původně římskými vojenskými tábory. Když dávní, legendární obyvatelé zmizeli, města ztratila svůj prvotní účel a teď v nich žili řemeslníci a kupci. Navzdory vnější podobě však rozdíly byly přece jen víc než patrné. Zatímco obydlí za hradbami saského města byla postavena ze dřeva a došků, na střechách a věžích Florencie bylo vidět, že místní obyvatelé dávali přednost kameni a páleným cihlám. Hradby v Jorviku byly leckde porostlé mechem a nebyly zrovna v dobrém stavu, ale opevnění Florencie se nedalo nic vytknout. Dokonce i velké vojsko by mělo plné ruce práce, kdyby se pokusilo tohle město dobýt.

„Zdá se, že je to bohaté město,“ prohodil Dagfinn Fagre a usmál se s radostným očekáváním.

„Bohaté a nedobytné,“ prohlásil Hastein. „Dovnitř se s třemi stovkami chlapů nikdy nedostaneme. Ale kvůli tomu tady nejsme.“

Naším cílem bylo město Fiesole. Rozkládalo se na vrcholu zeleného hřebenu o několik mil dál ve vnitrozemí. V prokláně mezi dvěma hrboly horského hřbetu byly uprostřed zeleně jako bílé a žluté tečky vidět domy s červenohnědými střechami. Jemná, šedožlutá čára hradeb se vinula kolem vrcholu hory jako královská koruna kolem čela krále.

Jarvis znovu promluvil s knězem a pak za námi přišel na příď Dvouhlavce. Vyložil nám, že mezi Florencií v údolí a městem Fiesole na kopci panuje velká rivalita. Tahle dvě města spolu často vedla regulérní válku a obyvatelé se vzájemně ze srdce nenávidí.

„Náš přítel udělal tu chybu," pokračoval Jarvis, „že se zamiloval do dcery jednoho z nejbohatších mužů ve Fiesole. Ten dceru provdal za jiného muže z Fiesole, a to jen proto, aby našemu příteli ublížil. To vyústilo v krveprolití, načež byl nucen přijmout úřad na pobřeží a odejít do vyhnanství. Ale jestliže mu pomůžete se pomstít a to děvče získat zpátky, bude vám vděčný až na věky."

„Křesťanští kněží jinak žijí v celibátu," vysvětloval Sigurd Hadí oko. Domníval se, že ví všechno o křesťanství, k němuž kvůli své saské manželce v Anglii konvertoval.

„Jak se zdá, asi mu to zas tak moc nevadí," zamumlal Jarvis.

„To své protivníky z řad krajanů nenávidí víc než nás, kteří jsme ho mučili?" otázal se Halfdan Bílý šat se zklamaným výrazem v hladce oholené tváři.

Teď drobný fráter opravdu upadl do rozpaků. Zachrchlal, pak si odkašlal a teprve pak se ujal slova.

„Kněz říká, že jste bezbožní barbaři, kteří nic lepšího neznají. Proto se od vás nedá očekávat nic jiného, než že se opovážíte na muže církve vztáhnout ruku. Ale všechny údy mu zůstaly – i ten, který je pro m uže nejdůležitější –, a proto se dokonce může stát, že se bude modlit za vaše spasení, jestliže ho necháte, aby se účastnil útoku na Fiesole a zabil svého rivala."

Vzájemná zášť dvou sousedních měst byla tak zakořeněná, že pro hrdého kněze byla krevní msta důležitější než zášť kvůli týrání, jemuž byl vystaven a jehož stopy se zhojí až časem. Možná dokonce mezi krajany a v rodině získá uznání, že vydržel mučení pohanských námořních lupičů a odvrátil jejich zlobu od rodného města.

„Řekni knězi, ať si své modlitby strčí za klobouk," řekl Hastein, „ale že do města v horách ho rádi vezmeme s sebou."

Jarvis se obrátil zpátky ke knězi, aby mu oznámil radostnou

zprávu.

„Ten křesťanský kněz je chlap podle mého gusta," prohlásil Halfdan Bílý šat. „Kdyby to řekl hned, možná bych na něj nebyl tak tvrdý."

Odpoledne jsme se spojili s rodinou kněze z Florencie. Byli dost chytří na to, aby někoho z nás vpustili za pevné městské hradby, a tak jednání probíhala na břehu řeky u lodního můstku na Dvouhlavci. Otci kněze, šedovlasému kupci v pestrobarevném oděvu, vystoupila na čele znepokojená vráska, když na něj syn mával z paluby lodi se zkrvaveným obvazem na paži. Ujistil však otce se širokým úsměvem o tom, že se má dobře, takže částka výkupného byla dohodnuta ke všeobecné spokojenosti.

Nazítří jsme se vydali pěšky do kraje s naším novým přítelem sedícím ve dvoukolovém vozíku. Několik málo bojovníků zůstalo s Khalidem u lodí. Ačkoliv cesta po hrbolatém dláždění rozbité římské silnice musela knězi působit mnoho bolestí, měl dobrou náladu. Ukázal nám cestu ke kostelu ve Fiesole, který stál na úpatí kopce. Hastein nechal mužstvo, aby se neomezeně vyřádilo při plenění krásné nabílené budovy, jejíž stěny byly zdobeny složitými černými vzory ve tvaru kruhů a oblouků vyškrabávanými do fasády. Kněz mezitím znovu hovořil s Jarvisem, který postupně o svém souvěrci poněkud ztrácel iluze.

„V tomhle kostele se jeho milovaná provdala za toho muže z Fiesole," vyprávěl, „a proto ho klidně vydrancujte a všechno si odtud odneste. A když budovu vypálíte, sám vám ještě zaplatí libru stříbra navíc k tomu, co vám slíbil jeho otec."

„To se dá zařídit," domníval se Hastein.

Strávili jsme noc poblíž kostela, kde jsme se hřáli v záři plamenů. Při východu slunce jsme začali stoupat vzhůru na pahorek. Cesta byla dlouhá a klikatá a výstup nám zabral skoro celé dopoledne. Když jsme prošli poslední zatáčkou a uviděli bránu do Fiesole, která byla umístěna napříč přes proláklinu mezi dvěma hrboly pahorku, bylo jasné, že vypálení kostela obyvatele před naším příchodem varovalo. Byli po zuby ozbrojení a očekávali nás podél mohutného cimbuří prastarých městských hradeb. Střílny a věže obsadili lučištníci a město Fiesole v podstatě nevzbuzovalo dojem, že by si jeho obyvatelé přáli, aby je navštívily nějaké zrůdy.

Tmavovlasý kněz měl znovu něco na srdci.

„Jak vidíte, město je důkladně opevněné," překládal Jarvís, nyní

již poněkud unaveným hlasem. „Ale když svou hlavní sílu necháte mimo dostřel tady před bránou, provede padesát vašich bojovníků kolem pahorku k místu, kde se hradby kdysi v době jeho dětství zřítily. Tudy se můžete snadno dostat dovnitř, protože obyvatelé Fiesole jsou právě tak líní, jako jsou hloupí a zbabělí, takže poškozené hradby nikdy neopravili.“

Hastein, já a zbývající Strážci vatry jsme spolu s dalšími čtyřiceti muži stoupali po úzké stezce kolem hory mezi keři a skalkami. Když už se knězi šlo opravdu hodně špatně, přivázali jsme ho Halfdanovi Bílému šatu na záda. Sigurd Hadí oko zůstal u brány se zbytkem naší jednotky, aby na sebe soustředili pozornost obyvatel.

Po určité době namáhavého šplhání jsme se dostali k místu, kde se pevné hradby kvůli sesuvu půdy protrhly. Jak říkal kněz, muselo se to stát už před mnoha lety, protože do kamenů a volných prostor zdivá už dávno zapustily kořeny keře a další rostliny. Ale obyvatelé Fiesole tohle místo zřejmě neopravovali ani ne tak kvůli lenosti, jako spíš kvůli jeho nepřístupnosti. I když jsme otvorem v hradbách pronikli dovnitř, museli jsme dál šplhat vzhůru po strmé stráni. Když jsme se nakonec vyškrábali až nahoru, byli jsme zpocení, žízniví a vyčerpaní. Odpočinuli jsme si ve stínu několika pinií a pojedli jsme a popili trochu ze zásob, které jsme si vzali s sebou. V údolí pod námi se jako tmavý obdélník mezi poli rozkládala Florencie.

Na vrcholku kopce byly louky a pastviny poseté bílými skvrnkami koz a ovcí. Mezi kamennými zídkami se tu a tam objevily domky, ale žádný z nich nebyl obydlený. Jak jsme scházeli dolů k prokláně, osídlení houstlo. Stezka vedoucí po hřebenu se rozšířila na dlouhou ulici vedoucí mezi domy se stěnami bez oken. Přízemí domů bylo postaveno z pevných, šedých balvanů, zatímco horní zdi byly dřevěné nebo hrázděné s hladkou okrovou omítkou. Nepotkali jsme ani živáčka. Zdálo se, že město Fiesole je pusté a nikdo tu nebydlí.

Cesta ústila na náměstí. Každá jeho strana byla dlouhá přibližně sto kroků a rozkládalo se za vysokou bránou, před níž jsme před pár hodinami stáli. Tady se shromáždili obyvatelé Fiesole, aby zadrželi útočníky. Ti, kdo si nenašli místo na hradbách, čekali se sekerami, kyji a jinými zbraněmi právě na náměstí. Hastein zhodnotil situaci ukrytý za posledním domem v ulici.

„Je tu přibližně tisícovka mužů a dalších pět set je jich na hradbách. Ženy a děti se určitě zabednily v domech. Musíme

vyvolat co možná největší paniku a rychle otevřít bránu našim druhům, a to dřív, než obyvatelé města zjistí, jak je nás málo a že nás mohou rychle porazit.“

Obrátil se ke mně. „Zeptej se kněze, kde je ta mapa.“

Místo odpovědi ukázal tmavovlasý kněz na nádherný tříposchodový dům, postavený na náměstí proti městské bráně. U vstupu z ulice stály dva sloupy a podpíraly malý přístřešek. Fasáda byla žlutě omítnutá a vysoká okna uzavřená okenicemi.

„Toho žlutého domu se nikdo ani nedotkne,“ přikázal všem Hastein.

„Řekneš to i ostatním, až se vřítí dovnitř hlavní bránou?“ otázal se Halfdan Bílý šat.

„Ne, to bude tvoje starost, protože se postavíš mezi ty sloupy a budeš bránit vchod před všemi, kdo se pokusí vtrhnout dovnitř.“

„Na udílení rozkazů si zvykáš docela pěkně.“

Hastein si sarkasmu bratra svého pěstouna nevšímal a nám ostatním dal znamení, abychom se rozestavili po celé šířce ulice. Obyvatelé Fiesole byli zaneprázdněni tím, že upřeně hleděli na bránu, jako by čekali, že ji bojovníci každým okamžikem zvenčí prorazí. Hastein pozdvihl meč. Pak s ním máchl a ve stejném okamžiku jsme zařvali jako jeden muž. Navzdory pocitu nevolnosti jsem vyběhl se svými druhy a začal kolem sebe rozdávat údery hlava nehlava.

Zmatek propukl velice rychle. Obyvatelé Fiesole se jen snažili vyhnout našim mečům a sekerám, takže jsme v davu snadno vytvořili klín, z něhož všichni prchali pryč. Obránci na městských hradbách, kteří se při hluku otočili, dokázali náš počet lépe odhadnout než jejich druhové na náměstí a začali volat, že je nás jen hrstka a ať se ostatní pustí do boje. Přinejmenším to tak vypadalo podle tónu jejich hlasů, ale v rámusu křičících mužů a řvoucích vikingů je nikdo neslyšel.

Hastein doběhl k bráně jako první, zvedl závoru, odtlačil těžké křídlo vrat a kývl na naše přátele. Sigurd Hadí oko vykřikl nadšením, když nevlastního synovce uviděl pod klenbou otevřené brány. Černovousý jarl se vyřítil vpřed se štítem nad hlavou. Ostatní bojovníci ho následovali. Ačkoliv se z věží a hradeb snášely dolů spršky fiesolských šípů, skácelo se na cestě jen několik málo mužů.

Když se bránou do města vyvalila smršť řvoucích válečníků, zmatek na náměstí se proměnil v paniku. Teď začali prchat i muži z hradeb. Hastein vedl Strážce vatry po omšelých stupních úzkého

schodiště vzhůru k cimbuří.

Na jednoho z nás tady čekala smrt.

42

Při boji na hradbách padl Skåňan Bård. Zezadu na něj skočil nějaký drobný, prostovlasý obránce s odřeným železným mečem. Bjarni na mladšího bratra zavolal, aby ho varoval, ale už nestihl zasáhnout a Fiesolan vrazil svou zbraň Bårdovi do stehna.

Sudovité tělo se skácelo, jako když se poráží strom v lese. Bård se marně snažil zachytit nějaké opory a přitom zakopl o okraj strážního ochozu.

Bjarni hlasitě vykřikl a vrhl se na vraha svého bratra, který s bodnými ranami v břiše a v hrudi následoval svou oběť a rozbil si lebku o dláždění pod klenbou brány. Zůstal ležet vedle mohutného Skåňana, jenž si při pádu srazil vaz. Naši kamarádi, kteří stále proudili bránou dovnitř, se mrtvolám vyhnuli a hnali vyděšené občany před sebou městskými ulicemi. Bodali po nich nebo je mečem srazili k zemi, volali a řvali jako divá zvěř a kopnutím otvírali dveře a vrata. Zpřevraceli bedny, prohledávali skříně a sklepy, ze stolů sebrali stříbrné nádobí a pak pokračovali dál s nákladem kořisti.

Halfdan Bílý šat mezitím bránil vchod do velkého, žlutého domu na náměstí. Když se situace začala uklidňovat, našli jsme tam ležet pět našich mrtvých mužů vedle obyvatel Fiesole, které zabil jen tak mimochodem. Šlachovitý, tmavovlasý kněz se opíral o jeden sloup u vchodu s Halfdanovou zakrvácenou bojovou sekerou v ruce.

„Ty jsi zabil naše vlastní druhy?“ otázal se Hastein. Kroužkovou zbroj měl potřísněnou krví a v přilbě bouli, jak ho mocnou ranou zasáhl jeden z obránců.

„Dva usmrtil křesťanský kněz.“ Záškuby v hladce oholené tváři Halfdana Bílého šatu se podobaly pyšnému úsměvu, jako kdyby otec vyprávěl, že jeho malý syn právě udělal své první krůčky. „Přemohla je touha drancovat a nedalo se s nimi rozumně mluvit.“

Přeživší Strážci vatry k nám zvědavě přistoupili blíž. Totéž

učinil i bratr Jarvis, který se odvážil do města. Kolem nás pokračovalo drancování.

„Co je v tom domě, že stojí za to, abychom ho bránili i před vlastními lidmi?“ otázal se Sigurd Hadí oko.

Dřív než Hastein stačil odpovědět, spadla ze střechy taška a rozbila se sotva půl kroku od místa, kde stál. Ukryli jsme se mezi sloupy podpírajícími stříšku nad vstupem z ulice, protože se dolů začal valit déšť terakotových dlaždic a nábytku. Služebnictvo ze žlutého domu stálo v oknech nejvyšších poschodí, a někteří se dokonce vyšplhali až nahoru na střechu. Odtud teď bránili majetek svého pána vším, co měli po ruce.

„Vy zbabělí šmejdi!“ zavolal Bjarni rozčileně a zahrozil jim.

Jeho mladší bratr vždycky mluvil za ně za oba a já jsem si uvědomil, že teď je to poprvé, co slyším hlas velkého Skåňana.

„To vám nestačí, že jste mě připravili o bratra? Chudáka malého Bårda, který nikdy nikomu neublížil. Byl mírný jako beránek, čistý jako padlý sníh. Dobrý a hodný jako…“

Nic dalšího už Bjarni říct nestihl, protože mu čelo rozrazila střešní taška. Na okamžik zůstal stát se zdviženou paží a zaťatou pěstí. Pak upadl na dlažbu náměstí a zůstal tiše ležet, vousy potřísněné krví a mozkem. Tak Skåňan Bjarni skonal téhož dne jako jeho bratr Bård. Později jsme se my ostatní shodli na tom, že i když to byla velká ztráta, bylo to takhle nejlepší. Nedovedli jsme si představit jednoho bez druhého. Ze Strážců vatry, kam kdysi patřilo osm odvážných mladých mužů, teď zbyl Dlouhý Fridtjof, Thorvald Tříska, Dagfinn Fagre, Hastein a já.

Zatímco kolem nás stále padaly střešní tašky, Halfdan Bílý šat si prosekal cestu pevnými vchodovými dveřmi. Vnikli jsme dovnitř. Vstoupili jsme na kamennou podlahu tmavé chodby, probíhající celým domem, s místnostmi po obou stranách. Ostatní běželi nahoru po schodech za Sigurdem Hadím okem, aby pomstili Bjarniho smrt, ale Hastein a já jsme zůstali v přítmí chodby. Objevili jsme muže, jehož obrysy se zračily proti dennímu světlu na druhé straně chodby. V rukou držel dlouhý meč.

Kněz ho musel poznat, protože vykřikl několik drsných slov a vyrazil proti postavě. Sekl Halfdanovou sekerou po svém protivníkovi, ale ten vykryl úder dlouhým mečem. Kněz nechal jako zkušený bojovník sklouznout topůrko sekery podél ostří meče, hlavu soupeře obrácenou dozadu uchopil za vousy a topor sekery otočil o půl otočky, takže tím protivníkovi meč z rukou vykroutil.

Prolétl vzduchem a se zařinčením dopadl na podlahu.

Zdvihl sekeru a bezbranného protivníka donutil vyjít ven zadními dveřmi, pak dolů po pěti schodech širokého schodiště do atria obklopeného sloupovou kolonádou. Kněz znovu vykřikl svou řečí nějaká tvrdá slova. Znělo to, jako by vyslovil jakési slavnostní prohlášení určené pro celý svět. Na denním světle jsme viděli, že ten druhý byl muž středního věku s bříškem a vyděšeným výrazem v obličeji.

Kněz mávl sekerou. Tentokrát to nebyl falešný výpad. Když ho zasáhl do stehna, starší muž vyrazil hlasitý výkřik. Kněz vyprostil sekeru a znovu ji zdvihl. Když jsme Hastein, Jarvis, Halfdan Bílý šat a já doběhli do atria, ležela jeho oběť na zádech s rozpolcenou hlavou.

Kněz znovu promluvil latinsky slavnostním tónem.

„Tento muž byl manželem mé milované," překládal Jarvis. „Pomohli jste mi pomstít velkou pohanu a za to jsem vám natolik vděčný, že vám nabízím své přátelství."

„Nad upřímně nabídnutým přátelstvím se nemá ohrnovat nos," poznamenal Hastein, „ale mnohem víc by mě zajímalo, kde je ta mapa."

„Francesco!" ozvalo se za námi.

Strážci vatry zneškodnili služebnictvo ve vyšších patrech a Sigurd Hadí oko teď za sebou táhl nějakou ženu. Měla na sobě vybraný oděv, byla to svěží a hezká žena s kaštanovými vlasy, byť už ne zcela mladá. Vytrhla se Sigurdovi a běžela vstříc šlachovitému knězi, kterého objala kolem pasu.

Mlčky jsme hleděli na shledání milenecké dvojice.

„Pokud toho kněze zabijeme," navrhl Dagfinn Fagre, „můžeme se o tu ženu podělit. Já si ji vezmu první, protože to já jsem ji našel."

„Můžeš to zkusit," zachraptěl Halfdan Bílý šat, „ale jen v tom případě, pokud chceš také okusit můj meč."

„Souhlasím s bratrem," prohlásil Sigurd Hadí oko. „Kněz je čestný chlap a my jsme mu dali své slovo, že jemu ani vdově se nic nestane."

Dagfinn Fagre si zlostně prohrábl rukou zlaté vlasy. Čelistní svaly mu pod hladkou pokožkou pracovaly, ale už nic dalšího neřekl.

„Co uděláme s dětmi?" otázal se Thorvald Tříska.

„Jakými dětmi?"

Dlouhý Fridtjof postrčil dopředu dva chlapce. Menšímu mohlo být asi pět, staršímu sedm nebo osm. Obličeje měli celé uplakané a z kulatých očí jim čišel strach.

„Našli jsme je společně s tou ženou. Bránila je jako vzteklá, takže jsme předpokládali, že jsou její."

Když se chlapci rozběhli, žena rozpřáhla paže a sevřela je do náruče. Malými pěstičkami se jí chytili za sukně. Kněz zůstal jako přimražený a s ohromeným výrazem v ostře řezaném obličeji hleděl střídavě na ženu a na děti.

„Putana!"

To slovo stále dunělo mezi sloupy atria, když se rozmáchl a dlaní ji zasáhl do obličeje tak tvrdě, až upadla na dlaždice.

„Náš přítel kněz si do Florencie poveze víc, než čekal," prohodil Dagfinn Fagre a usmál se.

Kněz se vyhnul pohledu na děti, když vytáhl sekeru z čela zabitého muže, osušil ji do jeho vzácného oděvu a podal ji zpátky Halfdanovi Bílému šatu.

„Nech si ji," prohlásil Lodbrokův syn chraptivým hlasem.

Kněz jeho úmysl pochopil bez překládání a zastrčil si sekeru zdobenou vzory v severském stylu za opasek.

„Když muži uzavřou přátelství," pokračoval Halfdan Bílý šat a napřáhl ruku, „je u nás zvykem, že si řeknou svá celá jména. Já jsem Halfdan Syn Ragnarův, zvaný přáteli, druhy i nepřáteli Bílý šat."

Bratr Jarvis překládal a kněz podanou ruku uchopil.

„Francesco de Medici," představil se.

„Řekni mu, že teď může odjet do svého města," vyzval drobného frátera Hastein. „Spoléháme na to, že jeho rodina zaplatí výkupné, až si pro ně přijdeme."

Kněz si vyslechl tlumočení, spokojeně přikývl a s ženou a dětmi odcházel.

„Ta mapa," zavolal za ním hlasitě Hastein.

Kněz nemusel čekat, až mu to přeloží. Otočil se na spodním stupni schodiště a rukama ukázal na podlahu atria. Pohlédli jsme dolů a spatřili nepravidelné vzory tvořené obrysy a barevnými plochami, které jsme zpočátku nebyli schopni rozluštit. Pomalu jsme si uvědomovali, že Hastein stojí uprostřed dlouhého pobřeží. My ostatní jsme byli v moři mezi dvěma světadíly. Mrtvola vlastníka domu krvácela nad severní Itálií a nad Alpami. Podlaha v atriu byla velkou mapou z odřených kamínků mozaiky, na níž

byly zobrazeny země kolem Středozemního moře.

43

„To je fantastické. Jedinečné!“ Shrbený bratr Jarvis pochodoval sem a tam po mapě a ukazoval nám země a města. „Tady je Hispánie. Tady, tam jak je ten velký poloostrov propojený s Franskou říší, leží Thorsgård. Tady je Bregancio, které se dřív jmenovalo Brigantium. Podívejte, to jméno je tu napsáno docela zřetelně. Portus Cale je město, kterému Maurové říkají Oporto. Olisippa je současná al-Lishbuna. Tady, u toho úzkého vstupu do Mare Nostrum – neboli do Středozemního moře – leží Portus Albus. To je to město, kterému nevěřící říkají ai-Jazira a jež už skrze milost Páně neexistuje.“

Drobný fráter našel také Qurtubu pod názvem Colonia Patricia. Dál od hispánského východního pobřeží byly nějaké skvrny, označené dohromady jako Baleáry. To byly ty ostrovy, které Železný Bjørn nazval jako Otrocké. Hastein očima sledoval Jarvisovy cesty po Evropě a pokoušel se propojit plochy a drobné, vyrudlé tečky glazované terakoty na mapě s krajinami a městy, které viděl a navštívil.

„Kde je Anglie?“ otázal se.

Jarvis skočil horlivě na horní levý roh mapy a ukázal na kus země, který byl neznámo proč mimo rámec mapy.

„Římané tomuto ostrovu říkali Británie. Tenkrát se Franská říše jmenovala Galie.“

„Takže takhle bychom viděli svět, kdybychom mohli létat jako ptáci?“

„Nemyslím si, že ptáci dokážou vylétnout tak vysoko, aby tohle všechno viděli najednou.“ Jarvis rozhodil rukama. „Tahle mapa je stará stovky let. Skrytá v malém horském městečku přežila běh dějin a zkázu světa. Víte, jaký to je zázrak?“

Hastein i já jsme hodnotu mapy chápali. Tomu, kdo by dokázal porozumět vyobrazením pobřeží a ostrovů, by se otevřely veškeré vody a přístavy.

„Jestliže tahle mapa představuje Midgard,“ řekl Thorvald Tříska,

„kde jsou naše rodné země?“

„Římané se nikdy tak daleko na sever nedostali,“ domníval se Jarvis.

„Jejich chyba,“ prohlásil Dlouhý Fridtjof, „protože naše země jsou lepší než všechny ostatní. Všude dobře, doma nejlíp.“

Ostatní mu dali za pravdu, že severské země jsou hezčí a zelenější než leckteré jiné, které na své dlouhé výpravě spatřili. Se slzami v očích každý vychvaloval zejména vlastní domovinu a všichni se začali přít, která vlast je ta nejkrásnější. Hastein je přerušil.

„Copak Halfdan Bílý šat bránil tenhle dům proti vlastním spolubojovníkům jen proto, aby na jeho poklady padal prach? Fridtjofe a Dagfinne, posbírejte všechno, co můžete, a pak to všem rozdělíme. Thorvalde Třísko, chci, abys vytvořil úplně stejnou mapu. Musíš tam mít všechna města a pobřeží.“

„To zabere hodně času.“ Thorvald se rozhlédl po podlaze v atriu. „Než budu hotov, padne noc.“

„Zapálíme pochodně, abys na to viděl. Nic není důležitější než zrovna tohle.“

Nor odešel, aby se poohlédl po nějakém kusu dřeva vhodné velikosti. Hastein uchopil bratra Jarvise v podpaží a znovu se sklonil nad mapou.

„Ten velký poloostrov musí být Itálie,“ ukázal na mapu. „Pomoz mi najít Pisu.“

„To není žádné umění. Leží tady u pobřeží.“

„A Florencie a Fiesole jsou určitě ty červené tečky vedle sebe dál ve vnitrozemí, ne?“

„Rozhodně, i když se tady jmenují Fluentia a Faesulae. Vidíš tu zvlněnou, černou čáru? To je Arno – řeka, po které jsme sem připluli.“

„Samozřejmě.“ Hastein přikývl a s přimhouřenýma očima pozoroval drobného frátera, jehož nádhera mapy naprosto uchvátila. „A Řím?“

Ve svém nadšení bratr Jarvis zapomněl, co je Hasteinovým cílem.

„Teď nějak nevím,“ zamumlal a předstíral, že město hledá. „Moje oči už nejsou takové, jaké bývaly.“

„Rolfe, pomoz Jarvisovi najít hlavní město Bílého Krista.“

Italských měst bylo mnohem víc a byla zobrazena mnohem hustěji než města v ostatních zemích. Možná si onen bohatý člověk,

který zaplatil za to, aby mu v atriu vytvořili mapu, přál mít svou vlast zobrazenou mnohem podrobněji než jiné země. Ale možná byla Itálie jen hustěji osídlená. Každopádně najít Řím nebylo těžké.

„Tady je!“ vykřikl Jarvis.

Přistoupili jsme k němu a podívali se, na co ukazuje.

„Jsi si jistý?“ otázal se Hastein. „Leží opravdu Řím u pobřeží na sever od Pisy? To bychom kolem něj propluli, a ani bychom si ho nevšimli.“

„Tady je to napsáno jasně: R.O.M.A.“

Hastein zvedl oči od latinských písmen a podíval se na mě.

„Co říkáš ty, Rolfe?“

Spoléhal se na můj úsudek. O Jarvisovi měl očividně pochyby a ten už se připravoval na to, že ho Hastein za lež potrestá.

„Nechápu, jak jsme tak velké město mohli přehlédnout,“ prohlásil jsem. „Ale je to tak, jak říká bratr Jarvis.“

Ve vrásčitém obličeji drobného frátera se jasně zračilo překvapení. Oba jsme věděli, že u města, které označil, byl nápis LUNA.

„Doufám, že je ti jasné,“ řekl jsem mu krátce poté, „že jsi odsoudil k vydrancování celé město, které by jinak zůstalo netknuté.“

„Raději Luna než Řím,“ zamumlal provinile.

Procházeli jsme úzkou uličkou mezi vysokými zdmi za zadním východem z atria. Thorvald Tříska měl mít klid na vyhotovení stejného motivu z podlahy atria a Jarvis ani já jsme neměli chuť účastnit se drancování domu. Na konci uličky byla vidět tráva a modrá obloha.

„Mapa je stará mnoho set let,“ pokračoval jsem. „Jestliže už Luna neexistuje, budu muset Hasteinovi pomoct najít Řím.“

„To je v rukou Božích.“

Neodpověděl jsem, protože ve stejném okamžiku jsme vyšli z uličky a ocitli se v otevřené travnaté krajině v zadní části Fiesole.

Kopec se svažoval dolů, ale byl narušen stavbou širokou víc než sto kroků, vytesanou ze skalní stěny. V mocném půlkruhu se jako obrovský, prořízнutý trychtýř otvírala do zelených údolí a hor ležících za nimi. Rady postupně klesajících lavic se sedadly končily dole u půlkruhové plošiny široké asi dvacet kroků.

„Co to je?“ otázal jsem se.

„To je římské divadlo,“ povzdechl si Jarvis.

„Něco podobného je v Jorviku, ale to je kamenná stavba, nikoliv

horská stěna. Jednou jsem tam byl s Ivarem Beznohým.“

„Tady legendární národy hrály divadlo,“ pokračoval, aniž by mě slyšel. „Na řadách lavic seděly tisíce lidí. Plošina tam dole byla jeviště, kde herci předváděli své umění. Snažili se diváky přesvědčit, že tam vidí něco jiného a mnohem víc, než tomu bylo ve skutečnosti.“

„Stejně jako potulní komedianti, kteří do Teurintone přicházeli, když byl trh, a bavili lidi svými kousky?“

„Takové hlouposti do divadla nepatří. Římské divadelní kusy měly sepsané scénáře a nejlepší se uváděly zas a znovu. Vzdělaným lidem pro radost á chudé chátře pro poučení.“

Jarvis dlouho popisoval užitečný přínos, jejž divadlo představuje, používání rekvizit a zvláštní schopnosti herců hovořit a tvářit se tak, že se publikem vžije do jejich vymyšlených světů a charakterů.

„Bohužel jsem o těchto věcech jenom četl,“ zakončil svou promluvu s povzdechem. „Tahle místa se už nepoužívají. Ani tady v Itálii.“

Nad otevřenou horskou krajinu před půlobloukem divadelních sedadel se začalo stmívat. Za námi plály domy, které naši druhové postupně zapalovali. Čas od času se k nebi vznesl křik obyvatel.

„Proč jsi mou lež neprozradil?“ otázal se Jarvis.

Věděl jsem, co si myslí, a otázku jsem očekával.

„Jestliže je Řím velký jako Qurtuba,“ odpověděl jsem, „vikinské loďstvo čítající dvaačtyřicet lodí ho dobýt nedokáže. Jenže Hastein se o to stejně pokusí. A při tom pokusu zemře.“

Drobný fráter zasmušile přikývl, když pochopil, že jsem lhal kvůli tomu, abych ochránil přítele – nikoliv abych spasil křesťanské hlavní sídlo papeže.

„Nikdo z nás neví nic o…“ začal a zaváhal, zda má jméno toho města vyslovit. „O tom druhém městě na severu.“

„Doufejme, že Luna není ani příliš velká, ani příliš malá, aby se dalo věřit, že to je opravdu Řím.“

V dobré náladě jsme se po proudu řeky Arno vrátili do Pisy. Když jsme tam dorazili, leckteří naši kamarádi chtivě pokukovali po bohaté kořisti v našich těžkých bednách a domnívali se, že byli znevýhodněni, i když zůstat ve městě se rozhodli sami. Hastein předešel nevyhnutelným sporům a nespokojenosti tím, že se velkoryse podělil o výkupné od rodiny Francesca de Medici, a stížnosti postupně utichly.

Všichni se ptali na Řím, ale Hastein kopii mapy Thorvalda Třísky vyřezanou na zadní straně dvířek domácího oltáře ze žluté vily před zvědavými zraky skrýval. Než jsme z Fiesole odtáhli, požádal mě a zbývající Strážce vatry, abychom podlahu atria krumpáči a motykami rozbili. Velká mapa se v oblacích prachu ze zdiva změnila na jednotlivé úlomky, které by už nikdy nikdo nedokázal složit do smysluplného celku. Bratra Jarvise to nesmírně zarmoutilo, ale mlčel.

Po několika dnech svižné plavby směrem na sever s pobřežím na pravoboku jsme zahlédli věže a střechy tyčící se při ústí nějaké řeky.

Luna ležela v oblasti, kde končilo italské hornaté severní pobřeží a kde začínala nížina. Nad městem se tyčily dva horské výběžky oddělené širokým zálivem a chránily je před každým, kdo by sem chtěl proniknout ze severu. Při cestě z jihu se město dalo najít tak snadno, že bychom na ně narazili i bez mapy.

Naše loďstvo poháněné pohybem vesel se pomalu blížilo k ústí řeky. Hastein, Halfdan Bílý šat a Sigurd Hadí oko spolu stáli na přídi Dvouhlavce.

„Hradby jsou vysoké," zhodnotil situaci zcela zbytečně Sigurd Hadí oko, protože všichni viděli na vlastní oči, že Luna je opevněna lépe než Pisa a Fiesole. I když byla menší než Qurtuba, vypadala jako hlavní město. Věděl jsem, jak se věci mají, ale skoro i já bych uvěřil, že jsme opravdu našli Řím.

„Obyvatelé nás spatřili," podotkl Halfdan Bílý šat a ukázal k městu. „Zavřeli brány."

„To bych na jejich místě udělal taky," prohodil Hastein.

Bájná zvířata na přídích lodí jsme sundali, ale pohled na tolik cizích plavidel by vyděsil většinu lidí. Vklouzli jsme do přístavu, kde u nábřeží kotvila jen hrstka nákladních člunů. Námořníci a dělníci z přístavu uprchli, když nás spatřili, a ulice mezi nízkými domy zely prázdnotou. Jako šedá stuha se z čtvercového náměstí pod sochou nějakého vojevůdce ve středu přístaviště táhla římská

silnice dlouhá dobrých tisíc kroků, lemovaná budovami skladů. Mezi poli mířila k bráně města Luna.

Luna má místní lidový název Bílé město. Po staletí to byl vývozní přístav pro největší mramorový lom Itálie, nacházející se v horách poblíž Carrary. Odtud se cenné zboží nepodléhající zkáze vyváželo do celého světa. Od té doby, co odtud Římané odešli, se objem obchodu velice zmenšil, ale přesto městu stále udával ráz. Mnoho úseků hradeb sice bylo postaveno ze žlutavého pískovce, ale cimbuří, klenuté brány a věže se ve slunci bíle leskly.

„Hlavní město Bílého Krista je skvělá kořist, Hasteine," promluvil Halfdan Bílý šat s úctou. „Pokud ho dobudeme."

„Ty o tom pochybuješ?" Hastein se překvapeně podíval na bratra svého pěstouna. Když šlo o drancování, malomyslnosti propadal jen málokdy.

„Starosti mi dělají čísla: na hradbách vidím několik tisíc hlav v přilbách. Odhadem bych řekl, že tu žije nejméně deset tisíc lidí. Možná dokonce patnáct tisíc. Na našich dvaačtyřiceti lodích máme asi tisíc mužů. Bylo by to těžké, i když by tu s námi byla ta část posádek, která zůstala s Železným Bjørnem. A teď mi řekni, jak máme tohle město s tolika obyvateli schovanými za vysokými hradbami dobýt."

Hastein přivřel oči a promnul si světlé vousy.

„Lstí."

Bratr Jarvis a já jsme se blížili k bráně Luny v čele zbývajících členů Strážců vatry. Dlouhý Fridtjof držel v ruce větev s listy coby symbol míru a pokoje. Thorvald Tříska a Dagfinn Fagre nesli nosítka. Na nich pod tlustou kožešinou ležel Hastein a třásl se, jako by měl vysokou horečku. Nikdo z nás nebyl ozbrojený.

Když jsme se před branami zastavili, obránci města hleděli z cimbuří dolů a pozorovali náš malý průvod. Nějaký muž se šedivými vousy vystrčil hlavu. Na sobě měl nablýskaný kyrys a přilbu s vysokým chocholem z koňských žíní obarvených načerveno, což muselo být v boji ohromně nepraktické. Byl to místní vévoda.

„Chi siete, voi?" zavolal na nás dolů. „Cosa volete?"

„Myslím, že se ptá, kdo jsme a co chceme," řekl Jarvis. „Ale italština je příšerně křupanský jazyk."

„Drž se latiny," zašeptal Hastein z nosítek. „A trvej na tom, že chceš mluvit s knězem nebo s biskupem."

„Sacram cum sacerdote malimu linguam loqui," zavolal Jarvis na muže na hradbách, „aliam nullam."

Zatímco vévoda šel pro městského biskupa, vojáci se spolu živě bavili. Po určité době se objevil hubený, starší pán s bílým plstěným kloboukem ve tvaru přilby s krempou protkávanou zlatými nitěmi a vystrčil hlavu přes hradby.

„Pax vobiscum, domine," zavolal Jarvis hlasitě a padl na kolena.

My ostatní jsme následovali jeho příkladu.

Drobný frátcr ujistil biskupa Luny o našich mírových úmyslech a vysvětlil mu, že pocházíme ze saské Anglie a že se teď plavíme domů, když se nám předtím podařilo uzavřít dobré obchody na Východě. Omlouval se, pokud snad množství lodí zavdalo příčinu ke znepokojení městských obyvatel, ale když je člověk tak daleko od domova, je lépe plavit se ve větším počtu. Na naší zpáteční cestě vál protivítr, takže jsme se v těchto končinách ocitli zcela nechtěně, a máme v úmyslu plout dál, jakmile to situace dovolí.

Mnozí muži z naší posádky jsou dobří křesťané, vysvětloval Jarvis dál a rozhodil rukama směrem k nám ostatním, kteří měli na svrchnicích viditelné stříbrné kříže pocházející z drancování. Ale náš velitel – pokračoval Jarvis – se stále tvrdošíjně držel svých starých saských bohů. Teď však vážně onemocněl a jeho mysl se podstatně projasnila. A poté, co si nechal vyložit další podrobnosti o rajských blaženostech, chce se teď obrátit na pravou víru. Jarvis se biskupa otázal, zda by mu při provedení této svaté povinnosti pomohl, protože nemocný je šlechtic a přál by si, aby se křest uskutečnil v kostele, a nikoliv na palubě obyčejné lodi. Nejraději by uvítal, pokud by bylo možné pokřtít ho v katedrále.

Biskup se nerozhodně poškrábal pod bílým plstěným kloboukem a připustil, že ho těší, když slyší o obrácení nějakého pohana. Nicméně se nezdálo, že by byl zrovna nadšený tím, že by nás měl pustit do města. Jarvis spěchal podotknout, že jsme s sebou samozřejmě přinesli dary, a kývl na Dlouhého Fridtjofa. Pihovatý námořník postavil na cestu dvě malé stříbrné skříňky s otevřeným víkem. Jedna byla naplněna drahokamy, druhá obsahovala náhrdelník z dokonalých bílých perel. Obojí pocházelo z Hasteinova osobního majetku.

Biskup přimhouřil oči, zadíval se na cennosti a prohlásil, že blaho svatého křtu se za nějaké cetky koupit nedá. Jarvis odpověděl, že to je mu naprosto jasné, a proto jsme darů přinesli mnohem víc. Mezi skříňky položil stříbrný kříž ze svého stanového

kostela na Thorskæru.

Biskup na hradbách dlouho mlčel, ale nakonec prohlásil, že takových věcí mají v městských kostelích až až.

Jarvis to chápal, a proto jsme s sebou přinesli poslední věc.

Kývl na mě, abych předstoupil. Před ostatní poklady jsem s největší uctivostí položil malou truhličku z tmavého vzácného dřeva vykládanou stříbrem. Víko schránky bylo ze skla a jím bylo možné vidět mumifikovanou ruku ležící na polštářku z vybledlého rudého hedvábí.

Jarvis prohlásil, že je to ruka svatého Tomáše a rovněž prst, jenž pochybující apoštol vložil do Ježíšovy rány, než uvěřil ve Spasitelovo zmrtvýchvstání. Relikvie pocházela z perpignanské katedrály, ale o tom už se nezmínil.

Na hradbách bylo dlouho ticho. Pak lunský biskup prohlásil, že snad nebude vadit, když do města vpustí šest neozbrojených mužů, přičemž jeden z nich je invalida, a že Hasteinův křest sám osobně zařídí.

„Ten vykuk si určitě nechá stříbro pro sebe," podotkl Dagfin Fagre, když už jsme čekali docela dlouhou dobu. „Já bych to tedy udělal."

Slunce se pomalu klonilo k západu a stíny budov podél cesty se prodlužovaly.

„Biskup Páně žádného konvertitu neodmítne," prohlásil bratr Jarvis.

„Biskup?" zopakoval po něm Hastein z nosítek přemístěných do stínu jedné skladištní budovy, aby pod kožešinami netrpěl až příliš. „Copak ten starý mizera v plstěném klobouku nebyl papež Bílého Krista?"

„Samozřejmě že byl." Jarvis celý zčervenal, když si své přeřeknutí uvědomil. „Ale papež je zároveň římským biskupem, i když tím nejvyšším mezi sobě rovnými."

Hastein se s vysvětlením spokojil, neboť ve stejném okamžiku zaskřípaly panty městské brány. Padesát po zuby ozbrojených vojáků nám pokynulo, abychom hlavní ulicí vešli do Luny. Ulice byla po celé délce lemovaná domy s fasádami, sloupy a římsami z bílého mramoru. Zbývající Strážci vatry jen ohromeně zírali, protože tak nádherná obydlí nikdo z nás ještě neviděl. A i když se dalo tušit, že poněkud dál v postranních uličkách žijí lunští občané skromněji, město působilo přesvědčivým dojmem, že je neobyčejně bohaté. Na ulici bylo jen pár lidí. Biskup úmyslně čekal, až

obyvatelé zasednou k obědu, a teprve pak nás vpustil dovnitř.

Prastaré fórum ve městě Luna bylo podlouhlé náměstí lemované sloupovou kolonádou. Na jeho obou koncích stály dva omšelé římské chrámy. Původně se využívaly pro pohanské rituály, ale teď se proměnily v kostely.

Vedli nás dál směrem k severní části města, kde se nacházely nejhonosnější paláce. Stály kolem náměstí u velké baziliky se sochami svatých ve výklencích po každé straně vstupní brány a s bílými filigránovými vzory kolem mohutné kamenné růžice uprostřed mramorového štítu.

„Katedrála svatého Petra," hádal Hastein a zvedl se na lokty.

„Nezapomeň, že jsi nemocný a nemůžeš se hýbat," zašeptal Jarvis.

Hastein zabručel a zůstal ležet. Když jsme procházeli chrámovou bránou, měl o to lepší výhled na mozaiky ztvárňující apoštoly, jež sytými barvami zdobily stěny prostor pod klenbami. Na konci kostelní lodi byl Bílý Kristus zobrazen na zlatém trůnu v kamenné mozaice, která se táhla až úplně nahoru pod klenutý strop kněžiště. Kristův obličej obklopovala svatozář ze zlatých paprsků a on sám na nás hleděl přísným pohledem.

„Trvalo by pár dnů, než bychom všechno tohle zlato odloupali," podotkl Fridtjof a celou svou dlouhatánskou postavu zaklonil dozadu.

„Řezbářské práce tu moc není," prohlásil Thorvald Tříska bez většího zájmu, protože těžké trámy, jež držely střechu kostela pokrytou terakotou, byly pouze otesané a vyřezáváním zdobené nebyly. Luna byla městem kameníků. Dřevo nebyl materiál, jehož by si řemeslníci cenili.

„Chovejte se tak, jako byste se s podobnými věcmi už setkali," zašeptal Hastein z nosítek. „Nezapomeňte, že jste byli na Východě a že jste viděli tamní divy."

U oltáře čekal biskup v purpurovém plášti a bílých rukavicích. Nádrž s vodou už byla pro křest připravená, ale Hastein byl bohužel tak slabý, že ani nedokázal zvednout hlavu z polštáře. Biskup proto urychleně odříkával verše křestního rituálu a košťátkem z koňských žíní namočeným do vody z nádrže nemocného pokropil. Pak se zeptal na jméno konvertity.

Bratr Jarvis svraštil čelo a na okamžik se zdálo, že ho to vyvedlo z míry.

„Alstignus," prohlásil nakonec zvučně a jasným hlasem.

Biskup jméno zopakoval a přitiskl kříž k Hasteinovu čelu. Můj přítel s ulehčením vzdychl, a i když byla tahle reakce nacvičená, starého biskupa to přesvědčilo. Vojáci nám naznačili, že máme Alstigna odnést pryč. Prošli jsme zpátky k městské bráně a v zádech jsme cítili jejich ostražité pohledy.

O tři dny později jsem s bratrem Jarvisem opět stál před Lunou. Tentokrát jsme byli sami. Vévoda s chocholem z koňských žíní na přilbě se nás znovu pokoušel vyptávat italsky, ale nechal toho a přivolal biskupa. Stařík se podrážděně zeptal, jak nám může pomoct.

„Dux noster mortuus est," pronesl bratr Jarvis zarmouceně.

Náš nemocný velitel v důsledku horeček během noci zemřel. Posledním Alstignovým přáním bylo být pohřben v posvěcené zemi a veškeré své bohatství odkázal městu, jež by za něj odsloužilo mši.

Biskup přerušil vodopád slov bratra Jarvisc a chladně prohlásil, že hřbitov města Luny je plný a že není možné sloužit mše za každého obráceného cizince. To Jarvis chápal, ale věci se měly tak, že Alstignus si navíc přál darovat relikvii, kterou koupil v Cařihradu od jednoho kupce ze Svaté země.

Postavil jsem na cestu nízkou, obdélníkovou skříňku – dřevěnou schránku zasazenou do šedomodrého olova, která rozhodně nebyla tak nádherná jako ta, kterou jsme biskupovi věnovali minule. Ze skříňky jsme však s Jarvisem opatrně vyňali pořádný kus lněného plátna a začali je rozbalovat. Když jsme je nakonec mezi sebou natáhli, každý jsme stáli na jedné straně cesty. Látka, široká asi jako paže a dlouhá zhruba jako dva dospělí muži, na sobě měla hnědavý otisk nahého muže. Na mé straně byly vidět jeho svalnaté nohy a chodidla, silné paže složené křížem v klíně, široká hruď a vousatý, pokojný obličej. Na druhé straně, kterou držel Jarvis, se dala rozpoznat lýtka, stehna a záda téhož muže spolu s bohatými, dlouhými vlasy. Tyto dva otisky se setkávaly v oblasti temene, jako by muže vleže položili na jednu část tkaniny obličejem nahoru a pak přes něj zbývající látku přetáhli až k jeho nohám.

„Haec est sindon Jesu Christi," prohlásil Jarvis slavnostně.

Muži na hradbách strnuli a jen zírali. Nikdo z nich neřekl ani slovo. Mlčení trvalo dlouho a já jsem věděl, že jsme zašli příliš daleko. Kdo by uvěřil tomu, že by houf saských obchodníků vlastnil umrlčí rubáš samého Bílého Krista?

Poté co nám mumifikovaná ruka svatého Tomáše zajistila přístup do města, Hastein se po svém křtu zeptal bratra Jarvise, co by asi tak bylo potřeba, aby římský biskup odsloužil zádušní mši.

Drobný fráter odpověděl, že tím pravým darem by byla právě relikvie, kterou nyní předvádíme ohromenému biskupovi. Ve svaté knize křesťanů stálo černé na bílém, že Spasitelův rubáš zůstal po Kristově zmrtvýchvstání v jeruzalémském hrobě, ale že ho od té doby nikdo neviděl. Objevila se spousta pověstí o tom, že je někde ve Svaté zemi, a dokonce i v daleké Anglii Jarvis slyšel, jak plátno vypadá.

Podle Jarvisových pokynů jsme odřízli pruh z plachet italských lodí. Lněná tkanina byla velice kvalitní, ale současně byla díky větru a povětrnostním vlivům příhodně zřídlá a zažloutlá, takže si člověk mohl myslet, že je stará stovky let. Sigurd Hadí oko se pomazal načervenalým, železitým bahnem ze dna řeky při jejím ústí a nahý si lehl na plachtu. My ostatní jsme ji kolem něj ovinuli, počkali jsme, až se bahno vsaje do plátna, a pak jsme ji položili na slunce.

Když bahno zaschlo a plátno jsme zbavili uschlých kousků, ukázal bratr Jarvis místa, kde Bílý Kristus podle pověsti krvácel ze svých ran. Hastein se řízl do ruky a krev nechal v přiměřeném množství na příslušná místa skapat.

Čekal jsem, že se vojáci na hradbách každým okamžikem rozesmějí. Podvod byl tak očividný, že se jím nikdo nemohl nechat ošálit. Když lunský biskup z bílého cimbuří zmizel, nečekal jsem, že ho ještě někdy uvidíme.

K mému překvapení krátce nato zavrzala otvírající se brána. Stařík vyšel ven s doprovodem černě oděných kněží. Nedívali se ani na bratra Jarvise, ani na mě. Oči měli jen pro ten kus tkaniny, který jsme drželi mezi sebou.

„Miracoloso, miracoloso," mumlal biskup a dotýkal se třesoucíma se rukama otisku těla Sigurda Hadího oka. Konečky prstů opatrně přejel přes skvrny s Hasteinovou krví, aniž by si všiml, že jsou staré jen pár dní.

„Il sangue di Cristo," šeptali kněží za ním s uctivou bázní v hlase a neodvažovali se přistoupit blíž, jako by se báli, že se spálí.

„Myslel jsem si, že jsi schválně přeháněl," obrátil jsem se na bratra Jarvise cestou zpátky do přístavu.

Ve vrásčitém obličeji se mu zračil nepřítomný výraz. Pravděpodobně přemýšlel o slavnostní smlouvě, kterou uzavřel s lunským biskupem.

„Přeháněl?“ zopakoval po mně.

„Protože jsi doufal, že nás biskup odmítne,“ vysvětloval jsem, „a Hastein se bude muset svého plánu vzdát.“

„Ještě se toho o křesťanech musíš hodně učit,“ odpověděl Jarvis. Mluvil, jako by trpěl pod tíhou nějakého těžkého břemena.

Přitom jsem skříňku s umrlčím rubášem zasazenou do olova nesl já. Schránka se měla předat městu v rámci zádušní mše za Alstigna. Jarvis s biskupem dohodl, že mše se odslouží už příštího dne v bílé katedrále. Starý biskup dojatýma očima sledoval, jak plátno opatrně znovu skládáme a ukládáme ho do schránky.

„Čím přehnanější gesto,“ pokračoval Jarvis, „čím bláznivější lež, tím víc jsou křesťané ochotni všemu uvěřit.“

„Mluvíš o křesťanech, jako bys sám nebyl jedním z nich,“ podotkl jsem.

„A jsem snad? Víra je páska na očích a je jen velmi málo lidí, kteří skrze ni dokážou rozeznat skutečnost. Vidím jasně, co se děje. Biskup je zbožný, ale má i velmi lidské vlastnosti. Vlastní ctižádostivostí a důvěřivostí osud svého města zpečetil. Překvapilo by mě, kdyby nás odmítl, ale v tom případě by pro Lunu všechno skončilo šťastně. To už teď není možné.“

„Tebe mrzí, že pomáháš Hasteinovi?“

„Mrzí?“ Jarvis se zastavil a hleděl na mě uslzenýma očima. „Prožívám muka! Trýzní mě veškerá utrpení prožívaná dušemi v očistci. To jediné, co mě utěšuje, je, že zkáza Luny zachrání před podobných osudem Svaté město. Pouze s tímhle vědomím dokážu udělat poslední proradný úskok, k němuž mě dovedly činy mé i jiných.“

45

Následujícího dne se k městu Luna blížil pohřební průvod. Podle domluvy s biskupem jej kromě Jarvise a mě tvořilo čtyřicet mužů. Za námi nesli na ramenou otevřenou rakev tři přeživší členové

společenství Strážci vatry spolu s Halfdanem Bílým šatem. Na bocích rakve se ve slunci blýskaly zlaté řetězy a drahokamy. Hastein spočíval na polštářích z hedvábí pocházejícího z lodi v přístavu v Pise. Sepjatýma rukama držel meč, který mu ležel na hrudi. Tvář měl nalíčenou na bílo mramorovým práškem ze skladů a pro kohokoliv nezasvěceného vypadal jako dokonalá mrtvola.

Strážci u lunské brány neztráceli čas prohlížením mrtvoly, ale nás si proklepli důkladně. Nikdo z nás u sebe neměl ani břitvu. Když nás vpustili dovnitř, viděli jsme, že na ulicích je plno lidí. Všichni ve městě teď věděli, že v našem loďstvu se plaví mírumilovní kupci a že náš velitel se stihl obrátit na víru a nechat se pokřtít dřív, než ho Pán k sobě povolal. Především však věděli, že umrlčí rubáš Ježíše Krista bude umístěn v jejich katedrále a že bude každoročně přitahovat tisíce platících poutníků. Byl to radostný den a cesta od brány ke katedrále byla posetá květinami. Nejspíš to bylo poprvé a naposledy, kdy obyvatelstvo nějakého města vítalo vikinskou jednotku zpěvem a jásáním.

V katedrále čekal biskup v plášti a plstěném klobouku pod pozlacenou mozaikou presbytáře. Tentokrát s obřadem nijak nespěchal. Před otevřenou rakví, kterou Strážci vatry postavili na jakýsi podstavec uprostřed kostela, pozvedl vráskité ruce k nebi a dlouze prozpěvoval slova mše tenkým hlasem pronikajícím do každičkého rohu velké kostelní lodi. Na jedné straně baziliky stáli nejvýznačnější muži města Luna a uctivě mu naslouchali. Měli na sobě pestrobarevné strakaté oděvy. Klobouky s plstěným okrajem a potažené hedvábím zdobily závoje a stuhy. Šedovousý vévoda města vyměnil stříbrný kyrys a přilbu za tmavý plášť podšitý rudým hedvábím a černý klobouk s fialovým pérem.

Městští kněží stáli za oltářem a jejich radostný zpěv se nesl k nebi. Ministranti mávali zdobenými měděnými nádobami zavěšenými na řetězech, až se všude kolem nás ve vzduchu vznášelo kadidlo. Po celou mši Hastein ležel v otevřené rakvi, aniž se sebeméně pohnul. Když však obřad skončil a biskup nám pokynul, abychom rakev zvedli a vynesli ji ven, stalo se něco, co nikdo ze vznešených hostů nečekal. Nebožtík se chytil za okraje rakve a s mečem nad hlavou z ní vyskočil.

Biskup fascinovaně sledoval ostře nabroušenou čepel, dokud se mu nezasekla do krku. Vyplázl jazyk v němém šklebu a padl na kolena se svatou knihou v náruči. Z rány mu na hustě popsané a krásně iluminované stránky crčela krev. Teprve když Hastein meč

vytáhl a přiskočil k vévodovi v černém plášti, začali přítomní chápat, co se děje. Nikdo se nezmohl na odpor. Všichni jen křičeli a běželi k vratům. Ta však Thorvald Tříska a Dlouhý Fridtjof zabouchli ve stejném okamžiku, kdy se Hastein pohnul. Lunská šlechta s námi zůstala v katedrále uzavřená.

Halfdan Bílý šat odhrnul stranou hedvábí na dně rakve. Vysoké lůžko, na němž Hastein spočíval, nebylo z peří ani z vlny, nýbrž z ocele. Lodbrokův syn nám s radostnými záškuby v hladce oholené tváři házel sekery a meče.

Bojovníci začali rozdávat rány napravo nalevo a vířili kolem svých vyděšených obětí. Krev stříkala na bílé sloupy, prostor rychle zaplnily ohlušující výkřiky, nářek a smrtelné chroptění, svátečně odění šlechtici pobíhali kolem dokola jako poplašené ovce a padali jako mouchy. Na mramorové dlaždice přede mě s plesknutím dopadla uťatá paže. Houf černě oděných postav se pokoušel vtěsnat do úzkých dvířek vpravo od oltáře. Několika málo se podařilo uprchnout, ale když jsem začal do ostatních sekat, rozprchli se zpátky do katedrály, kde se jich ujali mí druzi.

Dvířka vedla na balustrádu. Hrstka kněží, kteří stačili vyběhnout ven, uprchla klášterní zahradou, jež byla ze všech stran obklopena kolonádami ze sněhobílých mramorových sloupů. Z vnější strany dveří byla závora. Když jsem ji zastrčil, náhle všechno téměř utichlo. Uprostřed čtvercové zahrady stála studna. Hluboko ve studni tiše zurčela voda. Měl jsem dojem, že někde slyším zpívat nějakého ptáka, když jsem se opřel o bytelné dveře a snažil se potlačit nevolnost. Ruce se mi třásly tak, že jsem svou maurskou šavli sotva udržel. Uvažoval jsem, jestli jsem něco špatného nesnědl. Teprve když hluk za dveřmi ustal, udělalo se mi lépe a vrátil jsem se do katedrály.

Když jsem kráčel po kamenné podlaze, krev se mi lepila na podrážky. Bratr Jarvis ležel v úkrytu za oltářem, obličej zděšený a popelavý. V kostelní lodi stáli mí druzi uprostřed mrtvol. Nikdo si nevšiml, že jsem tu nebyl. Jak muži procitali ze zabijáckého opojení, zmateně se kolem sebe rozhlíželi a čekali, že se někdo chopí iniciativy. Pohledem pochopitelně hledali Hasteina.

Ten ukázal na zavřená vrata. Dagfinn Fagre a Thorvald Tříska zvedli závoru. Hastein proběhl chrámovou lodí, přeskakoval mrtvoly a zastavil se na náměstí. Shromáždění obyvatelé Luny byli znepokojeni hlukem ozývajícím se z chrámu, a když spatřili oživlou mrtvolu, kterou krátce předtím viděli nést v rakvi, propadli panice.

Ukázalo se, že představa, že křesťané na přízraky nevěří, je mýtus. Na náměstí během krátké chvilky nebyla ani noha. S křikem utekli dokonce i po zuby ozbrojení vojáci.

„Prchejte, vy zbabělci, protože teď na vás dopadne trest!“ zařval za Hasteinem chraplavým hlasem Halfdan Bílý šat z vrcholu schodiště před katedrálou.

Jaký trest – a za co – bylo nejisté. Možná šlo jen o trest za to, že to byli sytí, dobře živení a majetní obyvatelé pokojného státu, zatímco on sám byl nešťastným členem žalostného houfu válečníků lačnících po drancování. Teprve jeho křik mě konečně přiměl, abych si uvědomil, že to nejsem já, s kým něco není v pořádku. Mé zhnusení nad tím, co jsme prováděli, bylo naprosto přirozenou reakcí. Svět byl brutálním a násilnickým místem, kde se každodenně dělo mnoho nespravedlností, a ačkoliv jsem jim sám nedokázal zabránit, nikdo mě nenutil se jich účastnit. A právě v tomto okamžiku na liduprázdném lunském náměstí jsem se rozhodl, že už nikdy drancovat nebudu.

„K bráně!“ zařval Hastein, protože přece jen mohlo být jen otázkou času, kdy se občané města vzchopí a uvědomí si, že čtyřicet mužů se moc dlouho neudrží proti obyvatelům města, jichž jsou tisíce. Dvacítka mužů v čele s Thorvaldem Třískou, Dlouhým Fridtjofem a Dagfinnem Fagrem se rozběhla dolů pustou ulicí, přes palmové listy a podupané květiny.

Nám ostatním Hastein pokynul, ať se vrátíme do katedrály. Pomohl jsem Jarvisovi na nohy. Třásl se tak, že ho jeho shrbené tělo téměř neposlouchalo.

„Sic absolvat me, Dominus,“ opakoval neustále.

Ani nevzhlédl, když nám vzdálený řev zvenčí dal na vědomí, že Strážci vatry otevřeli bránu Luny našim kamarádům. Během noci se všech téměř devět set padesát mužů rozprchlo do domů podél cesty z přístavu. Sigurd Hadí oko vedl bojovníky do ulic a na stráži u lodí zatím zůstal jen Khalid.

Drancování Luny mohlo začít.

Dokonce i armádě tisíce vikingů to zabere nějaký čas, než vyplení město o velikosti Luny. Většina bojovníků se zabíjením rychle unavila a nebránila obyvatelům, aby uprchli do hor. Místo toho jsme se soustředili na proniknutí do kostelů a nejbohatších domů. Kořist jsme vláčeli dolů do přístavu, kde se na prostranství pod sochou vojevůdce brzy vršila spousta zboží.

Nikdo si už na žádné znevýhodnění nestěžoval. Jen velmi málo mužů záviděl ostatním něco, co našli. Rozhostila se vzácná spokojenost.

„Slíbil jsem vám bohatství Říma," volal Hastein ke shromáždění osmého dne odpoledne. „Zklamal jsem vás?"

Bojovníci hlasitě křičeli a tloukli zbraněmi o štíty, aby o jejich spokojenosti nikdo nezapochyboval. Velitel výpravy jim dodal přesně to, co očekávali. Všichni byli bohatší, než se kdy vůbec odvážili snít, a každý prožil příběh, který bude po návratu domů vyprávět přátelům a rodině.

Na konci šedivé kamenné cesty pořád ještě stály hradby vypleněného města. Ačkoliv z mnoha hořících domů stoupaly černé sloupce kouře, zpustošit kamenné město bylo nesplnitelným úkolem. Ani jediný dům nezůstal nedotčený, ale Luna nezanikne. Příjmy z mramoru dobývaného v horách zajistí, že se obyvatelé vrátí, protože lidskou vůli a tvůrčí sílu udolat nelze.

„Získali jsme tu víc kořisti, než si s sebou dokážeme odvézt," pokračoval Hastein. „Musíme vybrat to nejlepší a zbytek tu nechat. Jestliže se chceme plavit domů s Železným Bjørnem, je nejvyšší čas vrátit se zpátky na Thorskær."

Muži zabručeli a vážně přikyvovali. Jen málokdo zapomněl na obrázek přehrady vytvořené z lodí u ústí řeky, kde padl Uggla Ugglason, a sdílet osud švédského jarla si nikdo nepřál. Proto bude nejlepší, abychom byli v plném počtu, až znovu vplujeme do maurských vod. Všichni se s dobrou náladou vrhli na třídění kořisti, kterou cpali pod sedadla a pod palubu. Jedna skupinka se po mnoho dní snažila vysekat zlatou mozaiku ze stropu kněžiště v katedrále a zátěž lodí byla vyměněna za drobné pozlacené kameny. Využila se i leckterá italská opuštěná plavidla. Chtěli jsme se na základnu Železného Bjørna vrátit s větším počtem lodí, než když jsme vyplouvali. S méně početnou posádkou, zato s mnohem bohatším nákladem.

„Kde je Jarvis?" otázal se mě Hastein.

Před pár dny jsem se po drobném fráterovi také sháněl. Našel

jsem ho v městském amfiteátru. Seděl na nejvyšší řadě sedadel, kde ho vnější zeď chránila, aby rabování, drancování a plenění neslyšel ani neviděl. Posadil jsem se vedle něj. Dlouho jsme mlčeli.

„Nevrátím se zpátky," promluvil konečně.

Nepřekvapilo mě to. Po masakru v katedrále bylo takové rozhodnutí nasnadě.

„Kam chceš jít?"

„Chci najít skutečný Řím. Prosit o spásu své duše. Po celý zbytek života."

„Co mám říct Hasteinovi?"

„Řekni mu, co chceš. Cokoliv, jen ne pravdu."

Můj starý přítel a mentor se s obtížemi zvedl, jako by ho soužily velké fyzické bolesti, a belhal se dolů po schodišti. Než zmizel v bráně arény, věnoval mi poslední zasmušilý pohled. Bez překážek pokračoval dál k lunské jižní bráně, která zůstala otevřená dokořán poté, co tudy uteklo tolik jiných uprchlíků.

„Jarvis nás opustil," dal jsem Hasteinovi stručnou odpověď Zavrtěl hlavou, jako bych jej postavil před nějakou záhadu. „Ale my mu musíme za tohle všechno poděkovat." Rozpřáhl ruce nad hromadou kořisti na náměstí. „Bez jeho lsti bychom do Říma nikdy nepronikli. Proč nestojí o slávu?"

Znal jsem motivy bratra Jarvise a chápal jsem je. Málem jsem je Hasteinovi prozradil, ale jak bych je měl vysvětlit pohanovi, který o křesťanské víře nic nevěděl a na svět ležící mimo jeho domovinu pohlížel jen jako na území vhodné pro drancování?

„Řím je středobodem Jarvisovy víry," prohlásil jsem. „Je mu asi tak, jako by bylo tobě, kdybys loďstvu křesťanských bojovníků ukázal cestu do nejposvátnějšího místa Asů, aby ho vydrancovali."

„Do Uppsaly?" Pokrčil rameny. „Tam by si na moc nepřišli. My naše chrámy neplníme stříbrem a zlatem. O bohatství se dělíme s rodinou nebo si ho ponecháme doma, kde se z něj těšíme."

„Ty by ses nebál trestu Asů, kdybys někomu pomáhal Uppsalu vypálit?"

„Chrám už tam vyhořel mockrát, při drancování i kvůli nehodám. Vždycky ho znovu vystavěli a pokaždé byl krásnější a větší než předtím, jenže jen proto, aby uppsalští králové ukojili svou ctižádost. Bohům jsou lidské stavby ukradené."

Na rozdíl od Bílého Krista, který muslimy a pohany nenávidí, Ásové nezatracují nikoho, pokud nějakým činem prokáže, že si jejich pomoc zaslouží, a to bez ohledu na jeho morální zásady nebo

víru. Svobodný muž jedná v souladu s osobní volbou a nutností a posléze nepociťuje žádnou lítost, ledaže by to ublížilo jeho cti. Pokusil jsem se Jarvisovy motivy objasnit jiným způsobem.

„Jarvis ztratil svou křesťanskou čest," zkusil jsem vysvětlovat. „Zpátky ji může získat jen modlitbami a pokáním."

„Bylo by od něj rozumnější, kdyby rozpoznal svůj omyl a obrátil se k pravým bohům," domníval se Hastein. „Jestliže se Bílý Kristus svého svatého města vzdá tak snadno, nezaslouží si, aby se ho člověk držel."

Stěží jsem mohl uvádět další argumenty, a přitom neprozradit, že Luna není Řím, takže jsem se spokojil s pokrčením ramen. Hastein však pochopil, jak bylo rozloučení těžké, a už o tom dál nemluvil.

„Ódin také jednou přišel o svou čest," prohlásil, aby mě utěšil.

„Král bohů? Jak se to stalo?"

Vyprávění, jež bylo jedním z mála, která jsem neznal, zaplašilo vzpomínku na Jarvisův uplakaný obličej i mé špatné svědomí, že jsem k jeho podvodu přispěl.

„Jednoho dne se Ásové rozhodli, že Otci veškerenstva vzdají poctu za jeho mnohé činy," začal Hastein. „Požádali proto mistry skřítky, aby ukovali jeho sochu. Výsledkem bylo velkolepé dílo, jež vyzdvihovalo všechny jeho přednosti – sílu a bojovnost, ušlechtilost a trpělivost, vnímavost a moudrost. Ódin dílo umístil u vchodu do svého paláce. Socha byla pozlacená od hlavy až po paty a Ódinova žena Frigg, která zlato velice milovala, ho prosila, aby jí dovolil sochu roztavit na šperky. Ódin to však odmítl."

Muži v přístavu kolem nás rozdělovali náklad na jednotlivé lodě. Díky záři třpytivých pokladů nebylo těžké si zlatou sochu nejvyššího boha představit.

„Frigg se třásla zlostí. Aby manžela za jeho lakotu potrestala, ležela nejdřív s jedním z Ódinových sluhů a postarala se o to, aby se k němu ta pověst donesla. Potom svého milence přemluvila, aby pro ni sochu ukradl a roztavil. Tohle všechno ostatní bohy přimělo, aby na svého krále změnili názor. Vyhnali Ódina z Ásgardu a za krále místo něj prohlásili jeho dva bratry, Viliho a Véa."

„Ale Ódin přece nic neprovedl," namítl jsem.

„No právě. Nedokázal si ochránit svůj majetek. Jak by se mohl pořádný chlap smířit s tím, že ho jeho žena okrádá a spí s jeho sluhou?"

Podle mého názoru jsme přesně takového velitele měli ve svém

středu, ale přesto ho všichni ochotně poslouchali.

„Sigurd Hadí oko se o náruč své ženy dělí s jiným jarlem, který je navíc jeho pokrevním bratrem. Tady nejde o žádnou slabost. Je to velkodušnost a vzbuzuje pouze úctu," prohlásil Hastein a vrátil se k příběhu: „Přešlo mnoho let, kdy Ódin pobýval mezi lidmi v Midgardu. Hodně se toho naučil a vykonal velkolepé činy, o nichž vyprávějí jiné ságy. Ale když nakonec uslyšel, že v Ásgardu kvůli neschopnosti jeho bratrů zavládl chaos a zmatek, rozhodl se vrátit domů a znovu svůj trůn získat. Pomocí meče a kopí se probíjel množstvím svých vlastních válečníků až k bráně Ásgardu. Všechny je zabil, protože věděl, že při západu slunce znovu oživnou a bude s nimi moct své vítězství oslavit. Viliho a Véa z Ásgardu zapudil. Znovu se chopil moci a jeho žena ho opět obdivovala."

„Ódin dovolil, aby se k němu Frigg vrátila, i když zavinila to, že ho vyhnali?"

„Samozřejmě. Získal zpátky to, co mu patřilo."

Mně to tedy rozhodně samozřejmé nepřipadalo.

„Přinejmenším tedy aspoň zabil Viliho a Véa?"

„Ne, protože tak by ukázal svou slabost. Vili a Vé byli vyhnáni do vnějšího Utgardu a už se nikdy nepokusili zmocnit se vlády. Dostali za vyučenou a podrobili se navěky."

Přemýšlel jsem o tom příběhu, zatímco jsme připravovali lodě. Uvažoval jsem o velkodušnosti Sigurda Hadího oka vůči mladšímu bratrovi, zatímco ostatní se večer veselili u ohňů. Když jsme příštího rána vypluli, zamýšlel jsem se ještě hlouběji nad tím, jaká propast mě dělí od uvolněného postoje k životu, který praktikují mí přátelé, jak odtržený jsem od jejich světa, jak je mé myšlení a uvažování jiné. Co ze mě bude, když se ani nedokážu radovat z tak skvělé výpravy, jako byl nájezd na Lunu? Jaké plány se mnou bohové mají?

Mé úvahy se moc nelišily od myšlenek, jimiž se dřív či později zabývá každý mladý muž. Snil jsem o tom, že se stanu jedním ze Seveřanů, ale konečně jsem pochopil, že k tomu nikdy nedojde. Osud mi určil něco jiného, ale moje budoucnost zatím měla jen nejasné obrysy. Odrazili jsme od břehu a vypluli směrem k ostrovu Železného Bjørna ve Franské říši, kde na nás čekalo nepříjemné překvapení.

A boj na život a na smrt.

47

Uháněli jsme na vlnách podél franského pobřeží. Slunce nás spalovalo a jeho paprsky se třpytily v moři. Nad námi se klenula modrá obloha a kolem dokola až po obzor nebyl jediný mráček. Pláže pod žlutobílými útesy se drolily pod pravidelným narážením vln. Nad pevninou se vznášela tenká vrstva letního oparu.

Když jsme minuli ústí řeky Rhôny a blížili se k bažinaté oblasti Camargue, kde ležel ostrov Thorskær, na pevnině už se to nehemžilo jen ptactvem. Viděli jsme muže, jak se v úzkých člunech plaví mezi rákosím. Postavy si na nás ukazovaly. Rackové, volavky a hejna zvláštních růžových ptáků s dlouhýma nohama a zahnutými černými zobáky se vznesla do vzduchu, když Dvouhlavec vplul do jednoho bahnitého říčního ramena. Vytáhli jsme vesla z vody a posouvali jsme se mělčinami pomocí bidel. Za námi pluly ostatní lodě.

Viditelnost byla dobrá. Poněkud dál v bažinách jsme přes rákosí a křoví před sebou zahlédli pevnost Železného Bjørna, jež se nad plochou krajinou zvedala jako nějaká tmavá boule. V chráněném přístavu za zakřivenou střechou Bjørnova sídla čněly lodní stěžně. Nikdo z nás nevěnoval pozornost hlavám na kůlech, ze kterých teď zbyly už jen holé lebky, protože když jsme připluli blíž, viděli jsme, že na jezeře kolem pevnosti panoval čilý ruch. Muži na hustě obsazených vorech posouvali přičinlivě svá plavidla pomocí bidel kolem dokola Thorskærských palisád.

„Železný Bjørn musel poslat ven úplně všechny," prohlásil Hastein a přimhouřil oči. „Jenže co to tam provádějí?"

„To nejsou naši," opravil ho Halfdan Bílý šat. „To jsou Frankové."

Ačkoliv franské vojsko tvořili sedláci, bylo výborně zorganizované a veleli mu šlechtici. Na mnoha vorech byly umístěny vrhací stroje, jaké použili Maurové u al-Lishbuny, a útočníci je pilně využívali. Na pevnost se snášely balvany obalené hořící koudelí spolu se sprškou šípů a kopí. Naši druhové se bránili z palisády, ale bojovali proti velké přesile.

„Odstrkujte se rychleji!" zakřičel Hastein.

Frankové zpozorovali Dvouhlavce, když jsme vypluli z rákosí, ale pohled na jedinou loď je nepolekal. Naopak nám začali nadávat a posunky nás zvali blíž. Za nimi chytla došková střecha pevnosti

a začal z ní stoupat tlustý sloup černého kouře.

„Jde to moc pomalu,“ zašeptal Halfdan Bílý šat a přeskočil zábradlí. Stav vody v jezeře byl v letních měsících tak nízký, že lodě se musely plavit v klikaté plavební dráze, aby nedrhly o dno. Zbývající posádka Dvouhlavce proto loď posouvala bidly oklikou, zatímco Hastein a já jsme následovali Halfdanova příkladu. Brodili jsme se obtíženi zbraněmi a pancířem vodou, která nám dosahovala do půli stehen, a blížili jsme se k jednomu voru, kde se na nás Frankové nachystali s meči, noži a kyji pobitými hřebíky.

Když Halfdan Bílý šat došel vodou na dosah jejich zbraní, potopil se. Frankové spěšně bodali do vody, ale zasáhli pouze jeho štít, který si připnul na záda. Nechápali, co má v úmyslu. Hasteinovi a mně to došlo. Snažili jsme se na sebe strhnout jejich pozornost, zatímco Halfdan podplavával vor až k jeho nejvzdálenějšímu konci. Tam se zády opřel o jeho spodní stranu a nohy zapřel o dno jezera, s velkým úsilím se narovnal, a dosáhl tak toho, že se celá plocha voru naklonila. Frankové se překvapeně zapotáceli a pár jich spadlo do vody, kde jsme je rychle pobíjeli.

Jiní řvali bolestí kvůli šrámům a sečným ranám, když jsme jim meči ťali po nechráněných nohách. Voda kolem nás se rychle zbarvila do tmavě ruda. Frankové odstoupili dál od okraje voru. Vyšplhali jsme k nim a pustili jsme se s nimi do boje ze stejné úrovně.

Halfdan Bílý šat naskočil na vor na druhém konci a probíjel si cestu houfem Franků pomocí meče a sekery. Bojovníci a sedláci křičeli a bránili se, ale proti hněvu Lodbrokova syna neexistovala žádná obrana. S křečovitými záškuby v obličeji si v chumlu proklestil klín. Setkali jsme se uprostřed, kdy přeživší skákali do vody a brodili se ke svým kamarádům na jiné vory.

„Za nimi!“ zavolal Hastein na posádku Dvouhlavce, jež se k nám blížila. „Vrhněte se na další vory! Prolomte jejich útok!“

Mezi rákosím u ústí kanálu se teď objevily další lodě. Muži na palubě slyšeli lomoz a připravili se na boj. Nejbystřejší Frankové posunkovali a volali na své kamarády, že stěžně se táhnou až k moři, a spousta z nich začala vory bidly postrkovat pryč. Vikinské lodě zahájily pronásledování rychlostí, která člověku připadala legračně pomalá. Na přídích stáli muži s tyčemi, měřili hloubku vody a oznamovali kormidelníkům, kde je dno nejhlubší.

Hastein, Halfdan Bílý šat a já jsme se dostali pod prudkou palbu šípů a kopí z nejbližšího voru, kde jakýsi franský šlechtic udržoval

bojovou morálku hlasitým křikem a rozkazy. Thorvald Tříska a Dlouhý Fridtjof k nám spolu s Khalidem a hrstkou bojovníků seskočili z Dvouhlavce. Dohromady jsme podél hrany voru utvořili štítovou hradbu.

Frankové měli podlouhlé štíty o výšce dospělého muže a na koncích zašpičatělé. V porovnání s našimi okrouhlými štíty byly nešikovné a neohrabané, ale odvaha franského velitele se přenesla i na zbývající vojáky. Když se vory s třesknutím srazily, bojovali jsme nad mezerou mezi palubami těchto plavidel. Khalid používal mé kopí a píchal jím mezi našima nohama do končetin nepřátel. Jeho oběti vrávoraly a padaly do vody. Vory některé z nich sevřely a drtily, jiné pod sebou uvěznily. Dlouhý Fridtjof nad štítovou hradbou vyčníval. Vtom jednomu z Franků přálo štěstí a jeho kopí proniklo očním důlkem pihovatého námořníka. Fridtjof zůstal stát a zapotácel se s ulomeným hrotem kopí zabodnutým hluboko do lebky.

„Ódine, slyš mě u svého stolu," zakřičel, „teď svou vraždu pomstím."

Krev mu crčela po tváři, když se z našeho voru vrhl na vor Franků a štítem prorazil v jejich linii mezeru. Zabodl sax do hrudi svého vraha a skácel se k zemi. Odvaha Fridtjofovi nechyběla. Vždycky to býval veselý kumpán a dobrý přítel a jeho strýc Ketil Fladnaese by na něj byl pyšný. Během krátkého, urputného boje padli i mnozí jiní, ale Hastein posléze vyzdvihl Dlouhého Fridtjofa jako bojovníka, který nám zajistil průlom a vítězství. Pihovatý válečník, který moře miloval víc než pevninu, alespoň zemřel s palubou pod nohama, ale bohužel byl vždycky příliš vysoký a za štíty se neschoval.

Halfdan Bílý šat využil zmatku a přeskočil na druhý vor. Nepřátelé před jeho divokostí uhýbali a šlechtice dostal několika málo ranami. Když takto Frankové přišli o svého velitele, skákali do vody a brodili se pryč, zatímco my jsme po nich házeli jejich vlastní kopí. Halfdan Bílý šat byl celý potřísněný cizí krví, ale sám vyvázl bez sebemenšího šrámu. Hastein zamával na posádku Dvouhlavce, aby připlula blíž, a vyskočil na palubu. Khalida jsem s sebou vytáhl přes zábradlí. Chlapec byl bojem celý rozpálený. Černé kudrny mu poskakovaly kolem kulatého obličeje.

„Musíme rychle k přední straně pevnosti," volal Hastein. Byl promáčený poloslanou vodou, bahnem a krví.

„Snad to tak nepospíchá," domníval se Dagfinn Fagre. Nebyl ani

mokrý, ani zabahněný. „Zahnali jsme Franky na útěk, i když jich bylo mnohem víc než nás.“

„To jo, na téhle straně pevnosti,“ zavrčel Halfdan Bílý šat. „Jen si představ, kolik jich asi je před bránou.“

Před branou Thorskærské pevnosti jsme skutečně uviděli vory plné Franků. O palisády opřeli žebříky, ale spoustu jejich vojáků vybavených pancířem nebo drátěnou košilí zadržela Ylva mávající mečem a sekerou po každém, kdo strčil hlavu za hradbu. Hluk a lomoz boje byl ohlušující. Ve vodě plavali ranění i mrtvoly. O život tu přišlo i mnoho Seveřanů. Nápor dobyvatelů však už polevoval. Když Frankové zaznamenali naše lodě, obrátili vory směrem k pevnině.

Nad kůly palisády se objevil šedovousý obličej Železného Bjørna. Za ním stoupal k nebi kouř z jeho hořícího sídla.

„To je dost, že ses vrátil, ty štěně jedno!“ zaburácel Bjørnův hlas.

„Raději pozdě než nikdy, staré psisko,“ odpověděl Hastein. „Vidím, že se vám do kožichu dostaly blechy. Asi jste jim tu zdechlinu měli nechat.“

„To jsme nemohli, dokud jsi byl pryč. Čekali jsme na tebe.“

48

Krátce poté, co jsme v předletí odpluli, Frankové zjistili, že na Thorskæru zůstala asi jen polovina posádky, a začali na naše muže dorážet. Dnešní dobývání ostrova bylo pouze posledním pokusem v celé dlouhé řadě výpadu, jež Frankové podnikali po celé léto.

Předběžný výsledek jejich snažení jsme viděli, když jsme se za soumraku pomocí bidel dostali do přístavu. Zatímco jsme na kotvišti uvazovali Dvouhlavce, hořící střecha Bjørnova domu se zbortila. Palisády se ježily množstvím zabodnutých šípů a spoustě bojovníků bylo nutné pomoct dostat se z valu dolů, protože se jim špatně chodilo.

Když nás však Železný Bjørn u přístaviště vítal, hýřil dobrou náladou.

„Moc rád vás vidím,“ zabručel s rukama založenýma přes

břicho.

„Zato na vás moc hezký pohled není," prohlásil Hastein. „Jak dlouho vás obléhali?"

„To už je pryč, na to teď zapomeň." Světle šedé oči Železného Bjørna se radostně blýskaly. „Vyprávěj mi o vaší výpravě."

Hastein líčil nájezd na Pisu, pomoc tmavovlasého kněze a výkupné, které za něj rodina zaplatila.

„To zní dobře," usmíval se šedovousý obr a sledoval svěží, bojechtivé muže, kteří po skupinkách vystupovali z lodí. „A co Řím? Dostali jste se do hlavního města Bílého Krista?"

„Dostali," odpověděl Hastein, „a pokud jde o tuhle záležitost, musím moc pochválit bratra Jarvise. Bez jeho pomoci by se nám to nepovedlo."

„Řím je vydrancovaný!" Železný Bjørn se hlasitě zasmál a pohlédl k modročerné obloze. „Budiž za to dík Tórovi a Ódinovi. Tak to už brzy nebudeme muset poslouchat žádné mnichy a faráře, jak velebí toho slabocha na kříži, protože až se pověst o porážce rozkřikne, jeho uctívači k němu ztratí důvěru."

Seshora od domků sbíhala Bella v rozevláté sukni. Protáhla se mezi muži.

„Manželi!" zavolala hlasitě, protože uviděla Sigurda Hadí oko, jak zrovna přelézá přes bok lodi. Pohledný, černovousý jarl sevřel silnými pažemi svou ženu do náruče, a když se narovnal, nohy se jí odlepily od země.

„Ylvo," zavolal Sigurd Hadí oko na štítonošku, která slézala po žebříku z palisády, „děkuji ti, že jsi mi dávala pozor na mou manželku. Dostaneš za to polovinu kořisti, kterou jsem získal v Římě."

„Děkuji, jarle Sigurde, ale takový náklad bude obtížné přepravit domů."

„Však ty si poradíš."

„Kdybych tak měla loď," řekla Ylva a zastavila se.

„Jenže ty ji nemáš," podotkl Sigurd.

„No právě. Takže to bude těžké."

Sigurd hleděl na Ylvu, aniž pochopil, co mu polopatě naznačuje.

„Vždyť jí můžeš věnovat jednu ze svých lodí," vložila se do toho Bella a šťouchla do něj. „My už je brzy potřebovat nebudeme."

Přes léto se zaoblila a už nebyla křehká, ale stala se z ní žena krev a mlíko.

„Proč ne?"

„Protože budeš otcem,“

„Otcem koho?“

„Tady toho malého kluka nebo děvčete.“

Přiložila mu velkou ruku na své břicho, které zase o tolik nevyrostlo. Konečně pomalý jarl pochopil, co tím Bella myslí. Usmíval se i Halfdan Bílý šat. Rozrůstání rodiny ho potěšilo stejně jako jeho staršího bratra – ať už byl důvod jakýkoliv.

„Já budu otcem,“ oznámil Sigurd Hadí oko řečí Seveřanů, protože jeho rozhovoru s Bellou v saštině mnozí nerozuměli. Bojovníci tloukli sekerami o štíty a ratišti kopí o prkna přístaviště a svou radost dávali najevo hlasitým řevem.

„Ylvo,“ zavolal Sigurd Hadí oko, „velitel mé druhé nejlepší lodi v boji zahynul. Když ji v pořádku dovezeš domů, dostaneš ji místo kořisti.“

„Tak to ráda přijímám, jarle Sigurde.“

Cenný dar jasně ukázal, že štítonoška má štěstí, o jakém už dlouho nikdo neslyšel. Brzy bude opět jarlem s vlastní palubou pod nohama a leckteří muži si šeptali, že by bylo rozumné se Ylvy držet.

Uprostřed jásotu na mě Bella pohlédla.

„Co jsi provedl s bratrem Jarvisem?“ otázala se.

„Zůstal v Itálii.“

Její úsměv pohasl jako svíčka, kterou náhle někdo sfoukl.

„Měla bych se mu vyzpovídat,“ řekla a sevřela pěst kolem malého stříbrného křížku, který jí visel na krku.

„Z čeho by ses měla zpovídat?“ otázal jsem se. „Copak jsi nějaká čubka, co před každým roztáhne stehna?“

Poznala vlastní slova, která pronesla v Jarvisově kostelíku na Tórově ostrově, a zamračila se na mě. Dřív než jsem se mohl omluvit, obrátila se znovu na manžela. Mezitím Železný Bjørn odvedl Hasteina stranou.

„Žádné zranění nemá jen každý druhý muž,“ prohlásil. „Kvůli cestě domů musíme bojeschopné chlapy rozdělit na jednotlivé lodě. Musíme si pospíšit, abychom se odtud dostali. Nevíme, kdy se Frankové vrátí a znovu se o něco pokusí.“

„To jsou opravdu tak zatvrzelí?“

„I psi jsou nebezpeční, když ucítí krev. Ale povídej mi ještě o Římu. Byl chrám svatého Petra velký a bohatý?“

„Strop kostelní lodi byl ze zlata! Jako zátěž s sebou vezeme pozlacené kameny a z přístavu jsme odvezli i hodně lodí.“

„Dobrá práce,“ pochválil ho Železný Bjørn, „ačkoliv bude

obtížné vybavit nová plavidla řádnou posádkou. Jsem na tebe pyšný.“

Chvály se od něj hned tak někdo nedočkal. Téměř jako by si uvědomil, že zašel příliš daleko, změnil tón hlasu a šedovousá tvář nabyla vážného výrazu.

„Nemůžeme si dovolit, abychom cestou domů narazili na nějaké překážky. Musíme se držet daleko od pevniny a boji se vyhýbat. Kolik mužů ti zůstalo ze Strážců vatry?“

Thorvald Tříska a Dagfinn Fagre postávali poblíž a čekali, až se o jejich zásluhách někdo zmíní. Thorvald si určitě vzpomněl na svou chudou rodinu doma v Norsku. Dagfinn bažil pouze po uznání.

„Kde je Khalid?“ otázal jsem se.

Všichni na mě zůstali koukat.

„Kdo?“ otázal se Železný Bjørn.

„Ten kluk, kterého jsme vzali s sebou ze země Maurů.“

„Postrádáš svého psa, Rolfe Synu otrokyně?“ otázal se Dagfinn Fagre posměšně.

„Ty už konečně přestaneš Rolfovi říkat, že je synem otrokyně.“

Dagfinn Fagre byl zvyklý, že ho Hastein toleroval, takže hněv v Hasteinových očích hezkého mladíka překvapil.

„Ale on *je* synem otrokyně a on…“

„Co jsi vlastně během bitvy dělal, Dagfinne?“ přerušil ho Hastein. „Na oděvu nemáš ani krev, ani bláto. Zbraně máš v pochvách a ani jsi je nepoužil. Khalid byl užitečnější než ty.“

„Ten malý maurský pes…“

Hastein se po něm ohnal. Dagfinn upadl na prkna přístaviště a rukou si chránil obličej. Kolem nás se rozhostilo ticho.

„Lituji, že jsem tě vzal mezi Strážce vatry, Dagfinne Fagre,“ pronesl Hastein tak, aby to každý slyšel. „Na Dvouhlavci už pro tebe není místo. Odnes si bednu z paluby a najdi si nějakou jinou posádku, na které se budeš přiživovat.“

Dagfinn se pomalu zvedl. V očích se mu zračila uražená ješitnost. Pokusil se zahanbeně vzdálit, ale při odchodu musel nejbližší chlapy odstrčit. Když zmizel, Hastein se otočil s napřaženou rukou k Thorvaldu Třískovi a ke mně.

„To jsou jediní muži, kteří mi zbyli,“ prohlásil. „Thorvald se v boji dobře činil a bez Rolfa bychom Řím nikdy nenašli. Ostatní padli a večer o nich povyprávím u ohně.“

Opustil jsem veselý průvod, který zamířil k doutnajícímu Bjørnovu

sídlu. Po nějaké době jsem Khalida vypátral. Franský šíp mu trčel ze stehna. Odvlekl se na val podél palisády, kde zalezl do skrýše pod nějakým keřem. Když jsem ho táhl ven, bránil se.

„Proč jsi neřekl, že jsi zraněný?“ zlobil jsem se.

„Když v Qurtuba někdo nemocný, je lepší schovat se. Jinak člověka oloupí.“

„U nás to takhle neděláme.“

Na zraněného se obecně pohlíží tak, že jeho osud je v rukou bohů, ale já jsem se od bratra Jarvise pár věcí přiučil. Navzdory Khalidovým protestům jsem zatlačil na šíp, až mu projel nohou úplně. Hrot jsem odlomil, takže jeho protiháčky mu už ránu netrhaly, když jsem mu dřík vytahoval. Zranění jsem potřel medem a zakryl je pavučinou a čistým lněným plátnem. Opatrně jsem ho hladil po vlasech, až pomalu upadl do hlubokého spánku. Ten léčí účinněji než cokoliv jiného.

Bylo by bývalo moudřejší, kdybych se držel poblíž Hasteina. Není jisté, jestli bych dokázal odvrátit katastrofu, která se zjevila na obzoru, protože proti zásahu nořen ani ti nejbdělejší a nejostražitější nic nezmůžou. Ale možná bych mu byl schopen šetrněji vysvětlit okolnosti, se kterými se teď musel vypořádávat sám.

49

„Co to s Hasteinem mezi sebou máte, bratře?“

Bella vystoupila ze tmy, když jsem přicházel k vypálenému Bjørnovu sídlu. Ve svitu měsíce ke mně má nevlastní sestra znepokojeně vzhlédla a svraštila čelo.

„Co tím myslíš?“

„Celý večer se u ohně chlubil porážkou Říma. Všichni teď vědí, jak jste s Jarvisem ošálili papeže a jeho vévodu, takže vás vpustili do města. Hastein předvedl mapu Thorvalda Třísky. Ukazoval na města, která jste vydrancovali. Říkal, že je tam toho ještě dost, abyste se tam příští léto vrátili. Spousta mužů se už na to těší.“

„Tak to je pak všechno v pořádku.“

„Já na výpravě příští rok nebudu. Pojedu do Ripy, kde za svůj

podíl z kořisti vykoupím svou matku. Hastein bude zklamaný, ale pochopí to.“

„Nevím, jestli je to v pořádku,“ pokračovala Bella. „Měl takový divný výraz ve tváři, když jsem ho opravila a řekla mu, že Řím leží dál směrem na jih a že to město, na které ukazuje, se jmenuje Luna. Odešel od ohně. Od té doby ho nikdo neviděl.“

Po zádech mi přejel mráz.

„Kolik lidí tě slyšelo?“ otázal jsem se.

„Sigurd Hadí oko seděl vedle mě, ale nic nepochopil. Jestli spolu máte ty a Hastein nějaké tajemství, znám ho jen já. Ale proč si myslí, že Luna je Řím?“

Bella rychle pochytila, jak se věci mají, ale nestačila zabránit tomu, aby to pochopil i Hastein. Mně bylo naopak jasné, co se stalo a co si o mně Hastein asi myslí.

„Jestli jsi udělal to, co si myslím,“ zavolala za mnou, když jsem zamířil k přístavu, „uděláš nejlíp, když ho necháš na pokoji.“

Kdybych nad tím zauvažoval, věděl bych, že Bella má pravdu. Jenže myšlenky mi kroužily sem a tam jako rackové, kteří letí proti větru a neustále mění směr. Udělalo se mi mdlo. Musel jsem Hasteina najít a přimět ho, aby pochopil skutečnou pravdu.

Pátral jsem po něm ve stanech i v zemnicích. Proběhl jsem kolem prázdných klecí pro otroky. Nakoukl jsem dokonce do Jarvisova kostelíka, kde na primitivním oltáři pořád ještě stály zbytky dohořelých lojových svíček a vyvolaly ve mně závan stesku. Nakonec jsem Hasteina našel v přístavu. Stál na dřevěném molu a opíral se o Dvouhlavce. Obličej skrýval za zdviženou přídí.

„No, tak tady jsi.“ Pokusil jsem se mluvit bezstarostným tónem. „Počítal jsem s tím, že tě najdu u ohně.“

Pohled mi padl na dvířka od oltáře s mapou Thorvalda Třísky. Dřevěná deska s motivem madony s Ježíškem na zadní straně se Hasteinovi chvěla v rukou.

„Určitě ses výborně bavil, jak jsem hloupý, když jsi mě podvedl, takže Řím se zachránil a místo něj padla Luna,“ pronesl.

V ústech jsem měl sucho jako v hispánské krajině.

„To udělal Jarvis.“

„Samozřejmě že Jarvis. Jenže ty jsi na to *neřekl* ani slovo.“

Rozhodil jsem rukama.

„Hlavní město Bílého Krista pořád ještě stojí. Vrátíme se tam příští rok s deseti tisíci muži.“ Nepřesvědčil jsem ani sám sebe, nicméně jsem mluvil dál. „Se stovkami lodí. A hradby papežova

sídla se rozpadnou.“

„Stejně jako moje pověst?“ Hlas se mu třásl potlačovanou zlostí.

„Co má pád Říma společného s tvou pověstí?“

Hastein se zhluboka nadechl a hledal ta pravá slova. Copak mi opravdu musí vykládat něco tak očividného?

„Jak mám někomu vysvětlovat, že Řím pořád existuje, aniž bych přiznal, že jsem se chlubil činem, který se nikdy nestal?“

„To nebyla tvoje chyba. Všichni ostatní tomu věřili taky.“

„Že to nebyla moje chyba?“ Když postoupil do svitu měsíce, spatřil jsem na jeho tvářích slzy. „Že jsem se nechal napálit jako malé dítě? Že jsem byl tak hloupý a naivní, když jsem měl prokázat chytrost a moudrost? ‚To je Hastein,‘ bude se povídat, ‚toho ubožáka ošálil křesťanský mnich a falešný přítel.‘ Tohle má být můj odkaz? Takhle si mě lidé budou pamatovat?“

Mrštil mapou proti kotevnímu pilířku. Dvířka oltáře to vydržela, a tak je sebral a zkoušel to několikrát znovu, dokud se důkaz jeho naivity nezačal rozpadat. Tloukl jimi dál, až z mapy na přístavišti kolem něj zůstaly jen třísky. Pak vytáhl sax.

„Pořád ještě *můžeš* ten příběh vyprávět,“ zašeptal.

„To bych nikdy neudělal.“

„Co já vím, co bys udělal? Znám tě vůbec?“

Popadl mě za svrchnici a pozvedl dýku.

„Jak chceš vysvětlit mou smrt,“ otázal jsem se, „aniž by se nakonec někdo nezeptal, jak to bylo s Římem?“

Mlčky mi tiskl nůž na krk a přitom přerývaně dýchal nosem.

„Až zítra z Thorskæru odplujeme,“ řekl konečně, „na palubě Dvouhlavce nebudeš. Plav se se svou sestrou a švagrem, jestli chceš. Nebo se plav zpátky do Itálie a za Jarviscm. Tam budeš přede mnou v bezpečí. Protože *tam* už nikdy víc nevstoupím.“

Pustil mé a odešel směrem k ohni. Pokusil jsem se vydat se za ním, ale těžká ruka mé zastavila.

„Nech ho být.“

Ylviny oči hleděly za Hasteinem. Štítonoška mou paži nepouštěla a byla mnohem silnější než já. Nakonec jsem to vzdal.

„Ty jsi všechno slyšela?“ otázal jsem se.

„Ano. I to u ohně. Stála jsem za Bellou. Nikdo z nich mě neviděl.“

Ylva byla Belliným stínem tak dlouho, že ji nezpozorovala dokonce ani její paní.

„Hastein se z toho vzpamatuje,“ prohlásil jsem. „Dokud všichni

věří, že zničil Řím, na pravdě nezáleží.“

„Žádný muž nemůže žít ze lži. I když pravdu zná jen on sám. Kdybych byla na Hasteinově místě, nejsem si jistá, jestli bych tě nechala naživu.“

Viděl jsem, že má pravdu.

„Co tím chceš říct?“ otázal jsem se odevzdaně.

„Že je lepší přítel než kdokoliv z nás dvou.“

50

Následujícího dopoledne otevřel Železný Bjørn brány Thorskæru. Lodě se jedna za druhou plížily kanálem v rákosí bažiny. Okrouhlé štíty jsme zavěsili na zábradlí a muži za nimi odstrkovali plavidla v poměrném bezpečí.

Ze člunů a vorů nás sledovaly tisíce Franků. Nikdo z nich se ani nepohnul. Nevystřelili žádný šíp ani nevrhli žádné kopí. Zachovávali si odstup, ale jejich úmysly byly zřejmé. Pokud bychom jen naznačili, že se vracíme, nezaváhali by. Teď však dali přednost tomu, aby se nás zbavili a neutrpěli další ztráty.

Železný Bjørn si jich nevšímal, dokud nevstoupil na palubu a jako poslední neuzavřel dlouhou řadu plavidel. Jakmile jeho loď proklouzla mezi rákosím, viděl jsem z paluby plavidla Sigurda Hadího oka, jak jim vesele mává na rozloučenou. Opuštěná pevnost zůstala na ostrově. Brány byly otevřené a kůly palisád se ježily zabodnutými šípy. Nezůstalo tam nic, co by mělo nějakou hodnotu.

Trvalo dlouho, než jsme se klikatým kanálem pomocí bidel a tyčí dostali až na moře. Po celou dobu jsme byli připraveni odrazit útok, ale k ničemu nedošlo. U ústí nás čekal velkolepý pohled. Všude před námi se na třpytících vlnách pohupovaly lodě čekající na velitele výpravy.

Zvedl se vítr. Z bažin stoupal černý sloup dýmu, protože jakmile jsme zmizeli, Frankové pevnost podpálili. Železný Bjørn nasál mořský vzduch. Znovu byl ve svém živlu. Přes vlny se nesl jeho hlas.

„Domů, chlapi!“

Ze všech lodí se zvedl burácivý jásot. Ve větru se třepetaly

a nadouvaly pestrobarevné plachty vytažené na stěžně.

Plížili jsme se podél pobřeží Franské říše a na pevninu jsme vstupovali pouze tehdy, když jsme si byli jistí, že tam kromě nás nikdo jiný není. Drželi jsme se v bezpečné vzdálenosti od měst, která jsme vydrancovali, a když jsme se dostali do maurských vod, odpluli jsme na moře tak daleko, aby nás nenašli ani rackové. Živili jsme se solenými rybami a nevylodili jsme se ani na Otrockých ostrovech.

Vesloval jsem, když se to žádalo, a posedával jsem ve stínu zábradlí, když jsme se plavili na plachty. Z lavice u kormidla Bella viděla, jak jsem skleslý a zasmušilý, ale nechala mě na pokoji. Už jsem nemluvil s nikým jiným kromě Khalida, jehož zranění způsobené šípem se pomalu hojilo. Teprve když jsme se po čtrnáctidenní plavbě, kdy se nic nedělo, přiblížili k vyprahlým, strmým skalám u jižního pobřeží Hispánie, natočili jsme příď směrem k pevnině.

Železný Bjørn pověřil Sigurda Hadí oko, aby opatřil sladkou vodu v al-Mariyi. Dobře známé bílé domky přístavního městečka se tlačily k pláži pod zříceninou prastaré věže. Ylva nás sledovala z lodi, kterou jí Sigurd svěřil pro návrat domů, ale když jsme veslovali k pevnině, čekala na nás v širokém zálivu. Den byl jasný, teplý a pofukoval vítr. Nábřeží a malé molo zelo prázdnotou. Za svitu slunce jsme přistáli mezi několika málo dalšími loděmi. V jediném přístavu emírovy říše, kde jsme byli vítaní, bylo jako vždy místa dost.

„Pět mužů půjde se mnou," zavelel Sigurd Hadí oko, vyskočil na kamenné molo a pevným krokem se vydal na pevninu. Jakmile šest postav zmizelo mezi domy, sehnul jsem se a zatřásl Khalidem, abych ho probudil.

„Můžeš vstát?" otázal jsem se.

Sáhl si na nohu, aby si prohlédl ránu.

„Vstát?" zopakoval po mně. „Proč?"

„To ti ukážu. Pojď."

Pomohl jsem mu přelézt přes zábradlí. Když jsme kráčeli po molu, ostatní členové posádky nám nevěnovali pozornost. U prvního domu ve městě jsem mu pomohl, aby si sedl a opřel se o stěnu. Vlny omývaly pláž, na níž byly vytažené rybářské čluny. Úvazy lodí vrzaly a skřípaly. Rackové na obloze chraptivě křičeli. Jinak nebylo slyšet ani hlásku. Nepřemýšlel jsem proč.

„Rozhodl jsem se, že tu zůstaneš,“ řekl jsem.

Během plavby se k Rolfově psu ostatní chovali s opovržením. Nikdo se s ním nechtěl dělit o jídlo. Když jsem si představil jeho budoucí život mezi Seveřany, viděl jsem jen tragédii, zavržení a vyloučení. Dravé šelmy instinktivně vycítí slabost a houf vikinských vlků vnímal, že mé postavení se hroutí. Skutečnost, že jsem byl pořád švagrem jarla Sigurda, mě chránila před fyzickými útoky, ale Khalida jsem ochránit nedokázal.

„Zůstat tady?“ zopakoval chlapec.

„Mezi svými,“ vysvětloval jsem a podal jsem mu váček plný stříbrných mincí. „Tímhle si můžeš zaplatit cestu do Qurtuby.“

„Já nechci do Qurtuby,“ vyhrkl.

„To je nesmysl, Khalide. Je to už skoro rok, co jsi nám pomohl uprchnout. Nikdo si na tebe nepamatuje. Tvoje franština se zlepšila tak, že můžeš cestovatelům pomáhat mnohem lépe než dřív. Dokonce trochu znáš i naši řeč pro případ, kdyby tam znovu měli přijít nějací Seveřané.“

Několikrát polkl a pak se jeho tmavé oči střetly s mými.

„Ty nechápeš,“ řekl. „Nikdy jsem nevysvětlil…“

Přerušil ho dusot běžících nohou. Sigurd Hadí oko a jeho muži proběhli kolem místa, kde jsme seděli. Už jich nebylo šest, ale jen pět. Jeden měl v noze šíp a opíral se o kamaráda.

„Odrazte od břehu!“ zařval černovousý jarl. „Odjezd! IHNED!“

Udělal jsem pár kroků vpřed. Posádka spěšně odvazovala loď.

„To ty tu musíš zůstat,“ zavolal Khalid za mnou. „Já tě ochráním.“

„Jak bys mě ochránil?“ stihl jsem se zeptat, než mi šíp prolétl těsně kolem ucha.

Otočil jsem se a spatřil jsem, že se hlavní ulicí al-Mariyi tryskem žene houf jezdců. V rukou drželi šavle nebo luky. Na sobě měli lehké zelené kabátce přes kroužkovou zbroj. Na hlavách špičaté přilby.

„Počkej,“ volal Khalid, když jsem se rozběhl. „Vrať se!“

Posádka odrazila od břehu, zatímco Sigurd Hadí oko a jeho chlapi skákali do lodi přes zábradlí. Muž se šípem v noze klopýtl a spadl do vody. Spousta mužů se naklonila dolů a napřáhla ruku, aby ho vytáhla na palubu.

Doběhl jsem na molo a odrazil jsem se od jeho okraje. Konečky prstů jsem zavadil o bok lodi, ale nezachytil jsem se a moře mě pohltilo.

Zvuky byly měkčí a tlumenější. Slunce prosvěcovalo vodu. Prorazil jsem hladinu a zahlédl jsem příď, jak se kolébá pryč. Do vody kolem mě dopadaly šípy. Na molu se ozval dusot kopyt. Na hlavu mi dopadlo lano.

„Drž se pevně, Rolfe!“ To byl Bellin hlas.

Protáhli mě pod kýlem, zatímco šípy kolem mě dopadaly jako kapky deště.

Když loď začala měnit směr, dostal jsem se dopředu a natáhl jsem se po Bellině ruce. Pomohla mě vytáhnout dost vysoko a zbytek už jsem zvládl sám. Svalil jsem se do prostoru na přídi, lapal po dechu a hleděl jsem do slunce.

„Byla to past,“ křičel Sigurd Hadí oko rozzlobeně od kormidla. „Ti parchanti tam na nás čekali.“

Železný Bjørn mhouřil bledě šedé oči, až z nich byly jen škvírky. Sigurd Hadí oko na volném moři přirazil se svou lodí k jeho plavidlu, aby se spolu mohli poradit. Hleděli k pevnině, kde se útesy zvedaly z příboje. Z al-Mariyi opět zbyl jen shluk bílých skvrn na okraji moře pod horami.

„Trochu jsem to čekal,“ zamručel Železný Bjørn.

„Takže jsi svého bratra poslal Maurům do náruče?“ otázala se sasky Bella, jež stála vedle svého muže.

„Ano,“ odpověděl jí šedovousý obr stejnou řečí, „protože vím, že Sigurd se o sebe dokáže postarat. Copak to nedopadlo dobře?“

„Ztratili jsme jednoho muže. Druhý je zraněný. Už teď nemáme na lodích dost posádky.“

Sigurd Hadí oko podpořil slova své ženy souhlasným přikyvováním. Všichni už ztratili iluzi o tom, že Bella za svého manžela nemluví. Těhotenství její postavení ještě vylepšilo. Oba teď byli stejně důležití.

„Tak tedy víme, že Maurové jsou ve střehu,“ prohlásil Železný Bjørn. „Možná nastražili těch pastí víc. Nejrozumnější bude pustit se na jih a plout podél pobřeží Modré země.“

„Průliv do Velkého moře je úzký,“ namítla Bella. „Maurové si nás tam nemohou nevšimnout.“

„Třeba by bylo lepší, kdybychom loďstvo rozdělili.“

To se do debaty vmísil Hastein z Dvouhlavce, který připlul k druhému boku lodi Železného Bjørna. Okázale dával najevo, že mě si nevšímá. Šedovousý obr zvažoval slova svého schovance.

„Maurové vyhlížejí flotilu,“ pokračoval Hastein, „nikoliv lodě,

které plují jednotlivě nebo jich je pohromadě jen pár. Můžeme se tiše a v klidu proplížit průlivem a plout dál na sever.“

Železný Bjørn zkřížil ruce na břiše a předstíral, že situaci zvažuje. O strategii měl však jasno už dávno.

„Poznají nás podle barevných plachet a posbírají nás jednoho po druhém. Dohromady jsme silnější. Co asi tak musulmani proti flotile osmdesáti lodí zmůžou?“

„Proti velmi přetížené flotile,“ namítla Bella. „Se spoustou zraněných na palubě.“

„To oni nevědí.“

Po několika dnech na moři jsme se vylodili u protáhlé šíje na pobřeží Modré země. Tady jsme od místních obyvatel nakoupili jídlo a vodu a pluli jsme dál.

Spali jsme na pevnině. Železný Bjørn se snažil každý večer za šera u ohně podporovat odvahu velmožů. Vyprávěl o Ásech a Vanech, až všichni souhlasně přikyvovali pevně přesvědčeni o tom, že bohové nás cestou domů provázejí se stejně velkým zájmem, s nímž nám pomáhali na cestě tam. Líčil kouzelné obrazy, jak velkého obdivu se nám dostane, až se vrátíme domů s bohatou kořistí a dobrými příběhy. Ujišťoval se, že jsou s ním všichni zajedno.

Dnes je těžké určit, která z tak rozdílných strategií byla správná – Hasteinova, nebo Bjørnova. Je pravda, že jednotlivá plavidla mohla průlivem do Velkého moře snadněji proklouznout, jenže zrovna tak je pravda, že velká flotila lodí by se mohla probít, pokud bychom se drželi pohromadě. Stalo se to, co se stalo. Zatímco jsme se pomalu plavili na západ s vyprahlým pobřežím Modré země na levoboku a slunce nás doprovázelo jako věčný společník, pohroma už na nás čekala. Když jsme viděli nedohledné množství pestrobarevných plachet na moři, neměli jsme pocit, že by nás někdo pronásledoval.

Vyhýbali jsme se místům a městům, která jsme cestou tam vydrancovali, i když tohle opatření mnoha mužům připadalo přehnané, protože nikdo z drobných knížat Nakuru by nebyl schopen postavit se nám na odpor. Pokud někdo zatoužil po drancování, stačilo, aby jen krátce mrkl na své bedny nebo na hromady zboží v pytlích na palubě, a hned viděl, že si může ušetřit námahu. Vraceli jsme se domů bohatší než jakákoliv jiná výprava, co kdo kdy pamatuje, a víc už jsme s sebou vzít nedokázali.

Jak se pozvolna pobřeží stáčelo k severu, mnozí začali být

neklidní a postupně chystali sekery, meče a dýky. Čistily se přilby a kroužková zbroj se ukládala stranou, protože při námořní bitvě bylo lepší bojovat bez ní. Pokud někdo spadl do vody v drátěné košili, bylo jisté, že utone. Všichni počítali s tím, že u maurské úžiny dojde k tvrdému boji, ale na to, co nás čekalo, se nedokázal připravit nikdo.

Když jsme se po dlouhé noční plavbě přiblížili na konec Modré země a před námi se v ranním oparu na severním obzoru objevila hora tyčící se u vjezdu do průlivu jako šikmý, nepravidelný trojúhelník, všichni pocítili zklamání. Zdálo se, že na nás nikdo nečeká. Obepluli jsme jeden malý poloostrůvek a pokračovali dál do průlivu. Byl širší, než jsme si pamatovali.

„Lodě!“ zvolal náhle Sigurd Hadí oko a ukazoval dozadu.

V protisvětle vrhaném vycházejícím sluncem se daleko na východě pohupoval velký počet stěžňů. Maurové na nás čekali na východní straně skály, ale teď už byli daleko za námi. Počítali s tím, že poplujeme podél jejich pobřeží, nikoliv podél Modré země.

„Asi třicet až čtyřicet lodí.“ Bella si zaclonila oči proti šikmým paprskům slunce. „Teprve vytahují plachty.“

„Co jsem říkal?“ zařval Železný Bjørn přes vlny ze svého místa u kormidla. „Překvapili jsme musulmany, zrovna když měli stažené kalhoty. Stihli jsme projet dřív, než se vydělali. Bohové jsou s námi!“

Po obou stranách průlivu se rozprostíraly nížiny, hory a pohoří. Před námi se otvírala plocha volného moře. Byl krásný, jasný den a viditelnost byla úžasná.

„Al-Jazira,“ zvolal Sigurd Hadí oko a ukázal dopředu.

V zálivu před mohutnou skálou jsme spatřili zčernalé hradby vydrancovaného města. Černovousý jarl stočil kormidlo a vydal se za Železným Bjørnem, který připlouval blíž k rozvalinám.

„Znovu budují svůj chrám!“ zařval Železný Bjørn. „Sem se budeme moct vrátit ještě mockrát.“

Vskutku to vypadalo, že Maurové se chystají znovu vystavět modrou kupoli mešity, jež vévodila všem al-jazirským střechám.

Čtyřhrannou věž minaretu obklopovalo lešení a znovu ji natírali na bílo.

„Bratr Jarvis si mohl ušetřit námahu,“ prohodila Bella, která se postavila vedle mě.

Vědoucně jsme se na sebe usmáli. Proti velkým náboženstvím osamocený jedinec nic nezmůže.

„Nejsme už u pobřeží moc blízko?“ zavolal Sigurd Hadí oko.

„Nesmysl,“ odpověděl mu rozverně Železný Bjørn. „Maurové zůstali za námi a my rychle poplujeme dál.“

Naše lodě proplouvaly průlivem na volné moře ve tvaru širokého písmene V. Na konci úžiny se čára pobřeží ostře stáčela k severu. Vedla kolem vysokých skal a podmořských útesů. Abychom si udrželi náskok, museli jsme se držet těsně u pevniny. Plochá, nízká skála označovala místo, kde jsme se měli stočit k severu.

„To jsou stromy, co vykukuje z toho výběžku?“ otázal se Sigurd Hadí oko a ukázal na skaliska v průlivu.

Pohlédl jsem stejným směrem a přimhouřil jsem oči. Opravdu to vypadalo, jako by byl vrchol útesu porostlý spoustou rovných, holých stromů bez větví.

„To nejsou stromy,“ zakřičel jsem. „To jsou lodní stěžně!“

Ve stejném okamžiku proti nám z úkrytu za skálou vyplulo první maurské plavidlo. Za ním následovaly další lodě.

Jejich množství nebralo konce.

Šestý díl

Podzim 870

51

Zbytky vraků nám za zádí zůstaly už před notnou dobou. Pluli jsme uprostřed nicoty. Obloha byla zatažená, moře temné a neklidné. Tyhle dvě plochy se ztrácely v šedé mlze, kvůli níž se místo jejich setkání na obzoru dalo jen nejasně tušit.

Vím, že už jsem dřív ve svém vyprávění tato slova použil. Právě jsem se probíral svými poznámkami a našel jsem arch pergamenu, na který jsem si je svého času zapsal. Tenkrát jsem měl v úmyslu je použít, až ve svém líčení dospěji k tomuto bodu. Teď mi připadá, že by se lépe hodila jinde – třeba jako prolog? Pořizoval jsem si průběžně i další poznámky, které chci vložit na vhodná místa, abych tu spoustu událostí, jež se přihodily při výpravě Železného Bjørna do Středozemního moře, propojil s koncem našeho tažení. Neboť k vraždám, jež – jak se mi posléze zdálo – celou výpravu charakterizovaly, došlo teprve během posledních dní.

Ačkoliv jsem umění psaní ovládal už od svého mládí v klášteře poblíž Crecy, nikdy dřív jsem je nevyužil tak soustředěně jako nyní. Tápu v temnotách nezapsaného textu, slova přepisuji a připisuji, opravuji věty a měním to, co už jsem zapsal. Zajímalo by mě, jestli

každý kronikář, který v průběhu času přiložil své pero k pergamenu, pracoval naslepo a v co nejlepší výsledek pouze doufal. Zima na mém hradě je dlouhá, a i když oheň ve zděném krbu praská a já jsem zabalený do kožešin a přikrývek, prsty se mi chvějí tak, že pero sotva udržím. Mé odhodlání to však nezmění. Stále v srdci chovám pevný úmysl zapsat příběh svého dlouhého života předtím, než zemřu, aby další generace znaly pravdu o činech a událostech, jež skaldové příliš často převyprávějí tak, až je změní k nepoznání. Mnozí zemřelí si zaslouží, aby se na ně uchovala vzpomínka jako na lidi, jimiž opravdu byli.

Zatímco si pročítám vlastní poznámky o tom, jak jsme tenkrát po námořní bitvě léta Páně 870 veslovali do mlhy – o beznaději na palubě jediné lodi v nepřátelských vodách, o Železném Bjørnovi a jeho nepřítomném, nevyzpytatelném pohledu, o Bellině zármutku nad bezvědomým tělem Sigurda Hadího oka spočívajícím na podlaze na zádi lodi, o šíleném výrazu Halfdana Bílého šatu u vesla a o nevyslovené otázce v Ylviných očích – na mysli mi tanou otázky. Vydráždil by Hastein svého pěstouna před velmoži a jarly u ohně na Tórově ostrově, kdyby po šarvátce před kostelem v Brissarthe nezažil sladké opojení, když slyšel, jak muži jásají a provolávají mu slávu? Uspořádal by Železný Bjørn výpravu do Hispánie, o níž mluvil po dvacet let, kdyby ho k tomu jeho schovanec nevyprovokoval? Co by se stalo, kdyby Železný Bjørn v opilosti nezmlátil Ugglu Ugglasona, a nevytvořil si tak nepřítele, který ho přinutil plout ještě dál na jih, než zamýšlel? Zavedl by nás do Středozemního moře? Vydrancovali bychom a vypálili al-Jaziru? Dostali bychom se někdy do Itálie?

Tyhle úvahy jsou stejně nesmyslné jako se ptát, co by se se mnou stalo, kdybych na výpravu s ostatními nejel. Získal bych takovou moc, jakou mám dnes, kdybych před očima neměl příklad velitelských schopností Železného Bjørna? Byl bych stejným mužem, jakým jsem, kdybych neprožil spoustu dobrodružství, jež následovala po naší porážce?

A byl bych šťastnější?

Zamiloval bych se do nejkrásnější ženy Franské říše a získal si její úctu a lásku? Narodil by se nám chlapec a dívka, kteří mě dnes považují už za pouhou překážku vlastního štěstí? Nebo bych prožil skromný, nuzný život jako sedlák nebo řemeslník, který nemá ani potuchy o trápeních, jichž byl ušetřen díky tomu, že nemusel činit sporná rozhodnutí?

Nedokážu říct, jestli mou životní dráhu určily náladové a rozmarné norny, jestli mi požehnal Bílý Kristus, nebo jestli za svůj osud naopak vděčím Alláhovi, který tehdy před dávnou dobou při námořní bitvě zasáhl ve prospěch našich nepřátel. Ale jak se k nám maurské lodě zpoza skalnatého výběžku postupně blížily, bylo nám jasné, že jsme v úzkých.

„Necelých čtyřicet plavidel," hlásil jsem.

„My máme přes osmdesát výborných lodí," usmíval se sebejistě Sigurd Hadí oko. „Na své straně máme vítr a proudy. Proplujeme přímo skrz jejich loďstvo."

Bella ani já jsme jeho optimismus nesdíleli. Těžce naložené lodě a spousta zraněných na palubě snadno mohly naše výhody vyrovnat. Sigurd Hadí oko zachytil pohled své ženy.

„Drž se poblíž lavice u kormidla, má milá," vyzval ji sasky. „Kdyby se Maurové dostali na palubu, ochráním tě."

„Tak to se hned cítím bezpečněji," poznamenala suše.

„Přesně tak," odpověděl Sigurd.

Loď Železného Bjørna před námi udržovala kurz proti Maurům a posádka zatím připevňovala na zábradlí štíty. Při běžné plavbě po moři tam nikdy nebývaly, protože snižovaly plavební schopnosti lodi. Železný Bjørn měl v úmyslu prorazit nepřátelskou formaci jako klín, a tak ji narušit.

„Co říkáš, Hasteine," volal Sigurd Hadí oko směrem k Dvouhlavci, který nás předjel z levoboku. „Pomůžeme Bjørnovi rozdrtit Maury na padrť?"

„Ty blázny zvládneme jako nic," zakřičel na něj Hastein odpověď. „Všichni na sobě mají drátěné košile. Přehodíme je přes palubu a utopí se jako koťata."

Na přídi Dvouhlavce stál Thorvald Tříska s hrstkou bojeschopných mužů. Hasteinova posádka byla téměř v plném počtu a bojovníci překypovali sebedůvěrou. Kolem zdvižené přídě, v místě, kde se zpupně šklebila dvouhlavá obluda, se tvořila mořská pěna.

„Co to tam je za roury?" otázala se Bella a ukázala před sebe.

Před maurskými těžkými válečnými loděmi plula dvě lehčí plavidla. Z přídě menších lodí trčela zašpičatělá bronzová roura dlouhá asi jako dospělý muž. Když se Železný Bjørn krátce nato dostal k lodím na vzdálenost, kterou by člověk přehodil kamenem, z rour začaly v pravidelných časových odstupech vystřelovat tenké paprsky poloprůhledné tekutiny. Maurové na přídi přidrželi pod

paprsky pochodně. Tekutina, což byl, jak se ukázalo, lampový olej, se vzňala a vytvořil se vodorovný sloup oranžových plamenů.

Z plavidla Železného Bjørna se okamžitě ozval řev a jekot. Horko jsme na lodi Sigurda Hadího oka ucítili na sto kroků od nich. Oheň sežehl vyřezávanou zvířecí figuru na přídi i zábradlí a zapálil mužům svrchnice, vlasy a vousy. Někteří zděšeně s hlasitým kvílením skočili do moře, zatímco jiní kolem sebe v požáru mávali rukama a plášti. Na palubě zavládl naprostý zmatek.

Železný Bjørn pokračoval v plavbě kolem dvou zápalných lodí směrem do středu maurské flotily. Když do sebe trupy lodí s hlasitým zaduněním narazily, na Bjørnově palubě už moc bojovníků připravených na střet s nepřítelem nebylo, nicméně jedním z nich byl Halfdan Bílý šat. Svrchnice se mu ve slunečním svitu bělostně zaleskla, když přeskočil na palubu nejbližší maurské lodi a začal si probíjet cestu její posádkou.

Další ohňová salva zasáhla Dvouhlavce. Hasteinovo mužstvo však už vidělo, jakým způsobem Maurové válčí, a bleskurychle se ukryli za štíty a boky lodi. Střela ožehla trup a plachta doutnala, nicméně Dvouhlavci se podařilo téměř beze škod proplout kolem zápalných lodí a vmísit se mezi ostatní plavidla. Maurové vyrazili hrdelní válečný pokřik a přeskočili přes propast zející mezi zábradlími. Hastein a jeho posádka přešli do protiútoku. Mnohé protivníky donutili spadnout do vody. Nevyplaval žádný.

Zahlédl jsem Thorvalda Třísku, jak rozdává rány napravo nalevo, ale brzy se mi v davu na palubě ztratil z očí.

Loď Sigurda Hadího oka se ocitla v dostřelu zápalných lodí. Od přídě až ke středu lodi se přehnalo žhavé plamenné peklo, muži křičeli a přeskakovali lavice. Prchal jsem s ostatními na záď, když salva zasáhla prostor u kormidla. Na Belle se vzňaly šaty. Její výkřik prořízl pekelnou podívanou jako paprsek světla tmavý prostor. Při úprku jsem ji popadl a stáhl ji s sebou přes zábradlí, zatímco mi plameny olizovaly zátylek. Na okamžik jsem cítil, jak se vlasy kroutí a oděv doutná, ale pak nás pohltily vlny. Zvuky se ztlumily a vzdálily, ale opět udeřily s novou silou, když jsme se spolu vynořili nad hladinu mezi muži, kteří křičeli a volali a snažili se uniknout.

Podíval jsem se Belle do očí a sledoval jsem její pohled.

Sigurd Hadí oko narazil plnou parou do jedné ze zápalných lodí. Při srážce se stěžeň jeho plavidla zlomil. Byl to stejný zvuk, jako když v lese padne strom. Plachta se těžce snesla na plameny na

přídi i zádi jako houně, kterou se hasí oheň. Černovousý jarl nezaváhal, přeskočil přes lavice a po zborceném stěžni přeběhl na zápalnou loď. Tady pozvedl bojovou sekeru a začal bušit do bronzové roury na přídi. Při každém úderu kolem něj létaly jiskry. Ze zadní části Dvouhlavce mu na pomoc skočil Hastein a prosekával si cestu k bronzové nádrži s olejem pod stěžněm. Když se Hastein vrhl na čerpadla a začal do nich bušit, oba na sebe s úsměvem pohlédli. Maurští vojáci se oběma mužům v jejich ničení zabránit nepokoušeli, ale rozkřičeli se a v panice skákali do moře. Věděli, co bude následovat.

Ozvala se dutá rána a zápalná loď se proměnila v oranžovou kouli vymrštěnou vzhůru. Muži létali vzduchem, spršky hořícího oleje pokropily nejbližší lodě, oheň se šířil po palubě, pohltil dřevěné vybavení a trup a zakousl se do bílých lněných plachet. Maurové v kroužkové zbroji pod zelenými kabátci se vrhali do vody a klesali ke dnu jako kámen. Loď Sigurda Hadího oka zbavená stěžně a zchlazená mořskou vodou z výbuchu plula vedle černých pozůstatků zápalné lodi obklopená plameny tančícími na vlnách.

Posádky vikinského loďstva spustily mocný jásot nad Sigurdovým a Hasteinovým činem. Vzmužily se a pokračovaly v plavbě směrem k nepřátelům stiženým zkázou, mezi hořící lodě a ještě dál až k zadním plavidlům. Bojovníci zaslepení touhou po pomstě skákali přes zábradlí. Vzájemný boj a křik muslimů a Seveřanů se změnil v peklo smrti, ohně a šílenství.

Přede mnou se těsně nad hladinou objevila tmavovlasá hlava Thorvalda Třísky.

„Pomoz mi!“ křičel.

Šermoval levou rukou, aby se udržel nad vodou, ale něco v druhé ruce ho stahovalo dolů.

„Jsi zraněný?“ zavolal jsem na něj a připlaval jsem blíž.

Chytil se mě, jako bych byl nějaký naplavený kus klády.

„Držím celé jmění,“ zakřičel, než jsme zmizeli pod hladinou.

Pod vodou křečovitě držel rukojeť své lodní bedny, která nás oba stahovala do tmavě modré hlubiny. Pokusil jsem se zavolat, ať ji pustí, ale ze slov zbyly jen bubliny a ústa mi zalila slaná voda. Thorvald pochopil, co chci říct. Jeho zarputilý obličej získal sveřepý výraz a chytil se mě za svrchnici ještě pevněji.

Udeřil jsem ho do paže. Svaly měl tvrdé jako z kamene. Zmítali jsme se a kroutili, svět začínal tmavnout, bublinky stoupaly k hladině, slaná voda v ústech pronikla až do krku, bolest mi

projížděla tělem, jako by mě současně pálil oheň i led. Na okamžik se mi hlavou mihla vzpomínka na kata a skrčka z pevnosti al-Hamra. Rozepnul jsem si opasek a vyvlékl se z oděvu. Thorvald dál klesal dolů za bednou a vypadal při tom jako bezmocná loutka. Druhou rukou svíral mou svrchnici, která za ním líně vlála jako ocas nějaké velké ryby.

Můj přítel Thorvald Tříska se nechal svými poklady stáhnout do hlubiny. Jeho chudá rodina doma v Norsku se z nich nikdy neradovala, ale Thorvald si mohl bohatě dovolit zaplatit mořské čarodějnici Ran za pobyt v jejím paláci na dně moře. Nebyl to osud, který bych mu záviděl, a stále myslím na krásné řezbářské práce, jimiž mohl obohatit svět, pokud by na svém stříbře tak nelpěl.

V ruce mi visel opasek se zbraněmi, zatímco jsem stoupal vzhůru modrošedým šálivým odrazem chaosu, který panoval na hladině. Nade mnou proplouvaly trupy lodí. Kolem mě klesali ke dnu zbraně, poklady a muži v drátěných košilích. Tlumené rytmické zvuky ke mně doléhaly, jako by to byl tlukot srdce. Zamířil jsem ke kopajícím bílým nohám pod tmavými, vzdouvajícími se šaty franského střihu a vynořil se nad hladinu.

„Kde je Sigurd?“ volala Bella.

Ani si nevšimla, že jsem u ní před chvílí nebyl.

„Vůbec netuším.“ Vykašlal jsem slanou vodu do vln. „Musíme pryč.“

„Bez otce svého dítěte se nikam nehnu!“

Kolem zbytků lodi Sigurda Hadího oka stále hořelo moře. Bella tam zamířila, ale mezi ní a vrakem se objevila klinkerová obšívka boku jiné lodi. Nějaké ruce se natáhly a uchopily ji za šaty. Prsty jsem si sedřel až do krve, jak jsem se snažil zachytit boku lodi napuštěného dehtem. V poslední chvíli se nějaká silná ruka ze zádi zaklesla do mojí. Ylva mě vytáhla na palubu lodi, kterou jí Sigurd Hadí oko svěřil, aby ji v pořádku dopravila domů.

„Viděla jsem tě, jak jsi zachránil Bellu,“ volala. „Dobrá práce!“

Zůstal jsem ležet a plival jsem slanou vodu mezi bedny na palubě, kde nebyly žádné lavice. Členové posádky viseli přes zábradlí a pokoušeli se zachránit co nejvíc svých ztroskotaných druhů. Vyčerpaní a zkrvavení muži tupě dopadali na palubu kolem mě. Dál jsme se plavili skrz hořící olejovou skvrnu, zatímco do vnější strany lodě narážely zbytky vraků. Ylvini muži se sehnuli, aby se chránili před horkem. Když jsme dopluli mezi maurské válečné lodě, nenávistně křičeli a kopími a meči bodali proti

nepřátelům. V teplém vzduchu s nedostatkem kyslíku se ozývalo pronikavé řinčení zbraní. Dopoledne páchlo olejem a ohněm.

Náhle nastalo podivné ticho. Uslyšeli jsme chraptivý křik racků a lomoz zbraní zněl z dálky. Otočil jsem se na všechny čtyři a vytáhl se na zábradlí. Viděl jsem, že ve zmatku po výbuchu se maurské lodě natolik rozptýlily, že jsme mezi nimi dokázali volně projet na druhou stranu. Ylva začala okamžitě zabírat kormidlem.

„Otáčíme!“ zvolala.

Ucítili jsme prudký poryv. Když jsme se stočili proti větru, plachta se bezmocně zatřepetala. Ráhno se uvolnilo a kývalo se nad palubou sem a tam. Muži uskakovali stranou před těžkým trámem, který normálně drží dolní část plachty ve stálé poloze. Lanoví se trhalo a vydávalo přitom zvuky, jako když někdo práská bičem.

„Dejte do pořádku plachtu!“ zařvala Ylva.

Bez těžkého ráhna vlála plachta ve větru jako prapor. Lana vyklouzla z kladek. Muži křičeli a marně se je snažili zachytit. Těžké plátno plachty se utrhlo a odletělo nad vlny průlivu.

„Plachta!“ zařvala posádka jako jeden muž.

Poškozená loď se dá opravit. Ztracená plachta představuje nenahraditelnou újmu.

„Od teď veslujeme!“ zahřímala Ylva a vzteky jen supěla.

Muži spěšně snímali kryty z otvorů v bocích plavidla a prostrčili jimi vesla. Bella k nám vystoupila nahoru na lavici u kormidla. Byla zmatená a v panice napůl koktala: „Co je s mým mužem?“

„Pro jarla Sigurda se vracíme, paní. I když nejrozumnější by bylo vzít do zaječích.“

Ostatní lodě vedle nás, které se šťastně prodraly kolem Maurů, zamířily k pevninskému výběžku, odkud vyrazil nepřítel, aby prchaly dál k severu. Ylva na mě pohlédla. Byl jsem polonahý a promočený až na kost.

„Vezmi si vlněnou svrchnici z mojí bedny.“

Posádka se opřela do vesel.

Moc to nepomáhalo. V úzkém průlivu se nás zmocnil nějaký rozmarný proud a táhl nás s sebou zpátky kolem stále ještě zuřící námořní bitvy. Proplouvali jsme asi sto padesát kroků od bojiště, aniž bychom byli schopni dostat se blíž. Vypadalo to, jako by se stěžně a lanoví vzájemně propletly a ze svého pevného sevření bojovníky v jejich krutém střetu na život a na smrt nepouštěly. Přes vlny se k nám nesl křik, volání a lomoz zbraní. Zatímco jsme přihlíželi bojům, proměnila se i druhá zápalná loď v ohnivou kouli,

jež se s dunivým rachotem vznesla do vzduchu. Plachtu pohltily plameny. Muži propadli panice a křičeli. Když jsme proplouvali okolo, mnozí si nás všimli. Seveřané a Maurové skočili do moře a pokoušeli se k nám doplavat. Proud jim v tom pomáhal. Doplavali jen ti, kteří na sobě neměli kroužkovou zbroj.

Povzbuzovali jsme své druhy pachtící se ve vodě; vyčerpaní a napůl utopení se k nám snažili dostat blíž. Na palubu jsme vytáhli spoustu potlučených a promáčených mužů.

„Viděli jste Hasteina?“ ptal jsem se jich.

Ti, kdo měli ještě trochu sil, vrtěli hlavou.

„Co Železný Bjørn? Sigurd Hadí oko?“ volala Ylva od kormidla.

Stejná odpověď.

Proud nás odnášel zpátky do Středozemního moře. Bella nepřítomně zírala na obrovskou změť lodí uprostřed úžiny.

„Jakmile proplujeme průlivem, otočíme to zpátky,“ volala Ylva.

Bella se chytila za břicho.

„Děje se něco?“

Bella strčila ruku pod promočené šaty. Na prstech se jí objevila krev. Musela se opřít o zábradlí. Ylva pustila kormidelní veslo a pomohla jí usednout.

Mužstvo pomalu přestalo veslovat. Chlapi mlčky hleděli na obě ženy, jak se k sobě choulí před lavicí na zádi. V nastalém tichu bylo slyšet jen šumění vln a vzdálený bojový lomoz. A Belliny vzlyky.

„Vypadá to, že manželka Sigurda Hadího oka ovdověla,“ šeptal nějaký hlas za mými zády. „A navíc už není s outěžkem. Teď nastane bitka o její ruku.“

Ohleduplnost nebyla ctností, jež by Dagfinna Fagreho zdobila, nicméně situaci mezi velmoži a jarly jako vždy bedlivě sledoval. Když ho Hastein na Thorskæru veřejně zesměšnil, nečekal jsem, že by si hezkého mladíka někdo vzal na palubu. Jenže zdravých a pohybu schopných mládenců byl nedostatek a on dokázal prokličkovat tam, kam potřeboval. I on byl promáčený, ale oděv měl bez poskvrny a nebyl ani zraněný. Zřejmě ani nevytáhl meč z pochvy, než opustil své kamarády z lodi a doplaval k nám.

„Jako Bellin bratr si také přijdeš na své, když rozhodneš, za koho se provdá.“ Vyslal ke mně úsměv, jenž mě měl okouzlit. „Nikdo ti nebude vyčítat, když upřednostníš svého starého přítele.“

„Jak teď můžeš myslet na takovéhle věci?“

Dagfinn se ani zdaleka nenechal odradit. V hladkém obličeji se mu objevil okázale udivený výraz a zlatavé vlasy si prohrábl

dozadu, až *se* kolem něj rozprskly kapky slané vody.

„Jestliže už Bella neočekává potomka jiného muže, pak se nebude držet zpátky žádný chlap, který má v sobě jen špetku sebeúcty. Proč bych se tedy měl držet zpátky zrovna já?“

„Bohužel má pravdu.“ Ylva si Dagfinna změřila nelibým pohledem. „Chlapi pokukovali po ženě jarla Sigurda celé dva roky. Tvůj přítel je hloupější a pouští si pusu na špacír víc než většina ostatních, ale všichni si myslí totéž co on.“

Dagfinn se rozzlobil a zbrunátněl. Neodvážil se však cokoliv říct ramenaté štítonošce, která byla o půl hlavy vyšší než on.

„Tak už jste mě provdali?“ otázala se Bella, která se stále celá schoulená krčila u boku lodi. Z hlasu se jí stejným dílem ozýval pláč i vztek. Dagfinn Fagre sasky nerozuměl, a tak na mě pohlédl, jako by očekával, že mu to přeložím.

„Bez jarla Sigurda budou mnozí jednat tak, jak jim to nejlíp vyhovuje,“ prohlásila Ylva. „Jenže my se vrátíme k bitvě a najdeme ho.“

„Když už je řeč o bitvě,“ ukázal jsem před sebe.

Před námi se opět tyčila mohutná skála nad al-jazirským zálivem. K jejímu úpatí se blížilo velké množství bílých plachet. Šlo o loďstvo, pro něž měl dnes ráno Železný Bjørn jen slova opovržení a pohrdání. Posádky vztyčily plachty a připluly ostatní Maury vystřídat.

„Nemůžeme naše přátele nechat na holičkách,“ zašeptala Ylva.

„Těžko můžeme dělat něco jiného,“ usmál se Dagfinn. „Tohle musí být celá flotila z al-Turtushy. Tak čtyřicet lodí nebo ještě víc. Proti nim nic nezmůžeme.“

„Můžeme se o to pokusit,“ zašeptala Ylva. „Všechno ostatní je nemužné.“

„Jenže tady na palubě žádný muž nevelí.“

Z podlahy se zvedl nějaký bojovník. Široce se rozkročil a tvářil se nadmíru vyzývavě. Hlavu měl holou jako koleno. Dlouhé, světlé vousy mu sahaly až po hruď. Slaná voda z něj kapala na palubu. I on se dostal k nám na loď, když nás proud unášel zpátky průlivem.

„A kdo jsi ty, když jsi tak chytrý?“

Ylva byla ve střehu a soustředěně hleděla na nově příchozího. Založil si ruce na prsou, jako by napodoboval oblíbený postoj Železného Bjørna.

„Mé jméno je Hjalmar Asmundson.“ Přejel si rukou po pleši a usmál se, jako by chtěl vyzdvihnout pointu. „Říkají mi Hjalmar

Hårfager – Hjalmar Krásnovlasý.“

Muži často získají přízvisko související s jejich povoláním nebo fyzickou konstitucí. Člověk však může přijít i k přezdívce, která je ironickým komentářem jeho vzezření. Tak tomu bylo i v případě Hjalmara Krásnovlasého.

„Jsem jarl a pocházím z Møre v Norsku.“ Pokývl směrem k houfu promočených bojovníků. „Přivedl jsem s sebou na palubu dvacet věrných mužů ze své posádky. A říkám ti rovnou, že žádného z nich ani nenapadne, aby poslouchal rozkazy nějaké ženské.“

Hjalmaroví Krásnovlasému, mohlo být asi čtyřicet, byl opálený, ošlehaný větrem a arogantní tak, jak to umí jen jarl. Čišela z něj důstojnost a autorita. Byl zvyklý velet. Teď zpochybnil Ylvin rozkaz.

„Sama jsem byla v Møre jarlem,“ odpověděla mu štítonoška klidně, „a počítám s tím, že jím po návratu domů znovu budu. Jsem vnučka Ragnara Lodbroka a jeho syn Sigurd Hadí oko mě pověřil velením na této lodi.“

„Sigurd Hadí oko patří minulosti. U nás nestavíme slabé ženy ke kormidlu, ale u necek jsou užitečné…“

Víc toho už Hjalmar Krásnovlasý říct nestačil. Ylvina ruka oděná v kůži vylétla proti němu a popadla ho za dlouhé vousy. Současně ho srazila na podlahu a kolenem mu klekla na hruď.

„Já můžu být užitečná tím, že ti upravím ten tvůj plnovous,“ zašeptala a přitom mu tiskla ke krku dýku. „A i když jsem slabá, do krku ti udělám díru dřív, než se naděješ.“

Dvacet věrných mužů jarla z Møre sáhlo po mečích. Zastavil je jediný pohled štítonoščiných očí.

„To je škoda, že tobě ani tvým chlapům se u mě na palubě nelíbí. Pokud je vám líto, že jsme vás vytáhli z vody, tak si laskavě hledejte štěstí na druhé straně zábradlí.“

Hjalmar Krásnovlasý zahanbeně vstal. Byl příliš rozzuřený na to, aby dokázal cokoliv říct, a tak se slova chopil někdo jiný.

„Sigurd Hadí oko ti slíbil loď pod podmínkou, že ji v pořádku přepravíš domů,“ zvolal Dagfinn Fagre. „Jestliže je jarl Sigurd mrtvý, patří teď loď a náklad jeho vdově. To nemůžeš popřít.“

„Jsem si jistá,“ zavrčela Ylva, „že jarlova žena je se svým mužem zajedno v otázce, kdo má být na téhle lodi velitelem.“

„To je možné, ale tolik majetku v rukou jedné ženy zůstat nemůže. Musí se vdát a loď pak přinese do manželství.“

Všichni na palubě mu dávali za pravdu. Novým vlastníkem lodi

je Bellin příští manžel, ať už je to kdokoliv. Dagfinn Fagre se nedočkavě usmíval. Domníval se, že v téhle záležitosti mu pomůže jeho vzhled.

„Lichotí mi, že už se hlásí nápadníci, i když pořád ještě není jisté, že můj muž je opravdu mrtvý," pronesla Bella řečí Seveřanů a ukázala dlaně. „Ale možná bychom mohli tuhle debatu odložit na dobu, až už nebudu mít na rukách krev jeho mrtvého syna."

Muži ustrašeně sáhli po amuletech, které nosili na krku. Žádná magie neměla takovou sílu jako krev mrtvého plodu a nikdo z nich nestál o to, aby se k takovým čárům dostal příliš blízko.

„Už nemluvíš jen sasky," podotkl jsem.

„Je to zbytečně zdlouhavé. Pokud s tím tedy všichni souhlasí, myslím, že bude nejrozumnější, když se tady od těch posuneme o kousek dál."

Bella kývla zpátky k průlivu, kde se od maurské formace oddělilo pět lodí a zamířilo k nám. Stáli jsme jako přimražení a dívali se, jak se blíží. Na palubě jedné z lodí se ozývalo hluboké, rytmické bubnování určené pro veslaře, kteří se snažili ze všech sil, aby nás dostihli.

„Chopte se vesel!" zařvala Ylva.

„To asi budeme muset," pronesl Hjalmar Krásnovlasý, „když plachtu nemáme."

Jeho poznámka nebyla pouze kritikou štítonoščina řízení lodi, nýbrž i náznakem, že tahle záležitost ještě není rozhodnuta. Dagfinn Fagre a Hjalmar Krásnovlasý na sebe beze slov pokývli v němé dohodě a usedli k veslům. Dvacítka věrných mužů, které měl holohlavý jarl s sebou, se rozložila kolem těch dvou jako nějaký ochranný kruh. Všichni byli ozbrojeni saxy a meči.

„Na kolik lidí na palubě se můžeme spolehnout?" zeptal jsem se šeptem Ylvy.

S lidmi navíc, kteří k nám připlavali v průlivu, nás bylo zhruba šedesát – tedy skoro dvakrát víc než obvykle.

„Původní posádka jsou chlapi Sigurda Hadího oka," odpověděla Ylva. Uchopila kopí a začala s ním rytmicky bušit do podlahy, jako by to byla ozvěna maurského bubnování. „Co když je jarl Sigurd mrtvý? Kdo ví?"

„To je zlé, protože od Hjalmara Krásnovlasého jsme ještě neslyšeli poslední slovo."

Ylva pozorovala svého nového nepřítele, který při veslování mluvil s Dagfinnem Fagrem.

„Byly s tím plešounem problémy už dřív? Nikdy předtím jsem si ho nevšimla.“

Na výpravě, jež na počátku čítala dva tisíce čtyři sta účastníků, nemůže nikdo znát úplně všechny.

„Jsem si jistý, že jsem ho viděl,“ prohlásil jsem. „Musel s námi sedět u ohně velmožů.“

„Možná můžete probírání téhle záležitosti odložit,“ přerušila nás Bella, „až budeme dost daleko od skutečného nepřítele.“

Pět maurských válečných lodí nás dohánělo.

Ylva skočila dolů mezi muže, aby je přiměla veslovat rychleji. Zakřičela do tváří Dagíinna Fagreho a Hjalmara Krásnovlasého, že ti, kdo nechtějí veslovat, si mohou jít zaplavat.

„Proč ten zlatovlasý hajzl mluví proti tobě?“ otázala se Bella, když se Ylva vzdálila z doslechu. „Proč podporuje toho plešatce? Copak kdysi nebyl jedním z tvých přátel?“

Neexistuje mnoho žen, které by byly tak chladnokrevné jen pár okamžiků poté, co přišly o své dítě. Má úcta vůči bystrému úsudku mé sestry neustále stoupala.

„Dagfinn Fagre je většinou přítelem jen sám sobě,“ prohlásil jsem. „Je to ten typ, který se pověsí na kdejakého silného muže a pasuje se na jeho důvěrníka. Hastein je mimo hru. Teď si našel nového velitele.“

Upravil jsem kurz. Kormidelní veslo bylo těžší a reagovalo pomaleji, než tomu bylo na Dvouhlavci. Nijak blíž jsem o tom ale nepřemýšlel.

„Bohužel má ten mrňavej sráč pravdu.“ Navzdory zdánlivému klidu se Belle třásl hlas, když pokračovala: „Dokud si nenajdu nového muže, tak tohle hašteření neskončí.“

Ylva se vracela zpátky ke kormidlu a přitom rytmicky bušila ratištěm kopí do paluby.

„Tak už přestaňte kňourat. Hlavu vzhůru. Maurům se vzdalujeme.“

„Ale co když jsme na moři sami?“ otázal jsem se. „Bez kamarádů, obklopeni nepřáteli a se spoustou mužů na palubě, kteří jsou celí žhaví do ženění?“

„Všechno má svůj čas.“ Stítonoška převzala kormidelní veslo a udiveně s ním škubla. „Co to s tím kormidlem je?“

Naklonila se přes bok lodi a vyrazila překvapený výkřik. Stejně jako Bella a já.

Pár palců nad čárou ponoru křečovitě držela kormidelní veslo

nějaká sevřená ruka. Mezi ztuhlými rameny k nám zespodu vzhlížel bledý, hladce oholený obličej.

„Už bylo na čase," zašeptal Halfdan Bílý šat téměř neslyšitelným hlasem.

Bella se rozplakala úlevou. Nepotěšilo ji pouze opětovné shledání s milencem. Halfdan Bílý šat pevně držel levou rukou za límec svrchnice dva další muže. Železný Bjørn šlapal nohama vodu u zádě lodi a pokoušel se udržet hlavu nad vodou. Po boku staršího bratra plulo bezvládné tělo Sigurda Hadího oka.

52

Mrtvola ležela schoulená jako dítě v děloze. Nejdřív jsem si myslel, že ten muž spí, ale jakmile jsem s ním zatřásl, zjistil jsem, že jeví známky posmrtné ztuhlosti – rigor mortis. Když jsem viděl, kdo to je, okolní svět se zastavil. Zvuky se ztlumily. Slyšel jsem vlastní dech – tak nepřirozeně hlasitý. Bylo mi na omdlení a musel jsem se opřít o bednu.

Včera vytáhla Ylva na palubu tři Lodbrokovy syny, ale nebyl čas dovědět se, jak se dostali k lodi nebo proč není možné probudit Sigurda Hadího oka z bezvědomí, ačkoliv se zdá, že z výbuchu zápalné lodi vyvázl bez jediného škrábance.

Maurská plavidla nás pronásledovat nepřestala. Zpočátku jsme získali náskok, protože na každé veslo jsme měli dva až tři muže. Za nelítostného slunečního žáru se však stejně vysoké tempo udržet nedalo. Pevnina nám na obou stranách brzy zmizela z dohledu. Na rozdíl od nás měli Maurové plachtu. To nás přimělo, abychom se vydali proti větru.

Železný Bjørn se na lavici na zádi velmi rychle tělesně zotavil, nicméně byl bez zájmu a mlčel. S nepřítomným výrazem bledě šedých očí si čas od času rukou prohrábl plnovous a zíral dozadu k místu porážky a na nepřítele, jako by nechápal, co se zvrtlo.

Halfdan Bílý šat s křečovitými záškuby v hladce oholené tváři prohlásil, že je připraven veslovat s námi ostatními. Nikdo neměl chuť sedět u stejného vesla jako on. Možná kvůli tomu Ylva

nařídila, že každý bude veslovat vždy dvě hodiny a pak si vymění místo s odpočinutým kamarádem.

Bella seděla u svého muže, který ležel natažený na podlaze na zádi s hlavou na jejím klíně. Mlčky mu hladila černé vlasy a podpírala obličej.

Hjalmarovi Krásnovlasému a Dagfinnovi Fagremu patrně vyhovovala nejistota, do níž nás stav Sigurda Hadího oka uvedl. Protože byl naživu, nikdo nemohl usilovat ani o ruku jeho ženy, ani o velení nad lodí. Ale jelikož nebyl při vědomí, i nadále mohli doufat.

Teprve odpoledne jsme vpluli do vod, kde jsme se skryli pod příkrovem mlhy. Maurské bubnování jsme slyšeli jen zdálky a nakonec zcela utichlo. Seděli jsme těsně vedle sebe na bednách. Když jsem se ze svého místa u vesla rozhlédl, nikdo můj pohled neopětoval. Kolem nás se vznášelo ostré pižmo potu a nakyslý pach vlhkých, špinavých oděvů. Opustila nás naděje, že přežijeme katastrofu, v niž se naše výprava změnila. Veslovali jsme a v našich tvářích se zřetelně zračily známky rezignace. Věčný zpěv větru a vln narušovalo pouze vrzání vesel skřípajících ve vyhlazených otvorech na bocích lodi.

Muži, kteří zrovna neveslovali, leželi a odpočívali všude, kde se dalo – v uličce, u boků lodi, mezi bednami. Mlha kolem nás potemněla a my jsme s večerem veslovali dál. Ohnutá záda se neustále pohybovala vpřed a vzad a rytmické opakování stále stejných pohybů nebralo konce. Uprostřed noci, když jsem odpočíval, jsem v polospánku zaznamenal nějaký neklid v prostřední části lodi. Znovu se však rozhostilo ticho a já jsem se propadl do hluboké dřímoty. I kdybych pochopil, co se tam dělo, není jisté, jestli bych dokázal zabránit tomu, co se mělo stát.

Když se znovu rozbřesklo, den byl celý šedivý. Nebylo možné zjistit, kde je slunce. Všechny světové strany se rozplynuly v rozptýleném polosvětle. Žádnou jinou loď jsme neviděli. Věděli jsme jen to, že jsme pořád ve Středozemním moři, že nás v tomto okamžiku nikdo nevidí, ale že jsme ze všech stran obklopeni nepřáteli a jsme tady zcela a naprosto sami.

Dopoledne Ylva vyhlásila, že si každý muž může nabrat dávku vody ze sudu ve středolodí. Mrtvolu jsme objevili, když se všichni zvedli. Někdo do ní strčil a volal, že tu je jeden, co se nechce probudit, a jestli se Bella na chvilku nemůže přestat starat o manžela a obkročmo se na toho chudáka posadit, aby měl důvod

proč vstát. Všichni se smáli a pochechtávali. Rychle je to však přešlo. Muži se shlukli kolem mrtvoly Uggly Ugglasona.

Ylva zaznamenala změnu nálady a odešla od kormidla, aby zjistila situaci. Na jejím pohledu jsem viděl, že i ona poznala ošklivý, zohyzděný obličej švédského jarla s pahýly zubů pod znetvořeným horním rtem.

Když se zeptala, kdo to je, udiveně jsem vzhlédl a z výrazu jejích očí jsem pochopil, že chce na palubě zabránit panice. Zatímco jsem odpovídal, že je to zřejmě jeden z těch, které jsme během námořní bitvy zachránili z vody, paluba za námi zapraskala a muži se rozestoupili. Železný Bjørn se zvedl ze stanoviště na zádi a teď tu stál a pomrkával. Zpracovával nečekanou situaci a jeho šedovousý obličej měl prázdný výraz.

„Je tu na palubě někdo, kdo toho muže zná?“ zařval pak, ale všichni mlčeli.

„Obětujme ho Njördovi, ať nám dopřeje lepší počasí.“

Stále je pro mě záhadou, že jsem hlas Ravna Buesøna hned nepoznal. Promluvil, protože doufal, že odhalím pravdu o tom, co se na palubě stalo. Bohužel jsem byl stále ještě příliš šokovaný na to, abych si ho všiml. A ve stejném okamžiku Halfdan Bílý šat namítl, že nemůže obětovat někoho, kdo už je mrtvý.

Když Ylva odpověděla, že bůh moře určitě oběť přijme, pokud dostane i nebožtíkovu zbraň, měl jsem něco vytušit při pohledu na meč, který měl Uggia Ugglason zavěšený u boku; vypadal úplně stejně jako moje Křivozobka. I tohle znamení jsem však přehlédl, protože mezi vystrašenými muži se rozvinula debata, zda by se měl nebožtík obětovat maurskému bohu. Z jejich bojácných pohledů jsem vyčetl, že mnozí z nich mrtvého muže poznali.

„Jestliže mě slyšíš, Njörde, pak přijmi naši krvavou oběť,“ zvolal nakonec Železný Bjørn a zvedl schoulenou mrtvolu nad hlavu. „A jestliže poslouchášs i ty, bože Maurů, i tobě rádi nabídneme tvůj díl. Nebudu vám radit, jak si to máte mezi sebou rozhodnout.“

Uggla Ugglason dopadl do vln s hlasitým plesknutím a rychle klesl do hlubin. Díváme se s Ylvou na široká záda Železného Bjørna, jak ztěžka dupe uličkou lodi a dopadá na lavici u kormidla. Jestliže začal vraždit mužstvo, kdo ví, jak to skončí.

Teprve v té chvíli jsem poznal Ravna Buesøna – nikoliv po hlase, ale podle drobných kůstek zapletených do splétaného plnovousu. Na okamžik jsem je zahlédl, než je schoval pod kapuci. Hjalmar Krásnovlasý ho pevně držel kolem ramen a šel s ním na příď lodi.

Tam se oba připojili ke zbytku věrných mužů holohlavého jarla z Møre.

Zůstal jsem stát u zábradlí, jako když do mě udeří blesk.

Jak by Ravn Buesøn mohl být ve Středozemním moři, když by měl slavit svá vítězství nad Maury coby žoldnéř vojska Vímary Perese u Oporta? Skrýval se přede mnou? To on zabil svého starého přítele? Nemohl by si kůstky do plnovousu zaplétat třeba i někdo jiný?

Všechno mi v této chvíli současně připadalo stejně možné jako nemožné, ale vysvětlení samozřejmě existovalo. Jen jsem ho zatím ještě neviděl. Místo toho jsem upřeně hleděl na příď a měl jsem dojem, že oproti včerejšku došlo k nějaké změně. Mužstvo teď bylo rozsazené jinak. Během okamžiku jsem pochopil, co se stalo.

Hjalmar Krásnovlasý a dvacítka jeho věrných se museli nachystat, aby během noci při výměně hlídek obsadili původní místa na přídi lodi. Jeden po druhém se usadili u vesel v přední části plavidla, takže teď ovládali celou příď stejným způsobem jako Ylva, která zabrala oblast záděu kormidelního vesla. Mezi těmito dvěma mocenskými základnami byla usazena původní posádka, jež se tam tísnila s mnoha dalšími muži zachráněnými z vln během bitvy.

Dagfinn Fagre seděl vedle Hjalmara Krásnovlasého a něco mu vysvětloval. V pěkné tváři se mu zračil napjatý výraz. Vůbec jsem nepochyboval o tom, co je tématem jejich hovoru. Když jsem se rozhlédl po lodi, bylo mi jasné, že polovina posádky už nečekané zjevení nebožtíka Uggly Ugglasona probírala. Nepotrvá dlouho a záhadné okolnosti smrti švédského jarla bude znát i zbytek mužstva.

Zatímco Hjalmar Krásnovlasý naslouchal Dagfinnovi Fagremu, střetl jsem se pohledem s jeho tvrdýma šedomodrýma očima. Usmál se a zhodnotil mě stejně jako já jeho. Každý jsme si udělali nějaký závěr. Já jsem dospěl k názoru, že by rád využil smrti Uggly Ugglasona k tomu, aby na lodi převzal moc. Ještě uvidíme, jak by to chtěl provést. Prozatím tu byla řada jiných věcí, ve kterých bych si rád udělal jasno.

Otočil jsem se na Železného Bjørna, který seděl na okraji lavice na zádi u kormidla, a jeho šedomodré oči hleděly nepřítomně do dálky. Dodal jsem si odvahy a opatrně jsem k němu přistoupil.

„Viděl jsi, co se na zápalné lodi stalo s Hasteinem?“ otázal jsem se. „Byl jsi u něj blíž než já.“

Ščdovousý obr mou přítomnost zaznamenal, ale dlouho jen mlčel a sledoval pohyby lodi.

„Hastein uhořel," odpověděl nakonec.

„Kdyby včas vyskočil z lodi, mohl to přežít."

„Pak by to štěně muselo podplavat ohnivé moře. Sto kroků nebo ještě víc. Tak daleko by nikdy s dechem nevydržel."

Železný Bjørn raději věřil, že jeho schovanec padl se zbraní v ruce, takže ho valkýry uvítají jako bojovníka, odvedou do Valhaly a on bude moct vstoupit do Ódinova vojska, než aby skončil v podmořském paláci čarodějky Ran.

„My jsme unikli," namítl jsem. „Takže jemu se to mohlo podařit také."

„Hastein je mladší než já a bojuje líp než ty, Rolfe Troufalče. Ve společnosti ásgardských einheijů bude užitečný. Nás Ódin nepotřebuje."

„Ty sám jsi velký válečník. Ty se také dostaneš do říše bohů, až tvůj životní boj skončí. Pokud je tam Hastein, znovu se setkáte."

Železný Bjørn pomalu zavrtěl hlavou.

„Nemám zájem o to, abych celý den bojoval, pak umřel a večer znovu obživl – a to jen proto, abych příštího dne zase bojoval. Až se můj čas naplní, raději bych se dostal k bohyni Hel."

Ta myšlenka byla absurdní. Chladné prostory říše mrtvých nelákaly nikoho.

„Však změníš názor, až budeš sedět u Ódinova stolu," namítl jsem. „Až se napiješ z Heidrúnina vemene a pojíš Saehrímniho slaninu."

Všichni vědí, že tato dvě kouzelná zvířata – koza, z jejichž struků vytéká medovina, a kanec, jemuž dorůstá maso pokaždé, když se z něho kus odřízne – žijí v paláci ve Valhale a že všichni si mohou volně užívat jejich darů. Železného Bjørna to nepřesvědčilo.

„Do Ódinova paláce se dostaneme v takovém stavu, v jakém jsme ve chvíli smrti. Já jsem starý, tlustý a unavený. Copak medovina a slanina pomůže proti stařeckým neduhům? Postupně začínám chápat, že se to ještě zhorší."

Je pravda, že bylo výhodou dostat se do Valhaly jako mladý. Žádný rozumný stoupenec Ásů neměl nic proti tomu, aby zemřel před dosažením zralosti a stáří, jen když k tomu došlo v boji a se zbraní v ruce.

„Je to zvláštní," pokračoval Železný Bjørn smutně. „Když jste odpluli do Říma, měl jsem předtuchu. Bál jsem se, že Hasteina už

nikdy neuvidím. Přesto jsem ale čekal. Teď jsem rád, že jsem to udělal. Znamená to, že jsem se s ním stačil naposledy vidět, i když to bylo jen na chvíli.“

Po nějakou dobu jen seděl a pohupoval se do taktu s vlnami. Pak pokračoval:

„Pořád si pamatuji den, když jsem se s ním setkal poprvé. Vydrancovali jsme s mými muži jednu malou franskou vesnici. Nikdo tam nepřežil. Tenkrát jsme nezískali ani moc kořisti. Ale v jedné z chatrčí jsem našel malého kluka. Nemohly mu být víc než tři roky. Byl mrňavý a hubený. A špinavý jako čuně. Ale něco v sobě měl, to se musí nechat. Když jsem ho chtěl zvednout, kousl mě do prstu. A to tak, že jsem to opravdu cítil. To bylo před patnácti lety.“

Zasmál se hlubokým smíchem a znovu potřásl hlavou.

„Nechal jsem ho naživu. Můžu z něj udělat otroka, pomyslel jsem si. Ale ukázalo se, že je bystrý. Rychle se naučil zacházet s mečem. Navzdory svému neštěstí se ničeho nebál a byl veselý.“

„Hastein je Frank?“ otázal jsem se nevěřícně.

„Hraje to nějakou roli? Vychoval jsem ho. Je jedním z nás. Měl jsem bezpočet žen. Bezpočet, říkám ti! Ale když už vůbec otěhotněly, potratily.“ Zašilhal po Belle. Seděla mimo doslech s hlavou Sigurda Hadího oka v klíně. „Myslím, že Ódin nám Lodbrokovým synům brání v tom, abychom měli potomky. Nemá zájem, aby rod našeho otce žil dál a šlapal mu na paty. To je naše prokletí.“

Železný Bjørn si představoval, že se král bohů obává jeho potomků i potomků jeho bratrů. To do jisté míry svědčilo o jeho velikášství – možná to byl nevyhnutelný důsledek skutečnosti, že dosáhl tak velké moci a proslulosti.

„Ale Hastein nebyl z mé krve,“ pokračoval, „takže jsem doufal, že mi Ódin toho chlapce ponechá. Místo toho se mu však teď dostalo uznání, že je hoden usednout ke stolu Otce veškerenstva. Tím se budu moct v říši mrtvých utěšovat.“

Hladil si šedý vous a propadl se do sklíčenosti a zádumčivosti. Využil jsem vzácné důvěrnosti a položil jsem mu otázku, kterou jsem měl po celou dobu na jazyku. Doufal jsem, že mi dá smysluplnou odpověď.

„Jak se Uggla Ugglason mohl dostat na palubu?“

Narovnal se a pohlédl na mě, jako by to bylo jasné.

„Švédský jarl mě pronásleduje. V myšlenkách. Ve snech. Nechce

mě nechat v klidu. Viděl jsem ho mockrát od té chvíle, co ho Maurové zajali. Přišel ke mně i dneska v noci. Šklebil se a prohlásil, že se brzy znovu uvidíme. Teď už chápu, co tím myslel.“

„Mrtvola Uggly Ugglasona nebyla žádný sen ani přelud,“ namítl jsem. „Sahali jsme na něj oba.“

„Ano, neseme si ho na sobě.“ Hleděl na své ruce, jako by na nich měl nebožtíkovy ostatky. „Teď je pryč. Stejně jako Hastein. Stejně jako otec. Stejně jako všichni, kdo něco znamenali.“

Pohlédl jsem přes rameno na Ylvu u kormidelního vesla. Naznačila mi posunkem, abych k ní přišel blíž.

„Už to není on. Je jiný než před bitvou,“ zašeptala a pozorovala šedovousého obra na okraji lavice na zádi.

„To máš tedy pravdu.“

Měl jsem jí říct, že jsem mezi muži Hjalmara Krásnovlasého viděl Ravna Buesøna. Jenže jednak jsem si tím pořád nebyl jistý a jednak jsem věděl, že kdybych to štítonošce řekl, musel bych Belle vysvětlit, proč Ravn Buesøn neleží ve svém hrobě v jeskyni na sever od Oporta.

Rozhodl jsem se, že tuhle věc prozkoumám sám. To jsem však neměl dělat.

Kvůli mému váhání se Ravn Buesøn stal další vrahovou obětí.

53

Zanedlouho po mém rozhovoru se Železným Bjørnem bylo každému jasné, jakým způsobem chce Hjalmar Krásnovlasý využít smrti Uggly Ugglasona k převzetí velení na lodi.

Holohlavý jarl z Møre začal nenápadně mužstvu připomínat, jak Železný Bjørn bezohledně obětoval švédského jarla Maurům. Velice živě ochotnému publiku popisoval, jak chudáka Ugglu Ugglasona nemilosrdní nepřátelé mučili a zabili, načež naznačil, že se jeho duch teď vrátil, aby se za zradu pomstil.

Zní to hloupě, ale jen málo lidí je tak pověrčivých jako Vikingové na moři. Skutečné ohrožení života číhá všude, a domnělá hrozba je tak jen o to reálnější. Muži naslouchali jeho výmyslům

a se strachem v očích svírali v dlaních amulety s Ódinem nebo Tórem, aby odvrátili zlo.

„Nikdo neví, jestli se jarl Sigurd vůbec někdy probudí.“ Hjalmar Krásnovlasý ukázal na bezvládné tělo černovousého jarla ležící na lavici na zádi. „Proto byste se měli zamyslet, koho byste nejraději viděli u kormidla. Štítonošku – *ženskou* –, která podporuje kletbou stiženého muže, nebo jarla z Møre, jenž má čisté ruce.“

Plížil se po palubě od jednoho k druhému bez doprovodu a byl tak nenápadný, že jsem si ho poprvé všiml teprve tehdy, až když rozšířil svůj jed po celé střední části lodě a začal pronikat do řad veslařů poblíž kormidla.

„Hjalmar Krásnovlasý osnuje úklady,“ řekl jsem Ylvě, jež jednou rukou držela kormidelní veslo.

„*Viděla* jsem ho,“ odpověděla.

„Copak to může dělat?“

Vzdychla a vážila výhody a nevýhody, urychlí-li střet, který se zdál být nevyhnutelný.

„Chop se kormidla,“ přikázala mi nakonec, sestoupila ze svého stanoviště a vydala se pevnými kroky uličkou až před Hjalmara Krásnovlasého.

„Jarle z Møre, uděláš nejlíp, když zůstaneš na přídi, kterou jste si se svými lidmi zabrali,“ pronesla, protože i ona si povšimla změny mocenského postavení v přední části lodi.

„Jsme svobodní muži, kteří si můžou chodit, kam chtějí.“ Hjalmar Krásnovlasý na ni pohlédl a usmál se.

„Ale ne v případě, když se má veslovat.“

„Já mám teď volno.“

„Už nemáš. Tak běž.“

Na dvojici se soustředila pozornost všech na palubě. Muži čekali se zatajeným dechem, co Hjalmar Krásnovlasý odpoví. I Bella vzhlédla od svého bezvědomého muže.

„Nějaká ženská, která by spíš měla rodit děti než si kvedlat s kormidlem, mi nebude vykládat, co mám dělat. Jenže ty jsi zřejmě příliš ošklivá na to, aby vůbec někdo měl chuť tě obskočit.“

Hjalmar Krásnovlasý by udělal líp, kdyby Ylvu znovu nedráždil, jenže on nedokázal přestat ji hloupě ponižovat. Štítonoška se hned tak vyvést z míry nenechala, ale teď jí z očí sršely blesky vzteku. Dřív než ji mohl někdo zadržet, její pěst přistála jarlovi na nose, až mu chrupavka zakřupala.

Dvacet věrných mužů na přídi vyskočilo. Všiml jsem si, že tucet

nejstarších – všem bylo kolem čtyřicítky – přišlo svému jarlovi na pomoc okamžitě, zatímco ti mladší tak horliví nebyli. Bylo to však dvacet proti jedné, protože nikdo další se netvářil, že by se chtěl do tohoto sporu míchat.

„Uprostřed lodi je nás zapotřebí," prohodil Halfdan Bílý šat, jenž jako jediný stále vesloval. „Tak jdeme na to!"

Zavrčel jako šelma, kterou vyhnali z doupěte. Popadl jsem Ylvino kopí, jež nechala u kormidla, a drali jsme se tlačenicí v uličce. Všichni před námi uhýbali.

„Zle se povede každému, kdo se vzbouří proti našemu veliteli a jarlovi," zvolal jsem s napřaženým kopím.

Muži Hjalmara Krásnovlasého se zastavili. Nepolekala je však ani moje zbraň, ani moje slavnostní slova, nýbrž Halfdan Bílý šat stojící za mnou. V napjatém tichu jsem měl poprvé příležitost prohlédnout si těch dvacet bojovníků zblízka. Nejstarší měli dohněda opálenou pokožku připomínající vyčiněnou kůži a obličej zarostlý prošedivělými vousy, zatímco mladší měli pleť světlejší a tolik větrem ošlehaní nebyli. Byl to různorodý a nejednolitý houf, kde nejmladšímu bylo sotva patnáct, ale rychle jsem klouzal pohledem z jednoho muže na dalšího. Pátral jsem po jedné určité osobě.

„Železný Bjørn si vezme rukojmí, aby měl jistotu, že Hjalmar Krásnovlasý bude spolupracovat," prohlásil jsem, ačkoliv Železný Bjørn seděl netečně na zadním vazu u můstku poblíž stanoviště kormidelníka. Nikdo si mě nepovažoval natolik, abych mohl jednat vlastním jménem, a dokud byl vlastník lodi v bezvědomí, nejvyšší autoritou na lodi byl jeho nevlastní starší bratr. Ukázal jsem na muže s kůstkami v plnovousu.

„To budeš ty. Vy ostatní se stáhnete zpátky. Teď hned."

„Na co nám je rukojmí?" zašeptala Ylva. Už se zase chovala jako vždycky. „Hjalmar Krásnovlasý ho klidně rád obětuje."

„Ano, pokud k tomu bude mít příležitost."

Muž, na kterého jsem ukázal, k nám váhavě přistoupil blíž. Teď jsem si byl jistý, že je to Ravn Buesøn, i když měl kapuci staženou hluboko do čela a plnovous schovaný pod pláštěm. Hrubě jsem ho uchopil v podpaží, zatímco ostatní bojovníci Hjalmara Krásnovlasého pomáhali vstát svému otřesenému jarlovi. Věděl jsem, že moc času nemám. Ale ukázalo se, že ho mám ještě míň, než jsem doufal.

„To si necháme líbit, aby nějaká ženská připravila jednoho z nás

o svobodu?“ zahřměl Hjalmar Krásnovlasý. Plnovous měl zbrocený krví a obracel se na všechny muže, s nimiž probíral smrt Uggly Ugglasona. „Už je na čase, abychom se proti té děvce začali bránit. Jejích pomocníků je málo, nás je mnoho. S pomocí bohů zvítězíme!“

Muži na palubě se dělili na ty opatrné, kteří by nejraději stáli mimo veškeré spory, a na dav podporující mořského jarla. Na stranu štítonošky se nepostavil nikdo. Ylva, Ravn Buesøn, Halfdan Bílý šat a já jsme stáli obklopeni houfem nepřátel. Železný Bjørn na zádi lodi hleděl nepřítomně k obzoru.

„Ten tvůj rukojmí nás bude stát život,“ zašeptala Ylva. „Jsi blázen, Rolfe Troufalče.“

„Naprostý šílenec,“ přitakal jí Halfdan Bílý šat. „To se mi líbí!“

Nebylo kam uprchnout. Byli jsme ztraceni. Za chvíli nás dvacítka věrných stoupenců Hjalmara Krásnovlasého rozseká na cimpr campr a zbytek posádky se na to bude netečně dívat. Holohlavý jarl z Møre si dopřál tu radost, aby si tuhle chvilku vychutnal. Tvrdé oči se v opáleném obličeji vítězoslavně usmívaly.

„Sigurde!“ dusno proťal pronikavý výkřik.

Všichni se otočili za hlasem.

Na zádi lodi stála Bella a pomáhala vstát ztepilému muži s pravidelným obličejem rámovaným černým vousem a s bledou jizvou nad levým okem. Vzhlédl a zamžoural proti šedavému dennímu světlu.

Sigurd Hadí oko procitl z bezvědomí.

Díky všeobecnému ohromení způsobenému překvapivým zmrtvýchvstáním jsme se bez překážek stáhli zpátky na záď. Zajímali se o nás pouze muži Hjalmara Krásnovlasého, a těm jsme snadno zmizeli v davu. Ylva a Halfdan Bílý šat zamířili k lavici, kde Sigurd Hadí oko, trošičku zmatený, se zvednutýma rukama přijímal hold posádky. Úleva na palubě byla takřka hmatatelná. Muži, kteří byli po dobu jeho bezvědomí úzkostní a nejistí, teď opět věděli, koho se mají držet.

Odtáhl jsem Ravna Buesøna stranou a přiměl jsem ho, aby sehnul hlavu a vmísil se mezi spokojené stojící muže. Nikdo si nás v ohlušujícím jásotu nevšiml.

„Jak se stalo, že jsi tady?“ otázal jsem se.

„Vímara Peres neměl stříbro, které nám slíbil,“ odpověděl udýchaně. „Bojovali jsme za něj poctivě, ale když se blížil den, kdy nám měl vyplatit žold, nechal ten lotr Maury, aby nás zajali…“

„Rolfe Sigurdův švagře!“ přerušil nás hlas od stanoviště u kormidla.

Otráveně jsem se ušklíbl.

„Bella si pořád myslí, že jsi mrtvý,“ zašeptal jsem.

Ravn Buesøn pochopil, proč musí jeho vyprávění počkat, i když byl celý nedočkavý, aby mi všechno řekl. Vstal jsem a střetl se s pevným pohledem Sigurda Hadího oka. Po jeho boku stála má nevlastní sestra.

„Od své ženy jsem vyrozuměl, že ti musím poděkovat za to, že tahle loď je pořád ještě moje,“ promluvil ke mně přes hlavy ostatních.

„Jen se pokouším být užitečný, švagře,“ odpověděl jsem a vstoupil jsem do uličky, kde mi muži uvolnili místo.

Sigurd Hadí oko mě objal a před celou posádkou mi poděkoval. Všichni křičeli a jásali a chválili mé nasazení, ale Ravna Buesøna už jsem mezi těmi vousatými tvářemi neviděl. Stáhl se stranou, dokud spolu znovu nebudeme moct promluvit.

Bella něco zašeptala svému muži do ucha.

„A teď si v klidu promluvím s Hjalmarem Krásnovlasým,“ zvolal Sigurd Hadí oko a snažil se překřičet hluk. „Nikomu neprospívá, když panuje svár mezi muži, co sedí tak blízko u sebe.“

54

Gesto Sigurda Hadího oka smetlo veškeré pochybnosti o tom, koho většina posádky považuje za velitele lodi. Mnozí měli špatné svědomí, že chybělo málo, a svého jarla by zradili. O to hlasitěji teď pokřikovali na Hjalmara Krásnovlasého, který si za podpory dvojice svých mužů středního věku razil cestu od přídě k zadnímu vazu. Všichni tři drželi ruce na jílcích mečů a sledovali každičký pohyb. Muži jim spílali a vysmívali se jim, avšak nikdo se jich neodvážil dotknout. Hjalmar Krásnovlasý si opláchl obličej sladkou vodou ze sudu ve středolodí, nicméně jeho dlouhé, světlé vousy byly stále potřísněné krví, když se Sigurdem Hadím okem usedl na okraj lavice u kormidla, kde je všichni mohli vidět a slyšet.

„Tór jednoho dne cestoval do Útgardu za zcela určitým cílem," začal černovousý jarl. „Přestrojil se za obyčejného mladíka z Midgardu, protože nechtěl, aby ho útgardští jotunové odhalili."

Všichni jsme podle úvodu ten příběh poznali, protože o bohu hromu neexistovalo mnoho ság, v nichž by použil takové nečestné triky, jako je přestrojení.

Na lodi zavládl klid. Všichni dychtivě poslouchali, kam jarl Sigurd se svým vyprávěním míří.

„Tór přišel do domu jotuna Ymira, zchátralé a polorozpadlé chatrče na okraji oceánu, a přenocoval tam. Ačkoliv byl tento jotun prostý a chudý rybář, pyšně se honosil tím, že nese jméno po samém prajotunovi. Když se příštího rána chystal spustit člun na vodu, stále ještě přestrojený Tór trval na tom, že popluje s ním. Ymir se domníval, že takový mladý cápek v ledovém moři moc dlouho nevydrží, ale Tór na jeho výsměch nedbal a pouze se zeptal, co použijí jako nástrahu. Jotun mu odpověděl, ať si přinese vlastní návnadu. Tór ho vzal za slovo, odešel dozadu za chatrč, usekl hlavu největšímu volovi, jakého v ohradě našel, a vzal ji s sebou."

Hjalmar Krásnovlasý vypadal zmateně, ale nic neříkal.

„Když se na moři dostali tak daleko, že už neviděli pevninu, nahodil Tór udici s volskou hlavou. Vbrzku se ozvalo mohutné dunění. Pod vlnami se objevilo něco, co připomínalo obrovské šupinaté hadí tělo, a celý oceán se rozestoupil. Na háček se chytil hlubinný had Jormungandr a právě tohoto hada obepínajícího celý svět chtěl Tór ulovit. Přál si totiž zesměšnit proroctví, jež pravilo, že oni dva se při ragnaróku spolu budou bít na život a na smrt. Tór se domníval, že pro boha nejsou věštby důležité, a raději si chtěl s hadem změřit síly hned."

Hjalmar Krásnovlasý sebou netrpělivě zavrtěl. Šedomodré oči mu těkaly sem a tam, jako by mu vyprávění bylo nepříjemné.

„Tór zápasil s hlubinnou příšerou zvanou též Midgardsorm velmi dlouho a pomalu k sobě začal udici přitahovat. Když však obluda vztyčila mohutnou hlavu s rudýma očima a špičatými zuby proti plavidlu, aby na něj vychrlila jed, Ymir už to nevydržel. Zatímco Tór stál připravený u okraje člunu se svým kladivem a chystal se bestii zabít, zbabělý jotun přeťal udici svým rybářským nožem. Midgardsorm zmizel ve vlnách a Tór mrštil Mjólnir po Ymirovi. Úder to byl tak mocný, že jotuna i člun rozdrtil na tisíce kousků, a Tór se zachránil na pevnině jen díky tomu, že měl na sobě zázračný opasek Megingjord, jenž mu propůjčoval sílu.

Midgardsorma nedostal a jak praví proroctví, znovu se spolu setkají, až nastane soudný den.“

Každému teď bylo jasné, proč Sigurd Hadí oko ten příběh vyprávěl; dokonce i bohové se marně vzpírají panujícímu pořádku a spor na palubě lodi nevyhnutelně vede k záhubě. Jediný, kdo to nepochopil, byl Hjalmar Krásnovlasý.

„Nevím, proč mě tu krmíš takovými babskými povídačkami,“ prohlásil, „ale kvůli tvojí bláznivé pohádce názor nezměním.“

„To bys měl,“ odpověděl Sigurd Hadí oko, přičemž mu Bella šeptala odpověď do ucha, „protože si uvědom, že na své straně máš jen dvacet mužů a převážná většina z nich už nejsou zrovna mladíci, zatímco zbytek posádky stojí za mnou. Řekl bych, že bude nejlepší, když se dohodneme, protože pořád plujeme v nepřátelských vodách a Maurové jsou všude kolem nás.“

„A já bych řekl,“ prohlásil Hjalmar Krásnovlasý, „že bude nejlepší, aby velitelem lodi byl ten, kdo si nenechá radit od žen.“

Bella vzhlédla a v nebesky modrých očích se jí kmitl záblesk vzteku. Předtím byla ochotná udělat tlustou čáru za vším, co se stalo. Teď už ne.

„Každý ví,“ odpověděl mu Sigurd Hadí oko, tentokrát dřív, než si vyslechl názor své manželky, „že leckteré rozhodnutí se může zlepšit, pokud je člověk probere s rozumnou ženou. A je jen málo žen, které jsou tak rozumné, jako je moje manželka. Pokud jde o Ylvu, bojuje lépe než většina chlapů. Na to se můžeš zeptat kteréhokoliv z mých mužů. Nebo mého bratra Železného Bjørna.“

Šedovousý obr stále seděl na zádi poblíž stanoviště kormidelníka a o okolní dění nejevil žádný zájem, ale bojovníci mručeli a přikyvovali. Ylviny bojové schopnosti nemohl zpochybnit nikdo a velení Sigurda Hadího oka už vůbec nebylo co vytknout.

„Stejně tě hodlám svrhnout,“ prohlásil Hjalmar Krásnovlasý, jenž už neměl co získat tím, že by svůj záměr zamlčoval. Jeho postavení bylo jasné, i když okolnosti hrály proti němu.

„V tom případě není pro nás oba na palubě místo,“ řekl Sigurd Hadí oko, „ale raději tě s tvými bojovníky vysadím na pevnině, než abych přišel o své muže, kteří by při boji s vámi padli. Můžete zůstat na přídi, ale pokud se přesunete někam jinam, budete toho litovat.“

Hjalmar Krásnovlasý kývl, a vzal tak na vědomí slib i výhrůžku. Když procházel lodí, zamračil se na Ravna Buesøna, ale dostat se k němu blíž už nemohl. Uličku lemovali nepřátelští bojovníci

a každý držel ruku na zbrani.

Sigurd Hadí oko nařídil, aby se jedna řada vesel mezi přídí a středolodím vyjmula. Úzké území nikoho obsadil hlídkou bojovníků, kteří mířili kopími na Hjalmara Krásnovlasého a jeho dvacítku věrných. Ti byli ozbrojeni pouze meči a dýkami a proti dlouhým zbraním za štíty neměli žádnou šanci.

„Ylvo, nasaď kurz směrem k Modré zemi. Až se zbavíme plešouna, uvidíme, co tam pak podnikneme."

„Orientovat se bez slunce nebo hvězd je těžké, jarle Sigurde."

„Udělej, co můžeš." Sigurd Hadí oko si poprvé pořádně prohlédl staršího nevlastního bratra na zádi. „Co je to s Bjørnem?" Ylva mu vysvětlila, že Bjørn je pravděpodobně tak netečný kvůli tomu, že přišel o Hasteina. Sigurd Hadí oko se zasmušilým výrazem přikývl.

„Nakonec nás to tam dost nepříjemně pochroumalo. Taky si nepřipadám jako na vrcholu sil." Mnul si čelo, jako by ho něco zevnitř lebky svědilo. „Cítím se jako tenkrát, když jsme s otcem válčili se Skåňany a dostal jsem ránu do hlavy. Tenkrát jsem se také probudil a nic jsem si nepamatoval. Některé vzpomínky se mi vrátily, ale na něco jsem si už nevzpomněl nikdy."

„Našel jsem tě plavat na vodě," Halfdan Bílý šat se pokusil jeho paměti pomoct. „Byl jsi zamotaný do vlastní plachty. To tě určitě ochránilo, když zápalná loď začala hořet. Už jsem s sebou táhl Bjørna, a tak jsem mohl popadnout a vléct i tebe."

„Za to si zasloužíš poděkování, bratře." Sigurdovi Hadímu oku se rychle vrátila jeho dobrá nálada a rozhlédl se po ustrašeném mužstvu. „Není žádný důvod takhle věšet hlavy. Vzpomeňme na mrtvé a radujme se, že žijeme, protože nikdo neví, co nám zítřek přinese."

Jako rozený jarl vycítil, co je pro posílení odvahy znejistělých mužů potřeba, a z úložných prostor pod lavicí na zádi vytáhl soudek medoviny vyrobené na Thorskæru. Teď se mohlo oslavit, že přežil, a to opravdu jak se patří, než nás postihnou nové pohromy. Život je krátký a je lepší se dnes opít než střízlivý čekat na zítřejší smrt. Stísněná nálada se proměnila během okamžiku. Posádka nadšeně halekala a tloukla zbraněmi o boky lodí a o štíty, zatímco muži střídavě natahovali ruce s pohárky a nechali si od svého jarla dolévat. Dospělí chlapi si skákali po zádech nebo se svými kamarády začali tancovat, až se paluba prohýbala a Železný Bjørn na zádi se celý otřásal. Hjalmar Krásnovlasý z přídě udiveně přihlížel tomuto představení odehrávajícímu se za řadou střízlivých

stráží. Uprostřed všeobecné vřavy se k černovousému jarlovi přitočila zlatovlasá postava.

„To je dobře, že jsi zase mezi námi, jarle Sigurde," lichotil mu Dagfinn Fagre. „Nikdy jsem nepochyboval, že by ses nám v pořádku nevrátil."

Dagfinn neváhal své nové přátele zradit, jakmile se poměr sil změnil v jejich neprospěch. Sigurd Hadí oko se na něj s úsměvem obrátil, ale zelené oči se mu zúžily do štěrbiny, když mu jeho žena začala něco šeptat do ucha. Zatímco mluvila, hleděl na mladého muže a jeho výraz byl stále znechucenější.

„Jmenuješ se Dagfinn Fagre," prohlásil nakonec, „a slyším, že pochybností jsi měl víc než dost."

Kolem dvojice se vytvořil prázdný prostor. Hluk utichl stejně rychle, jako vznikl.

„Nechápu, jarle Sigurde," pokusil se Dagfinn Fagre o obranu.

„Chtěl jsi mi vzít ženu, i když ještě ani nebylo jisté, že jsem mrtvý. Zatímco jsem byl v bezvědomí, spolčil ses s Hjalmarem Krásnovlasým. A teď mi sem přijdeš a tvrdíš, že jsi nikdy nepochyboval?"

„Ujišťuji tě, jarle Sigurde…"

„Jsi proradné kukaččí vejce a člověk dvou tváří a já ujišťuji *tebe*, že budu milosrdný a vysadím tě na pevnině s plešounem a jeho muži. Na mojí lodi už pro tebe není místo."

Dagfinn Fagre se odplížil se schlíplýma ušima. Dostalo se mu velkého ponížení, ale nikdo je nepovažoval za nepřiměřené a brzy na Dagfinna všichni zapomněli. Sigurd Hadí oko naléval všem, i když muži, kteří hlídali Hjalmara Krásnovlasého a jeho věrné na přídi, se museli spokojit s pohárem naplněným jen do poloviny. Když všechny obešel, podal soudek s medovinou staršímu bratrovi. Ten ho s unaveným výrazem v šedovousém obličeji uchopil a přisál se k pípě. Muži s chutí popíjeli zlatavý božský nápoj, a když byly džbánky a poháry prázdné, našlo se pár kožených vaků s franským vínem.

Od začátku výpravy to bylo poprvé, co si Železný Bjørn zavdal alkoholu. Netrvalo dlouho a ve všeobecném rámusu začal prozpěvovat píseň o rodině, jejíž členové se jeden po druhém utopili na výpravě, až z celého rodu zbyla jen chudičká matka. Smutný obsah ho rozplakal a všichni se od něj drželi dál. Spokojil se však s obvyklými výhrůžkami o tom, že ty nejbližší chlapy popadne a vydělá se jim do nevymáchané huby.

Vřava a křik byly stále hlasitější. Improvizovaná slavnost na počest jarla navrátivšího se do života trvala dlouho do noci. Samozřejmě že by bylo rozumnější s oslavou počkat, až dorazíme na pobřeží Modré země, ale všichni potřebovali povzbudit. I já jsem notně popil. Raději jsem měl místo toho vyhledat Ravna Buesøna a poslechnout si jeho příběh.

Neudělal jsem to a dodnes toho lituji.

55

Když jsme ráno našli mrtvolu Ravna Bucsona, nestačila ještě ztuhnout. Od smrti Uggly Ugglasona neuplynulo ani čtyřiadvacet hodin a nebožtíkovo tělo bylo pořád ještě teplé.

„To se podívejme," poznamenal Halfdan Bílý šat. „Tak mu ty kosti, co míval ve vousech, přece jen nepřinesly štěstí."

Nejmladší Lodbrokův syn nikdy neslyšel pravý důvod, proč se Ravn Buesøn zdobil zrovna tak děsivým způsobem, a mě ani nenapadlo, abych tajemství svého zabitého přítele prozrazoval. Otřesen jsem beze slova chvějícíma se rukama ohledával mrtvolu. Moc času to nezabralo.

„Vrah mu vrazil sax do břicha."

Vstal jsem a rozhlédl jsem se po ostatních. Kolem dokola jsem viděl vyděšené vousaté obličeje. Uvědomil jsem si, že jen málo mužů na palubě neznám jménem, ale že viník se jen sotva ukrývá v řadách anonymních bojovníků.

Musel to udělat někdo, koho jsem dobře znal.

Slyšel jsem sám sebe, jak odpovídám Ylvě, když namítla, že jsme všichni spali jeden vedle druhého a že nikdo by nedokázal jednoho z nás zabít tak, abychom ho neodhalili. Poslouchal jsem, když Halfdan Bílý šat s divokou důkladností vysvětloval, jakým způsobem muselo k vraždě dojít; zabiják vrazil čepel Buesønovi do bránice tak, že projela až do srdce. Na okamžik se mi před očima mihl bolestí zkřivený obličej ženy středního věku, neboť zemřela stejným způsobem.

Zpátky do reality mě povolal známý hlas.

„Ravna Buesøna měli všichni rádi. Proč by ho chtěl někdo zabít?“

Sigurd Hadí oko se právě zvedl z vyvýšeného stanoviště na zádi u kormidla, a přece věděl, proč jsme se my ostatní shromáždili ve středolodí. Věděl, čí je mrtvola, nad níž se skláníme, a tenhle Lodbrokův syn, který za běžných okolností chápal velice zvolna a pomalu, dokonce položil podstatnou otázku, jež nikoho jiného nenapadla.

Vzhlédl jsem k němu a udivilo mě, jak je nezvykle bystrý. Pak mi pohled sjel dál za něj.

Na lavici u kormidla seděla drobná postava v příliš velkém plášti. Kapuce stínila obličej, z něhož mě upřeně pozoroval pár nebesky modrých očí.

Bella se otřásla a plášť si přitáhla blíž k tělu.

Ve stejném okamžiku upoutalo pozornost přítomných něco jiného.

Nebožtík zakašlal.

Někteří ze zkušených a ostřílených mužů hlasitě a pronikavě vykřikli. Většina pouze ustoupila o krok zpátky a sáhla po amuletech na krku. Kolem Ravna Buesøna se vytvořil otevřený půlkruh. Jako jediný jsem se k němu odvážil sehnout a dřepnout si vedle něj na bobek.

„Je to duch?“ otázala se Ylva ze vzdálenosti několika kroků.

„Samozřejmě že ne,“ vyštěkl jsem.

Pokus o vraždu proběhl tak, jak to vylíčil Halfdan Bílý šat, ale člověk, který se pokusil Buesøna zabít, měl buďto velmi naspěch, nebo mu chyběla potřebná zručnost. Dýka pronikla bránicí, aniž by poškodila útroby a zasáhla srdce. Tělo upadlo do šoku a vykazovalo všechny známky smrti kromě chladu a posmrtné ztuhlosti. Právě tohle mě zmátlo. Rozevřel jsem víčka jednoho oka a viděl jsem, jak se zornička zužuje. Tohle jsem měl udělat rovnou.

Bylo pravděpodobnější, že Ravna Buesøna připraví o život vnitřní krvácení, než že se probere z bezvědomí. Přesto jsem slyšel sám sebe, jak tvrdím něco jiného.

„Žije a dýchá. Tělo potřebuje čas, aby se zotavilo, ale on se během pár dní probere a ukáže na svého vraha. A tím bude s největší pravděpodobností ten, který zabil Ugglu Ugglasona.“

Přemístili jsme Ravna Buesøna na lavici na zádi, kde před ním ležel Sigurd Hadí oko. Bella se zdržovala poblíž Ylvy, zatímco jsem Ravnovi čistil a obvazoval ránu. Mezi záběry vesel byl slabě slyšet

jeho ztížený, sípavý dech a mně v hlavě bouřily divoké myšlenky.

Strážci v přední části lodi přísahali, že byli po celou noc střízliví a že příď neopustil ani Hjalmar Krásnovlasý, ani nikdo z jeho dvacítky věrných mužů. Holohlavý jarl z Møre tedy vraždit nemohl, ledaže by muži na hlídce lhali. To tedy znamenalo, že podezřelým z pokusu o vraždu je pouze jedna osoba.

Bella usilovala Ravnu Buesønovi o život, i když ona sama si zachovávala dostatečný odstup, aby si nepotřísnila ruce krví. Přežila spoustu těžkostí, kdy její jedinou zbraní byla síla vůle. Čeho byla schopna se saxem v ruce?

Zatímco jsem přemítal, vstala a zezadu ke mně přistoupila.

„Jak to, že se tu ocitl Ravn Buesøn?“ otázala se nevinně.

Koutkem oka jsem hleděl na malé botky, vyčnívající zpod lemu modrých sametových šatů. Jako vždy mi nebylo jasné, co má v úmyslu, ale už jsem neměl žádný důvod, proč lhát i nadále.

„Ravn bojoval jako žoldnéř pro Vímaru Perese u Oporta, ale stal se obětí zrady,“ vykládal jsem. „Nic víc už mi říct nestačil, protože pak jarl Sigurd včera večer vytáhl soudky s medovinou.“

Prohlížela si bezvědomého muže a drobné kůstky v jeho splétaných vousech.

„A ta mrtvola, kterou jsi mi ukazoval v jeskyni?“

Vysvětlil jsem jí, jak jsme zesvětlili vousy křesťanského vojáka a zapletli do nich králičí kosti. Naslouchala mi a ve tváři měla nepřítomný výraz.

„Věř tomu, nebo ne,“ řekla nakonec. „Jsem ráda, že jsi nechal Ravna Buesøna naživu.“

Napůl jsem se k ní otočil a pohlédl na ni.

„Abys ho mohla zabít sama?“

„*Tohle* si tedy myslíš?“

Usmála se a zavrtěla hlavou, jako bych řekl nějaký vtip. Dřepla si na bobek a opřela se o bok lodi. Naklonila hlavu k jedné straně a pozorovala mě.

„Ani jsem si nevšimla, že byl na palubě, Rolfe.“

Usoudil jsem, že pravděpodobně mluví pravdu. Já sám jsem Buesøna objevil jen proto, že jsem se pohyboval ve středolodí. Bella záď po celou dobu neopustila.

„Podvedl jsi mě,“ pokračovala a hlas ztlumila do šepotu, „a mně se ulevilo. Začínala jsem věřit, že jsem o své dítě přišla za trest za to, k čemu jsem tě tenkrát nutila.“

„Tyhle dvě věci spolu nemají nic společného.“

„A co když mají?“

Sevřela ruce v pěst a pohlédla dál do lodi. Sledovalo nás jen pár mužů, a ti sasky nerozuměli.

„Moc dobrá křesťanka jsem nebyla,“ přiznávala Bella. „Promlouvala jsem při shromážděních. Byla jsem pyšná. Porušovala jsem manželský slib. Vyzývala jsem k smilstvu a vraždě. Jarvis už tu není, aby mi dal rozhřešení.“

Stále jsem byl skeptický. Teprve když jsem se nad tím pořádně zamyslel, začalo mi to dávat smysl.

Rozhřešení je konejšivý nástroj útěchy, který Bílý Kristus poskytuje svým stoupencům, pokud nejsou schopni dostát jeho nepřiměřeným požadavkům na duchovní čistotu. Před výpravou Bella často navštěvovala Jarvisův kostelík na Tórově ostrově, ačkoliv se podle svých slov neměla z čeho zpovídat. Když jsme se s Hasteinem vrátili z Qurtuby, viděl jsem, jak nad ní Jarvis dělá znamení kříže a pronáší slova „Ego te absolvo“, jimiž ji zprošťuje vin. Jestliže si teď Bella nemohla dopřát svátost odpuštění, těžko si mohla myslet něco jiného, než že ji její nemilosrdný bůh tvrdě trestá za lidské prohřešky a nedostatky, nad nimiž by se Ásové jen přezíravě ušklíbli.

Bezděky jsem pohlédl na Sigurda Hadí oko. Stále se zdržoval uprostřed lodi a pokoušel se mezi muži udržovat dobrou náladu. U nejzadnějšího vesla se urputně lopotil Halfdan Bílý šat a v hnědých očích se mu zračil vzdálený pohled.

„Už jsi těm dvěma možným otcům řekla o potratu?“ otázal jsem se.

„Kdy bych tak na to asi měla čas? A k čemu by to bylo? Však se to dovědí, pokud přežijeme.“

„Hodně mužů vidělo po námořní bitvě na tvých rukách krev.“

„Kdo by měl odvahu Sigurdovi Hadímu oku nebo Halfdanovi Bílému šatu něco takového vykládat?“

Na palubě nepanovala napjatá atmosféra jen kvůli neznámému vrahovi. Pozoroval jsem muže u vesel. V očích jim seděl strach. Nikdo z nás se domů nevrátí takový, jakým byl na začátku výpravy. Možná se domů nevrátíme nikdy. Možná byla moje nevlastní sestra upřímná. Možná sledovala vlastní cíl, když mě přesvědčovala o své nevině. V této chvíli byly jisté pouze dvě věci.

„Člověk, který vrazil sax do Ravna Buesøna, odsud se svou zbraní nesmí uniknout,“ řekl jsem. „A Hjalmar Krásnovlasý je příliš nebezpečný na to, aby se tu pohyboval ozbrojený. Napadlo mě

jedno řešení. Možná je špatné, ale pořád je to lepší než nic. Potřebuji tvou pomoc.“

Bella mě vyslechla a dala mi za pravdu, že můj plán opravdu moc rozumný není. Také však pochopila, že by právě proto mohl fungovat. Šla za manželem a všechno mu pověděla. Jako vždycky byl černovousý jarl ochoten návrhu své ženy naslouchat. Pravděpodobně celý dosah nebo důsledky nepochopil, ale spoléhal se na Bellu.

Shodli jsme se na tom, že plán provedeme následujícího dne.

56

Posádka nevítala s pražádným nadšením oznámení Sigurda Hadího oka, že všechny zbraně se zabaví. Být beze zbraně se nelíbilo nikomu. Muži na zádi však nakonec neochotně poslechli. Všichni černovousého jarla respektovali a jeho rozkaz přece jen dával smysl. Protesty začaly teprve tehdy, když se s vybíráním zbraní začalo na přídi.

Dle očekávání se ozval Hjalmar Krásnovlasý: „Jak se mám vrahovi ubránit, když ti dám svůj meč?“

Jeho námitku jsem předvídal. Poprosil jsem Sigurda Hadí oko, aby mu odpověděl, že pokud vrah nebude mít žádnou zbraň, bránit se mu nebude nutné. Stejně předvídatelná byla i odpověď Hjalmara Krásnovlasého.

„Co mu zabrání, aby si někam schoval sax a všechny nás povraždil, když nebudeme ozbrojení?“

Další dění se rychle vymklo kontrole. Jestli to bylo dobře, nebo špatně, to si nedovoluji soudit. Určitě to totiž byly norny, které Sigurda Hadího oka přiměly prohlásit, že jakmile se zbraně vyberou, jeho muži loď prohledají.

„A co když je vrahem jeden z tvých mužů?“ otázal se Hjalmar Krásnovlasý.

„Všichni dali své zbraně do sudu. Ozbrojeni jsme jen Ylva, já sám a moji bratři.“

Nebyl jsem si jistý, jestli mě nejmenoval úmyslně, nebo zda zapomněl, že mám pořád u pasu svůj maurský meč Křivozobku

a svůj sax zvaný Krvežíznivec. Ale nikdo si mé nevšímal, protože pozornost všech se teď soustředila na dohadování obou jarlů.

„Jaké máme záruky, že nenařídíš svým bratrům a té tvé válečnici, aby nás zabili?“ zvolal Hjalmar Krásnovlasý.

„Mé slovo!“ odpovědél černovousý jarl.

Na to Halfdan Bílý šat namítl, že zabít člověka lze čímkoliv, a vyjmenoval řadu způsobů, jak někoho usmrtit, aniž by byla zapotřebí zbraň. Sigurd Hadí oko připustil, že jen málokdo je takový odborník na podobné věci, jako je Halfdan Bílý šat. Současně však upozornil na to, že žádný z těchto způsobů není diskrétní, a pokud by je někdo použil, ostatní by to zjistili.

Tohle všechno prohlásil, aniž bychom do toho já nebo Bella zasahovali, a možná to bylo první znamení, že přece jen není tak zpomalený, jak si to o něm všichni mysleli. Již brzy měl překvapit i jiným způsobem – například když Hjalmar Krásnovlasý okamžitě prohlásil, že má v úmyslu si svůj meč nechat, a Sigurd Hadí oko na něj bez váhání zaútočil.

Ylvě se dvakrát podařilo Hjalmara Krásnovlasého zaskočit, nicméně jarl z Møre si dával dobrý pozor, aby nepodcenil žádného muže. Před ranou pěst uhnul a současně vytasil sax a vrazil ho útočníkovi do břicha. Palubou se rozlehly výkřiky, když se Sigurd Hadí oko hroutil k zemi.

K úžasu všech se však rychle zvedl, dýku vykroutil svému protivníkovi z ruky a z pochvy mu vytáhl meč. Nemusel spěchat, protože Hjalmar Krásnovlasý byl naprosto ochromen a na nic se nezmohl, ani když Sigurd obě zbraně vyhodil přes bok lodi.

„Moje žena mě požádala, abych si pod svrchnici oblékl Ylvinu kroužkovou zbroj,“ pronesl se širokým úsměvem. „Jak vidíš, někdy se vyplatí nechat si od žen poradit. Jestli se ti to pořád nelíbí, můžeš své zbraně do moře následovat. A pokud si chce z lodi vystoupit i kdokoliv další, má teď možnost.“

Vzduchem létaly protesty a vzájemná obviňování. Proto zpočátku nikdo neslyšel, když se Ylva z lavice na zádi ptala Belly, jestli spí. Otázku musela zopakovat ještě jednou a hlasitěji. Štítonoška se skláněla nad něčím, co připomínalo hromadu tmavých hadrů.

Moje nevlastní sestra ležela vedle bezvládného těla Ravna Buesøna. Obličej měla bledý. Podlaha pod ní byla tmavě rudá. Odřená dřevěná podlaha sála krev jako houba. Muži zvolna přistupovali blíž a já jsem ji zatím prohlížel. Dával jsem si na čas,

protože bylo třeba, aby se na omezené místo stihli natěsnat pokud možno všichni od středolodí až po záď. Teprve pak jsem pokračoval. Vstal jsem, přikryl jsem Bellu Ylviným pláštěm a obrátil jsem se k mužstvu.

„Je mrtvá," pronesl jsem zasmušile. „Vrah znovu udeřil."

Na okamžik na lodi zavládlo ticho.

„To není pravda," vyhrkl Sigurd Hadí oko a zapotácel se. „Jak je to možné? Jak to mohou bohové dopustit?"

Jeho smutek byl očividný. Ve skutečnosti až *příliš* očividný, pomyslel jsem si zneklidněně, ale to už se ke shluku přidali i poslední pochybovači, aby ho spatřili, jak klečí a sklání se nad bezduchým tělem své manželky.

Mnozí na Ugglu Ugglasona a Ravna Buesøna zcela zapomněli, dokud se náhle neobjevili na palubě jako oběti neznámého vraha. Naproti tomu Bella ze společného vědomí mužů nikdy nezmizela. Pohybovala se mezi nimi krásná, vyzývavá, nedostižná a tak zvláštní a jiná a teď neoplakávali pouze její smrt, nýbrž i svůj vlastní, nevyslovený sen o tom, že ji někdy získají. Nyní se ten sen zhroutil. Drsní bojovníci stáli se sklopenou hlavou a zaraženě naslouchali vzlykům svého jarla. Několik z nich si setřelo z koutku oka slzu.

„Otázkou je, kdo tu ženskou zabil," pronesl Hjalmar Krásnovlasý.

Rozruch na zádi jej spolu s jeho dvaceti věrnými muži přiměl vzdálit se ze své bašty na přídi lodi, když jejich strážci odložili štíty a kopí. Zvědavost zvítězila nad opatrností.

„Tady stojí Sigurd Hadí oko a Halfdan Bílý šat," pokračoval Hjalmar Krásnovlasý a ukázal na ně rukou. „Jak každý vidí, Železný Bjørn spí opřený o bok lodi a na klíně má soudek s medovinou. Díky jarlovi Sigurdovi nikdo jiný žádnou zbraň nemá – s jedinou výjimkou."

Pokusil jsem se svou zbraň skrýt, ale nemusel jsem se ničeho bát. Hjalmar Krásnovlasý ukazoval na Ylvu u kormidelního vesla. Za pasem měla sax, na boku meč a v ruce kopí.

„Jarlovu ženu mohla zabít jen ta proradná štítonoška," prohlásil sebevědomě.

Sigurd Hadí oko byl naprosto vyvedený z rovnováhy a už neměl svou ženu, aby mu poradila. Vzhlédl a v zelených očích se mu zuřivě zablýsklo.

„Ylva!" zašeptal.

Navyklým pohybem, získaným díky mnohaletému výcviku, vytasil meč, vyskočil a ťal. Štítonoška se vrhla stranou. Hrot zbraně se na místě, kde stála, zaryl hluboko do obrubnice. Zatímco Sigurd uvolňoval zbraň, Ylva se stáhla až k lavici na levoboku, popadla ze zábradlí jeden štít a kryla se za ním, když znovu udeřil.

Nikdo z mužů na palubě je nijak nepovzbuzoval. Při soubojích se to běžně dělává, ale tady muži stáli jako přimražení a nevěděli, co si mají myslet. Copak štítonoška, která věrně chránila Bellin život po celou dlouhou výpravu, opravdu svou paní zabila? Měla na svědomí i další oběti? A pokud ano, tak proč?

Hjalmar Krásnovlasý o tom nepochyboval. Nebo měl možná jen radost, když viděl, jak se jeho nepřátelé bijí. Za dlouhými, světlými vousy mu vytanul široký úsměv a začal povzbuzovat Sigurda, který se chystal zasadit další ránu. Konečně Ylva vytasila meč, neboť Sigurd Hadí oko rozťal lem jejího štítu až po středovou puklici z lipového dřeva. Když meč uvolňoval, přitáhl k sobě štít i štítonošku.

Oba účastníci souboje stáli ke shromážděné posádce bokem. Všichni proto viděli hrot Ylvina meče, když se celý od krve objevil na Sigurdových zádech. Rychle si zbraň přitáhla k sobě a skočila zpátky, jako by jarla zabila nedopatřením.

Sigurd zavrávoral a zasténal. Zakašlal, padl na kolena a klesl po boku své ženy.

Muži strnuli a beze slova zírali na svého jarla. Ylva se obrátila proti pobledlým tvářím, jako by čekala na nějakou reakci.

„Chyťte štítonošku!“ zavelel Hjalmar Krásnovlasý.

On a jeho věrní se shromáždili ve středolodí poněkud stranou od ostatních. Jeden z jeho ozbrojených bojovníků mu coby náhradu za meč podal sekeru. Jarl z Møre ji zvedl nad lysou hlavu.

„Ylva je bezectný vrah,“ pokračoval, „a Železný Bjørn je troska. Jestli chcete přežít, uděláte nejlíp, když budete poslouchat jediného jarla, který na palubě zůstal. A tím jarlem jsem já!“

„Myslím, že jsi zapomněl na mě,“ ozval se za ním chraptivý hlas.

Na přídi stál Halfdan Bílý šat s deseti bojovníky ve štítové hradbě. Během souboje se nepozorovaně proplížili podél zábradlí na příď a posbírali kopí a štíty, jež tam ve zmatku odhodili muži, kteří hlídali Hjalmara Krásnovlasého. Kopí teď směřovala vpřed nad zaoblenými vršky štítů nahuštěných těsně jeden vedle druhého. Nad nimi vyčnívala pouze hlava Halfdana Bílého šatu s krátce střiženými vlasy a škodolibě se na Hjalmara Krásnovlasého usmívala. Ten na

chvíli nevěděl, co má dělat.

Vtom náhle Sigurd Hadí oko zázračně obživl.

Překvapené výkřiky mužů, kteří u něj stáli nejblíž, ostatní přiměly, aby se otočili a viděli, jak mu Ylva pomáhá vstát. Svrchnici měl pod jedním rukávem natrženou, ale moc krve vidět nebylo.

„Ty žiješ," vyhrkl Hjalmar Krásnovlasý.

„Copak jsi zapomněl, že mám drátěnou košili?" Sigurd Hadí oko popotáhl natrženou tkaninu a ukázal na lesklé železné kroužky pod svrchnicí: „Stál jsem k vám bokem, aby to pro vás ostatní vypadalo, jako by mě meč proklál, když mi ho Ylva prostrčila pod paží. Čepel namočila do franského vína z vaku, který měla pod štítem."

Navzdory vysvětlení se nad lodí vznášelo bojácné ticho. Mužům bylo zatěžko připustit, že jejich jarl není žádný duch. Když se Sigurd Hadí oko znovu obrátil k posádce, jeho dětinské nadšení nad povedenou podívanou opět vystřídal strohý velitelský tón.

„Štítová hradba!" zařval.

Všichni instinktivně sáhli po nejbližším štítu. Roky výcviku se uložily do podvědomí a reakce se zautomatizovaly. Vmžiku vznikla další štítová hradba, tentokrát napříč přes zád. Ylva mužům rychle rozdala kopí z úložných prostor pod volnými prkny paluby. Další hřbet ocelového ježka mířil na Hjalmara Krásnovlasého a jeho věrné, kteří neměli ani štíty, ani dlouhé zbraně. Hjalmar Krásnovlasý a jeho muži stáli sevřeni mezi štítovou hradbou Halfdana Bílého šatu na přídi a štítovou hradbou Sigurda Hadího oka na zádi a překvapeně se točili dokola.

„Pověz mi," volal Sigurd Hadí oko, „jak si poradíš s meči, sekerami a noži proti dvěma hradbám s kopími."

„A ty pověz *mně,"* zakřičel na něj vztekle mořský jarl, „jak si poradíš ty, když už ti tvá žena nebude nic šeptat do ucha."

„Máš pravdu, že Bella by mi opravdu hodně chyběla." Sigurd Hadí oko se otočil. „Naštěstí to ale řešit nemusím."

Má nevlastní sestra vstala a kožený měch s červeným vínem, jež tak přesvědčivě krvácelo na prkna paluby, odhodila pod lavici na zádi.

„Podvody a babské úskoky!" zařval Hjalmar Krásnovlasý a dvě řady štítů k němu z každé strany postoupily o něco blíž. Provedl výpad, ale sekera se od vypouklého štítu jen odrazila a žádnou škodu nezpůsobila. Hroty kopí ve výši obličeje ho donutily ustoupit.

„Ty a tví muži teď máte na výběr. Buď se vrhnete přes palubu," prohlásil Sigurd Hadí oko, „nebo své zbraně hodíte do sudu.

Rozhodněte se.“

„Co vám zabrání v tom, abyste nás nepovraždili?“

„Mé slovo! Tentokrát uděláš dobře, když mě poslechneš.“

Hjalmar Krásnovlasý váhal.

„Pořád máš v úmyslu nás vysadit na pevninu na pobřeží Modré země?“

„To přísahám na život své ženy.“

Muži Hjalmara Krásnovlasého byli bezradní jen chvíli. Pak hodil svou zbraň do sudu nejmladší z nich, který měl kapuci staženou hluboko do čela.

Ostatní následovali jeho příkladu. Když byli všichni odzbrojeni, jednoho po druhém jsme propouštěli mezerou ve štítové hradbě Halfdana Bílého šatu, spoutali jsme jim ruce za zády a znovu je přesunuli na střeženou příd.

Mezitím se ke mně obrátil Sigurd Hadí oko.

„Jak jsi přišel na tenhle bláznivý trik, švagře?“ otázal se mě.

„Hjalmar Krásnovlasý by se svých zbraní dobrovolně nevzdal,“ odpověděl jsem. „Pokud jsme se chtěli vyhnout krveprolití, museli jsme ho obalamutit. Bratr Jarvis mi naštěstí vyprávěl o divadelních představeních starých Římanů. Ta byla založena na umění přesvědčit diváky o tom, že vidí něco jiného než to, co se ve skutečnosti děje.“

„Třeba něco takového taky zkusíme. Byla to zábava.“

Muži posádky jásali jeden přes druhého a častovali mě přátelskou herdou do zad, když pochopili, že sběr zbraní, Bellina smrt a Ylvin souboj s jejich jarlem byly jen součástí představení, které jsem vymyslel. Dokonce i Halfdan Bílý šat se uráčil věnovat mi uznalé pokývnutí, i když přes záškuby v jeho tváři porostlé strništěm nebylo úplně jasné, jestli to myslí vážně.

„Tady máte svého vraha,“ zvolal Sigurd Hadí oko a ukázal mečem na Hjalmara Krásnovlasého, spoutaného spolu s jeho stoupenci.

Mužstvo jako o závod spustilo povyk a křik naplněný vztekem a opovržením.

Mě Sigurd nepřesvědčil. Podle toho, co mi bylo známo, neměl Hjalmar Krásnovlasý žádný důvod, aby usiloval o život Uggly Ugglasona, a když někdo probodl saxem Ravna Buesøna, plešatý jarl z Møre se pod přísným dohledem zdržoval na přídi. A pořád se ještě rozumně nevysvětlilo, jak se tyto dvě oběti vůbec ocitly na palubě.

V této chvíli jsem však o moc dál nepokročil, protože se zvedl

silný vítr z té strany, o které se Ylva domnívala, že by to mohl být sever. Pokud bychom měli plachtu, mohli jsme udržovat dobré tempo směrem k Modré zemi. Místo toho jsme museli veslovat. Setmělo se a začalo mrholit.

Na přídi seděl Hjalmar Krásnovlasý se svými dvaceti bojovníky a všichni byli spoutaní. I když Sigurd Hadí oko nařídil, aby je ostatní nechali na pokoji, čas od času do nich někdo šťouchl kopím. Hjalmar Krásnovlasý vrčel a křičel, ale nikdo se ho už nebál. Bojovníci, kteří se nezdráhali dávat poraženým najevo své pohrdání, si směrem k němu odplivovali a pouštěli své pšouky.

Sigurd Hadí oko se uložil ke spánku na palubě před lavicí na zádi a přetáhl si přes sebe vlněný plášť. Do náruče se mu schoulila Belia. Železný Bjørn chrápal se soudkem medoviny v klíně. Ve spánku jej hladil, jako by to byla hlava jeho schovance. Halfdan Bílý šat se ke svému veslu nevrátil, ale s přivřenýma očima se opřel o bok lodi.

Napětí trvající řadu dlouhých dnů se uvolnilo. Na lodi se rozhostil klid. Pouze muži u vesel dál veslovali v rytmu, který jim udávala Ylva údery kopí o palubu.

„Běž spát," obrátila se ke mně. „Za poslední dva dny jsi toho moc nenaspal."

„Však ty taky ne."

„Já to zvládnu."

Ravn Buesøn pod pláštěm těžce dýchal. Nic víc jsem pro něj udělat nemohl, a tak jsem poslechl štítonoščinu radu. Pravidelné údery kopí se ozývaly ve stejném rytmu jako můj tep. Cítil jsem, jak mi obličej svlažuje chladné mrholení.

Usnul jsem téměř okamžitě.

57

Loď byla pustá a prázdná. Ve snu jsem bez ustání chodil po palubě sem a tam a nadzvedával jsem volná prkna. Díval jsem se do všech skulin a skrýší. Otevřel jsem dvířka pod lavicí na zádi. Nikde nic nebylo. To, co jsem hledal, jsem nenalézal, a už jsem si ani

nepamatoval, co to bylo. Vzhlédl jsem ke hvězdám, jež byly navzdory temným mrakům dobře vidět. Jiskry Muspelheimu se vznášely kolem vnitřní strany lebky prajotuna Ymira. Zvolna se shlukovaly do tvaru připomínajícího Měsíc. Natáhl jsem po něm ruku, chytil jsem ho a přitáhl si ho blíž.

V ruce jsem držel zakřivenou šavli s pochvou potaženou kůží.

Všeobecně se má za to, že pomocí snů bohové nám lidem odhalují skryté pravdy. Já si však spíš myslím, že tento druh nočních vizi je zábleskem něčeho, co už známe a víme, ale zatím si to ještě neuvědomujeme. Když mi došlo, jaký smysl ve snu hraje zahnutá šavle, pochopil jsem i všechno ostatní. Celá dlouhá řada událostí, jež se na lodi přihodily po námořní bitvě a ještě dlouho před ní, se přede mnou rozprostřela jasně a zřetelně, jako by ji ozářilo oslnivé slunce.

Začal jsem se s tím snem potýkat. Bušil jsem do jeho hutné podstaty. Tahal jsem za jeho temné konce. Nakonec jsem se přinutil otevřít oči.

Šavle zmizela. Místo ní jsem proti hvězdám uviděl siluetu Ylvy, jak stojí u kormidelního vesla. Těsná kožená svrchnicc zavrzala pokaždé, když se Ylva s každou další vlnou zhoupla ve stejném rytmu jako loď. Ochablou rukou držela kopí. Ylva spala vestoje. Díval jsem se na ni a vychutnával si nezvyklé ticho. Utichlo i vrzání kormidla a pravidelné záběry vesel.

Strnul jsem, když se před štítonošku připlížila tmavá postava. Neznámý měl na sobě dlouhý plášť a kapuci přetaženou přes hlavu. Pohyboval se po špičkách a začal stahovat plášť, který jsem přehodil přes Ravna Buesøna.

Postava se zastavila a ohlédla se směrem k přídi lodi – nikoliv jako by se chtěla ujistit, že nikdo nic nezpozoroval, ale jako by čekala na potvrzení svého záměru. Někdo vpředu očividně dal nějaké znamení, protože teď se neznámý nad zraněným rozkročil, zašátral po něčem u jeho opasku a zvedl ruku. Ve tmě se zablýskla ostrá čepel dýky.

Ravn Buesøn zachroptěl a otevřel oči.

Vyskočil jsem a zasáhl postavu do zad. Neznámý vyrazil překvapený výkřik a ztratil sax, který s rachotem spadl na podlahu. Odrazil jsem se od boku lodi a vrhl se na vraha, který se pode mnou zmítal, supěl a natahoval se po dýce.

Byl to muž.

Přimáčkl jsem mu prsty vší silou k palubě. Chraptivě zasténal,

sevřel ruku v pěst a zasáhl mě do obličeje. Bolest mi projela okem a lícní kostí. Noc prozářil záblesk světla. Neznámý mi rukou stiskl hrdlo, a zdusil tak můj výkřik. Přirazil mě k palubě, obkročmo se na mě posadil, nohama mi uvěznil paže a vyklonil se stranou. Když se znovu narovnal, držel v ruce sax.

„Bude dobré ti zavřít hubu, Rolfe Synu otrokyně!“

Blesk projel oblohou a vzápětí zaburácel hrom. Otřásla se loď i celé moře. Modrobílý záblesk osvítil tvář, kterou jsem znal. Pěkné, téměř ženské rysy rámovaly dlouhé zlatavé vlasy.

„Přišel jsi zabít Ravna Buesøna,“ zasípěl jsem s rukou Dagfinna Fagreho na hrdle. „Ale intriky ti jdou líp než vraždění.“

„Drž hubu!“

„Nejdřív ses přidal k Železnému Bjørnovi,“ pokračoval jsem. „Potom k Hasteinovi. Tady na palubě ses připojil k Hjalmarovi Krásnovlasému. Kdyby tě Sigurd Hadí oko neodmítl, přidal by ses k němu.“

„To bylo od jarla Sigurda hloupé,“ dal mi za pravdu, zhluboka se nadechl nosem a zvedl dýku.

Vzpomněl jsem si, co nám Hastein vyprávěl u ohně.

„Asi nebylo snadné být nejmladším synem zlomyslného jarla. Vydat se na výpravu s Ugglou Ugglasonem. Stát se terčem jeho opovržení a pohrdání. Živit se zbytky, co upadnou na podlahu.“

Dagfinn Fagre si v duchu vzpomněl na vztek kvůli ponižování zakoušenému na lodi Uggly Ugglasona. Zaváhal.

„Čím ti ještě ubližovali?“ pokračoval jsem. „Sahali ti na zadek?“

Ruka se mu zachvěla a pohled znejistěl.

„Jak to víš?“ otázal se třesoucím se hlasem. „Nikdy jsem o tom Hasteinovi nevykládal.“

Moje slova byla výstřelem šípu v mlze, pokusem získat čas. Teď jsem ale pochopil, že na dlouhých plavbách bez žen si bojovníci pomáhají různým způsobem, aby uspokojili své choutky. S krásným mladým mužem, který stojí ve společenském žebříčku až na nejnižší příčce a kromě toho je považován za *argr* – za slabého a zženštilého, si všichni můžou provádět, co se jim zlíbí, aniž by tím utrpěla jejich pověst. Tušil jsem, čemu byl Dagfinn Fagre vystaven cestou z Jutska na Tórův ostrov, a zalitoval jsem, že jsem se mu vysmíval.

„Mohu se za tebe přimluvit u svého švagra,“ prohlásil jsem upřímně.

Dagfinn Fagre nebyl hloupý. Dobře věděl, že až by ho Hjalmar Krásnovlasý nepotřeboval, riskoval by u něj stejný úděl, jaký zakusil

u Uggly Ugglasona. Proto bylo daleko výhodnější držet se spravedlivého Sigurda Hadího oka, jelikož ten takové věci na palubě své lodi netrpěl.

„Musím ti něco říct…“ začal.

Paluba za ním zapraskala. Napůl se otočil, ale už nestačil zareagovat. Do zad mu vjel meč a probodl ho skrz naskrz, až mu na druhé straně otevřel jeho dobře stavěný hrudník. Měkké rty se zkroutily do výkřiku, ale nepřešel přes ně ani hlásek. Tělo ztuhlo v podivné pozici. Z hrotu meče odkapávala krev a smáčela mi svrchnici.

Pak meč z těla vyjel. Bezvládné tělo Dagfinna Fagreho se na mě zhroutilo.

„Teď mi tedy dlužíš ještě další život, Rolfe Troufalče,“ prohodil Halfdan Bílý šat chraptivým hlasem.

Nejmladší Lodbrokův syn nade mnou stál s rozkročenýma nohama. Obličejem s hnědým strništěm projel jen jediný záškub. Očistil si meč do kabátce své oběti a nechal mě, ať ze sebe mrtvolu odkulím sám.

„Co ten pes chtěl?“ otázal se.

„Vrátil se dokončit práci,“ odpověděl jsem. „Dagfinn Fagre se pokusil zabít Ravna Buesøna i poprvé.“

Naklonil jsem se nad Ravna. Měl otevřené oči. Když mě poznal, slabě se usmál. Běžně se nedoporučuje člověka po ráně nožem léčit dalším násilím, ale tady měl útok Dagfinna Fagreho pozitivní účinek. Bolesti Ravna Buesøna probudily, ale byl příliš slabý na to, aby něco řekl. Nebo měl příliš velkou žízeň. Nabral jsem vodu naběračkou a přidržel jsem mu ji u úst. Lačně se napil.

Naše hlasy probudily Ylvu. Stála na lavici na zádi a hleděla střídavě na mě a na mrtvolu. Nebožtíkova zlatá hříva byla kolem bledého, pokojného obličeje na podlaze rozprostřená jako svatozář. Dokonce i po smrti dělal nebožtík čest svému jménu – Dagfinn Fagre neboli Krásný Dagfinn byl opravdu krásný. Pozoroval jsem ho se smíšenými pocity. Byl jsem rád, že jsem naživu, pociťoval jsem určité rozladění, že jsem odhalil jeho tajemství, a smutek, že jsem nedokázal jeho smrti zabránit. Zdálo se mi, že by se mu ještě dalo pomoct.

„To všechno zpunktoval tenhleten posera?“ otázala se Ylva udiveně. „Tak už je tedy po všem?“

„Ne,“ zasyčel Halfdan Bílý šat a zahleděl se do uličky. „Teď to teprve začalo.“

Pod stěžněm se neslyšně plížily tmavé postavy se zbraněmi v rukách a přilbami na hlavách. Byla to stínohra o válečnících, kteří se připravují na boj.

„Dagfinn Fagre to zřejmě přišel skoncovat se svou obětí, ale cestou přitom osvobodil své nové přátele," konstatoval jsem.

To byla ta věc, kterou se mi pokusil říct, než zemřel.

Záře vzdáleného blesku osvítila palubu. V jejím svitu bylo jasně vidět, že mnozí členové příliš početné a náhodně složené posádky spočívají bezvládně na veslech. Jiní leželi bez života na podlaze nebo byli opřeni o bedny. Blesk ozářil chladným světlem jejich mrtvé, napůl otevřené oči a zatřpytil se v krvi vytékající na hrubá prkna na palubě. Když se ozvalo tlumené zaburácení hromu, loď už dávno opět pohltila tma.

„A ten *nidding* teď povraždil zbytek," zasyčel Halfdan Bílý šat.

Nidding je člověk, který zabíjí nečestným způsobem, podvádí své druhy, nedrží slovo a pomoc druhých odplácí zradou. To všechno dohromady se dalo použít na pochybné činy, jichž se dopustil Hjalmar Krásnovlasý.

Ylva u kormidelního vesla spala. Ratiště jejího kopí přestalo vyťukávat rytmus. Unavení veslaři usnuli u vesel. Když se Dagfinn Fagre přesvědčil, že všichni spí, proplížil se na příď a zajatce osvobodil. Hjalmar Krásnovlasý se vybavil zbraněmi ze sudu u stěžně ve středolodí a pak se trpělivě plížil lodí a zabíjel spáče jednoho po druhém. Masakr se odehrál za naprostého ticha.

„Obdivuji tvůj zápal, Hjalmare Krásnovlasý!" zařval Halfdan Bílý šat. „Chladnokrevně jsi zavraždil třicet zdatných bojovníků. To bych ani já nevymyslel!"

Sigurd Hadí oko se zvukem jeho hlasu probudil a odhodil plášť. Železný Bjørn zlostně mžoural a do mrholení mumlal nějaké chabé výhrůžky. Neříkal, jestli šlo o temné mraky, nebo o bohy, které chtěl popadnout a nadělat jim do nevymáchaný huby. Bella rychle pochopila, co se děje, a něco pošeptala svému muži.

Hjalmar Krásnovlasý a deset z jeho dvaceti věrných bojovníků stáli ve štítové hradbě napříč přídí na stejném místě, kde stál téhož odpoledne Halfdan Bílý šat. Nohy měli široce rozkročené. Oči se jim pomstychtivě blýskaly. Zbytek jejich druhů stál za nimi se sekerami a kopími nad okraji štítů. Mlčky nás pozorovali a my jsme se zatím stavěli do řady. Zbývali pouze tři Lodbrokovi synové, Ylva a já. Bella ani Ravn Buesøn nám s obranou zádi pomoct nemohli.

„Ty počítáš s tím, že se po tomhle niddinském činu dostaneš do

Valhaly?“ zařval Sigurd Hadí oko rozzlobeně. „To si myslíš, že Ódin bude chtít mít u svého stolu takové darebáky, jako jsi ty?“

„Ale kdepak, Lodbrokův synu,“ odpověděl mu Hjalmar Krásnovlasý, jehož holá hlava se neleskla o nic méně než přilby bojovníků. „Nedostanu se ani k bohyni Hel, ani do Valhaly. Jsem si naopak jistý, že přijdu do Džaná, kde na mě čeká dvanáct panen.“

„Co to plácá za nesmysly?“ zamručel Železný Bjørn. „Copak zešílel?“

„V tom případě jde o náboženské šílenství,“ odpověděl jsem mu, „protože Hjalmar Krásnovlasý nevěří na Asy ani na Vany. Je to muslim.“

58

Kromě toho, co mi řekl Khalid, jsem zatím o víře Maurů věděl jen těch pár věcí, které jsem sám zažil v Qurtubě. Neznal jsem nic o Džaná, říši zemřelých, jež se od křesťanského ráje liší jen tím, že pro každého muže je tam dvanáct panen, se kterými si může dělat, co chce. Dneska vím, že Alláh má i Džahannam, místo utrpení, kde se nad věčným ohněm smaží odpadlíci, zloději a vrazi spolu se ženami, jež se provinily pouze tím, že jejich vlasy spatřil někdo cizí.

„Proč si myslíš, že ten plešoun je muslim?“ otázal se Halfdan Bílý šat.

„Mimo jiné kvůli jeho jménu,“ odpověděl jsem. „Emír pověřil jednoho muže tím, aby nás stíhal. Říkalo se mu ibn Asmun – Syn Asmunův. Khalid si myslel, že Asmun je démon, který požírá duše, ale je to jen opis skutečného jména Hjalmara Krásnovlasého – Asmundson neboli Syn Asmundův.“

Znamení a náznaků bylo tolik a byly tak zřejmé, až jsem na sebe dostal vztek, že jsem si jich nevšiml dřív. Teď jsem svou zlost využil k tomu, abych si dodal odvahy, protože tvrdé šedomodré oči Hjalmara Krásnovlasého na mě hleděly se sžíravou nenávistí.

„Ibn Asmun seděl na kozlíku obrněného vozu, když emírovi jezdci přivezli do Thorsgårdu oněch sedmdesát tisíc stříbrných mincí,“ pokračoval jsem. „Znovu jsme na něj narazili, když na nás zaútočil u Thorsnassu. Při obou příležitostech měl na hlavě přilbu

s drátěnými kroužky v dolní části obličeje, aby nebyly vidět jeho světlé vousy. Když mě drželi v zajetí v pevnosti al-Hamra, viděl jsem jeho oči průzorem ve dveřích. Vedl podpůrné maurské loďstvo, když jsme se pokusili uniknout ze Středozemního moře. Zahlédl Halfdana Bílý šat, jak plave pryč se Sigurdem Hadím okem a se Železným Bjørném. Vyskočil z paluby spolu s dvacítkou svých věrných mužů. Ostatní maurští vojáci je následovali, ale doplavat se jim nepodařilo, protože měli na sobě kroužkovou zbroj. Když se Hjalmar Krásnovlasý dostal na naši loď, ihned se pokusil převzít velení. A od té doby se o to snažil neustále – aby nás dovedl do náruče emírovy flotily.“

„Ty tvrdíš,“ zasípěl Halfdan Bílý šat, „že ten plešoun zradil své vlastní lidi i svoje bohy?“

„Tak pitomý by nikdo nebyl,“ zamručel Železný Bjørn.

„Pořád si tu vyprávíte o bozích,“ odpověděl jsem. „Ságy neberou konce. Všichni je znají. Ale pamatujete si, jak Hjalmar Krásnovlasý zareagoval, když Sigurd Hadí oko vyprávěl o Tórovi a hadu Midgardsormovi?“

Nastala pauza, kdy byl slyšet pouze vítr a déšť bušící do štítů.

„Rolf Troufalec má pravdu,“ zvolal konečně Sigurd Hadí oko. „Ten nidding o sáze prohlásil, že je to bláznivá pohádka, a stěžoval si, že ho krmím babskými povídačkami.“

Spíš než mé argumenty přesvědčilo Lodbrokovy syny o vině Hjalmara Krásnovlasého jeho vlastní přeřeknutí. Železný Bjørn a Halfdan Bílý šat dali svému bratrovi za pravdu, že takhle by stoupenec Ásů o jednom z nejznámějších a nejoceňovanějších příběhů o bohu hromu nikdy nemluvil.

„Emír z Qurtuby,“ zavolal Hjalmar Krásnovlasý, jehož už naše řeči nebavily, „slíbil odměnu tomu, kdo mu přivede vůdce námořních lupičů, kteří sužovali jeho říši, do jeho města živého.“

Pohlédli jsme na Železného Bjørna.

„To jde celou dobu o mě?“ zamručel šedovousý obr a v ruce stále držel soudek s medovinou.

„Budeš za své zločiny umučen k smrti,“ přisvědčil Hjalmar Krásnovlasý. „Pohled na tvou tlustou mrtvolu na hradbách u qurtubské mešity ujistí obyvatele říše o tom, že náš emír dbá o jejich bezpečnost.“

„Ty mi nebudeš nadávat, že jsem tlustej, ty plešatej bastarde!“

Železný Bjørn byl nesmírně samolibý. Kocovina jeho pýchu nijak nezmenšila. Za štítem supěl zlostí.

„Jsi bystrý,“ pokračoval Hjalmar Krásnovlasý a díval se na mě, „je pravda, že já i moji druzi jsme přijali pravou víru. Tenkrát, kdysi dávno, byla druhou volbou smrt. Dnes jsme za to vděční.“

„Kdysi dávno?“ zopakovala jeho slova Ylva. „Kdy jste tedy víru změnili?“

Hjalmar Krásnovlasý se za štítem zamračil. Ženě on odpovídat nebude.

„Před víc než pětadvaceti lety,“ řekl jsem místo něj. „Tenkrát Åsgeir zanechal na říčním ostrově jižně od Ishbiliyi hrstku mužů.“

Jak vyprávěl Železný Bjørn u ohně před začátkem výpravy, byl jeho starý přítel při tažení do Hispánie nucen zanechat tam některé své bojovníky. Všichni jsme si vzpomněli na jeho líčení a propojili jsme si tragickou událost s muži, kteří teď stáli před námi na palubě lodi ve štítové hradbě.

„Ale počkej,“ zaprotestoval Sigurd Hadí oko. Když už k němu nějaká informace pronikla, pamatoval si ji dobře. „Máme před sebou houf bojovníků. Neříkal jsi snad, bratře, že z těch chlapů, kteří tam zůstali, se stali rolníci a sýraři?“

„Tenhle osud si zvolili ti nejstarší a nejslabší,“ pronesl Hjalmar Krásnovlasý. „My mladí a silní, co jsme měli zkušenosti s plavbou, jsme zaplatili za to, že naši kamarádi přežili. Pomohli jsme vybudovat loďstvo a vycvičit námořníky, takže tehdejší emír, budiž vzdána čest jeho památce, dokázal ubránit říši proti námořním lupičům.“

„Tenkrát ti mohlo být jen něco přes patnáct,“ prohlásila Ylva. „Takže jsi z domova neodjel jako jarl, jak jsi mi vykládal. V Møre nikdy takhle mladý jarl nebyl.“

Tentokrát jí Hjalmar Krásnovlasý odpověděl, protože jeho čest nesnesla, aby ignoroval obvinění ze lži.

„Jarlem byl můj otec, Asmund. Já jsem zdědil jeho titul, když padl při prvním pokusu o dobytí Maioricy, Ivizy a Minoricy z rukou křesťanů. Tenhle boj začal před patnácti lety, když současný emír Mohamed První, budiž vzdána čest jeho jménu, zjistil, že se mu nedostává vojáků pro boj z moře. Tenkrát nás bylo sto dvacet zdatných severských válečníků. Dnes jsme zbyli už jen my.“

Moře kolem nás se začalo vzdouvat. Vlny si s lodí pohazovaly. Ylva mrkla směrem ke kormidelnímu veslu, ale pokud by na něj dosáhla, oslabila by naši štítovou hradbu. My ostatní jsme mlčeli. Představovali jsme si útrapy a zkoušky, jež stály život tolik mužů zanechaných Asgeirem pod jižním spalujícím sluncem při pokusu

dobýt ten kousek země, kterou jsme pojmenovali jako Otrocké ostrovy.

„Vlastně bychom vám měli poděkovat," pokračoval Hjalmar Krásnovlasý. „Já a mých posledních dvanáct mužů jsme vedli bídný život v pohraniční oblasti u Pamplony, kde jsme vybírali daně. Po vašem útoku na al-Lishbunu nás povolali na jih, protože teď emír znovu viděl význam loďstva. Dostali jsme za úkol vás porazit. Přísahal jsem, že si neostříhám vousy, dokud vás nechytím. Ugglu Ugglasona jsem ušetřil, protože mi slíbil, že mi pomůže."

„Počkej chvilku," vyhrkl Sigurd Hadí oko, který měl příležitost se zamyslet, zatímco Hjalmar Krásnovlasý mluvil. „Některým z tvých věrných mužů je jen něco přes dvacet. Ti s tebou na Åsgeirově výpravě být nemohli."

„To jsou Švédové Uggly Ugglasona, kteří přežili," řekl jsem.

Jarl Sigurd zaváhal, ale pak přišel ještě s jednou námitkou.

„Ale když Maurové zadrželi lodě Uggly Ugglasona, měl dvě posádky, v nichž bylo celkem přes sedmdesát mužů. Kde je ten zbytek?"

„Emír nezná slitování s nevěřícími, kteří se neobrátí na pravou víru," pronesl Hjalmar Krásnovlasý temným tónem.

Železný Bjørn nemusel dlouho přemýšlet, aby pochopil, co tahle informace znamená: téměř polovina mužů holohlavého jarla z Møre byla násilně obrácena na víru, a navíc byli svědky smrti svých kamarádů.

„Teď mluvím jen k vám Švédům," zařval Bjørn přes kvílení větru a se soudkem medoviny v ruce ukázal na mladší muže v druhé řadě za štítovou hradbou Hjalmara Krásnovlasého. „Přinutili vás přijmout cizí víru a válčit v cizích službách, ale praví bohové vás znovu rádi přijmou. A přijmu vás i já. Pomozte nám ty musulmany porazit a připojte se k nám."

Vycítil jsem, že Švédové váhají, a tak jsem pokračoval: „Ugglu Ugglasona zavraždil Hjalmar Krásnovlasý. Zabil vašeho jarla tady na palubě, v noci po námořní bitvě. Zeptejte se ho, proč to udělal."

Mladší muži pohlédli na holohlavého velitele. V očích měli otázku, jež si žádala odpověď.

„Uggla Ugglason byl šílený nenávistí," zavrčel Hjalmar Krásnovlasý. „Chtěl se dostat k Železnému Bjørnovi a vrazit mu nůž do břicha. Zastavil jsem ho, když se odtud plížil směrem k zádi."

Bezpochyby mluvil pravdu. Té první noci na palubě jsem na chvíli zaznamenal jakýsi neklid v přední části lodi, zatímco všichni

ostatní spali. Šlo o potyčku mezi těmi dvěma.

„Proč je to tak důležité, abych do emírových rukou padl živý?“ otázal se Železný Bjørn. „Co za to dostaneš?“

„Získáme svobodu,“ odpověděl Hjalmar Krásnovlasý.

„Svobodu?“ zopakoval po něm Halfdan Bílý šat prudce. „To jste pořád emírovi otroci, ačkoliv jste přijali jeho víru a sloužili jste mu pětadvacet let? Co je to za život? My vám nabízíme svobodu bez podmínek a můžete se modlit, k jakým bohům chcete.“

Teď znejistěli i starší bojovníci Hjalmara Krásnovlasého. Možná dobře volená slova Halfdana Bílého šatu přiměla k zamyšlení dokonce i holohlavého mořského jarla. Každopádně si musel posílit své odhodlání tím, že hlasitě vydal delší povel v maurském jazyce. Očividně své druhy vyzýval, aby Železného Bjørna zajali a nás ostatní pobili. Štítová hradba se začala sunout vpřed.

„My vás zabít nechceme,“ volal Sigurd Hadí oko, „ale jestli se přiblížíte ještě o krok, pustím na vás svého bratra Halfdana a pak si budete přát, abyste se nikdy na tuhle palubu nedostali.“ Vrčení Halfdana Bílého šatu bylo jasně slyšet i přes skučení větru a vyděsilo i mnohé z mužů mořského jarla tak, že se zastavili. Jelikož se ve štítové hradbě musejí všichni pohybovat stejným tempem, aby byla zachována jednota, řada se narušila. Hjalmar Krásnovlasý na zdráhavé bojovníky něco křičel maurským jazykem.

„Můžeme tuhle záležitost rozhodnout soubojem,“ pokračoval Sigurd Hadí oko. Šlo mu podle všeho o to, aby se střet vyřídil s co nejmenšími ztrátami na životech. „Jeden z nás bude bojovat proti jednomu z vás a vítězná strana určí osud těch, kdo prohrají.“ Hjalmar Krásnovlasý vycítil, že jeho muži jsou tomuto návrhu nakloněni, a začal se usmívat.

„Výzvu přijímám,“ odpověděl, „ale pak mám také právo zvolit si soupeře. Chci se bít s tímhle.“

Válečnou sekerou, kterou držel v ruce, ukázal na mě.

„Přece za těchhle podmínek nemůžeš chtít bojovat s naším nejslabším mužem,“ zasípal Halfdan Bílý šat.

„Tak si určete nějaké jiné podmínky. Já chci život tohohle troufalce. Co ty na to, Rolfe Synu otrokyně?“

Už před tím jsem byl podrážděný a nabuzený, a jakmile jsem uslyšel nadávku, kterou mi vymyslel Dagfinn Fagre, přestal jsem se ovládat.

„Výzvu přijímám!“ vykřikl jsem bez rozmýšlení.

Hjalmar Krásnovlasý nečekal, až toho začnu litovat. Přiskočil ke

mně a mávl sekerou proti mému štítu. Jeho postavení posílí každé vítězství, ať už je jakékoliv. Váhání a plané řeči mu nejsou k ničemu.

Vzdáleně jsem zaznamenal, jak lipové dřevo pod jeho tvrdým úderem zapraskalo, a couval jsem směrem k lavici na zádi. Patou jsem se dotkl plošiny, vystoupil jsem nahoru a zahájil protiútok. Povedlo se mi zasadit několik dobrých úderů, pod nimiž jeho štít jen duněl, ale moje maurská šavle byla příliš lehká, aby dokázala dřevo rozsekat, a jarl z Møre mi nedal možnost vést ránu do lemu štítu. Předvídal každičký můj pohyb a se štítem zacházel stejně obratně jako se sekerou. Byl mnohem zdatnější a zkušenější bojovník než já.

Když poodstoupil pár kroků doprava, následoval jsem ho a vzápětí mě překvapil, když ihned uskočil zpátky doleva a sekl mi po holeni. V posledním okamžiku jsem stihl dát štít níž a ránu odvrátit.

Počítal s tím, že se odkryju, a praštil mě svým štítem do hlavy. Jeho kožený lem ránu zmírnil, ale zatímco jsem se omámené vzpamatovával, zasekl sekeru hluboko do rámu mého štítu a rozštípl jej. Zůstal jsem stát a v ruce jsem držel pouze puklici, zatímco z lemu zbyly jen třísky. Zasmál se a znovu pozdvihl sekeru. Vjeho očích jsem spatřil svou vlastní smrt.

Ve stejném okamžiku nadzdvihla loď velká vlna. Paluba se otřásla. Blesk nás ozářil ostrým výbojem. Z oblohy zaburácel hrom.

„Moji bohové náš souboj sledují," zakřičel jsem na něj, abych si dodal odvahy. „Ten tvůj se schovává na pevnině."

„Alláh není nikdy daleko, když jeho věrní bojují!"

„Věrný je tak akorát nějaký pes. A pes si olizuje vlastní zadek!"

Hjalmarovi Krásnovlasému se vzteky zatmělo před očima. Jeho slabostí byla pyšná samolibost. Možná jedinou. Toho jsem musel využít.

„Jestli je ten tvůj Alláh tak všemohoucí," pokračoval jsem, „jak může dovolit vikingům, aby vtrhli do jeho říše?"

„Vy jste nikam nevtrhli! Vy jste se sotva trochu dotkli jejího okraje!"

Lodí otřásla další vlna a zvedla příd proti obloze. Při tomhle pohybu se jeden z mrtvých členů posádky skutálel dolů od vesla. Bezvládné tělo klouzalo po hladké, namoklé podlaze. Hjalmar Krásnovlasý si ho všiml teprve ve chvíli, když mu nebožtík vrazil hlavou do kotníku. Zavrávoral.

Využil jsem okamžiku a šavli jsem mu zasekl hluboko do lemu štítu. Jelikož nebyl soustředěný a připravený, podařilo se mi štít mu vytrhnout. Obloukem přeletěl přes bok lodi a skončil ve vlnách.

„To je vám pohanům podobné, že vám pomáhají mrtvoly," zakřičel a kopl do nebožtíka, až s duněním narazil na žebroví v boku lodi.

Možná tu přece jen svou určitou úlohu hrál strach Seveřanů z duchů.

Možná se mrtvoly na lodi pokusily pomstít svému vrahovi, protože teď na něj sklouzli i další nebožtíci. Naděje mi dodala odvahy. Od živých jsem žádnou pomoc nečekal. Lodbrokovi synové, Švédové a věrní Hjalmara Krásnovlasého se tiskli k zábradlí nebo se drželi čehokoliv, co bylo pevně přibité.

„Raději pomoc od mrtvých než od nikoho."

Jarl z Møre znovu udeřil. Uhnul jsem před ostřím sekery a odskočil jsem mimo jeho dosah. Zasazoval v rychlém sledu jednu ránu za druhou, ale nevypočitatelné pohyby lodi ho vždy vyvedly z rovnováhy. Sehnul jsem se a sekera mi prolétla kolem obličeje a těla, aniž by mě zranila.

„Jsi starý a pomalý," posmíval jsem se mu.

„A ty jsi mladý a hloupý, a proto zemřeš!"

Paluba se znovu zvedla, ale tentokrát se nahoře ocitla záď. Mrtvoly a neuvázané předměty se sunuly směrem k přídi. Kopl jsem do jedné uvolněné lodní bedny, a změnil tak její směr. Zavadila o Hjalmarovy nohy a roztříštila se o zábradlí.

Zmocnilo se mě bojové opojení. Tančil jsem po palubě. Měl jsem zbystřené smysly, byl jsem lehký jako pírko a pohyby lodi jsem vycítil dřív, než nastaly. Hjalmar Krásnovlasý byl těžkopádný, neklidný a zadýchaný. Najednou mu v očích blýskl strach.

„Můžeme náš zápas odložit na později," navrhl.

„Raději chci znát výsledek hned!"

Jeho nabídka byla lest.

Zaútočil na mě už v okamžiku, když jsem mu odpovídal. Sekera se zasekla hluboko do podlahy půl palce od mé pravé nohy. Zíral jsem fascinovaně na těžké ostří, jež by mi přeseklo nohu, kdyby uvolněná bedna nevrazila do mého protivníka, čímž směr vedeného pohybu pozměnila. Hjalmar Krásnovlasý zaklel, uchopil rukojeť, znovu získal rovnováhu a začal zbraň uvolňovat z podlahy. Ze šedomodrých očí mu čišela čirá nenávist. Sekera teď vězela v podlaze už jen okrajem ostří a brzy bude připravena zaútočit

znovu.

S hlasitým výkřikem jsem se vrhl dopředu a ťal jsem Hjalmara šavlí do stehna. Ostrá čepel pronikla látkou, svaly a tkání. Hjalmar Krásnovlasý zařval a maursky mě počastoval nějakou kletbou. Upustil sekeru, jež zůstala na místě, a spadl na podlahu.

Teprve když jsem se natáhl po své zbrani a ucítil jsem, jak ji svírají kosti, poněkud v šoku jsem si uvědomil, že jsem jedinou ranou souboj ukončil. Hjalmar Krásnovlasý nebyl schopen se vlastními silami zvednout. Mé vítězství utonulo v mořské vodě, když se vlna přelila přes loď. Nedalo se určit, co byl déšť a co mořská pěna. Paluba se zakymácela, ztratil jsem rovnováhu a klouzal směrem k zádi. Pád jsem zbrzdil tak, že jsem zapřel nohy o žebroví lodi. Po každé straně vedle mě se zábradlí držel jeden z dvojice muslimů Hjalmara Krásnovlasého.

Pohlédl jsem na ně.

Oni civěli na mě.

Nad námi se ozval výkřik. Hjalmar Krásnovlasý sjížděl po nakloněné palubě a bezmocně přitom šermoval prázdnýma rukama. Narazil do boku lodi pár kroků od nás, vykřikl bolestí a kutálel se dál vstříc vlnám. Ani jeden z těch dvou se nepohnul, aby mu pomohl. Hrábl jsem rukou naslepo, chytl jsem něco kadeřavého a sevřel jsem pěst kolem dlouhých, světlých vousů.

Na okamžik se Hjalmar Krásnovlasý houpal nad rozbouřeným mořem. Pak se loď narovnala a společně jsme těžce dopadli na podlahu. Vyskočil jsem a táhl ho za sebou po palubě. Kňučel a sténal. Vousy jsem mu nepustil, dokud jsem nedošel až k Lodbrokovým synům, kteří se tiskli k patě stěžně.

„Tady ho máte," zvolal jsem a hodil jsem k nim poraženého protivníka. „Když už jste ho nedokázali porazit, tak ho snad aspoň dokážete pohlídat."

Železný Bjørn zamručel nějaký protest nad mou nestydatostí. Stále jsem však byl ve stavu bojového opojení, a tak jsem zařval: „Zavři hubu, staré psisko!"

Šedovousého obra ani nenapadlo se urazit, ale spíš se zdálo, že má radost, že ho někdo znovu oslovil oblíbenou nadávkou jeho schovance. Potácel jsem se na záď a v uších mi zněl chraptivý smích Halfdana Bílého šatu. Bílé vrcholky vln teď vysoko převyšovaly stěžeň. Déšť bubnoval na podlahu. Blesky osvětlovaly černou oblohu a burácení hromu otřásalo celou lodí. Ylva vzdorovala bouři s kormidelním veslem v ruce. Druhou rukou pevně držela Bellu.

Štítonošce jsem mohl poděkovat za to, že s kormidlem zacházela tak, aby mi pohyby lodi pomohly. Pohlédl jsem na ni a uznale jsem kývl hlavou. Její oči se na mě usmívaly.

„Žiješ?“ zakřičel jsem a poklekl u Ravna Buesøna.

„Tak trochu,“ odpověděl. „Slyšel jsem vás. Jak jsi uhodl všechno to, co jsem ti nestačil říct?“

„Podle šavle Uggly Ugglasona.“

Bez ohledu na to, jestli nám sny posílají bohové nebo nějaké ještě nepoznané vědomí, vytušit rozuzlení mě přiměl sen o zbrani, již měla mrtvola Uggly Ugglasona za pasem. Přeřeknutí Hjalmara Krásnovlasého, kdy božskou ságu nazval povídačkou, už jen doťukla hřebíček na hlavičku. Pak zbývalo jen události navzájem pospojovat a propojit.

Ravn Buesøn mě pochopil a usmál se.

„Uggla Ugglason napůl zešílel, jak se toužil pomstít,“ řekl. „Byl u toho, když si Hjalmar Krásnovlasý prohlížel u Oporta žoldnéře, kteří přežili poté, co nás Vímara Peres zradil. Ukázal na mě a řekl, že já znám Železného Bjørna nejlépe. Ostatní popravili.“

„Takže Uggla alespoň zachránil svého starého přítele.“

„Jen proto, abych mu pomohl dostat se Železnému Bjørnovi na kobylku. A ještě něco bys měl vědět…“ Výraz očí se mu změnil, když přerušil sám sebe a ukázal na někoho za mnou. „Chlapče!“

Jeden z mnoha tvrdých otřesů lodi za bouře vymrštil nejmladšího z mužů Hjalmara Krásnovlasého od zábradlí. Ubožák marně sahal po nějaké opoře, když jsme vzápětí opět padali na dno příkopu tvořeného pohybem obrovských vln. Mohutný dopad ho odhodil přes bok lodi. Pronikavě vykřikl.

Věděl jsem hned, kdo to je. Rozběhl jsem se po nakloněné palubě. V okamžiku jsem přelétl dvacet kroků kolem Lodbrokových synů a Hjalmara Krásnovlasého a svůj pád jsem zbrzdil o žebro v boku lodi. Do zábradlí vedle mě narazila uvolněná lodní bedna a s třesknutím se roztříštila. Moře pohltilo veškeré poklady, jež v sobě ukrývala.

Trosečník se pevně zachytil jednoho lana, které viselo volně ze stěžně. Na okamžik jsem ho zahlédl ve vlnách. I on mě vycítil, pohlédl vzhůru a poznal mě. Usmál se přes přívaly deště a mořské pěny.

Uchopil jsem lano. Pod jeho tíhou byla napnuté. Kousek po kousku jsem ho vytahoval nahoru. Konečně jsem mu mohl přes zábradlí podat ruku a vtáhnout ho na palubu. Oba jsme se svalili na

podlahu.

„Děkuji, dobrý pane,“ promluvil udýchaně.

59

„Jezdci, kteří na nás číhali u al-Mariyi, mě vzali s sebou k ibn Asmunovi,“ vysvětloval Khalid. „Během námořní bitvy jsem byl s ním a s ostatními muži na emírových lodích. Viděli jsme, jak vaše lodě hoří. Viděli jsme, jak Sigurd Hadí oko a Hastein zničili zápalnou loď. Ibn Asmun mě donutil, abych s nimi plaval k vám. Tady jsem si po celou dobu zakrýval obličej.“

Ve zmatku, který nastal po výbuchu zápalné lodi v průlivu, jednal ibn Asmun – nebo Hjalmar Krásnovlasý – impulzivně. Kdyby si vše promyslel, uvědomil by si, že přítomnost Uggly Ugglasona, Ravna Buesøna a Khalida bude riskantní. Na druhé straně nepočítal s tím, že mu dá převzetí lodi tak zabrat.

Ze svého místa na přídi mezi věrnými muži Hjalmara Krásnovlasého neměl Khalid možnost se k nám přihlásit. Připojil se k nim Dagfinn Fagre a ten ho poznal, takže Hjalmar Krásnovlasý schoval maurského chlapce ještě důkladněji. Uggla Ugglason se pokusil Železného Bjørna zabít, a byl zavražděn. I Ravn Buesøn okusil dýku. Každá jednotlivá událost Khalidovi stále jasněji ukazovala, že je v rukou mužů, kteří se neštítí použít jakékoliv prostředky. Nakonec se už neodvažoval ani pohnout. Teprve když jsem zvítězil v souboji nad Hjalmarem Krásnovlasým, odvážil se vystoupit – a vlny ho smetly přes palubu.

Bouři jsme šťastně přestáli jen díky Ylvě, jež stála neochvějně u kormidelního vesla. Na drsnou tvář jí dopadaly kroupy o velikosti holubího vejce, přes palubu se přelévaly vlny vyšší než stěžeň, a když se před námi v záři blesků objevilo skalnaté pobřeží, dokázala nás štítonoška provést kolem malého ostrůvku a zamířit do širokého zálivu ve tvaru půlměsíce. Kýl se při setkání s pevninou za dlouhého skřípění roztrhl, ale nikomu se nic nestalo.

Pyšná loď teď v časném ranním slunci ležela na boku jako mořem vyvržená velryba. S Khalidem jsme mezi prasklým žebrovím vraku pátrali po cennostech, zatímco ostatní trosečníci v příboji

prohledávali mrtvoly a bedny. Halfdan Bílý Šat seděl na kameni a saxem si holil obličej. Železný Bjørn se usadil vedle něj se soudkem medoviny v klíně. To bylo to jediné, co zachránil.

„Když jsi na nás narazil v Qurtubě, věděl jsi, že Železného Bjørna známe?“ otázal jsem se.

To, že jsme s Hasteinem prvního dne v emírově městě narazili na Khalida, nebyla žádná náhoda. Jako jeden z mnoha nenápadných kluků ve službách emirátu měl za úkol pověsit se na obchodníky a kupce z ciziny a navázat s nimi důvěrný vztah. Důkladné sledování cizinců bylo tajemstvím uprostřed zdánlivé svobody, jež pro obchodníky na qurtubské tržnici panovala.

„Tenkrát jsem si myslel, že jste špehové franského krále nebo Alfonsa z Leonu,“ odpověděl. „Teprve později jsem pochopil, že jste vikingos.“

Během cesty do al-Mariyi, když mě Strážci vatry osvobodili z mučímy v al-Hamře, mi Khalid řekl, že slyšel, jak jsme s Hasteinem vyslovili jméno tohoto města, a podle toho uhodl, že jsme přišli odtamtud. Mělo mě tenkrát napadnout, jak takové dítě ulice, které nikdy neopustilo brány Qurtuby, mohlo znát nějaké bezvýznamné přístavní městečko, neřku-li zeměpisnou polohu a dávné silniční systémy starých Římanů. Teď už to ale bylo jedno.

„Kat a skrček mě při mučení neměli poranit,“ pokračoval jsem, „protože Hjalmar Krásnovlasý doufal, že se moji přátelé dostanou do al-Hamry, osvobodí mě a vezmou tě s sebou do skrýše Železného Bjørna. Tak se také stalo, a když jsme se znovu ocitli v maurských vodách, podával jsi veliteli špehů zprávy o našich pohybech.“

„Jenže za to sis mohl sám. Kdybys mě nenechal v al-Mariyi, ibn Asmunovi lidé by mě nikdy nenašli. Byl jsem sám a neodvážil jsem se mu říct něco jiného než pravdu.“ Chlapecký obličej pod černými kudrnami se rozzářil úsměvem. „No a teď už naštěstí nebezpečný není.“

Dal jsem Khalidovi za pravdu, že Hjalmar Krásnovlasý je teď náš nejmenší problém. Když jsem obhlédl pobřeží, v jasné záři ranního slunce bylo patrné, že jsme přistáli na jednom konci velkého zálivu obráceného kjihu. Pobřeží Modré země je otočené na sever, východ nebo západ – nikdy na jih. Nevěděl jsem, kde nás moře vyplavilo na pevninu, ale okolní krajina mohla dost dobře patřit Maurům.

Mé přemítání přerušila Ylva. Štítonoška přibíhala zpátky dunami směrem od lesů pod vnitrozemskými horami. Zatímco jsme prohlíželi trosky lodi, pokusila se najít dřevo, jež by se mohlo

použít na opravu lodi.

Shlukli jsme se kolem ní. Khalid a já, Lodbrokovi synové, muslimští Seveřané Hjalmara Krásnovlasého a přeživší Švédové Uggly Ugglasona. Všichni odpřisáhli Železnému Bjørnovi věrnost. Čtyřiadvacet mužů teď čekalo s napětím na to, co jim štítonoška poví.

„Nejsou tu žádné duby," vydýchávala se s rukama na kolenou, „Jen pinie. Ty se nedají použít. Na stavbu lodi."

„A proč tak pospícháš?" otázal se Železný Bjørn nevrle.

„Jsme na Maiorice – to je ten největší z Otrockých ostrovů." Ylva ukázala na linii pobřeží, která se táhla dál k východu, kam až oko dohlédlo. „Asi tak půl dne cesty odsud je hlavní město Palmaria. Poznala jsem ho z jednoho kopce dál ve vnitrozemí."

„Tak to nemůžeme čekat, že nás tu pěkně uvítají."

To promluvil Sigurd Hadí oko. Vyslovil nahlas, co si všichni ostatní mysleli v duchu.

„To ne," pokračovala Ylva, „ale místní museli varovat městské grandy, že nás sem moře zaneslo. Blíží se sem jednotka o padesáti vojácích. Jsou ozbrojeni a mají štíty a kopí."

„To zní dobře," usmál se Halfdan Bílý šat. Úsměv mu vytanul mezi záškuby na čerstvě oholené tváři. „Už jsem se začínal nudit."

„O sud se zbraněmi jsme přišli v bouři," zamručel Železný Bjørn. „Štíty nemáme žádné. Je nás něco přes dvacet a máme jeden meč a dýky proti padesáti vojákům se štíty a kopími. To je sebevražda, i když to jsou jen křesťané."

S naší omezenou výzbrojí jsme opravdu nemohli bojovat proti mužům ve štítové hradbě, ale naději jsme přece jen neztráceli. Museli jsme jen vojáky uvítat takovým způsobem, který by naše síly vyrovnal.

„Nastrojíme léčku," prohlásil jsem a ukázal jsem na nízký výběžek, jehož zvětralé útesy se tyčily z příboje na konci světle žlutého půloblouku pláže.

V noci jsme se tam uchýlili po ztroskotání a vyhledali tam úkryt pod hustým porostem na jeho vrcholku, než bouře utichla. „Křesťané půjdou po stopách v písku. Až se dostanou těsně ke skalám, překvapíme je shora."

Lest jsme důkladně prodebatovali. Nikdo z našeho pestrého houfu neměl nic proti tomu, abychom křesťanské vojáky z Palmarie vlákali do léčky. Dokonce i Železnému Bjørnovi se tou vyhlídkou zlepšila nálada. Slyšel jsem, jak můj nápad chválí před svými bratry,

zatímco jsme se snažili zanechat v písku co nejzřetelnější stopy.

„Rolf je skoro tak bystrý jako Hastein," prohlásil.

„To je možné," odvětil Sigurd Hadí oko, „ale kvůli čemu si myslíš, že se můžeme spoléhat na ten houf musulmanů a Švédů, které vláčíme s sebou?"

„Měli bychom se těch zbabělců zbavit," zasyčel Halfdan Bílý šat. „Vždyť jsem říkal, že nám budou jen na obtíž."

„Nic tak nesjednotí různorodou skupinu jako pořádná bitka proti společnému nepříteli," odpověděl Železný Bjørn. „Ódin se na nás usmívá."

„Přinejmenším bys mě měl nechat zabít toho plešouna."

„Hjalmar Krásnovlasý nám taky ještě může být k užitku. Počkej a uvidíš."

Usmál jsem se, když jsem uslyšel důvěrně známou závěrečnou formuli Železného Bjørna. Šplhali jsme po úbočí výběžku hustým porostem na místo, kde už seděli Ravn Buesøn a Bella. Každý z nich držel kopí a mířil jím na Hjalmara Krásnovlasého. Ačkoliv se nemohl postavit na zraněnou nohu, kterou jsem mu provizorně obvázal, bylo nutné ho střežit. Na rozdíl od jeho mužů se nehodlal s nikým spojovat. Ravn Buesøn se ze svého zranění zdaleka nezotavil, ale neztrácel odvahu a dobrou náladu.

„Když jste byli pryč, s niddingem žádné problémy nebyly," hlásil, „a moc nám toho neřekl."

„Běda poraženým," zamumlal Hjalmar Krásnovlasý hořce.

„Když už mluvíš o porážce," obrátil se na něj Železný Bjørn, „tak se sem blíží houf křesťanských vojáků. Co nevidět budeme mít možnost je porazit. Ty zas tak těžké zranění nemáš, abys proti nim nemohl bojovat s námi."

Hjalmar Krásnovlasý se nad tou nabídkou ušklíbl.

„Když se budu bít spolu s vámi," prohlásil, „je s mojí rodinou konec."

„S tvojí rodinou?" zopakoval po něm Sigurd Hadí oko.

„Mám maurskou ženu a tři děti. Čekají na mě v Qurtubě."

„Tvoji muži tam mají taky rodiny?"

„Nikdo z nás rodinu neviděl po celé roky, kdy jsme živořili u Pamplony. Naši synové a dcery byli napůl dospělí, když nás odveleli domů, abychom vás chytili. Slíbili nám, že až vás zničíme, budeme znovu žít pohromadě jako rodina. Teď k tomu nedojde nikdy."

Lodbrokovi synové nad tou informací pokrčili rameny, ale mně

nešla z hlavy. Stálo za to se nad ní zamyslet. Rozmístili jsme se pod keře a stromy a vsedě jsme čekali na příchod křesťanských vojáků.

Stalo se však něco zcela jiného.

„Tamhle připlouvá nějaká loď," vyhrkla Ylva a ukázala na moře.

Slunce se třpytivě odráželo od vodní hladiny, po níž opravdu plulo něco, co vypadalo jako loď. Plavidlo obeplulo zarostlý mys na druhé straně pláže. Na okamžik jsem si myslel, že to je přelud, ale v tom případě by šlo o společnou halucinaci, protože loď jsme sledovali úplně všichni. Poněkud opodál pod pinií se spolu začalo maurským jazykem vzrušeně bavit dvanáct muslimských Seveřanů Hjalmara Krásnovlasého.

„Plachta je bílá." Železný Bjørn přimhouřil světle šedé oči. „Je to jedna z emírových lodí."

„Zanesla ji sem bouře," dospěl jsem k závěru. „Stejně jako nás."

„Mně je jedno, kdo sem ty neřády zanesl," zabručel Železný Bjørn. „Všechno pokazí. Bohové přece jen nejsou s námi. Jsme prokletí."

Posadil se odevzdaně se soudkem medoviny v náručí mezi tmavě zelené keře s tuhými listy. My ostatní jsme sledovali maurskou loď. Její kormidelník zpozoroval vrak na pláži a zamířil k němu. Maurská loď najela přídí do písku. Na ladně zaoblená prkna plavidla byl nádherný pohled. Muži v zelených oděvech přeskočili zábradlí a s tasenými šavlemi se opatrně blížili k vraku.

„Ylvo, kdybychom se dokázali zmocnit jejich lodi, uměla bys ji řídit právě tak dobře jako nějakou z těch našich?" otázal jsem se.

Štítonoška přikývla s radostným výrazem v očích. Touha dostat se znovu na moře se zmocnila nás všech.

„Jak zareagují muslimští bojovníci Hjalmara Krásnovlasého, když je požádáme, aby emírovi ukradli loď?" otázala se Bella.

„Vzpourou," zamručel Železný Bjørn. „Povstáním. Odporem a rozbroji. Ani se nemusíme pokoušet musulmany přimět, aby změnili názor. Chtějí domů ke svým rodinám."

„V tom lepším případě odplují se svými souvěrci a nechají nás tu, ať se s křesťany z Palmarie bijeme sami," prohlásil Sigurd Hadí oko.

„Tak alespoň dosáhneme slavné smrti a poputujeme rovnou do Valhaly," domníval se Halfdan Bílý šat.

Nesouhlasil jsem s nimi. Pocítil jsem v sobě bojové opojení, ačkoliv nikdo ještě nevytasil žádnou zbraň. Hlavu jsem měl lehkou

jako vzduch, když jsem vstal, a aniž bych nějak hodnotil pesimismus ostatních, zamířil jsem k tuctu bojovníků středního věku pod pinií.

„Chápu, že všechny vaše rodiny jsou pod emírovým dohledem," oslovil jsem je. „Člověk si může myslet, co chce, o veliteli, který si musí brát ženy a děti jako rukojmí, aby si zajistil věrnost svých mužů. Teď ale spíš přemýšlím o tom, jak to asi vypadalo, když jste se při námořní bitvě vrhli do moře a plavali jste ze své lodi k té naší. Vypadalo to jako prohnaná válečná lest, nebo se to spíš podobalo útěku? A jestliže Maurové vaše úmysly špatně pochopili, co se asi tak podle vás stalo s vašimi rodinami? Vy svého emíra znáte líp než já, ale nezdá se mi, že by to byl zrovna člověk, který dokáže odpouštět."

Větrem ošlehaní a sluncem sežehnutí chlapi se na sebe podívali. Ta myšlenka pro ně byla nová. Nepochybovali ani o rozkazech Hjalmara Krásnovlasého, ani nepřemýšleli, jak asi jejich činy vypadají v očích jiných lidí. Moje otázka rozpoutala bouřlivou debatu.

Mezitím se Švédové a Lodbrokovi synové zabývali pozorováním pobřeží. Většina posádky maurské lodi, čítající necelých čtyřicet mužů, se teď shromáždila na pláži kolem vraku a pátrala kolem trosek nebo prohlížela mrtvé u vody. Muži zpozorovali naše stopy vedoucí k výběžku. Jejich vůdce byl očividně v rozpacích, co by měl dělat, ale nakonec vyslal dobrou polovinu mužů, aby celou záležitost prověřili.

„Past Rolfa Troufalce funguje," uslyšel jsem, jak říká svým bratrům Halfdan Bílý šat, „ale muslimové jsou lepší váleěníci než křesťané. Do Valhaly to stihneme ještě dneska."

Měl pravdu, ale přece jen jsem měl pocit, že události se vyvinou v náš prospěch. Znovu jsem se obrátil na dvanáct věrných mužů Hjalmara Krásnovlasého, kteří spolu stále debatovali.

„Postavili jste lodě a bojovali pro emíra pětadvacet let," přerušil jsem je. „Čím vám za to poděkoval? Všichni vaši kamarádi jsou mrtví. Možná i vy sami tady zemřete a vaše rodiny zahynou za všech okolností. Svému emírovi nic nedlužíte."

Mlčeli. Dívali se po sobě.

„Je možné, že máš pravdu," odpověděl mi jeden z nich. „Ale je haram – zakázáno, aby jeden muslim bojoval proti jinému muslimovi."

Navzdory tomu, že oněch dvanáct mužů bylo ke změně víry

přinuceno násilím, proti svým souvěrcům by nebojovali. Khalid však pochopil, o co mi jde. Nějakou dobu si s nimi povídal maurským jazykem. Nakonec přikývli a dali mu za pravdu.

„Připomněl jsem jim," vysvětloval mi, „že Abd al-Raman, předek Mohameda Prvního, se vzbouřil proti bagdádským muslimským waliům, kteří dobyli křesťanskou Andalusii. Alláh se nebude zlobit kvůli vzpouře proti nespravedlivému vládci."

„Budou se bít?"

„Budou, protože chtějí pomstít své rodiny. Teď si jsou jisti, že členové jejich rodin jsou mrtví. A raději chtějí být svobodnými muži než otroky."

„Tak se do toho dáme, než své rozhodnutí změní."

Dvanáct bojovníků šlo za mnou ukryto v porostu až na okraj výběžku. Cestou jsem se pokusil vyzvat Lodbrokovy syny, aby šli s námi, protože jsme museli bojovat všichni, abychom Maury na pláži přemohli. Ani Železný Bjørn, který držel v náručí soudek s medovinou, ani Sigurd Hadí oko, který tázavě hleděl na svou ženu, však na mě nedbali. Nevšímal si mě ani Halfdan Bílý šat, který se skláněl nad Hjalmarem Krásnovlasým.

„Co to vykládáš, ty plešatý niddingu?" ptal se Halfdan Bílý šat rozhořčeně.

„Pravdu," odpověděl Hjalmar Krásnovlasý a pokrčil rameny, jako by litoval, že přináší špatné zprávy: „Bella o své dítě přišla během námořní bitvy. Opravdu se moc divím, že vám to ještě sama neřekla."

Zastavil jsem se a teprve po chvíli jsem si uvědomil, o co jde. Hjalmar Krásnovlasý získal při pohledu na maurskou loď novou vzpruhu a cítil, že by mohl zvrátit situaci ve svůj prospěch, kdyby mezi nás zasel semínko sváru. Bez váhání se do toho pustil a podařilo se mu to během krátké doby, kdy jsme s Khalidem přesvědčovali muslimy o tom, že by nám měli pomoct bojovat proti jejich souvěrcům.

„Rolf to věděl," pokračoval Hjalmar Krásnovlasý. „Oba jsme viděli, že se to stalo – spolu s dalšími muži, kteří jsou teď bohužel mrtví."

Muži, které jsi ty sám zavraždil, pomyslel jsem si, ale byl jsem příliš ohromený, než abych promluvil. Tenhle argument by už vůbec žádný dojem neudělal na Halfdana Bílý šat, který se teď na mě obrátil s plameny hněvu v očích.

„Je to pravda, Rolfe?"

„Můžeš to poznat z toho, jak se tváří," prohlásil Hjalmar Krásnovlasý vítězoslavně. „A Bellu nutil, aby potrat zamlčela."

Velké, nebesky modré oči mé nevlastní sestry na mě bezradně hleděly. Halfdan Bílý šat se na mě díval zaslepen nekonečným vztekem a smutkem.

„Počkej přece," namítl Sigurd Hadí oko zmateně. „Co by z toho Rolf měl?"

Hjalmar Krásnovlasý měl odpověď připravenou.

„Syn otrokyně chtěl zabránit tomu, abys svou ženu zapudil, jarle Sigurde. Nechtěl přijít o postavení, které získal vaším příbuzenstvím."

Když už nic jiného, člověk musel obdivovat jeho schopnost využít informací, které mu Dagfinn Fagre svěřil při hovorech na palubě. Nadechl jsem se, abych jeho lži vyvrátil. Haldan Bílý šat mě přerušil dřív, než jsem stačil říct jediné slovo.

„A já jsem tomuhle zasraným parchantovi dvakrát zachránil život!"

Zuřivé hnědé oči se ke mně blížily a já jsem kromě nich neviděl nic jiného, protože jsem si připadal, jako bych byl v nějakém tunelu. V pohledu Halfdana Bílého šatu jsem uviděl svou vlastní smrt. Klouby mu zbělely, jak svíral rukojeť saxu. Strach mi proměnil jazyk v ústech na pouhý kus syrového masa. Dokázal jsem jen zvednout dlaně na obranu a udělat pár vrávoravých krůčků dozadu.

„Nech ho!"

Zůstali jsme stát jako přimraženi zoufalstvím, jež zaznělo v Bellině pronikavém výkřiku. Zastavili se i Maurové na pláži, kteří došli k úpatí skal.

„Můžu za to já," zašeptala. „To já jsem chtěla potrat utajit."

„Proč?" zasípěl Halfdan Bílý šat chraplavě.

„Ze stejného důvodu jako Rolf," odpověděl rychle Hjalmar Krásnovlasý. „Kvůli vlastnímu prospěchu. Aby nepřišla o výhody."

„Takže jsi lhala?" Halfdanovi přeskočil hlas, když pohlédl na Bellu. „I tehdy, když jsi říkala, že mě máš ráda? Když jsi mi vykládala, že to dítě je moje, a ne Sigurdovo?"

Všichni se dívali na Bellu. Celá se třásla, ale už to nebylo strachy. Ovládlo ji rozhořčení a možná i lítost nad vším, co udělala, aby si mezi vikingy získala moc.

„Jak mám asi vědět, kdo z vás dvou je otcem?" Mluvila ostrým, pronikavým hlasem. „A jak bych asi mohla mít ráda takovou zrůdu,

jako jsi ty?“

„Zrůdu?“ Halfdan Bílý šat se jí chtěl dotknout, ale Bella před jeho rukou uhnula. „Ty to tak nemyslíš, vid, Bello? Řekni, že to tak nemyslíš.“

Konečně jsem pochopil, co měla Ylva na mysli, když říkala, že Halfdan Bílý šat je chudák. Všichni se ho báli, většina ho respektovala, ale nikdo ho nemiloval, a to bylo to jediné, po čem toužil. Nejmladší Lodbrokův syn teď viděl, že i Bella si s ním něco začala jen z praktických důvodů. On pak byl poddajnější a ona sama z toho měla prospěch. Nechápal, že tenkrát byla Bella jiná.

„Všechny ženské mají lhaní v povaze.“

Poslední neuvážená poznámka Hjalmara Krásnovlasého konečně způsobila, že zmatený výraz ve tváři Sigurda Hadího oka zmizel a obličej se mu rozjasnil. Jak bylo řečeno, černovousý jarl chápal pomalu, ale zareagoval rychle, když se postavil před svou ženu okamžik před tím, než Halfdan Bílý šat máchl naslepo dýkou.

Sigurd Hadí oko se zhroutil. Muži kolem nás zařvali. Bella vykřikla, Ylva přiskočila a bratry od sebe odtrhla.

„Sigurde,“ zašeptal Halfdan Bílý šat chraptivě za štítonoščinými zády. „To jsem nechtěl.“

„Tak to máš štěstí,“ zasténal Sigurd Hadí oko, „že mám pořád na sobě pod svrchnicí Ylvinu kroužkovou zbroj. Copak se tomu plešatému niddingovi opravdu povede nás znesvářit, bratře?“

Halfdan Bílý šat zaváhal. Pak se mu hladce oholený obličej stáhl do nešťastné grimasy.

„Naše dítě je mrtvé,“ zanaříkal a v hlase se mu ozýval pláč.

„To je moje chyba. Měl jsem na Bellu dávat lepší pozor.“ Sigurd Hadí oko se obrátil a pohlédl na svou ženu. „Můžeš mi to odpustit?“

Bella, která si zvykla pohlížet na svého muže jako na dobromyslného tupce, strnula překvapením nad nečekaným porozuměním, jež projevil. Pohlédla střídavě z jednoho bratra na druhého, z manžela na milence, a němě přikývla.

„Tak už o tom nebudeme mluvit,“ rozhodl jarl Sigurd.

Vtom se ze zarostlých skal ozval bojový pokřik. Otočili jsme se jako na povel a zadívali se na pláž.

Padesátka křesťanských vojáků z Palmarie konečně dorazila. Muži utvořili štítovou hradbu uprostřed travin na pobřeží, aniž by si jich někdo všiml, a s bojovým řevem se obrátili směrem k maurským námořníkům. Zlost a vztek v jejich hlasech svědčily o tom, že emírovi muži už podnikli mnoho pokusů, aby ostrov

dobyli, ale zároveň byla patrná i určitá úleva, že nenarazili na Seveřany, které tu čekali, nýbrž pouze na odvěkého nepřítele z pevniny. Maury znali. V minulosti je zahnali na útěk už několikrát.

Dvacet maurských vojáků stálo zády k moři v nezáviděníhodné pozici. Ocitli se tváří v tvář velké přesile, protože křesťanských útočníků bylo přinejmenším dvakrát víc než jich. I kdyby jim přišli na pomoc jejich kamarádi z lodi, pořád by byli v menšině. Na okamžik zaváhali, ale pak se rozběhli.

„Musulmani utíkají zpátky k lodi," vykřikl jeden Švéd.

„Pokud vyplují na moře, nikdy se odsud nedostaneme," zakřičel jeden z muslimů.

„Na ně!" zařval Halfdan Bílý šat, odrazil se z vrcholku výběžku a těžce dopadl do písku. Skočil do hloubky představující zhruba výšku pěti mužů. Překulil se a vyskočil na nohy uprostřed houfu maurských námořníků. Ti opět propadli panice, že na ně při útěku někdo útočí zezadu. Halfdan Bílý šat se zatočil kolem dokola a během okamžiku skolil dýkou tři muže. Sebral jim zbraně a hodil je nám ostatním, zatímco jsme s klopýtáním sbíhali dolů z výběžku. Rozběhli jsme se za Maury, kteří odhodili štíty a přilby, aby mohli běžet rychleji.

Necelých dvacet mužů, kteří zůstali u lodi, vidělo, co se přihodilo jejich druhům. Horečně se opřeli do přídě. Zpočátku se loď ani nepohnula. Pak se uvolnila z písku. Během krátké chvilky se už houpala v příboji.

Běželi jsme za prchajícími a rozdávali jsme jednu ránu za druhou. Změnili jsme se v krvelačné šelmy. Byli jsme smečka vlků pronásledujících stádo ovcí, stala se z nás dvounohá smrt, byli jsme rychlejší než havran a silnější než medvěd. Bojovali jsme proti společnému nepříteli, a to je ten nejlepší způsob, jak sjednotit různorodou skupinu. V písku za námi zůstávaly ležet mrtvoly a loď před námi vyplouvala do zálivu.

Jako první se k ní dostal Halfdan Bílý šat. Mocně se odrazil a zachytil se zábradlí. Mužstvo ho v panice tlouklo do rukou, hlavy a ramenou, jako by to byl nějaký nebezpečný dravec. Kdosi na palubě popadl kopí a bodl mu směrem do tváře. Zvedl ruku a kopí odrazil. My ostatní jsme se ztěžka brodili vodou, jež nám sahala po pás, a volali jsme na něj, aby se nepouštěl, vyskočil na palubu, zastavil loď. Vložili jsme do něj veškerou důvěru.

Nakonec už se neudržel a pustil se. Zařval vzteky, spadl do vody

a pokusil se zachytit zdvižené přídě, ale ruce mu sklouzly. Když Maurové začali veslovat, marně chňapal po veslech. My ostatní jsme stáli po pás ve vodě a sklíčeně jsme se na to dívali. Za námi dobíhal Železný Bjørn. Břicho se mu natřásalo, čelo měl zbrocené potem a v šedovousém obličeji se mu zračil zasmušilý výraz.

„Bylo mi jasné, že je to marné," zabručel zadýchaně.

Tak úplně marné to nebylo. Na břehu leželo dvacet maurských nebožtíků. Pobili jsme víc než polovinu posádky, ale fakticky jsme nic nezískali. Teď jsme před křesťanskými bojovníky z Palmarie stáli my. Běželi za námi přes duny. Byli zmatení, ale odhodlaní. Jejich ostrov nesmí dobýt žádný nepřítel. Štítová hradba byla pevně semknutá a trčela z ní kopí.

Halfdan Bílý šat se brodil ke břehu, zatímco maurská loď proplula kolem malého ostrůvku v zálivu a zamířila na volné moře. Ruce a ramena měl pobodané. Z dlouhého šrámu na tváři se mu řinula krev. Slaná voda v ranách ho musela příšerně svědit, ale Halfdan si toho nevšímal a ukázal na křesťany.

„Čeká nás ještě jeden boj," zasípal a vycenil zuby jako šelma.

„Ten poslední," zamručel Železný Bjørn. Seděl v písku se svěšenou hlavou a v náruči držel soudek s medovinou.

„Lacino nás nedostanou!"

Sigurd Hadí oko postrčil Bellu za svá široká záda, jako by ji to snad mohlo uchránit před znásilněním, až on bude ležet mrtvý v písku.

Neměli jsme pancíře ani přilby. Každý z nás měl jen jedinou ruční zbraň. Křesťané nám zahradili možnost úniku, takže volná zůstala jen cesta na otevřené moře.

Postoupil jsem o tři kroky vpřed směrem ke štítové hradbě a hodil jsem Křivozobku do písku.

„Vzdáváš se, Synu otrokyně?" otázal se Halfdan Bílý šat. Hlas mu překypoval pohrdáním.

„Ne," odpověděl jsem. „Jen si chci s těmi křesťany trochu popovídat."

„K čemu to bude dobré?"

„Počkej a uvidíš."

60

Kráčeli jsme po kamenité cestě podél jižního pobřeží Maioricy. Keře a stromy byly tmavě zelené, půda a skály se podobaly napůl rozteklým bochánkům z rudožlutého písku. Za teplého, slunečného odpoledne se všude kolem nás ozýval cvrkot cikád.

Dvacítka křesťanských vojáků, jejichž kázeň a výzbroj při bližším pohledu nebyly tak úplně bez kazu, pochodovala vpředu v ne zcela vyrovnaném dvojstupu. Za nimi následovala skupina našich bojovníků, vybavených výzbrojí a oděvy, jež jsme sebrali mrtvolám na břehu. Khalid si pyšně vykračoval v maurské drátěné košili, která mu byla příliš velká, a se šavlí, jejíž hrot narážel na zem.

Také Lodbrokovi synové měli zahnuté šavle a špičaté přilby se zakroucenými symboly. Bella se držela poblíž manžela a přes potrhané modré sametové šaty měla přehozený maurský zelený kabátec. Ylva byla jako vždy oblečená do své těsné kožené svrchnice a měla vlastní zbraně.

Za námi se kodrcala volská kára. V seně na voze leželi Ravn Buesøn a Hjalmar Krásnovlasý. Za nimi šlo dalších třicet křesťanských vojáků. Na okraji písčitého pobřeží širokého zálivu se před námi v mlžném oparu tyčily okrové hradby a věže města Palmaría.

„Jsou z nás tedy zajatci," ubezpečoval se Sigurd Hadí oko.

Bez ohledu na to, kolikrát jsme mu s Bellou naši novou situaci vysvětlovali, ji moc nechápal a musel se znovu zeptat. Možná i proto, že ani Bella tak úplně nepochopila, co se vlastně stalo. Bylo to však velmi prosté.

„Jsme žoldnéři," opravil jsem ho.

Mnohokrát jsem přemýšlel o tom, jestli měl Železný Bjørn opravdu tak dobré zprávy a informace, že dokázal předvídat každičkou ze spousty událostí, ještě než k nim na výpravě došlo. Jeho ustavičně omílané úsloví „Počkej a uvidíš" by tomu nasvědčovalo. Byl tak klidný a sebejistý, že jsme tomu všichni uvěřili. Zdálo se nám samozřejmé, že už předem věděl, že Maurové zaútočí na Thorsgård. Že si pro nás znovu přijdou k Thorsnaesu, že narazíme na jejich zátaras vytvořený z lodí u ústí řeky jižně od Ishbiliyi, že Bjørn věděl o existenci al-Jaziry, bezbranných měst na jihu Franské říše

a neobydlených močálů, kde vybudoval své zimoviště. Ale Bjørn pouze předstíral, že všechny tyhle skutečnosti zná, a přitom v klidu čekal, jak se události vyvinou, a reagoval na ně tak, jak postupně přicházely.

Teď už jsem to věděl, protože jsem dělal totéž, když jsem s pocitem nevyhnutelnosti hodil svou šavli do písku a popošel k hradbě štítů a kopí křesťanských vojáků. Vložil jsem svůj osud do rukou bohů, kteří zvědavě pozorovali, co udělám.

Zastavil jsem se se založenýma rukama na dva kroky od hrotů kopí. S okázalým vzdorem jsem se křesťanským bojovníkům zahleděl do očí. Mohli mě vmžiku zabít. Neudělali to. Zjevná sebejistota na nejisté duše očividně působí.

„Jsme bojovníci ze severských zemí a tady vidíte ukázku našeho řemesla," začal jsem, přičemž jsem mávl rukou směrem k mrtvým Maurům na břehu. „Urazili jsme sem dlouhou cestu, abychom vašemu panovníkovi odpřisáhli věrnost a sloužili mu jako žoldnéřská jednotka."

Strach vojáků nabyl nových forem. Teď šlo spíš o úctu než o nepřátelství.

Při pochodu podél pobřeží jsem si promluvil s jejich velitelem a dověděl jsem se ještě mnohem víc.

„Křesťanský císař zřejmě najal mnoho dalších žoldnéřů," vysvětlil jsem Lodbrokovým synům. „V jeho službách si přijdou na pěkné peníze. My si je vyděláme taky."

„Jako otroci," zasípal Halfdan Bílý šat chraplavě.

„Jen do té doby, dokud si nevyděláme tolik, abychom mohli znovu vzít náš život do svých rukou."

Vzpomněl si na podobný rozhovor u ohně na Thorsholmu před půldruhým rokem. Mlčky dospěl ke stejnému závěru jako tenkrát: měl jsem pravdu a neměli jsme na výběr.

„Toho plešatého niddinga jsme neměli nechat naživu," poznamenal Sigurd Hadí oko a ohlédl se po volské káře se zraněnými. „Pošpinil pověst mé ženy. Štval nás proti sobě."

„Zatím se s ním budeme muset vláčet," prohlásil jsem. „Vypadalo by divně, kdybychom začali pobíjet vlastní lidi."

„Mají se křesťanští žoldnéři dobře?" chtěla vědět Ylva.

„Počkej a uvidíš," odpověděl jsem a na chvíli jsem se odmlčel, aby ta slova patřičně zapůsobila. „Ale nezapomeň, že křesťané si myslí, že jsem velitelem. Když budou nablízku, mluv se mnou

s úctou.“

Nikdy jsem nesnil o ničem jiném než být součástí houfu. Nebezpečí, úskalí a nástrahy velitelské role mě děsily, ale někdo se musel ujmout odpovědnosti za společné přežití. Že tenhle úkol připadl na mě, na nejhoršího bojovníka z nás všech, bylo příznačné pro způsob, jakým norny spřádají osud světa a lidí.

„Velitelem?“ zamručel Železný Bjørn. „Jak si to ti blázni mohou myslet?“

„Mluvím plynně jejich jazykem.“

To jsem tedy přehnal, ale Maiorčané mluvili řečí, která připomínala spíš latinu než jazyk italských sedláků a podobala se spíš franštině než řeči obyvatel severohispánských zemí.

Příklad Železného Bjørna po celou dlouhou výpravu mě naučil, že člověk, který se pustí do vedení houfu vikingů, se musí připravit na to, že bude manipulátorem, že bude využívat lsti a používat poznatků, jež má po ruce, aby svým rozhodnutím dodal patřičnou váhu.

„Křesťané musejí mít vždycky jednoho velitele, ke kterému by vzhlíželi,“ vysvětloval jsem. „Očekávají, že tak to mají zařízené i všichni ostatní.“

„A ten velitel jsi teď ty?“ V otázce Železného Bjørna zaznělo ulehčení nad tím, že se zbavil těžkého břemene. „A kam nás teď povedeš? Kde žije císař těchhle mužů? V říši Franků?“

„Ne, Otrocké ostrovy jsou zřejmě nejzápadnějším bodem jiné mocné říše. Přišli jsme sem v příhodné době. V palmarijském přístavu náhodou čeká loď, která pluje do císařova hlavního města. Poplavíme se na ní.“

„A jak se to císařovo hlavní město jmenuje?“

„Cařihrad.“

Historická poznámka

Tato kniha staví na skutečných událostech v tom smyslu, že viking jménem Železný Bjørn vedl velkou výpravu kolem Španělska do Středozemního moře a že s ním cestoval jeho schovanec Hastein. Podle některých pramenů se výpravy účastnili i nevlastní bratři Železného Bjørna Halfdan Bílý šat a Sigurd Hadí oko.

Ačkoliv jsem vyplutí z Noirmoutieru posunul přibližně o deset let, popisy trasy této výpravy, zastávky v přístavech a cíle rabování odpovídají historické pravdě. Totéž platí o zprávě o Åsgeirově výpravě o čtvrt století dřív. V místních kronikách postižených měst a zemí se lze dočíst o útocích, jejichž brutalitu možná křesťanská propaganda zveličila, ale jež se bezpochyby uskutečnily. Zajmutí pamplonského waliho coby rukojmího bylo přímou příčinou toho, že byla uzavřena aliance mezi sužovanými královstvími Navarrou a Asturií. Toto spojenectví bylo časným předchůdcem pozdější úmluvy mezi Aragonií a Kastilií, jež roku 1492 vedla k vyhnání muslimů ze španělského poloostrova.

Vynechal jsem drancování, jež prováděly pouze části loďstva nebo jež neměla přímý význam pro příběh, který jsem chtěl vyprávět. Fiktivních epizod je jen málo – například letní pobyt v tehdejším pustém zálivu u nynějšího Bilbaa a získání skvostného kříže z malého přístavního městečka Bregancia, jímž je současná La Coruña. Vikinské loďstvo na pevninu v Galicii určitě vystoupilo, ale pokud je známo, tak jen kvůli tomu, aby si doplnilo proviant a obstaralo otroky, které by v jižnějších zemích prodalo. Jsou k dispozici důkazy o tom, že u malého baskického rybářského města Mundaky existovalo vikinské centrum obchodu, nicméně pocházejí až z 10. století.

Líčení života účastníků výpravy je čirou fabulací. Bylo to nutné. O vnitřních poměrech ve velké flotile dnes není nic známo, ale vycházel jsem z toho, že tak dlouhá cesta s tolika ctižádostivými muži nemohla probíhat bez vzájemných třenic a sporů o moc. Ačkoliv je Uggla Ugglason fiktivní postavou, bojovníci z tehdejšího středního Švédska mohli být snadno součástí lodních posádek, jež ostatně tvořili i Dánové, Norové a lidé severského původu z Irska

a Hebrid.

Setkání s osvoboditelem Portugalska vojevůdcem Vímarou Peresem zřejmě sotva proběhlo tak, jak je popsáno, ale jeho otci Pedrovi se připisují zásluhy o to, že odvrátil opravdový vpád Seveřanů. Není žádných pochyb o tom, že Vikingové v této oblasti žili. V roce 1892 stále existovaly tři vesnice, jež se jmenovaly Lordemao, což je slovo, kterým místní obyvatelstvo označovalo námořní lupiče ze severu.

Když vikinské lodstvo dorazilo do muslimské Andalusie, postupovalo pozoruhodně opatrně. Al-Jazira – dnešní Algeciras – bylo jediné větší město říše emíra z Qurtuby, jež bylo vydrancováno a vypáleno. Jinak to vypadalo, když flotila dorazila k franskému pobřeží Středozemního moře, kde vzájemné spory místním hrabatům nedovolily vytvořit účinnou obranu. Když Hastein připlul do ještě bohatší Itálie, stačil vyplenit pouze tři města v Toskánsku. Pak už byly jeho lodě příliš přeplněné kořistí, než aby v rabování pokračoval. Považuji za jisté, že měl v plánu se vrátit. Možná to byl tragický konec výpravy, jenž jemu či jiným v pokusu o návrat zabránil. Vikingové do prostoru Středozemního moře znovu pronikli teprve o dvacet let později, a to pouze kvůli obchodu.

Historku o tom, že Hastein si měl splést Lunu s Římem, vypráví s velkým nadšením mnich Dudo ze St. Quentinu. Mimo jiné to popisuje těmito slovy: „Tento muž byl prokletím; byl to násilník, nesmírně krutý a divoký, hotová metla, nepřátelský, mrzutý, svárlivý a náchylný k záchvatům zuřivosti, prolhaný, povýšený, vrtkavý a nedodržující žádné zákony.“ Popis pokračuje ještě dlouho a používá se v něm mnoho dalších nadávek a negativních hodnocení. Končí slovy: „Byl ten nejhorší ze všech.“

Dudo však své pojednání sepisuje minimálně sto třicet let po popisovaných událostech. S Hasteinem se nikdy nesetkal a vylíčil spíše jeho – v křesťanských kruzích – zkarikovaný obraz než skutečnou osobu. Je těžké uvěřit, že by tak zcestovalí a většinou dobře informovaní Seveřané mohli zaměnit Řím a Lunu. Rovněž je záhadou, proč vydrancovali Fiesole a prastaré přístavní město Pisu, ale bohaté Florencii nezpůsobili žádnou újmu. Místo toho, abych vyvracel Dudova tvrzení, rozhodl jsem se nabídnout možné vysvětlení. Jestli jsem měl pravdu – nebo jestli se toto vysvětlení blíží pravdě víc než výklad kontroverzního historika – se určitě nikdy nedovíme. Luna už neexistuje, ale Vikingové za to nemohou. Město srovnali se zemí Maurové v roce 1015.

Původ relikvie, které se dnes říká Turínské plátno, nikdo nezná. Říká se, že ho nalezli křižáci, když na začátku 13. století dobyli Jeruzalém. Poprvé bylo veřejně vystaveno ve Francii v roce 1357. Uhlíková metoda datování však v roce 1998 prokázala, že plátno pravděpodobně pochází z raného středověku. Nemá tedy nic společného se smrtí Ježíše Nazaretského o více než tisíc let dříve. Slavný motiv pohřebního roucha představující nahého muže s dlouhými vousy byl pravděpodobně vytvořen tak, jak je to popsáno v této knize. Že by ale za vším stáli Vikingové, to je pochopitelně fikce.

Na základě několika málo vzájemně si odporujících pramenů je nejistých i řada dalších skutečností. Nevíme například, jestli si Hastein Luny během plavby podél italského pobřeží napoprvé nevšiml. Jedna věc je však jistá: mocná florentská rodina Medicejů je poprvé zmíněna v dokumentu z roku 1230 a jediný Franccsco de Medici neboli František Medicejský, kterého známe, se narodil roku 1541. Nedokázal jsem však odolat pokušení, abych nepředstavil jeho fiktivního předka.

Některé prameny uvádějí, že když se Vikingové pokoušeli proplout Gibraltarským průlivem, čtyřicet jejich lodí ztroskotalo v bouři a zbytek se střetl s maurským lodstvem v námořní bitvě. Jiné prameny tvrdí, že to bylo naopak. Opět jsem se přiklonil k verzi, jež mi vyhovovala nejlíp. Z více než osmdesáti lodí, které dle zpráv měly vyplout z noirmoutierské pevnosti Železného Bjørna, se jich domů vrátilo pouze dvacet. Hastein určitě přežil. V irských análech se můžeme dočíst, že následujícího roku připlulo do Dublinu více lodí s modrými muži na palubě – bezpochyby to byla na místním trhu s otroky exotická podívaná.

Musím se přiznat ke dvěma vědomým anachronismům: za prvé Robert z Anjou, zvaný Robert Silný, zemřel v roce 866, a ne v roce 868. Události u kostela v Brissarthe jsou vylíčeny správně, ale děj této knihy vyžadoval, aby se bitvy účastnil Hastein, a proto bylo nutné toto datum o dva roky posunout. Za druhé nejranější exempláře maurských zahnutých šavlí pocházejí z 11. století. To neznamená, že by tento typ meče v roce 870 neexistoval, ale maurské zbraně, které z tohoto období známe, jsou franským mečům k nerozeznání podobné. Šavle Křivozobka měla být snadno poznatelná a charakteristická.

Také fiktivních postav je v této knize hodně. Ve skutečnosti s jistotou žili jen Železný Bjørn, Sigurd Hadí oko, Halfdan Bílý šat

a Hastein. I když jsou některá jména v pramenech uváděna, jsou to pořád pouhá jména ve víru dějin. Rolf Troufalec – neboli Jasnozřivý Rolf, Rolf Sigurdův švagr a Rolf Syn otrokyně – je však do značné míry autentický. Mým vlastním příspěvkem je pouze historie jeho původu a jeho přezdívky.

V pozdějších knihách Rolf získá ještě mnoho dalších jmen.

Srdečné poděkování

Psaní je v podstatě osamělá práce. Naštěstí se na vytvoření této knihy podílelo kromě mě i mnoho dalších lidí. Především chci vyslovit velké poděkování nakladatelství Politikens Forlag a zvlášť mé bdělé, pečlivé a chápavé redaktorce Helle Stavnem.

Velice také děkuji za pomoc: Pederu Gammeltoftovi, který dříve působil na Kodaňské univerzitě, ale nyní je odborným vedoucím Norských jazykových sbírek při Univerzitní knihovně v Bergenu – děkuji za rozhovory o slovech a místních názvech a za všechny příběhy, jež se v souvislosti s tím objevily. Za rozsáhlé vědomosti rovněž děkuji Waltheru Knudsenovi, který souběžně s Pederem ověřoval fakta a data jednotlivých událostí jak u této knihy, tak i v případě předchozí „Pomsty Lodbrokových synů“ (Lodbrogsonnernes Haevn). Niels Arthur Andersen mě poučoval o tehdejších zbraních a Morten Ravn a Tom Nicolaisen z muzea vikinských lodí Vikingeskibsmuseet v Roskilde přispěli svými vědomostmi o lodích tohoto raného vikinského období. Henning Kure zavedl pořádek do mých znalostí o tajemstvích severské mytologie, a ačkoliv jsem zde jeho speciální výklad mýtů nezprostředkoval, jeho pomoc byla naprosto neocenitelná. Rovněž dlužím poděkování svému starému příteli a kolegovi Ivaru Gj0rupovi za latinské překlady a za vždy velmi vtipné a užitečné odpovědi na mé otázky.

Čerpal jsem z mnoha různých odborných publikací, a to jak v souvislosti s prvním dílem trilogie, tak i s touto knihou. Některé mi přinesly velmi mnoho informací a inspirace, mimo jiné *Vtkinger i brig* (Vikingové ve válce) od Kima Hjardara a Vegarda Vike, *Vikingemes verden* (Svět vikingů) autorky Else Roesdahl, *I begyndelsen var sbriget* (Na počátku byl křik) Henninga Kure, nový překlad *Oldtidssagaer* (Ság ze starých časů) z nakladatelství Gyldendal a taktéž překlad *Saxo Gramaticus, Danmarks Krmike* (Dánské kroniky Saxa Gramatica) Fredrika Winkel Holma z roku 1911, anglicky psané publikace *Viking age Yorkshire* Mathewa Townenda, *Old Ouse Bridge, York, and it Buildings* Barbary Wilson a Frances Mees, publikace *Dudo ofst Quentin: History of the Normám* Erika

Christiansena, *The Viking Spirit* Daniela McCoye a *The sea wolfes* Larse Brownwortha.

Osobně chci poděkovat svému otci Jorgenu Holmovi za to, že ve mně probudil zájem o historii, svému tchánovi Peteru Neergaardovi za povzbuzování a vřelý zájem o tento dobrodružný příběh a v neposlední řadě své milované ženě a první čtenářce Katharině, mé společnici na cestách do mnoha míst, odkud Vikingové pocházeli nebo která navštívili – od Lofot, Ålesund, Ribe a Trelleborgu do Yorkshiru, Northumberlandu, Baskicka, Galicie, Andalusie, Toskánska a Istanbulu. Bez jejích upřímných a láskyplných názorů by všechno bylo jinak.

FOBOS

Lasse Holm
Vikingové: nájezdy synů

Z dánského originálu *Lodbrogsønnemes ran*
přeložila Miroslava Gajzlerová.
Vydal DOBROVSKÝ s.r.o.,
Květnového vítězství 332/31,149 00 Praha 4,
v roce 2019 v edici Fobos.
Odpovědná redaktorka: Alexandra Petříková Karpenková Jazyková
korektura: Kateřina Kršková
Obálka: Kreatika s.r.o.
Grafická úprava a sazba: Daniel Pocar
Tisk: CPI Moravia Books s.r.o

ISBN 978-80-7390-913-0

Více informací nalezneta na:
www.knihydobrovsky.cz